

Utval: **Kommunestyret**
Møtestad: kommunestyresalen, Kommunehuset
Dato: 16.06.2021
Tidspunkt: 09:00

Forfall skal meldast på tlf. 35 04 84 00. Varamedlemmer møter berre ved særskilt innkalling.

NB! Merk dag og tid: Onsdag kl. 09.00.

Vedlegg i sakene om årsmelding, 1.tertial og avløpsreinseanlegg må lastast ned frå heimesida.

Møtet startar med ein presentasjon av ungdomsrådet i Nissedal.

Innkallinga har ei ettersendt sak; nr. 56/21: Konsekvensar av ny kommunelov.

Halvor Homme
ordfører

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhold	
	Saker til behandling	
PS 42/21	Årsmelding 2020	2021/729
PS 43/21	Godkjenning av Nissedal kommune sin rekneskap for 2020	2021/685
PS 44/21	1. tertial 2021	2021/906
PS 45/21	Orientering om forventna gebyrutvikling i VA-sektoren i perioden 2021 - 2025	2021/832
PS 46/21	Nytt avløpsreinseanlegg - plassering og rammer for vidare arbeid	2021/858
PS 47/21	Damkollen bustadfelt - tiltak for å fremje sal av tomter	2021/823
PS 48/21	Eigarstyring og sjølvkost, endring av felles avfallsforskrift og gebyrregulativet etter forvaltingsrevisjon	2021/775
PS 49/21	Vurdering av utvida samarbeid mellom tenestekontora i Vest-Telemark	2021/736
PS 50/21	DigiTV hovudprosjekt	2021/737
PS 51/21	Nissedal kontrollutval si årsmelding for 2020	2021/774
PS 52/21	Beredskapsplan - eining for oppvekst og kultur	2021/1064
PS 53/21	"Det gode liv" - Plan for det gode oppvekstmiljøet i Nissedal	2021/1065
PS 54/21	Nissedal ungdomsråd - fastsetting av budsjett, rutiner og møtefrekvens	2021/1068
PS 55/21	Referat- og drøftingssaker	2021/833

Saker til behandling
PS 42/21 Årsmelding 2020

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet	45/21	03.06.2021
Arbeidsmiljøutvalet	4/21	10.06.2021
Kommunestyret	42/21	16.06.2021

Årsmelding 2020

Vedlegg:

Årsmelding for 2020 må lastast ned som eige dokument. Ligg på kommunen si heimeside.

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Årleg sak som blir handsama saman med rekneskapen. Kontrollutvalet har hatt årsberetninga (første del av årsmeldinga) som orienteringssak.

Det er gjort nokre mindre korrigeringar/rettingar etter kontrollutvalet si handsaming av årsberetninga.

Lovgrunnlaget

§ 48 i kommunelova og kommunale budsjett/rekneskapsforskrifter.

Forankring i eige planverk

Saka er ei oppfylgning av tidlegere vedtatt handlingsprogram og tertialkontrollar.

Årsmeldinga tek utgangspunkt i handlingsprogrammet for 2020, og skal vere ei oppsummering av året som er gått og ei rettesnor for vidare planarbeid.

Årsmeldinga er todelt. Første del er årsberetninga, som er ein obligatorisk del som skal gjere greie for verksemda gjennom året og kommenterer m.a. ulike forhold knytt til heile kommunen som organisasjon. Andre del er årsrapport frå den einskilde eining, med tilbakemeldingar på tiltak i handlingsprogrammet.

Årsberetninga for 2020 utgjer ein del av grunnlaget for kontrollutvalet si handsaming av årsrekneskapet (jf. sak om godkjenning av årsrekneskapet for 2020).

I høve til tilbakemelding på handlingsprogrammet er alle tilbakemeldingar/rapportering frå rådmannen markert med **raud tekst slik**. Dette gjeld både tilbakemelding på mål/tiltak og kommentarar om sjukefråvær m.m.

Vurdering:

Årsmeldinga/årsberetninga er rådmannen si oppsummering/rapport for 2020. I den grad kommunestyret ønskjer å endre kurs/utvikling på ulike punkt det vert gitt tilbakemelding på, bør dette primært gjerast i komande saker som t.d. tertialkontrollar eller i eigne saker.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek årsmelding for 2020 til vitande slik den ligg føre.

Saksprotokoll i Formannskapet - 03.06.2021

Votering: samrøystes for rådmannen si tilråding

Innstilling til kommunestyret

Nissedal kommunestyre tek årsmelding for 2020 til vitande slik den ligg føre.

Saksprotokoll i Arbeidsmiljøutvalet - 10.06.2021

AMU tek årsmelding for 2020 til vitande slik den ligg føre.

Votering: samrøystes som tilråding.

Uttale frå AMU

AMU tek årsmelding for 2020 til vitande slik den ligg føre.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet	46/21	03.06.2021
Kommunestyret	43/21	16.06.2021

Godkjenning av Nissedal kommune sin rekneskap for 2020

Vedlegg

- 1 Kontrollutvalet sin uttale til rekneskapen 2020
- 2 Rekneskapsdokument-2020-etter revidering

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Det er kommunestyret som godkjenner årsrekneskapen, etter innstilling frå formannskapet. Rekneskapen skal vere godkjent seinast 6 mnd. etter rekneskapsåret sin slutt. Frå og med 2020 skal eit eventuelt mindreforbruk avsettast til disposisjonsfond som del av årsoppgjersdisposisjonane, dvs. at rekneskapen avsluttast i balanse eller med eit meirforbruk. Ved eit eventuelt meirforbruk i drift eller eit udekket beløp i investeringsrekneskapen, skal dette som hovudregel dekkast inn året etter at det oppstod (*Kommunelova §14-11*). Rekneskapen er godkjent av Vestfold og Telemark revisjon IKS den 15.april 2021. Revisjonsmeldinga er ei såkalla «normalmelding». Kontrollutvalet handsama rekneskapen i møte 4.mai 2021, og deira uttale ligg ved saka.

Lovgrunnlaget

Kommunelova §14

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylksekommuner mv

Vurdering:

Handsaming av årsrekneskapen er fyrst og fremst å stadfeste at det framlagte rekneskapsdokument gjev eit korrekt bilete av dei disponeringar som er gjort gjennom året, og den økonomiske status pr. 31.12. Vidare dokumenterer årsrekneskapen at disponeringar er gjort i samsvar med vedtak og fullmakter, lovar og forskrifter. Rekneskapen for 2020 er fyrste rekneskapen som er utarbeidd etter ny Kommunelov og ny forskrift.

Det er viktig å sjå denne saka i samanheng med kommunen si årsmelding. Rekneskapen syner inntekter og disponering av desse gjennom rekneskapsåret, og status ved utgangen, men gjev liten informasjon om kvifor tala er som dei er. Det skal årsmeldinga gje informasjon om.

Bevilgningsoversikt, netto ramme pr. rammeområde etter §5-4, 2.ledd og Note 17 syner dei ulike rammeområda sine rammer og disponeringar av desse. Det er viktig å merke seg at desse meir-/mindreforbruka ikkje gjev uttrykk for anna enn ein rekneskapsmessig status. Rådmannen rapporterer i årsmeldinga om dei ulike avvika mellom rekneskap og budsjett, og bakgrunnen for desse.

Økonomisk oversikt drift syner eit netto driftsunderskot på kr 6.091.000 som er finansiert med bruk av bunde fond, kr 1.125.000 og disposisjonsfond, kr 4.966.000.

I høve til budsjett så syner *Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar (F §5-9)* at driftsrekneskapen er avslutta i balanse ved å stryke overføring til investering, kr 360.000 og stryke avsetnad til disposisjonsfond, kr 12.000.

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5, 1.ledd syner at investeringsrekneskapen er avslutta med eit udekkka beløp på kr 360.000 som fylgje av strykinga nemnd over, og manglande alternativ finansiering, då kjøp av finansielle anleggsmiddel (eigenkapitalinnskot i Klp) ikkje kan finansierast ved bruk av lån.

Konklusjon:

Med ei «normal» revisormelding og uttale frå kontrollutvalet utan merknader, finn rådmannen ingen moment som skulle tilseie at rekneskapen ikkje bør godkjennast.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre godkjenner årsrekneskapen for 2020, med eit netto driftsunderskot på kr 6.091.000, finansiert med bruk av bunde og ubunde fond slik at meir-/mindreforbruk er 0, og eit udekkka beløp på kr 360.000 i investeringsrekneskapen.

Udekkka beløp i investeringsrekneskapen vert å finne inndecking for i 1.tertial 2021.

Saksprotokoll i Formannskapet - 03.06.2021

Votering: samrøystes for rådmannen si tilråing.

Innstilling til kommunestyret

Nissedal kommunestyre godkjenner årsrekneskapen for 2020, med eit netto driftsunderskot på kr 6.091.000, finansiert med bruk av bunde og ubunde fond slik at meir-/mindreforbruk er 0, og eit udekkka beløp på kr 360.000 i investeringsrekneskapen.

Udekkka beløp i investeringsrekneskapen vert å finne inndecking for i 1.tertial 2021.

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 21/00381-1
Saksbehandler Helga Raudsandmoen

Årsrekneskap og årsberetning 2020 for Nissedal - kontrollutvalet si uttale

Saksgang	Møtedato	Saksnr.
1 Nissedal kontrollutval	04.05.2021	10/21

Nissedal kontrollutval har behandlet saken i møte 04.05.2021 sak 10/21

Møtebehandling

Økonomisjef Jarle Bruun Olsen presenterte årsrekneskapen (hovudsakeleg drift- og investeringsrekneskapen) og svarte på spørsmål. Kommunalsjef Jan Arvid Setane kom med supplerande opplysningar. Teamleiar Birgitte Lindner Bøen svarte på spørsmål og gjorde greie for revisjonsrapporten.

Teamleiar hadde ein merknad til revisjonsrapporten punkt 10 «Særattestasjonar og rådgivning». Dei to kulepunktta: «Oppdatert finansreglement og finansrutinar» og «Tilskot til kompetansehevande tiltak» skal ut.

Votering

Samrøystes for forslag til vedtak (5 voterande).

Vedtak

Kontrollutvalet sin uttale til Nissedal kommune sin årsrekneskap og årsberetning 2020:

Kontrollutvalet har handsama Nissedal kommune sin årsrekneskap og årsberetning for 2020. Årsrekneskapen viser eit negativt netto driftsresultat på kr 6 091 000. Investeringsrekneskapen er avslutta med eit udekka beløp på kr 360 000. Revisor har lagt fram revisjonsmelding 15.04.2021. Revisor har lagt fram revisjonsmelding som stadfestar at årsrekneskapen og årsberetninga er lagt fram i samsvar med lover og forskrifter og god kommunal rekneskapsskikk. Revisor har ikkje avdekt vesentlege feil eller manglar som krev atterhald eller presiseringar i revisjonsmeldinga og har avlagt ei «normalmelding». Kontrollutvalet har hatt jamleg oppfølging med revisjonen gjennom året og i samband med årsoppgjeret. Kontrollutvalet har ikkje blitt kjent med forhold som bør ha betydning for kommunestyret si godkjenning av årsrekneskapen eller årsberetninga for 2020.

Kontrollutvalet tilrår at Nissedal kommune sin årsrekneskap og årsberetning for 2020 vert godkjent.

Uttalen vert sendt til kommunestyret med kopi til formannskapet.

ÅRSREKNESKAP OG ÅRSBERETNING 2020 FOR NISSEDAL - KONTROLLUTVALET SI UTTALE

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalet sin uttale til Nissedal kommune sin årsrekneskap og årsberetning 2020:

Kontrollutvalet har handsama Nissedal kommune sin årsrekneskap og årsberetning for 2020. Årsrekneskapen viser eit negativt netto driftsresultat på kr 6 091 000. Investeringsrekneskapen er avslutta med eit udekket beløp på kr 360 000. Revisor har lagt fram revisjonsmelding 15.04.2021. Revisor har lagt fram revisjonsmelding som stadfester at årsrekneskapen og årsberetninga er lagt fram i samsvar med lover og forskrifter og god kommunal rekneskapskikk. Revisor har ikkje avdekt vesentlege feil eller manglar som krev atterhald eller presiseringar i revisjonsmeldinga og har avlagt ei «normalmelding». Kontrollutvalet har hatt jamleg oppfølging med revisjonen gjennom året og i samband med årsoppgjeret. Kontrollutvalet har ikkje blitt kjent med forhold som bør ha betydning for kommunestyret si godkjenning av årsrekneskapen eller årsberetninga for 2020.

Kontrollutvalet tilrår at Nissedal kommune sin årsrekneskap og årsberetning for 2020 vert godkjent.

Uttalen vert sendt til kommunestyret med kopi til formannskapet.

Vedlegg:

- 1) Årsrekneskap 2020
- 2) Årsberetning 2020
- 3) Revisjonsmelding 2020
- 4) Rapport til kontrollutvalet om revisjon av årsrekneskap 2020

Saksframstilling:

Det følger av kommunelova (kompl.) § 14-3 tredje ledd at kontrollutvalet skal uttale seg til kommunestyret om årsrekneskapene og årsberetningane før formannskapet innstiller til vedtak. Kravet til uttale om årsberetning er nytt frå og med rekneskapsåret 2020.

Det er opp til kontrollutvalet sjølv å vurdere kva uttalen skal innehalde. Korkje kommunelova eller forskrifta om kontrollutval og revisjon stiller konkrete krav til kva uttalen skal innehalde, utover at han skal knyte seg til forhold i årsrekneskapen eller årsberetninga og tilhøyrande revisjonsmelding. Sjå òg sekretariatet sine kommentarar under merknader.

Revisjonsmeldinga for 2020 er ei normalmelding og revisor har gjennom sitt arbeid ikkje avdekt vesentlege feil eller manglar som kunne ha medført atterhald eller presiseringar i revisjonsmeldinga.

I samsvar med forskrifta om kontrollutval og revisjon § 3 skal kontrollutvalet sjå til at det rekneskapsrevisor har påpeika etter kompl. §§ 24-7 til 24-9 blir retta eller følgt opp. Kontrollutvalet har ikkje motteke nummererte brev frå rekneskapsrevisor.

Økonomisjef Jarle Bruun Olsen vil i møtet presentere årsrekneskap og årsberetning for 2020, medan rekneskapsrevisor Birgitte Lindner Bøen vil gjere greie for revisjonsmeldinga.

Merknader:

Sekretariatet gjer merksam på at kontrollutvalet i utgangspunktet står fritt i kva uttalen til årsrekneskapen og årsberetninga skal innehalde. Sekretariatet vil likevel peike på at formålet med uttalen frå kontrollutvalet primært er å gi innspel til kommunestyret og formannskapet si handsaming av årsrekneskapen og årsberetninga. Det gjer at forhold som er knytte til økonomiforvaltning, svakheiter i rutinar og liknande som kontrollutvalet er blitt kjent med, t.d. gjennom oppfølginga gjennom året med revisor, berre bør omtalast i uttalen i den grad kontrollutvalet meiner at desse forholda må få betydning for godkjenning av årsrekneskapen/årsberetninga i kommunestyret. Forhold knytte til internkontroll og økonomiforvaltning som ikkje påverkar godkjenninga av årsrekneskapen/årsberetninga bør handterast av kontrollutvalet som eigne saker som eventuelt også vert oversendte til kommunestyret for handsaming.

Sekretariatet gjer vidare merksam på at kravet om å uttale seg til årsrekneskapen og årsberetninga gjeld krava til innhald i årsrekneskap og årsberetning slik dei følgjer av kommunelova med tilhøyrande budsjett- og rekneskapsforskrift. Uttalen dekkjer ikkje finansrapportering eller annan frivillig omtale administrasjonen har teke inn utover dei lov- og forskriftsbestemte krava til innhald i årsberetninga.

Sekretariatet registrerer at revisor har lagt fram normalmelding. Sekretariatet er ikkje kjent med at det gjennom året eller i samband med revisor si oppsummering av arbeidet med årsoppgjersrevisjonen har kome fram forhold som tilseier at

kommunestyret ikkje bør godkjenne årsrekneskapen eller årsberetninga slik dei er lagde fram. Sekretariatet tilrår å gi ein uttale slik det går fram av forslag til vedtak.

RETT UTSKRIFT
DATO 6.mai.2021

NISSEDAL KOMMUNE

ÅRSREKNESKAP 2020

(godkjent av revisjonen)

Innleiing

Rådmannen legg med dette fram rekneskap for 2020. Rekneskapsdokumentet skal i fyrste rekke gje uttrykk for kommunen sine disposisjonar gjennom året, og den økonomiske stillinga ved utgangen av rekneskapsåret, men er også ein viktig dokumentasjon på korleis arbeidet med rekneskapet vert utført.

Det er viktig at rekneskapet vert sett i samanheng med kommunen si årsmelding. Rekneskapet syner inntekter og disponering av desse gjennom rekneskapsåret, og status ved utgangen, men gjev ikkje informasjon om kvifor tala er som dei er. Det skal årsmeldinga gje informasjon om.

Rekneskapen for 2020 er fyrste rekneskapen som er utarbeidd etter *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.* som tok til å gjelde 01.01.2020, og endrar mange av rekneskapsoppstillingane i høve til tidlegare år. For samanlikning er rekneskapstal for 2019 omarbeidd etter dei nye oppstillingane.

Driftsrekneskapen er avslutta med eit meirforbruk på kr 371.665 som er dekkja inn ved å stryke KR 360.000 i overføring frå drift til investering, og kr 11.665 i avsetnad til disposisjonsfond.

Investeringsrekneskapen er avslutta med eit udekkja beløp på kr 360.000 som fylgje av strykinga over, og manglande alternativ finansiering ved kjøp av finansielle anleggsmiddel.

Rekneskapen for 2020 vart gjort tilgjengeleg for kommunerevisjonen 23.02.2021. Forhold som er teken opp av kommunerevisjonen er vurdert, og korrigert for dersom det har vore vesentleg.

Rådmannen meiner at det framlagte rekneskapet gjev eit rett uttrykk for kommunen si økonomiske stilling pr. 31.desember 2020.

Treungen, 25.02.2021

Sverre Sæter
rådmann

Jan Arvid Setane
kommunalsjef samfunn og utvikling

Melding frå revisor

Til kommunestyret i Nissedal
kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Rådmann

Melding frå uavhengig revisor

Uttale om revisjon av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Nissedal kommune som viser eit negativt netto driftsresultat på kr 6 091 000. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2020, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsoppgjersdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Nissedal kommune per 31. desember 2020, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det er krav om i lov og forskrift, og har overhaldt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Rådmannen er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon består av informasjon i kommunens årsmelding, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekker ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen. Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» under utsegn om andre lovmessige krav.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese den ytterlegare informasjonen, for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom den og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om den tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere om det.

Rådmannen sitt ansvar for årsrekneskapen

Rådmannen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, derunder for at han gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg. Rådmannen er også ansvarleg for slik intern kontroll ho finn naudsynt for å kunne utarbeide et årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgaver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

For vidare beskriving av revisors oppgaver vises det til: [www.nkrf.no/revisjonsberetninger-revisjonsmelding nr. 2](http://www.nkrf.no/revisjonsberetninger-revisjonsmelding-nr-2)

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at årsmeldinga inneheld dei opplysningane som lov og forskrift krev, og at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til Nissedal kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premissar for bruken av løyvingane.

Konklusjon

Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

For vidare beskriving av revisors oppgåver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsmelding nr. 2

Bø, 15. april 2021
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Hilde Vatnar
Hilde Vatnar
Oppdragsansvarleg revisor/
statsautorisert revisor

Innhold

Hovudoversikter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4, 1.ledd	Side	7
Bevilgningsoversikt, netto ramme pr. rammeområde etter § 5-4, 2.ledd	Side	8
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5, 1.ledd	Side	9
Bevilgningsoversikt investering fordelt på investeringsprosjekt etter § 5-5, 2.ledd	Side	10
Økonomisk oversikt - drift etter § 5-6, 1.ledd	Side	11
Balanserekneskapen etter § 5-8	Side	12
Budsjettavvik – driftsrekneskapen etter § 5-9, 1.ledd	Side	13
Budsjettavvik – investeringsrekneskapen etter § 5-9, 2.ledd	Side	13

Noter

Note 0 – Rekneskapsprinsipp, vurderingsreglar og organisering	Side	14
Note 1 – Endring i arbeidskapital	Side	15
Note 2 – Pensjon	Side	16
Note 3 – Kommunen sitt garantiansvar	Side	19
Note 4 – Utlån	Side	19
Note 5 – Aksjar og andelar i varig eige	Side	19
Note 6 – Administrativt vertskommunesamarbeid	Side	19
Note 7 – Bruk og avsetnad av fond	Side	20
Note 8 – Kapitalkonto	Side	22
Note 9 – Sal av finansielle anleggsmiddel	Side	22
Note 10 – Anleggsmiddel – aktivering og avskrivning	Side	23
Note 11 – Langsiktig lån og avdrag	Side	26
Note 12 – Usikre og betinga forpliktingar	Side	26
Note 13 – Sjølvkostområde	Side	27
Note 14 – Fondsrekneskap – kraftfond	Side	28
Note 15 – Fondsrekneskap – næringsfond	Side	29
Note 16 – Fondsrekneskap – KMD-næringsfond	Side	30
Note 17 – Spesifisering av budsjettendringar – drift	Side	31
Note 18 – Løpande oppfylgning av investeringsprosjekt	Side	35

Årsrekneskap 2020

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4, 1.ledd

Tall i 1000 kroner	Opprinneleg			
	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	budsjett 2020	Rekneskap 2019
Rammetilskot	-74 362	-73 635	-70 569	-67 135
Inntekts- og formueskatt	-35 653	-35 657	-38 699	-36 476
Eigedomsskatt	-13 481	-13 443	-13 443	-13 144
Andre generelle driftsinntekter	-14 458	-15 549	-15 215	-20 064
Sum generelle driftsinntekter	-137 953	-138 284	-137 926	-136 820
Sum bevilgningar drift, netto	133 064	135 617	134 844	131 904
Avskrivningar	13 583	13 524	11 000	11 381
Sum netto driftsutgifter	146 647	149 141	145 844	143 286
Brutto driftsresultat	8 694	10 857	7 918	6 466
Renteinntekter	-828	-718	-1 283	-1 170
Utbytte	-928	-875	-1 350	-1 351
Gevinst og tap på finansielle omløpsmiddel	0	0	0	0
Renteutgifter	3 381	3 245	5 845	4 176
Avdrag på lån	9 356	9 363	9 463	8 953
Netto finansutgifter	10 980	11 015	12 675	10 608
Motpost avskrivningar	-13 583	-13 524	-11 000	-11 381
Netto driftsresultat	6 091	8 348	9 593	5 693
Disponering eller dekking av av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	0	360	0	0
Netto avsetnad til eller bruk av bunde driftsfond	-1 125	-3 754	-7 274	-77
Netto avsetnad til eller bruk av disposisjonsfond	-4 966	-4 954	-2 319	-5 616
Dekking av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekking av netto driftsresultat	-6 091	-8 348	-9 593	-5 693
Framført til inndekking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0

Årsrekneskap 2020

Bevilgningsoversikt, netto ramme pr rammeområde etter § 5-4, 2.ledd

Tall i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Opprinneleg budsjett 2020	Rekneskap 2019
Netto driftsutgifter pr rammeområde				
Felles	12 993	13 692	12 647	11 276
Sentrale inntekter, renter og avdrag	0	0	0	-63
Eining for skule	29 293	30 392	29 823	28 424
Eining for barnehage	16 864	16 760	17 277	17 635
Eining for kultur	4 564	4 613	4 523	6 662
Eining for helse og habilitering	26 985	26 323	26 603	27 536
Eining for omsorg	29 224	28 188	27 607	28 640
Eining for teknisk drift	13 236	12 983	11 991	13 126
Interkommunalt plankontor	160	606	301	400
Ymse prosjekt	0	100	100	75
Sjølvkost - vatn og kloakk	-3 778	-3 371	-1 956	-6 850
Nav Nissedal	2 776	3 232	4 009	3 366
Næring og reiseliv	749	2 099	1 919	1 678
Sum fordelt frå Bevilgningsoversikt	133 064	135 617	134 844	131 904
Netto avsetnad til (+) eller bruk av (-) bunde driftsfond:				
Felles	2 346	1 561	1 556	1 878
Sentrale inntekter, renter og avdrag	0	0	0	0
Eining for skule	2	-90	0	-371
Eining for barnehage	-105	-105	-130	-170
Eining for kultur	-124	-213	0	224
Eining for helse og habilitering	707	508	0	-400
Eining for omsorg	269	169	0	0
Eining for teknisk drift	-294	-294	-284	-214
Interkommunalt plankontor	210	0	0	0
Ymse prosjekt	0	0	0	0
Sjølvkost - vatn og kloakk	-3 961	-3 713	-7 028	276
Nav Nissedal	0	-109	-109	1
Næring og reiseliv	-175	-1 468	-1 279	-1 302
Netto avsetnad til (+) eller bruk av (-) disposisjonsfond:				
Felles	0	0	0	0
Sentrale inntekter, renter og avdrag	-4 966	-4 954	-2 319	-5 616
Eining for skule	0	0	0	0
Eining for barnehage	0	0	0	0
Eining for kultur	0	0	0	0
Eining for helse og habilitering	0	0	0	0
Eining for omsorg	0	0	0	0
Eining for teknisk drift	0	0	0	0
Interkommunalt plankontor	0	0	0	0
Ymse prosjekt	0	0	0	0
Næring og reiseliv	0	0	0	0
Sum netto ramme og avsetnader/bruk av fond	126 973	126 909	125 251	126 212

Årsrekneskap 2020

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5, 1.ledd				
	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Opprinneleg budsjett 2020	Rekneskap 2019
Tall i 1000 kroner				
Investeringar i varige driftsmidlar	36 210	43 038	64 645	68 430
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	508	508	500	491
Utlån av egne midlar	0	0	2 339	2 793
Avdrag på lån	0	0	0	479
Sum investeringsutgifter	36 718	43 546	67 484	72 194
Kompensasjon for meirverdiavgift	-1 576	-1 693	-6 085	-4 612
Tilskot frå andre	-5 109	-11 726	-9 347	-6 711
Sal av varige driftsmidlar	-200	-200	-1 140	-12
Sal av finansielle anleggsmidlar	-7	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån av egne midlar	0	0	0	-1 081
Bruk av lån	-32 548	-35 381	-49 762	-60 487
Sum investeringsinntekter	-39 439	-49 000	-66 334	-72 903
Vidareutlån	1 694	3 132	0	0
Bruk av lån til vidareutlån	-1 630	0	0	0
Avdrag på lån til vidareutlån	486	479	479	0
Mottekne avdrag på vidareutlån	-543	-300	-479	0
Netto utgifter vidareutlån	7	3 311	0	0
Overføring frå drift	0	-360	0	0
Netto avsetnader til eller bruk av bunde investeringsfond	602	31	-1 150	1 165
Netto avsetnader til eller bruk av ubunde investeringsfond	0	0	0	-404
Dekking av tidlegare års udekka beløp	2 472	2 472	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsetnader	3 075	2 143	-1 150	761
Framført til inndecking i seinare år (udekka beløp)	360	0	0	52

Årsrekneskap 2020

Bevilgningsoversikt investering fordelt på investeringsprosjekt					
		Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Opprinneleg budsjett 2020	Rekneskap 2019
Alle tall i 1000 kroner					
Frå bevilgningsoversikt investering					
Investeringar i varige driftsmidlar		36 210	43 038	64 645	68 430
Tilskot til andre sine investeringar		0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap		508	508	500	491
Utlån av egne midlar		0	0	2 339	2 793
Sum frå bevilgningsoversikt investering		36 718	43 546	67 484	71 715
0149	Kjøp og sal av aksjar, andelar og tomter	346	218	0	0
0528	Nissedal sin del av fellesinvesteringar - Gautefallheia	0	0	0	36
0535	VA-Gautefallheia - Trinn4 - Drangedal avløp	67	100	192	71
0551	Overvakingsanlegg - VA drift	0	0	189	644
0564	Adressering-skilting-vegnamn	0	0	0	7
0591	Tur-/sykkelløype Åmli - Treungen	603	760	347	2 705
0592	4 Utlegebustader - Flyktningar	0	0	0	94
0593	Omsorgsbustader - Omsorgssenteret	1 308	1 875	8 750	61
0602	Kommunal vassforsyning - Bjønntjønn fjellgrend	0	0	0	100
0604	Anleggsbidragsavtale-Naurak, ø.del felt 1-kloakk	0	0	0	188
0605	Svikollen hyttefelt - vass- og avløpsløsning	0	0	372	0
0608	Ånundsbuoddane-hovudgrøft og internett	0	0	0	273
0609	Prosjektering-hovudleidning-Treungen-Kyrkjebygda	85	85	265	93
0611	Rehabilitering - Oddane aldersbustader	0	0	0	-15
0613	Kleiwegen - Asfaltering	0	0	0	1 076
0615	Aktivitetspark - Kyrkjebygda oppvekstsenter	108	106	412	374
0616	Hovudleidningar - vatn og kloakk Kyrkjebygda	1 434	1 707	0	11 633
0617	Høgdebasseng og trykkaukar - Kyrkjebygda	1 898	1 458	0	6 910
0620	Ombygging/tilbygg - Kyrkjebygda oppvekstsenter	3 195	3 318	3 348	10 654
0621	Eriksneset hyttefelt - VA-planar og anleggsbidrag	0	0	0	136
0622	Anleggsbidragsavtale-Utsjå hyttegrend trinn 2	0	0	0	666
0623	Anleggsbidragsavtale-Felehovet Nord, felt C, del2	0	0	0	258
0624	Investeringar i lokal infrastruktur og Microsoft-lisensar	0	0	0	49
0625	Vass- og avløpsleidning Treungen-Kyrkjebygda	3 799	3 801	5 500	19 059
0627	Infrastruktur - digitalisering i barnehage og skule	290	290	0	1 665
0628	Kjøp av næringstomt - Sundsmoen	85	85	0	159
0629	Oppgradering - Agresso Milestone 7	3	0	0	118
0630	Damkollen bustadfelt	766	856	682	2 146
0631	FKB-kartlegging	325	325	406	338
0632	Tenestebilar omsorg/teknisk	561	450	350	250
0634	Kyrkjebygda - Opprusting av eks. anlegg - Anleggsbidragsavtale	5 489	4 964	4 150	2 412
0636	Oppgradering uteområde - barnehagane	0	0	0	901
0637	Ombygging/rehabilitering Fjone barnehage	0	0	0	1 775
0638	Kunstgrasbane - Sentralidrettsanlegget i Treungen	66	66	0	1 373
0639	Anleggsbidragsavtale-Felehovet Nord, felt C, del3	0	0	0	1 259
0640	Forprosjekt - ungdomsskulen	7	0	125	0
0641	Forprosjekt - renovering/ny brannstasjon	12	14	0	111
0642	Multifunksjonsmaskiner - heile kommunen	41	41	0	732
0643	Agresso reisemodul/anleggsmodul/kommunenr/SAF-T	312	388	381	0
0644	Ombygging/Ny brannstasjon	4 306	4 355	15 000	0
0645	Ombygging vaskeri-NOS	0	0	727	0
0646	Grovkjøkken-NOS	0	0	187	0
0647	Snøfresar til traktor	0	0	112	113
0648	Høgdebasseng (Tveit og)Framnes	224	300	20 300	0
0649	To nye pumpestasjonar avløp - Gautefall	1 729	1 000	1 200	0
0650	Driftsovervaking - pumpestasjonar	731	649	850	0
0651	Oppgradering av etablering av nye kummar	0	0	400	0
0652	Forprosjekt nytt reinseanlegg	680	750	400	0
0653	Utbyggingsavtale - Øverlandsheia	5 405	9 733	0	7
0654	Utbyggingsavtale - Kragerøåsen	822	3 713	0	0
0655	Båt til VA-avdelinga og brannvesenet (50/50)	337	338	0	0
0656	Nye bekkenspylarar på NOS	280	288	0	0
0657	Høgdebasseng - Tveit (Treungen)	228	300	0	0
0658	Ny feiemaskin til traktor	104	105	0	0
0659	Treungen reinseanlegg - ombygging sentrifuge	315	350	0	0
0662	Asfaltering - sentralidrettsanlegget	250	250	0	0
Sum fordelt investering i varige driftsmidlar		36 210	43 038	64 645	68 430
Sum fordelt tilskot til andre sine investeringar		0	0	0	0
0149	Kjøp og sal av aksjar, andelar og tomter	508	508	500	491
Sum fordelt investeringar i aksjar og andelar i selskap		508	508	500	491
0126	Startlån	0	0	2 339	2 793
Sum fordelt utlån av egne midlar		0	0	2 339	2 793

Årsrekneskap 2020

Økonomisk oversikt - Drift (§ 5-6)				
Tall i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Opprinneleg budsjett 2020	Rekneskap 2019
DRIFTSINNEKTER				
Rammetilskot	-74 362	-73 635	-70 569	-67 135
Inntekts- og formueskatt	-35 653	-35 657	-38 699	-36 476
Eigedomsskatt	-13 481	-13 443	-13 443	-13 144
Andre skatteinntekter	-8 887	-8 957	-8 679	-8 956
Andre overføringer og tilskot frå staten	-5 571	-6 592	-6 536	-11 108
Overføringer og tilskot frå andre	-28 308	-25 774	-20 928	-27 500
Brukarbetalingar	-5 374	-5 524	-5 756	-5 702
Sals- og leigeinntekter	-29 366	-30 795	-31 089	-31 870
Sum driftsinntekter	-201 002	-200 377	-195 699	-201 892
DRIFTSUTGIFTER				
Lønsutgifter	114 097	112 220	112 255	113 746
Sosiale utgifter	24 814	25 084	25 278	25 930
Kjøp av varer og tenester	45 047	45 750	36 069	46 573
Overføringer og tilskot til andre	12 140	14 647	19 015	10 722
Avskrivningar	13 583	13 524	11 000	11 381
Sum driftsutgifter	209 681	211 225	203 617	208 353
Brutto driftsresultat	8 680	10 848	7 918	6 461
FINANSINNEKTER OG -UTGIFTER				
Renteinntekter	-828	-718	-1 283	-1 170
Utbytte	-928	-875	-1 350	-1 351
Gevinst og tap på finansielle omløpsmiddel	0	0	0	0
Renteutgifter	3 395	3 254	5 845	4 181
Avdrag på lån	9 356	9 363	9 463	8 953
Netto finansutgifter	10 994	11 024	12 675	10 613
Motpost avskrivningar	-13 583	-13 524	-11 000	-11 381
Netto driftsresultat	6 091	8 348	9 593	5 693
DISPONERING ELLER DEKKING AV NETTO DRIFTSRESULTAT				
Overføring til investering	0	360	0	0
Netto avsetnad til (+) eller bruk av (-) bunde driftsfond	-1 125	-3 754	-7 274	-77
Netto avsetnad til (+) eller bruk av (-) disposisjonsfond	-4 966	-4 954	-2 319	-5 616
Dekking av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0
Sum disponering eller dekking av netto driftsresultat	-6 091	-8 348	-9 593	-5 693
Framført til inndekking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0

Årsrekneskap 2020

Balanseregnskapen etter § 5-8			
Tall i 1000 kroner	Noter	Rekneskap 2020	Rekneskap 2019
EIGEDELAR			
A. Anleggsmiddel			
I. Varige driftsmiddel			
1. Fast eiendom og anlegg	10	345 736	325 940
2. Utstyr, maskiner og transportmiddel	10	14 367	12 428
II. Finansielle anleggsmiddel			
1. Aksjar og andelar	5	11 551	11 049
2. Obligasjonar		0	0
3. Utlån	4	17 804	16 677
III. Immaterielle eigendelar			
IV. Pensjonsmidlar	2	254 451	236 785
Sum anleggsmiddel		643 908	602 880
B. Omløpsmiddel			
I. Bankinnskott og kontantar			
		59 293	51 451
II. Finansielle omløpsmiddel			
1. Aksjar og omløpsmiddel		0	0
2. Obligasjonar		0	0
3. Sertifikat		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringar			
1. Kundefordringar		5 645	13 317
2. Andre kortsiktige fordringar		15 618	18 300
3. Premieavvik	2	12 173	12 248
Sum omløpsmiddel		92 729	95 316
SUM EIGEDELAR		736 636	698 196
EIGENKAPITAL OG GJELD			
C. Eigenkapital			
I. Eigenkapital drift			
1. Disposisjonsfond	7	-4 296	-9 261
2. Bundne driftsfond	7	-25 623	-26 748
3. Meirforbruk i driftsrekneskapen		0	0
II. Eigenkapital investering			
1. Ubundne investeringsfond	7	0	0
2. Bundne investeringsfond	7	-2 137	-1 535
3. Udekkede beløp i investeringsrekneskapen		360	2 472
III. Anna eigenkapital			
1. Kapitalkonto	8	-144 699	-121 124
2. Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen drift		-10	-10
3. Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen investering		0	0
Sum eigenkapital		-176 405	-156 206
D. Langsiktig gjeld			
I. Lån			
1. Gjeld til kredittinstitusjonar	11	-259 558	-231 200
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikalån		0	0
II. Pensjonsforplikting			
	2	-263 016	-269 901
Sum langsiktig gjeld		-522 575	-501 101
E. Kortsiktig gjeld			
I. Kortsiktig gjeld			
1. Leverandørgjeld		-14 890	-14 792
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Anna kortsiktig gjeld		-22 208	-26 098
5. Premieavvik	2	-559	0
Sum kortsiktig gjeld		-37 657	-40 890
SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		-736 636	-698 196
F. Memoriakonti			
I. Ubruka lånemidlar			
		23 366	19 345
II. Andre memoriakonti			
		102	80
III. Motkonto for memoriakontiane			
		-23 468	-19 425
Sum memoriakonti		0	0

Årsrekneskap 2020

Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar (F §5-9)

Disposisjonar gjort i samsvar med §4-1 til §4-4 i driftsrekneskapen:		R2020
Netto driftsresultat		6 091 000
Sum budsjettdisposisjonar		-5 719 000
Årets budsjettavvik (meir- eller mindreforbruk før strykningar)		372 000
Strykning av overføring til investering		-360 000
Strykning av avsetnader til disposisjonsfond		-12 000
Strykning av dekning av tidlegare års meirforbruk		0
Strykning av bruk av disposisjonsfond		
Meir- eller mindreforbruk etter strykningar		0
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets meirforbruk etter strykningar		0
Bruk av disposisjonsfond for inndecking av tidlegare års meirforbruk		0
Bruk av mindreforbruk etter strykningar til disposisjonsfond		0
Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)		0
Disposisjonar gjort i samsvar med §4-1, §4-5 og §4-6 i investeringsrekneskapen:		R2020
Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter vidareutlån		-2 715 000
Sum budsjettdisposisjonar		-118 000
Årets budsjettavvik (udekka eller udisponert beløp før strykningar)		-2 833 000
Strykning av avsetnader til ubunde investeringsfond		0
Strykning av overføring frå drift		360 000
Strykning av bruk av lån		2 833 000
Strykning av bruk av ubunde investeringsfond		0
Udisponert beløp etter strykningar		0
Avsetnad av udisponert beløp etter strykningar til ubunde investeringsfond		0
Framført til inndecking i seinare år (udekka beløp)		360 000

Årsrekneskap 2020

Note 0 Rekneskapsprinsipp, vurderingsreglar og organisering (F §5-10 c)

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og bruken av desse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som fylgjer av anordningsprinsippet. Det betyr at alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i løpet av året, skal framkome av drift- eller investeringsrekneskapen i året om dei er betalt eller ikkje.

Rekneskapen vert presentert etter ny forskrift gjeldande frå og med året 2020, og gjeldande rammestruktur, noko som medfører at rekneskapstal frå førre år kan avvike frå den avlagte rekneskapen i fjor.

Rekneskapen er avslutta i henhold til god kommunal rekneskapskikk og til rekneskapsstandardar (GKRS) definert av Foreninga for God Kommunal RekneskapsSkikk.

Pensjonar

Etter § 3-5 og §3-6 i årsrekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er berekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvekst og G-regulering. Avvik mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad kallast premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen, med tilbakeføring att året etter, eller over dei neste 7 åra (tidlegare 15 og 10 år). Nissedal kommune har vald tilbakeføring over 7 år.

Bestemmelsane inneber og at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er ført opp i balansen som hhv. anleggsmiddel og langsiktig gjeld.

Omløpsmiddel

Omløpsmidlane er vurdert til lågaste verdi av "anskaffelseskost" og verkeleg verdi. Kommunen har ikkje marknadsbaserte verdipapir som del av ein handelsportefølje.

Anskaffelseskost

Ved lånefinansiering av investeringar er ikkje renteutgiftene lagt til "anskaffelseskost".

Kommunen sine anleggsmiddel er aktivert til brutto "anskaffelseskost", i samsvar med GKRS nr 2. Dvs at mottekne tilskot ikkje er fråtrekt i "anskaffelseskost".

Organisering av kommunen si verksemd

Verksemda til kommunen er på fleire område organisert som samarbeid med andre kommunar. Dette er både organisert som ordinær utveksling av tenestar og som kommunale IKS. Utveksling av tenestar gjeld kjøp av landbruk-, miljø- og skatterekneskap-tenester av Kviteseid kommune, og sal av plan-, rekneskap- og lønskontor-tenester til Kviteseid kommune. Brannforebyggande tenester, renovasjon, revisjon, kontrollutvalssekretariat og PP-tenester er alle organisert som IKS der kommunen er deltakar. Barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark er organisert i eit vertskommunesamarbeid, der Kviteseid kommune er vertskommune. Nissedal kommune er vertskommune for samarbeid med Drangedal kommune om felles utbygging av VA-infrastruktur på Gautefallheia. Samarbeidet er organisert etter gamle kommunelova sin §27 og sameigelova, og vil etter ny kommunelov vere regulert i § 20-2-administrativt vertskommunesamarbeid. Samarbeidet er ikkje eit eige rettssubjekt, og mynde er grunnlagt på delegert mynde frå kommunestyra i deltakarkommunane.

Ytingar til leiande personar i verksemda (§ 5-13 d) og godtgjerlser til revisor (§ 5-13 e)

Ordførar	kr 845 260
Rådmann	kr 888 707
Vestfold og Telemark kommunerevisjon iks, rekneskapsrevisjon	kr 334 495
Vestfold og Telemark kommunerevisjon iks, forvaltningsrevisjon	kr 77 505
Vestfold og Telemark kommunerevisjon iks, eigarskapskontroll	kr -
Vestfold og Telemark kommunerevisjon iks, rådgjeving	kr -

Årsrekneskap 2020

Note 1 Endring i arbeidskapital (F §5-10 a)

Balanserekneskapet :	31.12.2020	31.12.2019	Endring
2.1 Omløpsmidlar	92 728 603	95 316 123	-2 587 520
2.3 Kortsiktig gjeld	37 657 339	40 889 850	-3 232 511
Arbeidskapital	55 071 264	54 426 273	644 992
Drifts- og investeringsrekneskapet :	Beløp	Sum	
Tilgang av midler :			
Inntekter driftsrekneskap	201 001 558		
Inntekter investeringsrekneskap	6 884 450		
Innbet. ved eksterne finanstransaksjonar	36 484 180		
Sum tilgang av midler	244 370 188	244 370 188	
Bruk av midlar :			
Utgifter driftsrekneskap	196 098 063		
Utgifter investeringsrekneskap	36 209 822		
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	15 438 447		
Sum bruk av midlar	247 746 332	247 746 332	
Tilgang - bruk av midlar			-3 376 144
Endring ubruka lånemidlar (auke +/-reduksjon-)			4 021 136
Endring arbeidskapital i drifts-og inv.reknesk.			644 992
Endring arbeidskapital i balansen			644 992
Differanse			0

Avstemming anleggsmiddel og langsiktig gjeld				
Kapittel	Balanserekneskapet	31.12.2020	31.12.2019	Endring
2.2	Anleggsmiddel (+ v/økkn.)	643 907 831	602 880 190	41 027 641
2.4	Langsiktig gjeld (- v/økkn.)	522 574 560	501 100 858	-21 473 702
Differanse		121 333 271	1 103 981 048	19 553 939
29100	Memoria for ubruka lånemiddel (+ økning/- reduksjon)			4 021 136
Sum endring i balanserekneskapet (berekna endring i kapitalkonto)				23 575 075
25990001	Kapitalkonto	144 699 141	121 124 066	23 575 075
Differanse				0

Årsrekneskap 2020

Note 2 Pensjon (F §5-12 c)

Generelt om pensjonsordningane i kommunen

Kommunen har tariffesta kollektive pensjonsforsikringar for sine tilsette i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Dette gjeld alder-, uføre-, etterlatte-, tidlegpensjon, AFP og betinga tenestepensjon. Årskulla født før 1963 er sikra tidlegpensjon og AFP 62-67 år. Årskulla født frå 1963 er sikra betinga tenestepensjon eller livsvarig AFP. Pensjonane samordnast med utbetalingane frå folketrygda i dei tilfelle regelverket krev det. Framtidige ytingar innan pensjon blir utrekna ut frå talet på oppteningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder.

Framtidige premiar vil påverkast av risikomessig over- eller underskot på noverande og tidlegare tilsette både i kommunen og i andre kommunar som er med i ordninga. Premien vil og vere påverka av avkastning, lønnsvekst og utvikling i folketrygda sitt grunnbeløp.

Tilsett som er i kommunen si teneste ved fylte 62 år har og rett til avtalefesta pensjon (AFP) etter bestemte reglar. AFP for 62-64 år er i utgangspunktet ikkje fullt forsikringsmessig dekket, men kommunen har her valgt ei forsikringsteknisk løysing der årlig premie dekket alle noverande og framtidige AFP-pensjonar.

Alle påløpte pensjonsforpliktingar er ikkje med i rekneskapet

Kommunal rekneskapspraksis fører til at året sine påløpte pensjonsforpliktingar for kommunen til framtidig eigenandel på 50% av avtalefesta pensjon (AFP) på tilsette som tek ut AFP frå fylte 62 år og fram til fylte 65 år, ikkje vert utgiftsført i driftsrekneskapet. Etter gjeldande lov og forskrift for kommunalt rekneskap skal alle påløpte betalingsforpliktingar (utgifter) utgiftsførast når forpliktinga skjer, dvs i dette tilfellet når den tilsette arbeider, og ikkje på det tidspunktet han har gått av med pensjon. Denne betalingsforpliktinga som forfell fram i tid, skulle ha blitt klassifisert som langsiktig gjeldsforplikting. Dette er likevel ikkje kommunal rekneskapspraksis, og vil fyrst bli gjennomført frå det tidspunktet dette presiserast frå departementet eller God kommunal rekneskapskikk.

Periodisering av pensjon iht forskrift i høve til kommunelova sine bestemmelsar

Rekneskapsføring av pensjon skjer i hht. §§ 3-5 og 3-6 i "forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner".

Nærare om rekneskapstala

Dei 2 neste sidene gjev ei oppstilling over alle relevante rekneskapstal knytta til pensjon.

PENSJONSKOSTNADER	SPK		KLP	
	2019	2020	2019	2020
Årets opptening	1 734 150	1 677 225	10 324 459	10 671 932
Rentekostnader	1 123 866	902 556	9 200 392	8 041 564
Brutto pensjonskostnad	2 858 016	2 579 780	19 524 851	18 713 496
Forventa avkastning	-917 340	-796 974	-8 963 794	-8 772 936
Netto pensjonskostnad	1 940 676	1 782 806	10 561 057	9 940 560
Sum amortisert premieavvik	70 602	125 357	1 788 243	2 243 724
Avregning for tidlegare år	0	0	0	0
Administrasjonskostnad	63 693	57 089	606 796	644 064
Samla kostnad (inkl. adm.)	2 074 971	1 965 252	12 956 096	12 828 348
Pensjonstrekk tilsette	356 565	375 013	1 660 046	1 677 363
Årets rekneskapsførte pensjonsutgift	1 718 406	1 590 240	11 296 050	11 150 985
Arb.g.avg. av amortisert premieavvik	7 484	13 288	189 554	237 835
PREMIEAVVIK				
Innbetalt premie (inkl. adm.)	2 448 766	1 731 206	14 647 878	12 488 147
herav avrekning for året før	-6 466	0	0	0
Administrasjonskostnad	-63 693	-57 089	-606 796	-644 064
Netto pensjonskostnad	-1 940 676	-1 782 806	-10 561 057	-9 940 560
Premieavvik	444 397	-108 689	3 480 025	1 903 523
Arb.g.avg. av arb.g. andel av premie inkl. adm.	223 107	143 757	1 376 710	1 145 943
Arbeidsgjevaravgift av årets premieavvik	47 106	-11 521	368 883	201 773
PENSJONSFORPLIKTINGAR	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020
	ESTIMAT	ESTIMAT	ESTIMAT	ESTIMAT
Brutto påløpt forplikting	30 954 667	28 367 082	235 772 400	233 828 083
Pensjonsmidlar	-25 043 378	-24 404 712	-211 741 970	-230 045 893
Netto forplikting før arb.gj.avgift	5 911 288	3 962 371	24 030 430	3 782 190
Arbeidsgjevaravgift av nto.pål.forpl.	626 597	420 011	2 547 226	400 912

Årsrekneskap 2020

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSFORPLIKTING UB - ESTIMAT				
	SPK		KLP	
	2019	2020	2019	2020
Brutto pensjonsforplikting IB 1.1.	29 694 317	30 954 667	226 544 086	235 772 400
Estimatawik forplikting IB 1.1.	-1 597 666	-5 167 365	-3 420 953	-12 712 870
Faktisk forplikting	28 096 651	25 787 302	223 123 133	223 059 530
Årets opptening	1 734 150	1 677 225	10 324 459	10 671 932
Rentekostnad	1 123 866	902 556	9 200 392	8 041 564
Utbetaling			-6 875 584	-7 944 943
Amortisering estimatawik - forplikting			0	0
Brutto pensjonsforplikting UB 31.12 - estimat	30 954 667	28 367 082	235 772 400	233 828 083
Attstående amortisering - forpliktingar	0	0	0	0
Brutto pensjonsforpl. UB 31.12 - estimat full amortisering	30 954 667	28 367 082	235 772 400	233 828 083
SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSMIDLAR UB - ESTIMAT				
	SPK		KLP	
	2019	2020	2019	2020
Brutto pensjonsmidlar IB 1.1 - estimat full amortisering	21 039 105	25 043 378	206 303 699	211 741 970
Estimatawik pensjonsmidlar	701 860	-3 109 758	-10 691 021	5 631 847
Faktiske pensjonsmidlar	21 740 965	21 933 621	195 612 678	217 373 817
Forfalt premie (inkl.administrasjon)	2 448 766	1 731 206	14 647 878	12 488 147
Administrasjon	-63 693	-57 089	-606 796	-644 064
Utbetalinger			-6 875 584	-7 944 943
Forventa avkasning	917 340	796 974	8 963 794	8 772 936
Amortisering estimatawik - midlar			0	0
Brutto pensjonsmidlar UB 31.12 - estimat	25 043 378	24 404 712	211 741 970	230 045 893
Attstående amortisering - pensjonsmidlar	0	0	0	0
Bto. pensjonsmidlar UB 31.12 - estimat full amortisering	25 043 378	24 404 712	211 741 970	230 045 893
AMORTISERING AV PREMIEAVVIK				
	SPK		KLP	
	2019	2020	2019	2020
Sum attstående premieawik tidlegare år (pr. 01.01.)	357 180	730 972	8 674 329	10 366 111
Årets premieawik		-108 689		1 903 523
Beregna premieawik året før	99 644	444 397	2 276 257	3 480 025
1/7 av fjorårets premieawik amortiserast	14 235	63 485	325 180	497 146
Amortisering av premieawik frå tidlegare år	56 367	61 869	1 463 063	1 746 574
Sum amortisert premieawik til føring	70 602	125 357	1 788 243	2 243 724
Sum attstående premieawik 31.12.	730 972	496 927	10 366 111	10 025 910
Arbeidsgjevaravgift av akkumulert premieawik (14,1%/10,6%)	84 114	59 305	1 073 627	1 037 565
Sum akkumulert premieawik inkl. arbeidsgjevaravgift	815 086	556 232	11 439 738	11 063 475
SPESIFIKASJON AV ESTIMATAVVIK, PLANENDRING OG TARIFFENDRING				
	SPK		KLP	
	2019	2020	2019	2020
Endra forplikting - Planendring				-14 005 283
Endra forplikting - Ny dødelighetstariff				
Endra forplikting - Øvrige endringar				1 292 413
Endringar i forpliktingar - Totalt		0		-12 712 870
AVSTEMMING				
	SPK		KLP	
	2019	2020	2019	2020
Balanseført netto forplikting IB 1.1		5 911 288		24 030 430
Netto pensjonskostnad		1 782 806		9 940 560
Administrasjonskostnad		57 089		644 064
Amortisert premieawik i år		125 357		
Forfalt premie (inkl. administrasjon)		-1 731 206		-12 488 147
Brutto estimatawik				-18 344 717
Netto balanseført estimatawik i år		-2 182 964		0
Balanseført netto forplikting UB 31.12		3 962 371		3 782 190

Årsrekneskap 2020

FØRESETNADER FOR BEREKNINGANE				
		SPK		KLP
Forventa avkastning på pensjonsmidlar	4,00 %	3,50 %	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	3,50 %	4,00 %	3,50 %
Forventa årleg lønnsvekst	2,97 %	2,48 %	2,97 %	2,48 %
Forventa årleg G-regulering	2,97 %	2,48 %	2,97 %	2,48 %
Forventa årleg pensjonsregulering			2,20 %	1,71 %
Amortiseringstid	7	7	7	7
Antall aktive medlemmer pr. 01.01.			244	268
Antall oppsatte medlemmer pr. 01.01.			307	303
Antall pensjonistar pr. 01.01.			139	152
Føresetnader for turn-over KLP	Sj.pl/Tillitsv.	Fellesordn.	Uttak av AFP ved 62 år i %	
under 20 år	25 %	25 %	- KLP	
sj.pl. 20-25 år / felles under 24 år	15 %	25 %		Aldersgr/%
sj.pl. 26-30 år / felles 24-29	10 %	15 %	Sjukepleiarar	65 år/36%
sj.pl. 31-40 år / felles 30 - 39 år	6 %	7,5 %	Sjukepleiarar	70 år/42,5%
sj.pl.41-49 år/felles 40-49	4 %	5 %	Fellesordning	65 år/36%
sj.pl.50-55 år/felles 50-55	3 %	3 %	Fellesordning	70 år/42,5%
sj.pl.over 55 år/felles over 55 år	0 %	0 %		
Føresetnader for friviljug avgang SPK			Uttaksandel i AFP	
18-39 år		4,5 %		
40-54 år		2,0 %	62-66 år	50 %
55 år og over		1,0 %		
PREMIEAVVIK SIN INNVERKNAD PÅ NETTO DRIFTSRESULTAT				
			Kostra-funksjon	
Årets premieavvik i begge pensjonsordningane inkl. arbeidsgjevaravgift		1700		-1 985 086
Amortisering av tidlegare års premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift		1710		2 620 204
Netto innverknad på netto driftsresultat				635 118
PREMIEFOND				
Bruk av premiefond til dekking av årets premie innan klp		1730		1 420 592
Premiefond - klp - pr. 31.12.				418 212

Årsrekneskap 2020

Note 3 Kommunen sitt garantiansvar (F §5-12 d)

Gjeve for - namn	Adresse	31.12.20	31.12.19
Sum garantiansvar		0	0

Note 4 Utlån (F § 5-11 c)

Type utlån/lånetakar	Finansiering:	31.12.20	31.12.19
Aksjonærlån til Vest-Telemark kraftlag AS	eigne midlar	7 500 000	7 500 000
Sosiale utlån	eigne midlar	146 817	171 317
Husbanken - startlån	lån, jf. Kommunelova § 14-17	9 757 070	8 605 693
Næringslån til Treungen eideomsselskap	eigne midlar	200 000	200 000
Utlån til Åmli og Nissedal motorsportklubb	lån, jf. Kommunelova § 14-17	200 000	200 000
Sum		17 803 887	16 677 010

Note 5 Aksjar og andelar i varig eige (F §5-11 b)

Selskapet sitt namn	Eigarandel i selskapet	Marknads-verdi	Balanseført verdi 31.12.20	Balanseført verdi 31.12.19
Vest-Telemark Blad AS	3,40 %		15 500	15 500
Telemark interkom. Næringsfond	0,30 %		16 000	16 000
Telemarksreiser A/L	0,50 %		5 000	5 000
Attføringssenteret i Rauland AS			5 000	5 000
Telemark bilruter L/L			1 000	1 000
Skien Dalen Skipsselskap AS	0,20 %		10 000	10 000
Kommunekraft AS			1 000	1 000
Hjalarhornet Radio AS			13 000	13 000
KLP- egenkapitalinnskot			5 855 307	5 372 103
Kvito AS (Kviteseid arbeidssamvirke m.fl.)	0,59 %		5 000	5 000
Telemark kommunerevisjon IKS	1,60 %		0	6 522
Agder og Telemark kontr.utv. sekretariat IKS	1,40 %		13 500	13 500
IATA IKS	10,30 %		51 500	51 500
VTK AS	5,00 %		5 000 000	5 000 000
IKA Kongsberg IKS	1,33 %		0	0
Vest-Telemark Næringsbygg AS			513 000	513 000
Sør-Øst 110 IKS	0,86 %		20 846	20 846
Vestfold og Telemark revisjon IKS	1,57 %		0	0
Kraftkompetanse KO			25 000	0
			11 550 653	11 048 971

Note 6 Administrativt vertskommunesamarbeid

Rekneskap for interkommunale samarbeid etter kommunelova § 20-2 skal vere ein del av årsrekneskapet til den kommunen der samarbeidet har sitt hovudkontor. Investeringsrekneskapet inneheld alle kostnader til felles VA-infrastruktur med Drangedal kommune. Drangedal kommune sin del av investeringar og drift i sameige er refundert som ordinært avgiftspliktig sal. Balanseverdier inneheld bare Nissedal sine ideelle delar av sameige-midlane.

Årsrekneskap 2020

Note 7 Bruk (-) og avsetnad (+) av fond (F §5-13 a)

	2020	2019
Disposisjonsfond		
Behaldning 01.01.	5 479 963	10 386 087
Bruk av fond i driftsrekneskapet	-4 954 000	-9 397 000
Bruk av fond i investeringsrekneskapet		
Avsetnader til fond	3 769 797	4 490 877
Behaldning 31.12.	4 295 760	5 479 963
Bunde driftsfond		
Behaldning 01.01.	26 748 138	26 825 314
Bruk av fond i driftsrekneskapet	-6 888 168	-5 739 468
Bruk av fond i investeringsrekneskapet		
Avsetnader til fond	5 762 952	5 662 292
Behaldning 31.12.	25 622 922	26 748 138
Ubunde investeringsfond		
Behaldning 01.01.	0	262 335
Omklassifisering av fond frå bunde til ubunde		141 761
Bruk av fond		-404 096
Avsetnad til fond		
Behaldning 31.12.	0	0
Bunde investeringsfond		
Behaldning 01.01.	1 534 714	511 701
Omklassifisering av fond frå bunde til ubunde		-141 761
Bruk av fond		
Avsetnader til fond	602 370	1 164 774
Behaldning 31.12.	2 137 084	1 534 714
Udisponert resultat (meir- og mindreforbruk)		
Behaldning 01.01.	3 781 463	4 490 877
Året si disponering av resultat (meir- eller mindreforbruk)	-3 781 463	-4 490 877
Året sitt udisponerte resultat (meir- eller mindreforbruk)	0	3 781 463
Behaldning 31.12.	0	3 781 463

Disposisjonsfond	Behaldning 01.01.	Avsetnader	Bruk av fond	Behaldning 31.12.
Felles buffer	5 479 963	3 769 797	-4 954 000	4 295 760

Årsrekneskap 2020

Bunde driftsfond	Behaldning 01.01.	Avsetnader	Bruk av fond	Behaldning 31.12.	Årsak til manglande bruk av vesentlege midlar:
Bunde fond - den kulturelle skulessekken/spasers-tokken	117 999	0	-10 521	107 478	Akkumulert unytta midlar gjennom fleire år. Planlagt auka aktivitet i 2020, men covid-19 stoppa fleire av desse.
Bunde fond - 17. mai-Treungen-prosj.2512	4 777	0	0	4 777	
Bunde fond - 17. mai-Felle-prosj.2511	502	0	0	502	
Bunde fond - 17. mai-Kyrkjebygda-prosj.2510	15 341	0	0	15 341	
Bunde fond - overskot på prosj.223-musikklegging	9 021	0	0	9 021	
Bunde fond - inkluderande barnehagemiljø	130 000	0	-130 000	0	
Bunde fond - inkluderande skulemiljø	90 000	0	-90 000	0	
Bunde fond - tilskot til "Liv og Røre" - prosj. 244	70 000	0	0	70 000	Utdisponert tilskot motteke i 2019, planlagt bruka i 2020, men covid-19 stoppa dette
Bunde fond - tilskot til digitale læremiddel 2020	0	92 000	0	92 000	Motteke tilskot på slutten av 2020. Nyttast til føremålet tidleg i 2021.
Bunde fond - tilskot til synjopplæring-barnehage	0	24 700	0	24 700	Motteke tilskot i 2020. Tiltak ikkje gjennomført grunna covid-19.
Bunde fond - gåver til omsorgsenteret	12 634	0	0	12 634	
Bunde fond - tilskot - bpa-kompetanse 2015	75 000	0	-51 000	24 000	Rest av eit tilskot til kompetansetiltak. Vil bli nytta i 2021.
Bunde fond - tilskot - 3345 - helsefagarb.	20 000	0	0	20 000	Rest av eit tilskot til kompetansetiltak. Vil bli nytta i 2021.
Bunde fond - tilskot - 3370 - komp.midlar2020	0	220 000	0	220 000	Tilskot til kompetansetiltak som ikkje kom i gang grunna covid-19. Vil bli nytta i 2021.
Bunde fond - tilskot - 3370 - aktivitet/besøksvert	0	100 000	0	100 000	Motteke tilskot i 2020 til tiltak som er utsett til 2021, grunna covid-19.
Bunde fond - kraftfond	14 461 897	1 729 434	-1 659 877	14 531 454	Åvsetnad og bruk i hht. vedtekter. Saldo utgår bunden kapital. Jfr. Note 14.
Bunde fond - næringsfond	203 388	739 854	-723 222	220 020	Åvsetnad og bruk i hht. Vedtekter, jfr. Note 15.
Bunde fond - tapsfond startlansordninga	86 093	0	0	86 093	Ingen aktuelle utlån å tapstøre.
Bunde fond - Husbanken sine bustadtilskot	457 945	0	0	457 945	
Bunde fond - prosjekt Telemarksvegen	0	136 950	0	136 950	Nyutta inntekter for interkommunalt prosjekt Nissedal kommune er vertscommune for.
Bunde fond - Kmd-næringsfond	48 369	0	0	48 369	Rest av tilskot til næringsstiltak. Har ikkje vore aktuelle tiltak i løpet av 2020.
Bunde fond - friluftsmidlar-Arendalsvassdraget	199 197	54 663	-80 000	173 860	Rest av tilskot til næringsstiltak. Har ikkje vore aktuelle tiltak i løpet av 2020.
Bunde fond - vilfondet	50 847	9 886	0	60 733	Akkumulert unytta midlar gjennom fleire år. Føremål er regulert i Vedtekter.
Bunde fond - prosjektmidlar-vassområde-Arendalsvass	24 000	0	0	24 000	Akkumulert unytta midlar gjennom fleire år. Føremål er regulert i Villtova.
Bunde fond - sjølvkost-overskot-vatn	6 672 542	0	-1 834 386	4 838 156	Rest av tilskot til tiltak som ikkje har vore aktuelle i fleire år. Alternative tiltak vurderast i 2021.
Bunde fond - sjølvkost-overskot-byggesaker	0	210 206	0	210 206	Akkumulert overskot som er planlagt tilbakeført abonnentane i løpet av 2022.
Bunde fond - sjølvkost-overskot-kloakk	3 768 948	0	-2 126 680	1 642 268	Høgare gebyrinntekter i 2020 enn forventa.
Bunde fond - corona-tilskot-2020	0	567 266	0	567 266	Tilskot til ekstraordinært vedlikehald for lokal sysselsetningsseffekt. Tiltak gjennomførast i 2021.
Bunde fond - næringsstiltak - corona - 2020	0	1 021 850	0	1 021 850	Tilskot til lokalt næringsliv. Vedtak om disponering vart gjort i 2020, men utbetalingar vil skjje i 2021.
Bunde fond - tilskot til synjopplæring-flyktingar	46 659	0	0	46 659	Rest av tilskot til synjopplæring som ikkje har blitt gjennomført grunna covid-19.
Bunde fond - tilskot til opning av sykkeløype2020	15 000	0	-15 000	0	
Bunde fond - tilskot til Sommarsletta og sentrum	150 000	0	-150 000	0	
Bunde fond - tilskot til Telemark lesar lisen	17 980	0	-17 980	0	
Bunde fond - tilskot til foreldrestøttande tiltak 2020	0	70 000	0	70 000	Motteke tilskot i november 2020. Vil nyttast til føremålet i 2021.
Bunde fond - tilskot til møteplassar - 3343 - prosj.3414	0	116 705	0	116 705	Nyutta midlar av tilskot på kr 150.000. Tiltak er etablert og restmidlar nyttast til å vidareføre desse i 2021.
Bunde fond - tilskot til styrking skulehelsestena-2535	0	225 000	0	225 000	Nyutta midlar av tilskot på kr 350.000. Tiltak er etablert og restmidlar nyttast til å vidareføre desse i 2021.
Bunde fond - tilskot til rusfritt, robust og rettferdig-3313	0	444 936	0	444 936	Nyutta midlar av tilskot til 3-årig-prosjekt. Tiltak er etablert og restmidlar nyttast til å vidareføre desse i 2021.
Sum bunde driftsfond	26 748 139	5 763 450	-6 888 666	25 622 923	

Årsrekneskap 2020

Note 8 Kapitalkonto (F §5-10 b)

	Debet	Kredit
Inngående balanse		121 124 066
Sal av fast eiendom og anlegg	200 000	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	10 940 938	
Aktivisering av fast eiendom og anlegg		30 936 142
Oppskrivning av fast eiendom og anlegg		0
Sal av utstyr, maskiner og transportmiddel	0	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, trsp.middel	2 642 155	
Aktivisering av utstyr, maskiner og transportmiddel		4 580 775
		0
Sal av aksjar og andelar	6 522	
Nedskrivning av aksjar og andelar	0	
Kjøp av aksjar og andelar		25 000
Innbetaling av egenkapitalinnskott til KLP		483 204
Oppskrivning av aksjar og andelar		0
Avdrag på utlån (motteke avdrag)	542 623	
Avskrivning sosiale utlån	24 500	
Avskrivning andre utlån		
Utlån		1 694 000
Bruk av midlar frå eksterne lån	34 178 864	
Avdrag på eksterne lån		9 841 498
Urealisert kurstap valutalån		
Urealisert kursvinst valutalån		
Endring i Pensjonsforpliktingar	-4 531 902	
Endring i Pensjonsmidlar		17 665 257
Endring i Arbeidsgjevaravgift av netto pensjonsforpl.		2 352 899
Utgående balanse	144 699 141	
Sum	188 702 841	188 702 841

Note 9 Sal av finansielle anleggsmiddel (F §5-13 c)

Inntekter frå sal av finansielle anleggsmiddel (kr 6.522) gjeld tilbakeføring av innskoten kapital i Telemark kommunerevisjon iks

Årsrekneskap 2020

Note 10 Anleggsmiddel - aktivering og avskrivning (F § 5-11 a)

(Prinsippending: F.o.m. 2003 vert brutto ansk.kostn. aktivert/grunnlag for avskrivningar. jfr. GKRS nr.2)

(Prinsippending: F.o.m. 2011 vert det lagt til grunn at avskrivningar ikkje startar før året etter at anlegget er ferdig/teken i bruk)

(Raud skrift = ikkje-avskrivbart)

KONTO-NR.	ANL.MIDDEL	AVSKR. TID	VERDI		TILGANG-20	AVGANG-20	AVSKR. KONTO	ÅRETS AVSKR.20	BUDSJ. AVSKR.20	VERDI PR.31.12.20
			PR.01.01.20							
22450607	Tankbil-ideell del brann	20	467 500				15901.1450.3390	27 500	28 000	440 000
22450608	Tankbil-ideell del vatn	20	226 668				15901.1450.3450	13 333	13 000	213 335
22450711	Mercedes Sprinter brannbil	20	470 981				15901.1450.3390	52 331	52 000	418 650
22450712	VW Touran - felles tenestebil	10	26 500				15901.1450.1200	26 500	27 000	0
22450713	Hsjpl-VW Caddy 2-seter LS81241	10	139 702				15901.1450.2540	27 940	28 000	111 762
22450714	VA-VW Caddy 2-seter PD48113	10	135 985				15901.1450.3450/3	27 197	27 000	108 788
22450715	Felles-Skoda oct. 5-seter NF72810	10	179 946				15901.1450.1200	29 991	30 000	149 955
22450716	Hsjpl-VW Caddy 2-seter PD53911	10	168 985				15901.1450.2540	28 164	28 000	140 821
22450717	Flyktningtenesta - Opel 7-seter	10	360 000				15901.1450.1200	40 000	40 000	320 000
22450718	Ny bil heimesjokeleia	10	250 000				15901.1450.2540	25 000	25 000	225 000
22450719	Snøfesar til traktor-2019	10	112 500				15901.1450.3320	11 250	11 000	101 250
22450720	Ny bil til teknisk - pd 70174	10	0	560 626			15901.1450.fordele	0	0	560 626
22450721	Båt VA og brann	10	0	336 588			15901.1450.fordele	0	0	336 588
22450722	Feiemaskin til traktor	10	0	104 375			15901.1450.3320	0	0	104 375
SUM TRANSPORTMIDDEL OG UTSTYR			2 538 767	1 001 589	0	0	0	309 206	309 000	3 231 150
22550102	Inventar/utstyr-Kåsa	10	66 953				15901.1450.2540	16 739	17 000	50 214
22550402	Inventar/utstyr-Treungen barnehage	10	43 104				15901.1450.2010	22 332	22 000	20 772
22550410	Inventar/utstyr-Fleirbrukshuset	10	41 816				15901.1450.fordele	29 579	30 000	12 237
22550415	GPS - Plankontoret (2010)	10	12 990				15901.1450.3030	12 992	13 000	0
22550417	Oppgradering-ePhorte/Office	5	190 086				15901.1450.1200	156 522	157 000	33 564
22550418	Inventar og utstyr - Kåsa personalbase	10	165 170				15901.1450.2540	41 293	41 000	123 877
22550420	Overvakingsssystem - vassverk	10	141 168				15901.1450.3400	29 175	29 000	111 993
22550421	Overvakingsssystem - vassanlegg	10	1 270 402	317 480			15901.1450.3450	153 142	153 000	1 434 740
22550422	Overvakingsssystem - kloakkrenseanlegg	10	103 960				15901.1450.3500	21 263	21 000	82 697
22550423	Overvakingsssystem - kloakknett	10	1 794 146	1 904 633			15901.1450.3530	227 249	227 000	3 471 530
22550424	Ny telefonsentral - llet	10	368 316				15901.1450.1200	61 386	61 000	306 930
22550425	Agresso-modul - A-melding	5	5 467				15901.1450.1200	5 467	5 000	0
22550426	Felles vassverk-inventar	10	37 200				15901.1450.3400	6 200	6 000	31 000
22550427	Felles overvakingsssystem-kloakknett	10	52 440				15901.1450.3530	8 740	9 000	43 700
22550428	Felles overvakingsssystem-renseanlegg	10	233 874				15901.1450.3500	38 979	39 000	194 895
22550429	Felles overvakingsssystem-vassanlegg	10	52 440				15901.1450.3450	8 740	9 000	43 700
22550430	Felles overvakingsssystem-vassverk	10	327 360				15901.1450.3400	54 560	55 000	272 800
22550431	Inventar/utstyr-Tveit skule	5	408 312				15901.1450.2220	233 744	234 000	174 568
22550432	Nye pc'ar i 2015 - samla utskifting	5	59 533				15901.1450.1200	59 533	60 000	0
22550433	Inventar-vaksenopplæringa	5	33 973				15901.1450.2130	33 973	34 000	0
22550434	Inventar/utstyr-ikt-Tveit skule	5	1 942 826				15901.1450.2020	465 606	466 000	1 477 220
22550435	Gps-plankontoret-Nissedal sin del	5	23 526				15901.1450.3030	11 764	12 000	11 762
22550436	Utstyr for web-tv	5	49 510				15901.1450.1000	24 755	25 000	24 755
22550437	Oppgradering-Agresso/Milestone	5	488 163	314 357			15901.1450.1200	168 553	169 000	633 967
22550438	Infrastruktur/lisensar-ny driftsavtale 2018	5	822 480				15901.1450.1200	203 164	203 000	619 316
22550439	Digitale kartdata - FKB-kartprosjekt	5	260 840	122 183			15901.1450.3030	58 770	59 000	324 253
22550440	Inventar/utstyr-Fjone barnehage	5	161 830				15901.1450.2010	32 366	32 000	129 464
22550441	Multifunksjonsmaskiner 2019	5	731 815	41 159			15901.1450.fordele	146 363	146 000	626 611
22550442	Inventar/utstyr-Kyrkjebygda oppv.senter	5	0	309 665			15901.1450.fordele	0	0	309 665
22550443	lkt-utstyr i barnehagane	5	0	289 848			15901.1450.2010	0	0	289 848
22550444	Inventar - omsorgssenteret	5	0	279 861			15901.1450.2530	0	0	279 861
SUM INVENTAR OG UTSTYR			9 889 700	3 579 186	0	0	0	2 332 949	2 334 000	11 135 939

Årsrekneskap 2020

22750101	Kommunehuset (Teneste ford. seinare)	50	3 127 573			15901.1450.1300	133 838	134 000	2 993 735
22750102	Turistinformasjon i sentrum	50	289 455			15901.1450.3250	7 882	8 000	281 573
22750201	Treungen barnehage	40	7 367 864			15901.1450.2210	260 692	261 000	7 107 172
22750202	Felle barnehage (Teneste ford. seinare)	40	952 455			15901.1450.2210	69 462	69 000	882 993
22750203	Haugsjåsund barnehage/grendehus	40	602 725			15901.1450.3850	60 940	61 000	541 785
22750204	Tveit nye skule	40	21 023 698	7 375		15901.1450.2220	874 101	874 000	20 156 972
22750206	Kyrkjebygda skule (Teneste ford. sein.)	40	16 140 658	2 885 228		15901.1450.2220	458 011	458 000	18 567 875
22750207	Fjone barnehage	40	2 462 976			15901.1450.2210	113 291	113 000	2 349 685
22750208	Biblioteket	40	977 443			15901.1450.3700	44 429	44 000	933 014
22750210	Uteområde skular/barneh.		2 214 464			-		0	2 214 464
22750211	Fotballbinge - Tveit skule	40	223 499			15901.1450.3800	8 596	9 000	214 903
22750212	Fleirbrukshus/kulturhus	50	28 637 836			15901.1450.fordele	725 313	725 000	27 912 523
22750213	Fotballbinge - Kyrkjebygda	40	237 483			15901.1450.3800/2	7 421	7 000	230 062
22750214	Skatepark - Kyrkjebygda	40	650 166			15901.1450.3800/2	18 588	19 000	631 578
22750215	Aktivitetspark - Kyrkjebygda	40	373 803	108 279		15901.1450.3800/2	9 345	9 000	472 737
22750216	Kunstgrasbane - Sentralidrettsanlegget	40	1 372 671	65 745		15901.1450.3800	34 317	34 000	1 404 099
22750301	Aldersbustad I - Treungen	40	38 418			15901.1450.2650	14 017	14 000	24 401
22750302	Aldersbustad I - Nissedal	40	69 260			15901.1450.2650	17 206	17 000	52 054
22750304	Aldersbustad II - Treungen	40	169 888			15901.1450.2650	24 956	25 000	144 932
22750305	Aldersbustad II - Nissedal	40	90 730			15901.1450.2650	11 341	11 000	79 389
22750306	Nissedal omsorgssenter	50	15 679 787			15901.1450.2650	559 843	560 000	15 119 944
22750308	Omsorgsbustader-NOS	40	410 952			15901.1450.2650	19 569	20 000	391 383
22750309	Kåsa bu- og avlating (Teneste ford. s.)	50	2 264 940			15901.1450.2650	68 386	68 000	2 196 554
22750310	Kåsa - leilighet nr. 4	40	1 684 501			15901.1450.2650	56 723	57 000	1 627 778
22750311	Kåsa - leilighet nr. 5	40	2 065 010			15901.1450.2650	64 531	65 000	2 000 479
22750312	Kåsa - personalbase	40	6 429 648			15901.1450.2540	189 107	189 000	6 240 541
22750313	Omsorgsbustader-nos	40	94 596	1 308 029		15901.1450.2650	0	0	1 402 625
22750401	Industritomt i Treungen		1 306 261	84 568		-		0	1 390 829
22750402	Industritomt i Nissedal		487 468			-		0	487 468
22750403	Hotellstykket i Treungen		5 000			-		0	5 000
22750405	Berlimoen pelsdyrområde		184 700			-		0	184 700
22750406	Framnes bustadområde		612 400			-		0	612 400
22750407	Smeitkollen bustadområde		350 660			-		0	350 660
22750408	Haugsjåsund huskrull		46 400			-		0	46 400
22750409	Damkollen bustadområde		249 175			-		0	249 175
22750410	Notvamoen bustadområde		176 300			-		0	176 300
22750411	Kaasa/Solli bustadområde		871 397	217 715	200 000	-		0	889 112
22750412	Skåli bustadområde		143 332			-		0	143 332
22750413	Vik huskrull		49 600			-		0	49 600
22750414	Fjone huskrull		31 300			-		0	31 300
22750415	Kjøp av grunn - Treungen Sør		37 464			-		0	37 464
22750416	Solås bustadområde		29 638			-		0	29 638
22750417	Veg/utomhusanlegg Kåsa/NOS		377 946			-		0	377 946
22750418	Kommunale veganlegg	40	20 836 702	1 192 236		15901.1450.3320	610 107	610 000	21 418 831
22750419	Sentrumsområde-Treungen		782 922			-		0	782 922
22750420	Vegskilt	40	369 972			15901.1450.3320	9 482	9 000	360 490
22750422	Eigedomar kjøpt av NSB		40 000			-		0	40 000
22750428	Mila (nye skogskulen)	50	1 430 597			15901.1450.2340	83 940	84 000	1 346 657
22750430	Nytt bustadfelt i Treungen		640 846			-		0	640 846
22750431	Prøvebustader i Treungen	40	2 952 461			15901.1450.2650	84 356	84 000	2 868 105
	Tomt til prøvebustader i Treungen		40 000			-		0	40 000
22750432	Fjonesundet kafeteria	40	1 346 074			15901.1450.3250	38 459	38 000	1 307 615
22750433	Bustad i Solås-2015	10	829 782			15901.1450.2650	138 297	138 000	691 485
22750434	Bustad i Landvik-2016	10	1 046 573			15901.1450.2650	149 511	150 000	897 062
22750435	Rekkehus - Tveitsund bustadfelt	40	4 788 423			15901.1450.2650	126 011	126 000	4 662 412
22750436	Rekkehus - Framnes bustadfelt	40	6 505 490			15901.1450.2650	170 600	171 000	6 334 890
22750437	Tomt - Rekkehus - Tveitsund bustadfelt		286 193			-		0	286 193
22750438	Tomt - Rekkehus - Framnes bustadfelt		155 563			-		0	155 563
22750439	Tomt - Gaukås stasjon		205 525			-		0	205 525
22750441	Ny brannstasjon - 2019	50	111 125	4 317 960		15901.1450.3390	0	0	4 429 085
22750501	Sentralidrettsanlegget		2 210 538			-		0	2 210 538
22750507	Friområde Høgefoss		346 727			-		0	346 727
22750509	Lok-stallen	50	468 246			15901.1450.3250	14 354	14 000	453 892
22750602	Kloakkanlegg ekskl. renseanlegg	40	48 365 624	7 323 453		15901.1450.3530	1 548 313	1 548 000	54 140 764
22750603	Nissedal renseanlegg	20	248 491			15901.1450.3500	13 805	14 000	234 686
22750603	Treungen renseanlegg	20	94 766			15901.1450.3500	16 210	16 000	78 556
22750603	Felle renseanlegg	20	338 740			15901.1450.3500	97 907	98 000	240 833
22750604	Vassforsyningsanlegg	40	66 581 183	9 330 083		15901.1450.3450	1 851 577	1 852 000	74 059 689
22750605	Fiberkabel-NOS	40	180 000			15901.1450.1200	7 500	8 000	172 500
22750606	Ny brannstasjon 2006	40	483 383			15901.1450.3390	17 615	18 000	465 768
22750607	Felles kloakknett-Gautefall	40	7 704 447	30 939		15901.1450.3530	225 027	225 000	7 510 359
22750608	Felle vassverk	20	2 668 615			15901.1450.3400	217 945	218 000	2 450 670
22750609	Høgefoss vassverk - oppgradering	20	303 561			15901.1450.3400	23 005	23 000	280 556
22750610	Felles vassforsyningsnett-Gautefall	40	9 725 533			15901.1450.3450	285 252	285 000	9 440 281
22750611	Felles vassverk - Gautefall	20	12 305 283			15901.1450.3400	768 864	769 000	11 536 419

Årsrekneskap 2020

22750612 Felles kloakkrenseanlegg-Gautefall	20	2 990 214	315 175		15901.1450.3500	185 942	186 000	3 119 447
22750613 Nissedal vassverk	40	311 121			15901.1450.3400	22 768	23 000	288 353
22750614 Mobilmast - Nes	20	458 506			15901.1450.2850	32 751	33 000	425 755
22750615 Kloakkpumpestasjon-Treungen kyrkje	20	516 968			15901.1450.3530	19 973	20 000	496 995
22750616 Kloakkpumpestasjon-Damkollen	20	300 000			15901.1450.3530	20 000	20 000	280 000
22750618 Felles kloakkpumpestasjon-Langmyr	20	369 840			15901.1450.3530	23 115	23 000	346 725
22750619 Felles trykkaukar-Fugli	20	281 520			15901.1450.3450	17 595	18 000	263 925
22750620 Felles trykkaukar-Bjønntjønn	20	266 800			15901.1450.3450	16 675	17 000	250 125
22750621 Felles trykkaukar-Støylsheia	20	263 120			15901.1450.3450	16 445	16 000	246 675
22750622 Kloakkpumpestasjon-Solheia	20	283 477			15901.1450.3530	17 717	18 000	265 760
22750623 Trykkaukar-Utsjå	20	158 898			15901.1450.3450	9 931	10 000	148 967
22750624 Kloakkpumpestasjon-Felehovet Nord	20	821 152			15901.1450.3530	51 322	51 000	769 830
22750625 Tomt Langmoen - framtidig reinseanlegg		919 135			-	0	0	919 135
22750626 Ladestasjon - Treungen sentrum	20	447 896			15901.1450.2850	24 874	25 000	423 022
22750627 Kloakkpumpestasjon-Bjønntjønn	20	375 250			15901.1450.3530	19 750	20 000	355 500
22750628 Kloakkpumpestasjon-Svikkollen	20	415 295			15901.1450.3530	21 858	22 000	393 437
22750629 Kloakkpumpestasjon-Ånundsbuoddane	20	705 701			15901.1450.3530	36 423	36 000	669 278
22750630 Kloakkpumpestasjon-Eriksneset	20	602 141			15901.1450.3530	31 335	31 000	570 806
22750631 Trykkaukar2-Utsjå	20	448 440			15901.1450.3450	22 422	22 000	426 018
22750632 Høgdebasseng - Framnes	40	0	223 913		15901.1450.3450	0	0	223 913
22750633 Høgdebasseng - Treungen	40	0	113 818		15901.1450.3450	0	0	113 818
22750634 Kloakkpumpestasjon-Gautefall1	20	0	696 267		15901.1450.3530	0	0	696 267
22750635 Kloakkpumpestasjon-Gautefall2	20	0	696 267		15901.1450.3530	0	0	696 267
22750636 Nytt kloakkreinseanlegg-Treungen	20	0	339 992		15901.1450.3500	0	0	339 992
22750637 Trykkaukar-Øverlandsheia	20	0	405 510		15901.1450.3450	0	0	405 510
22750638 Kloakkpumpestasjon-Øverlandsheia	20	0	716 247		15901.1450.3530	0	0	716 247
22750639 Trykkaukar-Kragerøasen	20	0	179 220		15901.1450.3450	0	0	179 220
22750640 Tomt - Fjonesundet		0	128 123			0	0	128 123
22750641 Asfaltering - P-plass - sentr.idr.anlegget	40	0	250 000		15901.1450.3800	0	0	250 000
SUM VARIGE DR.M. OG FAST EIGENDOM		325 940 399	30 936 142	200 000	0	10 940 938	10 940 000	345 735 603
SUM DELSUMMAR		338 368 866	35 516 917	200 000		13 583 093	13 583 000	360 102 692
Investeringar i varige driftsmidlar frå Bevilgningsoversikt investering:			36 209 822					
herav Drangedal sin del av felles-investeringar, ikkje aktivert			-490 132					
herav Kviteseid sin del av felles-investeringar i FKB, ikkje aktivert			-202 773					
Investeringar i varige driftsmidlar til aktivering:			35 516 917					
MOTTEKE TILSKOT (IKKJE SALSINNTEKTER) 2020						Beløp	Kloakk	Vatn
07701.0591 Tilskot frå Åmli historielag til informasjonsmaterieill - sykkelsti Treungen-Åmli						-199 000		
07701.0591 Tilskot frå Agder Energi til sikring av jernbanebrua på Høgefoss						-60 000		
07701.0615 Tilskot frå Nissedal idrettslag til aktivitetsparken i Kyrkjebygda						-86 623		
07701.0633 Anleggsbidrag frå Kyrkjebyggdheia AS til utviding av kloakkreinsekapasitet						-602 370	-602 370	
07701.0634 Anleggsbidrag frå Kyrkjebyggdheia AS til opprusting av eksisterande anlegg på Kyrkjebyggdheia						-3 000 000	-2 000 000	-1 000 000
07701.0653 Anleggsbidrag frå Kvarvåsen AS til utbygging i Øverlandsheia						-101 500	-50 750	-50 750
07701.0654 Anleggsbidrag frå Grova AS til utbygging i Felehovet Nord og Sør(Kragerøasen)						-294 000	-132 500	-161 500
07701.0662 Tilskot frå Treungen idrettslag til asfaltering av P-plass ved sentralidrettsanlegget						-75 000		
SUM						-4 418 493	-2 785 620	-1 212 250

Årsrekneskap 2020

Note 11 Langsiktig lån og avdrag (F §5-12 a og b)

Kommunelova § 50 nr 7 har bestemmelser om at kommunen si totale langsiktige gjeld til egne driftsmidler skal avdragast med like årlege avdrag, og at attstående løpetid for kommunen si samla gjeldsbyrde ikkje kan overstige den vegde levetida for kommunen sine anleggsmidler ved siste årsskifte.

Ved nye låneopptak fastsetjast avdragstida på lånet av kommunestyret. Dei siste åra er alle lån tekne opp med ei avdragstid på 30 år.

Kommunen har ikkje berekna minste tillatte avdrag jfr. kommunelova § 50 nr. 7 før det einkilde låneopptak.

KRD sin forenkla formel for berekning av minste tillatte avdrag (Sum langsiktig gjeld / Sum anleggsmiddel * årets avskr) gjev slik oppstilling:

Sum langsiktig gjeld (eks.pensjonsforpliktingar og form.lån) pr.01.01.20	219 523 323
Sum anleggsmiddel (eks. pensjonsfond) pr. 01.01.20	338 368 866
Sum anleggsmiddel reduserast med ikkje-avskrivbare anleggsmiddel	12 800 954
Årets avskrivingar	13 583 093
"Minste tillatte avdrag"	9 158 783
Rekneskapsført avdrag i driftsrekneskapet	9 355 803

Låneoversikt:	Gj.sn.rente	Avdrag-2020	Restgjeld pr. 31.12.20	Restgjeld pr. 31.12.19
24519013 - Startlån - nytt lån etter refinansiering - slutt i 2043	1,57 %	479 028	11 017 617	11 496 645
24520001 - Lån - Sparebanken Sør - slutt i år 2022	1,42 %	0	1 294 054	1 294 054
24531003 - Lån - KlpKommunekreditt - slutt i år 2027	1,55 %	750 000	5 625 000	6 375 000
24531011 - Lån - Kommunalbanken-refinansiert - slutt i 2036	1,44 %	4 318 230	69 091 740	73 409 970
24531012 - Lån - Kommunalbanken - slutt i 2047	1,44 %	0	6 240 000	6 240 000
24531013 - Lån - Kommunalbanken - slutt i 2045	1,44 %	215 970	5 399 150	5 615 120
24531014 - Lån - Kommunalbanken - slutt i 2046	1,44 %	476 170	12 380 320	12 856 490
24531015 - Lån - Kommunalbanken - slutt i 2049	1,44 %	0	26 889 340	26 889 340
24531016 - Lån - Kommunekreditt - slutt i 2048	1,55 %	292 100	8 178 800	8 470 900
24541005 - Lån - Klp - slutt i år 2028	1,55 %	1 000 000	8 252 449	9 252 449
24531017 - Lån - Kommunalbanken - slutt i 2049	1,44 %	776 670	22 523 330	23 300 000
24531018 - Lån - Kommunalbanken - slutt i 2049	1,44 %	1 533 330	44 466 670	46 000 000
24541007 - Lån - Kommunalbanken - slutt i 2051	1,44 %	0	38 200 000	0
		9 841 498	259 558 470	231 199 968
Herav lån til vidareutlån		-485 695	-11 190 950	-11 676 645
Generelle lån til egne investeringar		9 355 803	248 367 520	219 523 323

Note 12 Usikre og betinga forpliktingar

Det ligg ikkje føre slike forpliktingar pr. 31.12.

Årsrekneskap 2020

Note 13 Sjølvkostområde (F §5-13 b)

Sjølvkost er berekna i medhald av "Selvkostforskriften". Framførbare underskot vert kun opplyst i note, og framkjem ikkje som verdiar i balansen. For tenester regulert i plan- og bygningslova er det ikkje lengre høve til å framføre underskot til dekking seinare år. For området "planbehandling" etter pbl er gebyrinntektene vesentleg under kostnadene, og det er ikkje gjort detaljerte berekningar av dekningsgrad på dette området.

Sjølvkostområde	Vatn	Avløp	Feiing	Oppmåling	Byggesak	Slam	Renovasjon
Akk. Underskot(+)/ Sjølvkostfond (-) pr. 31.12.19	-6 672 542	-3 768 948	195 450	753 410	215 484		100 834
"Udekka" frå gamlaste år i 5-års perioden strykast 1)	0	0	-7 676	-753 410	-215 484		0
Akk. underskot (+) / Sjølvkostfond (-) pr. 01.01.20	-6 672 542	-3 768 948	187 774	0	0	0	100 834
Inntekter 2020	-6 638 821	-5 691 298	-882 615	-1 160 925	-1 084 600	-417 590	-6 030 720
Kostnader 2020	8 552 654	7 855 326	1 122 205	1 455 984	875 845	420 837	5 933 694
Overskot(-) / underskot (+) 2020	1 913 833	2 164 028	239 590	295 059	-208 755	3 247	-97 026
Årets dekningsgrad i %	77,6 %	72,5 %	78,7 %	79,7 %	123,8 %	99,2 %	101,6 %
Avsetn(-)/ bruk av (+) sjølvkost-fond	1 913 833	2 164 028	0	0	-208 755		0
Sjølvkost-fond pr 31.12. før kap.kostnad 2)	-4 758 709	-1 604 920	0	0	-208 755		0
Akkumulert underskot pr. 31.12.	0	0	427 364	295 059	0	3 247	3 808
Alternativ kostnad ved bunden kapital/framført underskot (kalkylerente 1,39 %) 3)	-79 447	-37 348	4 275	0	-1 451	23	727
Sum akkumulert underskot (+) / sjølvkostfond (-) pr. 31.12. tillagt kapitalkostnad	-4 838 156	-1 642 268	431 639	295 059	-210 206	3 270	4 535
1) Spesifikasjon av framførbare underskot og bruk/strykingar av desse (for oppmåling og byggesak er det frå og med 2020 ikkje lengre høve til å framføre underskot)							
Framførbare underskot (+) fordelt pr. år	Vatn	Avløp	Feiing	Oppmåling	Byggesak		Renovasjon
2014			7 676	90 063	193 714		
2015					52 237		
2016							
2017			0	0	0		
2018			137 841	206 478			
2019			49 558	456 869	-30 466		100 834
Sum	0	0	195 075	753 410	215 484		100 834
Gamlaste år i perioden strykast dersom meir enn 5 år	0	0	-7 676	-753 410	-215 484		
2020			243 865	0	0	3 270	-96 299
Framførbart underskot pr. 31.12.	0	0	431 264	0	0	3 270	4 535
2) Sjølvkostfond er bundne driftsfond. Desse kan kun nyttast til dekking av framtidige driftsutgifter på tilhøyrande sjølvkostområde. Sjølvkostfond skal som hovudregel nyttast innan ein 5-års-periode, men ved større investeringar er det høve til å sjå dette i eit lengre tidsperspektiv.							
3) Alternativ kostnad ved bunden kapital representerer kundane sin kostnad ved å plassere midlar i kommunen sine sjølvkostfond, alternativt kommunen sine kostnader ved å bruke "frie midlar" til å finansiere sjølvkosttenester.							

Årsrekneskap 2020

Note 14 Rekneskap - kraftfondet 2020

TEKST	Rekneskap	Rev.budsj.	SALDO
SALDO PR. 01.01.	2020	2020	-14 461 897
Herav bunden kapital			-12 633 869
Avsett til kraftfondet i årsbudsjett 2020			
Regulerings- og konsesjonsavgifter	-1 613 560	-1 614 000	
Renter av fondskapitalen	-115 874	-65 000	
Avdragsinntekter - utlån av kraftfondet			-
Sum avsetnader til kraftfondet 2020	-1 729 434	-1 679 000	-16 191 331
Bruk av kraftfondet i årsbudsjett 2020			
Avkastninga 2019 - disponibel i 20 (90%)	1 659 379	1 659 000	
Udisponerte midlar frå tidlegare år (100% kraftfond)			
Næringstiltak:			
Avsett til næringsfondet, avkastninga 2019 (40%)	737 502	738 000	
Fellestiltak drift:			
Ansvar 1400 - Næringsadministrasjon	637 877	637 000	
Ansvar 4620 - Tilskot til private vegar og drift av Fjoneferja	284 000	284 000	
Sum bruk av kraftfondet i 2020	1 659 379	1 659 000	-14 531 952
SALDO PR. 31.12.			-14 531 952
AVKASTNINGA 2020, DISPONIBEL I 2021			
Avsetnad av årets avkastning	1 729 434	1 679 000	
Fordeler seg slik :			
Avsetnad til bunden kapital 10%	172 943	167 900	
Disponibelt, avsetnad til næringsfond 40%	691 774	671 600	
Disponibelt, kraftfondsmidlar 50%	864 717	839 500	
FONDSKAPITAL INKL. ÅRETS AVKASTNING PR. 31.12.			-14 531 952
ÅRETS AVKASTNING			1 729 434
FONDSKAPITAL EKS. ÅRETS AVKASTNING PR. 31.12.			-12 802 518
UNYTTA MIDLAR PR. 31.12.			-
UTREKNING AV RENTEINNTEKTER-FONDET			
Saldo totalt pr. 01.01.			-14 461 897
Bruka av fondet gjennom året (avkastninga i 2020 er ikkje med i grunnlaget for renter)			1 659 379
Unytta pr. 31.12. (+)			-
Sum pr. 31.12. (=)			-12 802 518
Gjennomsnittleg saldo 2020			-13 632 208
Renter 0101-3112 (gj.sn.rente på innskot)	-13 632 208	0,85 %	115 874
Renteinntekter 2020			115 874

Fondsrekneskapet for kraftfondet vart noko omarbeid i 2010, dels på grunn av at tidlegare note var uoversiktleg, og dels fordi ksak 85/10 endra føresetnadene for bruk av kraftfondet. Det vert no teken utgangspunkt i reell fondskapital pr.01.01. i rekneskapsåret, som også inkluderer avkastninga frå året før. Grunnlaget for renteinntekter er endra slik at saldo pr 31.12 no vert berekna ut i frå saldo 01.01 med fråtrekk av disponeringane gjennom året. Årets avkastning vert ikkje lagt til grunnlaget for rentebereking, då desse inntektene vert innbetalt pr. 31.12.

Årsrekneskap 2020

Note 15 Rekneskap - næringsfondet 2020

SAK NR.	TEKST	REKNESKAP	REVIDERT	SALDO
	Saldo totalt 01.01.2020		BUDSJETT	-123 389
	Avsett til næringsfondet :			
	Renter næringsfond	-1 854	-2 000	
	Avkastning frå Kraffondet (40% av avkastninga 2019)	-737 502	-738 000	
	Sum avsetnader til (disponibelt) næringsfondet	-739 356	-740 000	-862 745
	Bruk av næringsfondet :			
	Ansvar 1410 - Tilskot til Telemarksvegen	30 000	30 000	
	Ansvar 1410 - Medlemskap i Friluftsrådet Sør	15 276	15 000	
	Ansvar 1411 - Reiseliv/turisme	380 951	380 000	
	Ansvar 1412 - Sysselsetjingstiltak	16 452	41 000	
	Ansvar 4432 - Pelsdyrområde	10 000	10 000	
	Sum bruk av næringsfondet i driftsrekneskapet	452 679	476 000	-410 066
	Tilbakekalling av vedtak			
	Avdrag på utlån			
SAK	Politiske vedtak (14703.1410) :	Ramme:	382 000	
		UTBETALT:	LØYVINGAR:	
	Garanti for Fram-seglingar sommaren 2019	12 490	12 000	
Fsak 17/20	Johansen Gardsprodukter	25 000	25 000	
Fsak 36/20	Garanti for Fram-seglingar sommaren 2020	1 655	25 000	
Fsak 36/20	Sentrumsvandringar sommaren 2020	2 000	2 000	
Fsak 46/20	Næringstilskot - Meinstad landhandel	25 000	25 000	
Fsak 47/20	Sponsing - Gautefall Sportsfestival 2020		20 000	
Fsak 48/20	Tilskot - Kom til Vest-Telemark 2020	30 000	30 000	
Fsak 79/20	Reinhald offentleg toalett sommar 2020	14 400	19 200	
Fsak 85/20	Etableringstilskot - Tømrar Robin Nordli	25 000	25 000	
Fsak 115/20	Etableringstilskot - Nordli Bygg v/Ole Løken Nordli	25 000	25 000	
Fsak 132/20	Garanti for seglingar med MS Fram 2021/honorar H. Valle		30 000	
Fsak 132/20	Annonse i Fram-posten 2021		12 000	
Fsak 133/20	Nissedal næringslag - "Nissedal -best heile året 2021"	50 000	50 000	
	Sum vedtak:	210 545	300 200	-137 521
	Nr. Administrative vedtak	Ramme:	31 000	
1/20	Synne Sanden/Nissedalskortet - støtte til konsert	10 000	10 000	
7/20	Malenes Høstfestival	9 500	9 500	
	Sum administrative vedtak:	19 500	19 500	-118 021
	Disponibel saldo 31.12. (fond framkjem som negativt tal)			-118 021
	Utrekning av renteinntekter av næringsfondet		Rekneskap	Budsjett
	Fondssaldo i balansen 01.01		203 388	
	Fondssaldo i balansen 31.12 før renteinntekter		218 166	
	Gjennomsnittleg saldo i året		210 777	
	Renteinntekter 2020	0,85 %	1 854	2 000
	Avstemming mot rekneskapet			
	Balansekonto - næringsfond pr. 31.12.			220 020
	Memoriakonti 29500* - løyva, ikkje utbetalt pr. 31.12.			-102 000
	Korrigert saldo - stemmer med fondsrekneskapet			118 021

Årsrekneskap 2020

Note 16 Fondsrekneskap - KMD - Næringsfond - 2020

SAK NR.	TEKST	REKNESKAP	BUDSJETT
	Fondsbeholdning 01.01.	-48 369	-48 369
	Herav løyva, ikkje utbetalt, tidlegare år	0	
	Disponibel fondsbeholdning pr. 01.01.	-48 369	-48 369
	Tilskot frå Fylkeskommunen (KRD) - 2020	0	
	Sum disponibelt i 2019	-48 369	-48 369
	Avsett sum til administrasjon - Ansvar 1400	0	0
	Avsett sum til fellestiltak - Konto XXXXX - Ansvar 1414	0	0
	Disponeringar :		
	Sum disponeringar	0	0
	Avsett sum til bedriftsretta tiltak - Ansvar 1414 inkl. unnytta midlar tidl.år	48 369	48 369
	Disponeringar (delegert formannskapet) :		
Fsak 150/20	Investeringstilskot Woodhouse Event AS		25 000
	Sum disponeringar	0	25 000
	Utrekning av renteinntekter av fondskapitalen		
	Fondsbeholdning 01.01	-48 369	-48 369
	Fondsbeholdning 31.12	-48 369	0
	Gjennomsnittleg fondsbeholdning	-48 369	-48 369
	Renter av gjennomsnittleg fondsbeholdning	-411	
	Fondsbeholdning 31.12.	-48 780	-23 369
	Fondsbeholdning 31.12. - disponibelt i 2021	-48 780	-23 369

Årsrekneskap 2020

Note 17 Spesifisering av budsjettendringer - drift

Bevilgningsoversikt, netto ramme pr. rammeområde etter § 5-4, 2.ledd skal spesifisere dei økonomiske rammene pr. rammeområde på det nivå kommunestyret har vedteke. Denne nota syner budsjettendringer gjennom året, og det faktiske rekneskapsresultat, for kvart rammeområde.

Felles

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	14 203 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Bruk av avsett lønspott - konto 14903	
Kap.4, 341, 342 og 5	-116 000
Andre lønsjusteringar	-78 000
Andre administrative justeringar	
Kap.4, 341, 342 og 5	26 000
Kap.341, 342 og 5 - auke i refusjon frå Kviteseid	-1 000
Andre lønsjusteringar	71 000
Andre lønsjusteringar - auke i refusjon frå Kviteseid	-35 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Amu sak 8/20 - fordeling av opplæringsmidlar	-300 000
Ksak 38/20 - 1.tertial	2 555 000
Ksak 58/20 - 2.tertial	-1 878 000
Ksak 84/20	806 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	15 253 000
Rekneskapsresultat	15 339 060
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	86 060

Eining for skule

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	29 823 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	17 000
Andre lønsjusteringar	
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Amu sak 8/20 - fordeling av opplæringsmidlar	90 000
Ksak 38/20 - 1.tertial	328 000
Ksak 58/20 - 2.tertial	202 000
Ksak 84/20	-158 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	30 302 000
Rekneskapsresultat	29 294 769
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	-1 007 231

Eining for barnehage

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	17 147 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	13 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Amu sak 8/20 - fordeling av opplæringsmidlar	70 000
Ksak 38/20 - 1.tertial	-38 000
Ksak 58/20 - 2.tertial	-421 000
Ksak 84/20	-116 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	16 655 000
Rekneskapsresultat	16 758 841
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	103 841

Årsrekneskap 2020

Eining for kultur

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	4 523 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	3 000
Andre lønsjusteringar	6 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Ksak 38/20 - 1.tertial	-43 000
Ksak 58/20 - 2.tertial	-62 000
Ksak 84/20	-27 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	4 400 000
Rekneskapsresultat	4 440 577
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	40 577

Eining for helse og habilitering

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	26 603 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	22 000
Andre lønsjusteringar	6 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Amu sak 8/20 - fordeling av opplæringsmidlar	50 000
Ksak 38/20 - 1.tertial	261 000
Ksak 58/20 - 2.tertial	28 000
Ksak 84/20	-139 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	26 831 000
Rekneskapsresultat	27 691 470
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	860 470

Eining for omsorg

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	27 607 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap. 4, 341, 342 og 5	16 000
Andre lønsjusteringar	30 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Ksak 38/20 - 1.tertial	168 000
Ksak 58/20 - 2.tertial	783 000
Ksak 84/20	-247 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	28 357 000
Rekneskapsresultat	29 492 617
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	1 135 617

Årsrekneskap 2020

Eining for teknisk drift

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	11 707 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	6 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Amu sak 8/20 - fordeling av opplæringsmidlar	90 000
Ksak 38/20 - 1.tertial	502 000
Ksak 58/20 - 2.tertial	505 000
Ksak 84/20	-121 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	12 689 000
Rekneskapsresultat	12 941 539
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	252 539

Interkommunalt plankontor

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	301 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	28 000
Kap.4, 341, 342 og 5 -auke i refusjon frå Kviteseid	-16 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Ksak 38/20 - 1.tertial	302 000
Ksak 84/20	-9 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	606 000
Rekneskapsresultat	369 785
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	-236 215

Sjølvkostområde - Vatn og avløp

Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	-8 984 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	2 000
Kap.4, 341, 342 og 5 - saldering mot sjølvkostfond	-2 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Ksak 38/20 - 1.tertial	1 900 000
Ksak 84/20	0
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	-7 084 000
Rekneskapsresultat	-7 739 421
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	-655 421

Årsrekneskap 2020

NAV-kontor	
Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	3 900 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Ksak 58/20 - 2.tertial	-777 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	3 123 000
Rekneskapsresultat	2 776 025
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	-346 975
Næring/reiseliv	
Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	640 000
Administrativt justert av rådmannen etter fullmakt:	
Kap.4, 341, 342 og 5	2 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Ksak 38/20 - 1.tertial	-7 000
Ksak 84/20	-4 000
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	631 000
Rekneskapsresultat	573 589
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	-57 411
Ymse prosjekt	
Opprinneleg budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	100 000
Politiske vedtak/arbeidsmiljøutvalet:	
Gjeldande budsjett - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 1.ledd	100 000
Rekneskapsresultat	0
Meir- (+) / mindreforbruk (-) innan rammeområdet	-100 000

Årsrekneskap 2020

Note 18 - Bevilgningsoversikt-investering pr. prosjekt (Røde tal betyr at mva inngår i tala)		Prosjekt-ramme	Gjeldande budsj.2020	R2020	Avvik - R2020
0149	Kjøp og sal av aksjar, andelar og tomter		218 000	345 838	127 838
0591	Tur-/sykkelløype Åmli - Treungen	3 539 000	760 000	602 517	-157 483
0604	Anleggsbidragsavtale - Naurak, felt 1, ø.del, kloakk	955 000	0		0
0605	Anleggsbidragsavtale - Svivkollen hyttefelt vatn og avlaup	3 475 000	0		0
0609	Prosjektering - hovudleidning - Treungen - Kyrkjebygda	1 580 000	85 000	85 362	362
0615	Aktivitetspark - Kyrkjebygda oppvekstsenter	481 000	106 000	108 279	2 279
0616	Hovudleidningar - vatn og kloakk Kyrkjebygdheia	18 910 000	1 707 000	1 434 439	-272 561
0617	Høgdebasseng og trykkaukar - Kyrkjebygdheia	9 700 000	1 458 000	1 897 651	439 651
0634	Opprusting eksisterande anlegg - Kyrkjebygdheia	8 400 000	4 964 000	5 489 067	525 067
0620	Ombygging/tilbygg - Kyrkjebygda oppvekstsenter	16 655 000	3 318 000	3 194 893	-123 107
0625	Vass- og avlaupsleidning Treungen-Kyrkjebygda	25 000 000	3 801 000	3 799 448	-1 552
0627	Infrastruktur - digitalisering i barnehage og skule	1 955 000	290 000	289 848	-152
0628	Kjøp av næringstomt - Sundsmoen	255 000	85 000	84 568	-432
0629	Oppgradering - Agresso Milestone 7			2 598	2 598
0630	Damkollen bustadfelt	3 002 000	856 000	765 879	-90 121
0631	FKB-kartlegging (Nissedal og Kviteseid)	828 000	325 000	324 956	-44
0632	Tenestebilar omsorg/teknisk	700 000	450 000	560 626	110 626
0638	Kunstgrasbane-Sentralidrettsanlegget i Treungen	1 439 000	66 000	65 745	-255
0640	Forprosjekt - Nissedal ungdomsskule	125 000	0	7 375	7 375
0641	Forprosjekt - renovering/ny brannstasjon	125 000	14 000	12 275	-1 725
0593	Omsorgsbustader ved Nissedal omsorgssenter	20 915 000	1 875 000	1 308 029	-566 971
0642	Multifunksjonsmaskiner-heile kommunen	773 000	41 000	41 159	159
0643	Agresso reisemodul/anleggsmodul/kommunenr/SAF-T	638 000	388 000	311 759	-76 241
0644	Ombygging/Ny brannstasjon	15 000 000	4 355 000	4 305 685	-49 315
0645	Ombygging vaskeri - NOS	727 000	0	0	0
0646	Grovkjøkken - NOS	187 000	0	0	0
0648	Høgdebasseng (Tveit og) Framnes	8 300 000	300 000	223 913	-76 087
0649	To nye pumpestasjonar avløp - Gautefall	1 200 000	1 000 000	1 729 413	729 413
0650	Driftsovervaking - pumpestasjonar	949 000	649 000	730 586	81 586
0651	Oppgradering av/etablering av nye kummar	400 000	0	0	0
0653	Utbyggingsavtale - Øverlandsheia	9 740 000	9 733 000	5 405 030	-4 327 970
0654	Utbyggingsavtale - Kragerøåsen	3 713 000	3 713 000	822 003	-2 890 997
0655	Båt til VA-avdelinga og brannvesenet (50/50)	338 000	338 000	336 588	-1 412
0656	Nye bekkenspylarar på NOS	288 000	288 000	279 861	-8 139
0658	Ny feiemaskin til traktor	105 000	105 000	104 375	-625
0659	Treungen renseanlegg - ombygging sentrifuge	350 000	350 000	315 175	-34 825
0660	Kommunehuset - nye el-tavler	250 000	0	0	0
0661	Straumforsyning - Tesla-ladestasjon	200 000	0	0	0
0662	Asfaltering - sentralidrettsanlegget	250 000	250 000	250 000	0
0663	Utlån til Landvik veglag	400 000	0	0	0
SUM		161 959 000	41 888 000	35 234 940	
0535	VA - Gautefallheia - trinn4 - Drangedal avløp	8 800 000	100 000	67 260	-32 740
0652	Forprosjekt nytt reinseanlegg	750 000	750 000	679 984	-70 016
0657	Høgdebasseng Tveit (Treungen)	12 000 000	300 000	227 637	-72 363
SUM VA-GAUTEFALLHEIA		21 550 000		974 881	
SUM		183 509 000		36 209 821	

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet	47/21	03.06.2021
Arbeidsmiljøutvalet	5/21	10.06.2021
Kommunestyret	44/21	16.06.2021

1. tertial 2021**Vedlegg:**

Tertialrapport for 1. tertial (må lastast ned som eige dokument).

Fakta i saka:Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

1. tertial gjeld perioden f.o.m. januar t.o.m. april. Rapporten er samansett av ein økonomisk gjennomgang av drifts- og investeringsbudsjettet og ei rapportering på kommunal drift og enkelttiltak i handlingsprogrammet.

Lovgrunnlaget

Kommunale budsjettforskrifter/Kommunelova

Forankring i eige planverk

Vedteke budsjett/handlingsprogram

Vurdering:

Det er fleire sentrale inntekter som har ei positiv utvikling. Sjølv om skatteinngangen går ned, så går rammetilskotet desto meir opp, slik at frie inntekter (skatt/rammetilskot) går opp med i overkant av 1 mill. I tillegg aukar eigedomskatt på kraftverk og integreringstilskot. I sum gir dette auke i sentrale inntekter på nær 2 mill.

På dei ulike rammeområda er det litt ulike utslag.

Under felles er det anslått auke av konsesjonskraftinntekter på 0,2 mill. Mens reduksjon av pensjonsutgifter KLP ikkje er grunnlag for jf. nye prognoser. Utgjer 0,3 mill. Dei avsette midlane i høve til covid-19 som kom i samband med statsbudsjettet for 2021 blir i all hovudsak disponert nå. Dette var avsett som ei løyving under felles. I sum blir det tilrådd å redusere ramme for felle med kr 507.000.

Under eining for oppvekst er det behov for 2 nye spesialpedagogiske tiltak og 1 er avslutta. I sum gir dette at ramme for eininga blir tilrådd auka med kr 254.000. I tillegg aukar overføring til

PPT med kr 205.000. Det er og behov for å styrke introduksjonsløn på bakgrunn av ein ny flyktning med kr 106.000. Det blir tilrådd å auke ramme for oppvekst og kultur med kr 565.000.

På velferd er det mange utgifter knyt til ulike korona-tiltak. I tillegg går statstilskot for ressurskrevjande brukarar ned med omlag kr 250.000. I sum blir det tilrådd å styrkje ramma til velferd med kr 735.000.

På teknisk er auke i straumutgifter største utslaget. Det blir tilrådd å auke ramme for straumutgifter med kr 375.000. Dette må sjåast i samanheng med at straumutgifter blei redusert med kr 700.000 i budsjett 2021. Vidare er det nedgang i leigeinntekter på kommunale bustader på bakgrunn av at fleire bustader har stått tome i år. Dette utgjør kr 150.000. Utgifter på bakgrunn av tilsyn/vedlikehald el-anlegg/ventilasjon utgjør kr 216.000. Utgifter til overordna beredskapsarbeid/ekstra reinhald utgjør kr 220.000. Det vert tilrådd å trekke inn eit mentortilskot på kr 101.000 som gjeld arbeid utført i 2020. I sum blir det tilrådd å styrke ramme for teknisk med kr 860.000.

Ramme for plankontoret blir redusert med kr 50.000 på bakgrunn av auke i aktivitet/inntekter.

Ramme for VA-sjølvs-kost blir redusert med kr 300.000 på bakgrunn av ny berekning av administrative kostnader.

Ramme for næring blir redusert med kr 76.000 på bakgrunn av reduserte lønsutgifter, då næringskonsulent har gått (dels) over i anna stilling i kommunen.

I sum gir dette grunnlag for å redusere bruken av buffer/disposisjonsfond med kr 716.000.

I investeringsbudsjettet blir det tilrådd mange endringar/justeringar. Fleire er av teknisk art, der unyttige beløp og budsjettoverskridingar frå 2020, som skuldast endring av progresjon i høve til budsjett, blir korrigerert for nå. Det er gjort vurdering av progresjon på prosjekt som ligg inne i investeringsbudsjettet for 2021.

I tillegg er det og innarbeidd vedtak gjort av kommunestyret i eigne saker, som t.d. kjøp av næringsareal på Langmoen og tilleggsøyving til ny brannstasjon.

Av meir «reelle» endringar av budsjetttramme er det gjort det ein vil kalle mindre tilleggsøyvingar på nokre prosjekt. Kva prosjekt og sum går fram av kommentarane for kvart prosjekt.

Konklusjon:

Rapporten ligg ved og dei ulike endringane av budsjett går fram under dei ulike avsnitta og er oppsummert i hovudoversiktene.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre vedtek følgjande:

- Rapport for 1. tertial 2021 vert teke til vitande
- Endring av driftsbudsjettet jf. bevilgningsoversikt drift og bevilgningsoversikt netto ramme pr. rammeområde.
- Endring av investeringsbudsjettet jf. bevilgningsoversikt investering og bevilgningsoversikt fordelt på investeringsprosjekt.

Saksprotokoll i Formannskapet - 03.06.2021

Votering: samrøystes for rådmannen si tilråding.

Innstilling til kommunestyret

Nissedal kommunestyre vedtek følgjande:

- Rapport for 1. tertial 2021 vert teke til vitande
- Endring av driftsbudsjettet jf. bevilgningsoversikt drift og bevilgningsoversikt netto ramme pr. rammeområde.
- Endring av investeringsbudsjettet jf. bevilgningsoversikt investering og bevilgningsoversikt fordelt på investeringsprosjekt.

Saksprotokoll i Arbeidsmiljøutvalet - 10.06.2021

AMU tek til vitande tertialrapporten slik den ligg føre.

Votering: samrøystes som tilråding.

Uttale frå AMU

AMU tek til vitande tertialrapporten slik den ligg føre.

Vår ref.

2021/906-2

Sakshandsamar:

Jarle Bruun Olsen,90515115

Arkivkode:

153

Dato:

08.06.2021

Tilleggsopplysningar – tertialkontroll

Etter at tertialkontrollen er sendt ut og handsama er det oppstått ein akutt situasjon i høve til ei bru på kommunal veg. Kommunen fekk rapport i 2017 om tilstanden på bruer på kommunale vegar, der det blei tilrådd utbetringar på fleire bruer. Situasjonen på ei av desse er nå alvorleg forverra.

Uttale frå teknisk eining:

Det har oppstått eit akutt problem med brua over Gjuvåna på sollivegen. Høg vassføring i vår har ført til omfattande utvasking av veg fundamentet og bunnplata til kulverten. På kvar side av brua/ kulverten har me i juni fylt att to meter djupt synkehull i vegen. Brukara er bygd opp av store naturstein som vatnet trengjer igjennom å skylder bort vegfundamentet ved stor vassføring. Det er særst viktig å reparere brua og utbeitre feila no som det er lite vatn i elva. VTK har leidningar som er berørt, dei vil være med på å dekke noko av utgiftene.

Det blei utført inspeksjon av safe control i 2017. Rapporten seier: Det er påvist omfattande utvasking under kulvert/ bunnplate. Det bør vurderast ein spesialinspeksjon for å vurdere omfanget av utvasking med konsekvenser og kontroll av fundamenteringen. Tiltak må uansett gjennomførast.

Det er ikkje mogleg å anslå noko pris på utbetringa før me har fått ytterligare oversikt over skadar og fundamentering.

Dette er å vurdere som eit «må-tiltak» og det vert tilrådd at rådmannen får mynde til å gjere dei utbetringar som må til for å setje brua i forsvarleg stand. Dette vil vere å sjå som ein vedlikehaldskostnad, sjølv om summen vil overstige kr 100.000.

Framlegg til tillegg i tilråding:

Rådmannen får mynde til å setje i verk naudsynte tiltak for å setje brua over Gjuvåna på Sollivegen i forsvarleg stand. Inndekning av kostnad skjer i samband med 2. tertial.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet	48/21	03.06.2021
Kommunestyret	45/21	16.06.2021

Orientering om forventa gebyrutvikling i VA-sektoren i perioden 2021 - 2025

Vedlegg

1 Notat - Orientering om forventa gebyrutvikling i VA-sektoren i perioden 2021 - 2025

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

I arbeidet med økonomiplanen for 2021 – 2024 presenterte rådmannen prognoser for gebyrutviklinga dei komande åra. Desse var basert på moment som vedteke investeringar, anslag på nye investeringar i planperioden, anslag på utvikling i rentemarknaden, forventa løns- og prisvekst og auke i abonnementsmassa.

Forankring i eige planverk

Økonomi og handlingsprogram 2021 – 2024

Vurdering:

Rådmannen finn grunn til å orientere kommunestyret om denne utviklinga, dels for å etablere eit kunnskapsgrunnlag knytt til store investeringssaker, og dels som ei førebuing til arbeidet med økonomiplanen for 2022-2025.

Orienteringa er summert opp i eit eige notat som ligg ved saka.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek notatet «forventa gebyrutvikling i VA-sektoren i perioden 2021-2025» til vitande, og ber rådmannen innarbeide vurderingane i notatet i sitt framlegg til økonomi- og handlingsprogram for 2022-2025.

Saksprotokoll i Formannskapet - 03.06.2021

Votering: samrøystes for rådmannen si tilråding.

Innstilling til kommunestyret

Nissedal kommunestyre tek notatet «forventa gebyrutvikling i VA-sektoren i perioden 2021-2025» til vitande, og ber rådmannen innarbeide vurderingane i notatet i sitt framlegg til økonomi- og handlingsprogram for 2022-2025.

(reint og godt drikkevattn gjev god helse, og bidreg med det til eit godt liv i Nissedal)

Orientering om forventna utvikling
i vass- og avløpsgebyra
i Nissedal kommune 2022-2025

Innleiing

I samband med utarbeiding av Økonomi- og handlingsplan for 2021-2024 orienterte rådmannen om behovet for å auke gebyrinntektene innan va-sektoren dei neste åra. Dette både som fylgje av dei store investeringane som er gjort siste 10 år, og som fylgje av at det høge nivået på eingongsinntekter i form av tilkoplingsgebyr går betydeleg ned når dei aller fleste eksisterande hytter er tilknytt kommunalt va-nett.

Rådmannen vil med dette fylgje opp denne orienteringa, både som eit bidrag til faktagrunnlaget i fleire tunge investeringssaker, og som ei førebuing til arbeidet med Økonomi- og handlingsplan for 2022-2025.

Nissedal kommune har i lang tid lagt opp til at va-sektoren skal finansierast med gebyrinntekter, dvs. 100% dekningsgrad. Rådmannen legg dette til grunn i vurderingane under.

Utviklinga i gebyrsatsane

Årsgebyr

I budsjettet for 2021 vart årsgebyr for vatn auka med 10 % og årsgebyr for avløp med 20 %.

Tabellen under syner kostnaden for hytter og hus i utvalde år i perioden 2010-2021

	m3	2021 inkl. mva	2020 inkl. mva	2016 inkl. mva	2014 inkl. mva	2013 inkl. mva	2010 inkl. mva	Drangdal 2021 inkl. mva	Åmli 2021 inkl. mva
Vatn									
Hus	200	5989	5 375	6 719	5 340	4 425	3 625	8043	8 795
Hytte	50	3457	3 125	3 906	3 090	2 569	2 125	6 189	5 296
Avløp									
Hus	200	5096	4 205	5 256	6 956	7 275	6 000	9 378	9 224
Hytte	50	3033,5	2 518	3 147	4 144	4 350	3 563	7 355	5 459
Sum vatn og avløp									
Hus		11 085	9 580	11 975	12 296	11 700	9 625	17 421	18 019
Hytte		6 491	5 643	7 053	7 234	6 919	5 688	13 544	10 755

Kostra-tal omfattar også gebyr-satsar (for normal bustad). For 2020 har utvalde kommunar rapportert slike satsar (ekskl. mva)

SSB-Nøkkeltall 2020 (normal bustad)	Nissedal	Seljord	Kviteseid	Drangedal	Kostra grupp	Landet uten Oslo
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	3 364	6 089	4 934	7 161	4 218	4 144
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva.	4 300	6 813	4 229	6 726	4 583	3 739
SUM	7 664	12 902	9 163	13 887	8 801	7 883

Tilkoplingsgebyr

Eingongsgebyr for tilkopling har vore uendra sidan 2017. Å samanlikne dette gebyret med andre kommunar har mindre verdi, og kan fort bli misvisande, fordi det gjerne heng saman med anleggsbidrag og/eller dekking av kostnader til leidningsnett. Tabellen under syner likevel gebyra til Nissedal og Drangedal kommune, som begge har to satsar, der låg sats føreset eit anleggsbidrag av ulik storleik avhengig av utbyggingskostnader.

	2021 inkl. mva	Drangdal 2021 inkl. mva
Tilkoplingsgebyr		
Vatn		
Hus	9 375	11 250
Hytter - ordinær sats	75 000	137 500
Hytter - låg sats	18 750	11 250
Avløp		
Hus	9 375	11 250
Hytter - ordinær sats	75 000	137 500
Hytter - låg sats	18 750	11 250
Sum vatn og avløp		
Hus	18 750	22 500
Hytter - ordinær sats	150 000	275 000
Hytter - låg sats	37 500	22 500

Utviklinga i gebyrinntektene

Dei årlege gebyrinntektene består av årsgebyr og tilkoplingsgebyr.

Tabellen under syner desse inntektene i perioden 2015-2021

Gebyrinntekter	PROG 2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Vatn - årsgebyr	5 497 000	4 813 000	4 048 000	3 953 000	3 423 000	3 639 000	3 620 000
Vatn - tilkoplingsgebyr	1 200 000	1 826 000	6 443 000	2 153 000	1 140 000	4 180 000	2 444 000
Avløp - årsgebyr	5 012 000	3 832 000	3 897 000	3 749 000	3 631 000	4 455 000	4 580 000
Avløp - tilkoplingsgebyr	1 200 000	1 859 000	833 000	525 000	743 000	758 000	785 000
Sum driftsinntekter	12 909 000	12 330 000	15 221 000	10 380 000	8 937 000	13 032 000	11 429 000

Som tabellen syner så har det vore forholdsvis store inntekter knytt til eingongsgebyr for tilkopling. Dette heng saman med store investeringar for å knytte til både nye og eksisterande hytter i kommunen.

Gebyrgrunnlaget

Ved utgangen av 2021 legg rådmannen til grunn at anleggsverdien innan va-sektoren er ca. 151 millionar kroner.

Talet på abonnentar vil vere ca. 1.950, og det er nå små forskjellar mellom vatn og avløp.

Som fylgje av store investeringar i lengre tid, og planar/behov for ytterlegare store investeringar i planperioden (spesielt 2 høgdebasseng og nytt reinseanlegg), aukar finanskostnadene betydeleg dei neste åra. Samstundes må ein større del av kostnadene dekkast av inntekter frå årsgebyr.

Rådmannen har utarbeidd estimat for gebyrgrunnlag (det som må dekkast av gebyrinntektene) for åra 2021 – 2025. Her er lagt til grunn alternativet for nytt reinseanlegg med lågast kostnad, og eit svært forsiktig kostnadsestimat for dei nye høgdebassenga.

Når det gjeld vekst i talet på abonnentar så har rådmannen lagt inn både investeringskostnader og inntekter knytt til dei prosjekta ein har tru på vil bli realisert. Om det skulle syne seg å vere fleire prosjekt som gjev ytterlegare abonnentar, så vil dei også innebere nye investeringar, så resultateffekten er relativt marginal.

Når det satsast så stort på nyanlegg, så vil ein kunne tenke at nye anlegg kan drivast meir kostnadseffektivt, og at ein på den måten dekker auken i finanskostnader med ei meir kostnadseffektiv drift. Etter rådmannen si vurdering er dette ikkje tilfelle. Nissedal kommune har nå ein va-infrastruktur som kan samanliknast med ein middels stor by. Målet må vere å halde kostnadsnivået for 2021 også i åra som kjem.

Tabellane under syner ei framskriving av gebyrgrunnlag og kor stor auke i driftsinntektene ein må ha for å oppretthalde prinsippet om 100 % dekningsgrad, sett over tid.

VATN	2021	2022	2023	2024	2025
Direkte og indirekte kostnader	4 482 987	4 617 477	4 756 001	4 898 681	5 045 642
Avskrivningar	3 326 481	3 498 079	3 974 501	3 971 945	3 907 505
Rentekostnader	1 368 779	2 048 755	2 549 894	2 729 492	2 856 148
Gebyrgrunnlag	9 178 248	10 164 311	11 280 396	11 600 119	11 809 294
Simulert % prisvekst frå satsar i 2021		20 %	20 %	15 %	10 %
Gebyrinntekter	6 697 000	9 746 000	9 239 000	11 090 000	12 109 000
Sjølvkostfond ved utgangen av året	2 411 000	2 038 000	21 000	-495 000	-205 000

AVLØP	2021	2022	2023	2024	2025
Direkte og indirekte kostnader	5 538 320	5 704 470	5 875 604	5 751 872	5 924 428
Avskrivningar	2 234 176	2 397 437	2 364 822	2 296 944	3 889 212
Rentekostnader	784 219	1 165 936	2 061 355	3 070 623	3 441 341
Gebyrgrunnlag	8 556 715	9 267 842	10 301 780	11 119 439	13 254 981
Simulert % prisvekst frå satsar i 2021		35 %	35 %	15 %	15 %
Gebyrinntekter	6 212 000	9 373 000	10 175 000	12 077 000	13 380 000
Sjølvkostfond ved utgangen av året	-695 000	-603 000	-747 000	203 000	336 000

Kva betyr dette for kostnadene for den enkelte abonnent ?

Årsgebyr

Tabellen under syner gebyrkostnader for kvart år, dersom årsgebyra aukast med dei same prosentane som inntektene må opp. Her er og vist Drangedal og Åmli sine gebyr, gitt at dei aukast med 3 % pr. år frå 2021-nivået.

Årsgebyr	m3	2021 inkl. mva	2022 inkl. mva	2023 inkl. mva	2024 inkl. mva	2025 inkl. mva	Drangedal 2025 inkl. mva (3 % pr år)	Åmli 2025 inkl. mva (3 % pr år)
Vatn			20 %	20 %	15 %	10 %	12 %	12 %
Hus	200	5989	7 187	8 385	9 283	9 882	9 008	9 850
Hytte	50	3457	4 148	4 840	5 358	5 704	6 932	5 932
Avløp			35 %	35 %	15 %	15 %	12 %	12 %
Hus	200	5096	6 880	8 663	9 428	10 192	9 378	9 224
Hytte	50	3033,5	4 095	5 157	5 612	6 067	7 355	5 459
Sum vatn og avløp								
Hus		11 085	14 066	17 048	18 711	20 074	18 386	19 074
Hytte		6 491	8 244	9 997	10 970	11 771	14 286	11 391

Som tidlegare nemnd har årsgebyra vore spesielt låge i ein periode, som fylgje av store eingongsinntekter. Rådmannen synleggjer difor under kva ei «normal» prisutvikling frå 2014 ville betydd for 2021 og 2025.

Årsgebyr	m3	2014 inkl. mva	2021 inkl. mva	2025 inkl. mva
Vatn			2 % pr år	3 % pr år
Hus	200	5 340	6 134	6 904
Hytte	50	3 090	3 549	3 995
Avløp				
Hus	200	6 956	7 991	8 993
Hytte	50	4 144	4 760	5 357
Sum vatn og avløp				
Hus		12 296	14 125	15 897
Hytte		7 234	8 309	9 352

Tilkoplingsgebyr

Tabellen som syner utviklinga i gebyrgrunnlaget og behovet for auke i inntektene, legg til grunn at også inntektene frå tilkoplingsgebyr aukast med dei same prosentane.

Tilkoplingsgebyret er eit eingongsgebyr som skal dekke kostnader ved tilkoplinga. Nissedal kommune har ikkje utarbeidd detaljerte kalkyler som underbygger dagens satsar for dei ulike abonnentgruppene. Gjeldande lovverk har krav om at gebyr skal fastsetjast ut i frå eit prinsipp om kostnadsdekking, men gjev den einskilde kommune handlingsrom til å utøve skjøn når ein deler

abonntmassa inn i brukargrupper og differensierer gebyra etter desse. Etter rådmannen si vurdering kan tilkoplingsgebyra aukast betydeleg før det kan stillast spørsmål ved dette skjønnet.

Nissedal kommune har i si satsing på va-sektoren god dialog med utbyggerar, grunneigarar og entreprenørar. Ei gjentakande tilbakemelding frå desse er at differansen mellom den ordinære satsen og låg sats, er for liten. Føremålet med låg sats er å stimulere til at flest mogleg hytter og tomter er med og finansierer utbyggingskostnaden gjennom frivillige avtalar. Dei som ikkje ønskjer å delta i slike frivillige avtalar, kan kople seg til kommunalt nett på eit seinare tidspunkt, og får då krav om ordinær sats for tilkopling. Differansen mellom satsane blir då i praksis det økonomiske handlingsromet ein utbygger/hyttelag har for å organisere ei frivillig medfinansiering. I dag er denne differansen kr 112.500 (150.000 minus 37.500). Fram til nå har godt over 90 % av alle nye abonnentar vore omfatta av anleggsbidragsavtalar og låg sats.

I tida tilkoplingsgebyra har vore uendra, har utbyggingskostnadene auka betydeleg, spesielt siste året har materiellprisar auka veldig. Rådmannen står difor desse innspela om auka differanse.

Etter rådmannen si vurdering er det ikkje like naturleg å auke tilkoplingsgebyra gradvis i tråd med behovet for inntektsauke. Tilkoplingsgebyra bør i større grad vere «stabile» frå år til år. Rådmannen ønskjer ikkje alt nå å drøfte konkrete endringar av tilkoplingsgebyret, men bare signalisere at dersom desse ikkje aukast i tråd med nødvendig inntektsvekst, så må dette kompensast med ytterlegare auke i årsgebyra.

Oppsummering

Det er i dette notatet synleggjort ei forventa utvikling i kostnader innan va-sektoren, og med det behovet for å auke gebyrinntektene betydeleg i perioden 2022-2025.

Gjennomførte og planlagde investeringar er naudsynte både for å sikre gode tenester til dagens abonnentar, og for å handtere den utviklinga kommunen ønskjer med omsyn til å auke talet på hytter.

Notatet gjev føringar for økonomiplanarbeidet dei komande år.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet	49/21	03.06.2021
Kommunestyret	46/21	16.06.2021

Nytt avløpsreinseanlegg - plassering og rammer for vidare arbeid

Vedlegg

- 1 Ksak 11/20 - mandat m.m.
- 2 Referat frå møte i Prosjekt- og byggenemnd VA Gautefallheia 23.04.2021
- 3 Asplan Viak sin rapport "Vurderinger for nytt renseanlegg i Nissedal" med vedlegg
- 4 Notat - driftsutfordringar lange overføringsleidningar

Fakta i saka:Forankring i eige planverk

Kommuneplanen sin samfunnsdel, spesielt pkt 4.3.5 I Nissedal skal innbyggjarane få vass-, avløp- og renovasjonstenester av svært høg kvalitet og pkt. 4.3.1 I Nissedal skal det vere like naturleg å ta omsyn til berekraft-perspektivet som kost/nytte-perspektivet, både i dagleg tenesteproduksjon og i større strategiske val.

Vass- og Avløpsplan 2017-2027 for Nissedal kommune

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Nissedal kommunestyre etablerte i kskak 11/20 ei interkommunal prosjektering- og byggenemnd med 3 politiske deltakarar frå Drangedal kommune og 3 politiske deltakarar frå Nissedal kommune, som fekk i mandat å «utarbeide eit beslutningsgrunnlag for val av framtidig avløpsreinseanlegg innan 1.november 2020». Drangedal kommune gjorde tilsvarande vedtak.

Nemnda konstituerte seg 30.april 2020. Halvor Homme vart vald som leiar og Tor Peder Lohne nestleiar. Jan Aarak vart fristilt frå andre oppgåver i Nissedal kommune og gjekk inn i rolla som prosjektleiar med ein 20 % ressurs. Nemnda knytte til seg Asplan Viak AS og Sweco AS som rådgjevarar i arbeidet.

I møte 23.04.21 fekk nemnda presentert eit beslutningsgrunnlag som peika ut 4 alternative plasseringar: Nisser, Breidungen (mellom Haukerhyl og Tjønnefoss dam), Tjørull og Langmoen.

Tabellen under frå Asplan Viak sin rapport syner kostnader, fordelt pr. kommune.

Tabell 6 - Fordelings % - kostnader

	Rense-/behandlingsanlegg			Transportsystem		
	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	SUM
Alt. 1 - Nidelva v/Langmoen	34,9 %	85,1 %	100,0 %	34,9 %	85,1 %	100,0 %
Alt. 2 - Kjørull	35,5 %	84,5 %	100,0 %	35,5 %	84,5 %	100,0 %
Alt. 3 - Breidungen	35,5 %	84,5 %	100,0 %	35,5 %	84,5 %	100,0 %
Alt. 4 - Nisser	35,5 %	84,5 %	100,0 %	38,2 %	81,8 %	100,0 %

Tabell 7 - Kostnadsfordeling etter lokalitet

	Rense-/behandlingsanlegg			Transportsystem			SUM		
	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	TOTALT
Alt. 1 - Nidelva v/Langmoen	29 106 600	54 293 400	83 400 000	17 624 500	32 875 500	50 500 000	46 731 100	87 168 900	133 900 000
Alt. 2 - Kjørull	29 962 000	54 438 000	84 400 000	6 212 500	11 267 500	17 500 000	36 174 500	65 725 500	101 900 000
Alt. 3 - Breidungen	29 962 000	54 438 000	84 400 000	5 147 500	9 352 500	14 500 000	35 109 500	63 790 500	98 900 000
Alt. 4 - Nisser	29 962 000	54 438 000	84 400 000	13 484 600	21 815 400	35 300 000	43 446 600	76 253 400	119 700 000
Nisser m/fratrekk ferdig lagt	29 962 000	54 438 000	84 400 000	13 484 600	2 915 400	16 400 000	43 446 600	57 353 400	100 800 000

Asplan Viak si tilråding:

5.2. Anbefaling

Ut fra en samlet vurdering av forhold som resipientenes vannføring/vannmasse, tilstand, miljømål, fritids- og drikkevannsinteresser mv., anser vi Nisser som en god resipient for rensed avløpsvann fra et nytt renselanlegg for Nissedal kommune og Gautefallheia i Drangedal kommune. Siden Nisser er råvannskilden for Treungen VBA kan dette alternativet medføre at det må gjøres tiltak på vannverket, men dette anses ikke som noen stor utfordring. Det bør i den forbindelse foretas en vurdering av hvordan utslippet vil kunne påvirke råvannskvaliteten på Treungen VBA.

I forbindelse med evaluering av lokalitet, omfang mv er det samlet vurdert følgende:

- Miljøkonsekvens for friluftsliv og -aktiviteter
- Resipientkvalitet og eventuelle drikkevannsinteresser
- Kostnader
- Driftsforhold

Andre samfunnsmessige gevinster er ikke hensyntatt i evalueringen.

Ut ifra våre vurderinger, og fordeler og ulemper på forrige side, rangerer vi alternativene slik:

1. Nisser
2. Kjørull
3. Langmoen
4. Breidungen

Prosjektlear si tilråding:

Mi vurdering som prosjektlear er at utslepp frå eit nytt felles RA på djupt vatn i Tjørull er den beste tekniske og hygieniske løysinga, samla sett den rimlegaste og er truleg det nest minst konfliktfylte alternativet for Nissedal og Drangedal som kan godkjennast utan at godkjeningsprosessen tek ekstra lang tid og fører til utsett ferdigstilling av RA innan 2023.

Prosjektlear Jan Aarak har i si vurdering lagt til eit nytt moment i dei økonomiske samanlikningane. Dersom ein vel Langmoen vil transportkostnader knytt til restslam bli vesentleg redusert, samanlikna med dei andre alternativa der dette må transporterast med slambil. Ein reduksjon i årlege driftskostnader på 0,5 mill. er kapitalisert til ein sum på kr 12,5 mill. Dette betyr at Nissedal sin forventa kostnad ved Langmoen er 79,03 mill, ikkje 87,17 mill.

Nemnda si tilråding:

«Den interkommunale Prosjekterings- og byggenemnda for ny felles avløpsløyving for Gautefallheia rår kommunestyra i Drangedal og Nissedal til å velge fylgjande plassering for nytt renseanlegg og utslepp til vassdrag :

Langmoen eller Nisser

Jfr. tilråding i Asplan Viak sin rapport V4 «Utslipp-lokalisering og alternative løysningar rev 23.4.21

Drangedal kommune meiner at Langmoen og Nisser er likeverdige løysingar og ser det som naturleg at Nissedal kommune avgjer endeleg plassering.»

Statsforvaltaren for Vestfold og Telemark si foreløpige vurdering

Statsforvaltaren har ved to høve uttalt seg om dei alternative resipientane.

Frå Asplan Viak sin rapport:

«3.1.2. Statsforvalterens kommentarer til resipientvurderingen av 10.12.20

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har kommentert Swecos resipientvurdering i brev datert 20.01.21, jfr. vedlegg 2.

Kort oppsummert deler Statsforvalteren Swecos bekymring mht. vannføring for alternativene Kjørull og Breidungen. De tar til etterretning at Sweco anser Nidelva v/Langmoen som det beste alternativet av de tre vurderte resipientene.

Statsforvalteren stiller spørsmål om utslippet til Kjørull bør forlenges til innsjøen med et dykket utløp.

Videre er de usikre på hvorfor at Nisser ikke er vurdert i resipientvurderingen, og skriver at «tilstrekkelig vannføring i vassdraget må være en forutsetning når tillatelse til utslipp i elv skal vurderes.», og at siden det er usikkerhet knyttet til vannføringen i de vurderte alternativene så bør Nisser vurderes. «

I møte 25.05.2021 har Statsforvaltaren på nytt uttala seg om dei to alternativa Nisser og Langmoen. Det blir her konkludert med at begge plasseringar synast å oppfylle dei krav som vil bli stilt til eit utsleppsløyve, men det står ennå att diverse undersøkingar. Det vert antyda ei sakshandsamingstid på 9 månader frå utsleppssøknad er motteke.

Vurdering:

Etter rådmannen si vurdering handlar denne saka om kvar og korleis eit nytt avløpsreinseanlegg skal byggast, ikkje om ein skal bygge. Rådmannen kunne nytta mykje plass til å argumentere for at eit nytt reinseanlegg må på plass, men det synast som stor semje om dette så det er vurdert som unødvendig. Når det gjeld dei økonomiske konsekvensane, så viser rådmannen til den meir generelle saka om gebyrutviklinga i komande planperiode.

Nemnda peikar på dei to alternativa *Nisser* eller *Langmoen*, og ber kommunestyret i Nissedal å velje eit av desse.

Når det gjeld dei to alternativa som er vald bort (*Breidungen* og *Tjørull*), så meiner også rådmannen at desse har nokre negative sider, spesielt omsyn til friluftsliv og usikkerheit knytt til stabil vassføring. På den andre sida så peikar prosjektleiar på *Tjørull* som beste alternativ ut i frå ei heilheitleg vurdering, så rådmannen vil ikkje avskrive dette alternativet heilt.

Når det gjeld reduserte transportkostnader til slam ved Langmoen-alternativet, så er rådmannen samd med prosjektleiar i at dette er eit vesentleg moment.

Rådmannen har i resten av si vurdering vald å konsentrere seg om alternativa *Nisser* og *Langmoen*.

Økonomi

Ut i frå dei tal som ligg føre, så er kostnadene ved Langmoen-alternativet kr 21,7 mill. høgare enn Nisser-alternativet. Prosjektleiari har i tillegg opplyst at dersom Nissedal kommune ønskjer å også ta høgde for vassforsyning frå Treungen vassverk til forsyningsområda Tjønnefoss, Høgefoss og Haugsjåsund, så har dette ein kostnad på 4,7 mill.

Når det gjeld økonomi, så er det fleire moment ein ikkje har gått djupt inn i så langt:

Nisser-alternativet er kostnadsberekna ut i frå ei plassering på austsida. Dersom ein hadde plassert det på vestsida, i nærleiken av allereie etablerte landtak, ville investeringskostnaden kunne blitt vesentleg lågare.

Langmoen opnar for å utvikle fleire mindre vassverk/avløpsreinseanlegg, men det vil krevje nyinvesteringar, t.d. i avløpspumpestasjonar. Langmoen gjev også potensiale for nye abonnentar, men desse ligg spreidd og vil krevje vesentlege investeringar.

Vidare er det nemnd kloringsanlegg på Treungen vassverk ved Nisser-alternativet, og det er nemnd moglege tiltak for å handtere gamalt slam ved Langmoen-alternativet.

Det er også peika på at lovendingar i framtida kan opne for ei etterpolering i grunnen på Langmoen, og med det utsetje eit behov for ytterlegare investeringar i kapasitetsauke. Dette ligg uansett ganske langt fram i tid.

Etter rådmannen si vurdering kan det pr. i dag ikkje peikast på tydelege positive eller negative konsekvensar av desse momenta, når ein skal samanlikne økonomien i desse to alternativa. Det vert difor lagt til grunn ein meirkostnad ved Langmoen versus Nisser på kr 21,7 mill.

Driftsfordelar og ulemper

Å samle mange små avløpsanlegg til eit stort gjev opplagt stordriftsfordelar. Spørsmålet er om det er moment som skil Nisser og Langmoen. Dette med slam-handtering er allereie nemnd under økonomi, men det vil også reint praktisk vere ein fordel med Langmoen på dette punktet.

Samstundes vil Langmoen innebere betydeleg lengre transportavstand og –tid for avløpet, med dei utfordringar det har for reinseanlegget. Rådmannen har innhenta driftserfaringar frå to andre anlegg, og utfordringane er omtala i eit eige notat som ligg ved saka. Asplan Viak har i sine vurderingar sett på lengre overføringsleidningar som ein ulempe ved Langmoen, men ikkje større enn at dei kan løysast.

Risiko- og sårbarhetsvurderingar

Det er ikkje gjort fullstendige vurderingar av kvart alternativ, så rådmannen vil her bare kommentere nokre enkeltmoment, utan at det kan peikast på spesielle forskjellar mellom Nisser og Langmoen.

Leveringstryggleik

Til større forsyningsområde ein har, til større konsekvens vil svikt i hovudanlegga ha. Dette gjeld både vassforsyning og avløpshandtering. Det blir difor viktig, uansett lokalisering av reinseanlegg, å ha planar for «naudforsyning». Dette kan t.d. vere å behalde nokre av dagens installasjonar intakte.

Forureining av drikkevatt/Kloring

Rådmannen ser at det kan bli stilt spørsmål ved å bruke Nisser som resipient samstundes som det er drikkevasskjelde. Her står rådmannen seg til dei faglege vurderingane, Statsforvaltaren sine tilbakemeldingar og erfaringar frå tilsvarande løysingar i andre innsjøar. Prosjektleiari har lagt vekt på at Asplan Viak tilrår å oppgradere kloringsanlegget på Treungen vassverk, dersom Nisser vert vald. Etter rådmannen sitt syn er eit oppgradert kloringsanlegg eit nødvendig beredskapstiltak, uavhengig av reinseanleggsplassering. Abonnentane sine opplevingar av dagens kloring skuldast nettopp at dette ikkje er oppgradert.

Forureining av grunn og vassdrag

Forureining kan skje både undervegs i transportnettet, og ved svikt i reinseanlegget. Også her vil det vere viktig å utarbeide beredskapsplanar som tek høgde for den vurderte risikoen.

Andre omsyn/synergi-effektar

I eit samfunns-perspektiv er det naturleg å vurdere om dei ulike alternativa gjev fordelar eller ulemper på andre område enn va-sektoren. T.d. kan ein tenke seg at ein grøftetrase mellom Tjønnefoss og Høgefoss kan nyttast til sykkelstien som nå er etablert mellom Treungen og Åmli. Sjølvkost-prinsippet inneber at abonnentane skal dekke naudsynte kostnader ved å produsere tenestene. Ein kan altså ikkje velje ei meir kostbar løysing for å oppnå andre gevinstar, og rådmannen ser bort i frå eventuelle slike moment.

Økonomisk konsekvens for abonnent

Ein meirkostnad ved Langmoen på kr 21,7 mill. utgjer omlag 1,1 mill. i auka årlege finanskostnader. Dersom ein legg til grunn 2.000 abonnentar, utgjer dette kr 550 pr. abonnent pr. år.

Konklusjon:

Nisser og Langmoen har sine ulike fordelar og ulemper. Rådmannen har ikkje funne sterke nok argument som kan forsvare ein meirkostnad på kr 21,7 mill. og tilrår av den grunn Nisser-alternativet. Som sekundært alternativ tilrår rådmannen Langmoen framføre Tjørull, sjølv om Langmoen har ein meirkostnad på kr 13,3 mill.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre sluttar seg til prinsippa for kostnadsfordeling mellom Drangedal og Nissedal, slik dei går fram av referatet frå møtet i den interkommunale prosjekterings- og byggenemnda, og vedtek utbygging av nytt avløpsreinseanlegg med Nisser som resipient, og løyver kr 57,4 mill. som Nissedal sin del av ei felles utbygging saman med Drangedal kommune.

Kommunestyret ber rådmannen starte arbeidet med utsleppssøknad og detaljprosjektering så snart som råd, og kome tilbake med sak om:

- a) endeleg plassering av reinseanlegget
- b) revidert samarbeidsavtale med Drangedal kommune

Forventa kostnader til vidare arbeid i 2021 vert innarbeidd i investeringsbudsjettet i 2.tertial.

Saksprotokoll i Formannskapet - 03.06.2021

Endringsframlegg frå AP og H:

Nissedal kommunestyre sluttar seg til prinsippa for kostnadsfordeling mellom Drangedal og Nissedal, slik dei går fram av referatet frå møtet i den interkommunale prosjekterings- og byggenemnda, og vedtek utbygging av nytt avløpsreinseanlegg lokalisert på Langmoen med Nidelva som resipient, og løyver kr 87,2 mill. som Nissedal sin del av ei felles utbygging saman med Drangedal kommune.

Kommunestyret ber rådmannen starte arbeidet med utsleppssøknad og detaljprosjektering så snart som råd, og kome tilbake med sak om:

- c) endeleg plassering av reinseanlegget
- d) revidert samarbeidsavtale med Drangedal kommune

Forventa kostnader til vidare arbeid i 2021 vert innarbeidd i investeringsbudsjettet i 2.tertial

Votering: Fire røysta for endringsframlegget (Homme, Sandall, Vågen og Haugen) Ei røyst mot (Parry-Jones)

Innstilling til kommunestyret

Nissedal kommunestyre sluttar seg til prinsippa for kostnadsfordeling mellom Drangedal og Nissedal, slik dei går fram av referatet frå møtet i den interkommunale prosjekterings- og byggenemnda, og vedtek utbygging av nytt avløpsreinseanlegg lokalisert på Langmoen med Nidelva som resipient, og løyver kr 87,2 mill. som Nissedal sin del av ei felles utbygging saman med Drangedal kommune.

Kommunestyret ber rådmannen starte arbeidet med utsleppssøknad og detaljprosjektering så snart som råd, og kome tilbake med sak om:

- a) endeleg plassering av reinseanlegget
- b) revidert samarbeidsavtale med Drangedal kommune

Forventa kostnader til vidare arbeid i 2021 vert innarbeidd i investeringsbudsjettet i 2.tertial.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	11/20	13.02.2020

Politisk styringsgruppe - ny felles avløpsløsning for Gautefallheia

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Hausten 2019 vart det gjennomført eit møte mellom den politiske leiinga i Nissedal og Drangedal kommune. Bakgrunnen var den felles utfordringa kommunane har med kapasitet på dagens felles avløpsreinseanlegg. Begge kommunar satsar stort på vidare utbygging av hyttefelt, og dagens løysing har ikkje kapasitet til å dekke det framtidige behovet.

Konklusjonen i møtet var at ein bør etablere ei politisk styringsgruppe for dette arbeidet, og at ein skulle kome tilbake til dette etter kommunevalet.

Rådmannen i Drangedal vil legge fram tilsvarande sak og med same tilråding for Drangedal kommunestyre.

Vurdering:

Etablering av eit felles vass- og avløpsanlegg på Gautefallheia vart formelt påbyrja i 2011. Dette vart organisert gjennom ei sameigeavtale/interkommunalt samarbeid som fekk namnet *Gautefallheia VA*. Samarbeidet vart leia av ei styringsgruppe med 3 politikarar frå kvar av kommunane, og Nissedal kommune var vertskommune for samarbeidet. I regi av samarbeidet vart det bygd leidningsnett frå Treungen til Gautefall og nytt vassverk i Treungen. Etter tilråding frå den interkommunale styringsgruppa vart det i ksak 74/13 vedteke ei mellombels løysing for avløpsreinsing som innebar å ruste opp eksisterande Gautefall-, Fuglli- og Treungen reinseanlegg, slik at desse kunne nyttast i ein 10-års-periode (fram til 2023). Kommunestyret vedtok vidare den gongen, sitat «*Nissedal kommune gir styret i Gautefall VA fullmakt til å arbeide vidare med planen om eit naturbasera reinseanlegg på Langmoen som framtidig reinseøysing for felles avløpsanlegg*»

Erfaringane frå dette samarbeidet var svært positive. Når ein nå skal utgreie og bygge ny avløpsreinseanlegg ser ikkje rådmannen behovet for å etablere ein så formell samarbeidsform som førre gong. Behovet denne gongen tilseier eit meir «ad-hoc-samarbeid», og rådmannen tilrår at det etablerast ei «interkommunal prosjektering- og byggenemnd», med politisk oppnemnde deltakarar og med Nissedal kommune som vertskommune.

Mandatet bør vere å utarbeide eit beslutningsgrunnlag til kommunestyret for val av felles avlaupsreinseanlegg. Når kommunestyra i begge kommunar har fatta nødvendige vedtak kan gjennomføring organiserast slik som øvrige VA-prosjekt i Nissedal kommune, der det er rådmannen som vert delegert ansvaret.

Rådmannen i Nissedal stiller med prosjektleiar i inntil 20 % stilling. Rådmennene i begge kommunar stiller elles med dei ressursar ein måtte finne naudsynt.

I tillegg til prosjektleiar må det løyvast midlar til ekstern bistand, og det tilrådest ei samla kostnadsramme på kr 750.000 eks. mva. Kostnader delast midlertidig 50/50 mellom kommunane, i påvente av nye fordelingsnøklar.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre støttar at det etablerast ei interkommunal prosjektering- og byggenemnd med 3 deltakarar frå Drangedal kommune og 3 deltakarar frå Nissedal kommune. Nissedal kommune sine representantar er:

Nemnda får i mandat å utarbeide eit beslutningsgrunnlag for val av framtidig avløpsreinseanlegg innan 1.november 2020.

Nissedal kommune er vertskommune for prosjektet, og det etablerast ei kostnadsramme på kr 750.000 eks. mva, der Drangedal refunderer kr 375.000 og resten finansierast med bruk av lån. Budsjett for 2020 blir å endre i 1.tertialsak.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 13.02.2020

Ordførar kom med framlegg til kandidatar til Nissedal kommune sine representantar slik:

- Ordførar. (personleg vara: Kristin P. Vågen)
- Varaordførar. (personleg vara: Marianne Vrålstad)
- Stein Skåli. (personleg vara: Ian Parry-Jones)

Votering: tilråding med framlegg til ordførar samrøystes vedteke.

Vedtak

Nissedal kommunestyre støttar at det etablerast ei interkommunal prosjektering- og byggenemnd med 3 deltakarar frå Drangedal kommune og 3 deltakarar frå Nissedal kommune. Nissedal kommune sine representantar er:

- Ordførar. (personleg vara: Kristin P. Vågen)
- Varaordførar. (personleg vara: Marianne Vrålstad)
- Stein Skåli. (personleg vara: Ian Parry-Jones)

Nemnda får i mandat å utarbeide eit beslutningsgrunnlag for val av framtidig avløpsreinseanlegg innan 1.november 2020.

Nissedal kommune er vertskommune for prosjektet, og det etablerast ei kostnadsramme på kr 750.000 eks. mva, der Drangedal refunderer kr 375.000 og resten finansierast med bruk av lån. Budsjett for 2020 blir å endre i 1.tertialsak.

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

Internt notat

Vår ref.	Sakshandsamar:	Arkivkode:	Dato:
	Jan Aarak, 908 59 044		23.04.2021

Til:	Ordfører Tor Peder Lohne, varaordfører Stina A. Haugland Sætre og Arne Sætre. Ordfører Halvor Homme, varaordfører Kristine Sandall og Stein Skåli Tor Jørgen Melås, Hans Olav Vøllestad, Arne Ettestad og Jens Arnfinn Brødsjømoen. Kristin Kyrkjerud Vaa, Ben David Berås og Jan Arvid Setane.
Frå:	Jan Aarak

Prosjekterings- og byggnemnda for ny felles avløpsløyning for Gautefallheia Møte 23.04. 2021

Frå styret møte:

Ordfører Tor Peder Lohne, varaordfører Stina A. Sætre og Arne Sætre møte for DK.
Ordfører Halvor Homme, varaordfører Kristine Sandall og Stein Skåli møte for NK.

Frå administrasjonen i Drangedal møte:

Tor Jørgen Melås, Hans Olav Vøllestad, Arne Ettestad og Jens Arnfinn Brødsjømoen.

Frå administrasjonen i Nissedal møte:

Kristin Kyrkjerud Vaa, Ben David Berås og Jan Arvid Setane.

Elles møte:

Johnny Hommefoss, Asplan Viak AS, Karin Kvålseth, SWECO AS og
Prosjektlear Jan Aarak, Kronfjell AS

SAKLISTE 23.04. 2021

- 1. Sist møte 16.09. 2020**
 - Adm. Møte etter 16.09.
- 2. Prioritering av alternativ for utslepp av rensa avløpsvatn frå nytt felles RA**
 - Asplan Viak : Nytt renseanlegg for Nissedal og Gautefall
VURDERINGER AV LOKALITETER,
RESIPIENTER OG KOSTNADER
 - Jan Arvid og Arne: Prinsipp for fordeling av investering og driftsutg.
 - Prosjektlear Tilråding
- 3. Veggen vidare** – ferdig utsleppssøknad sendast Statsforvaltaren i VETE

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

1. Sist møte i Prosjekterings- og byggenemnda 16.06. 2020

Status for arbeidet så langt

Dimensjoneringsgrunnlag i ny utslippssøknad v/Asplan Viak

Dagenses rammer/føringar frå Dep, dir, FM, lov og forskrifter

Møte m FMVETE,

Resipientundersøkelser, status v/SWECO

Moglege tekniske løysingar, v/Asplan Viak

Kostnader for ulike løysingar v/Asplan Viak

Utslippssøknaden

Val som styret må ta

Har me tilstrekkeleg beslutningsgrunnlag

Når må desse vala takast?

Planlagt møte i P/B-nemnda 06.11.2020 blei avlyst

Administrative møte DK & NK etter 16.06.2020:

- 19.10.2020
- 23.10.2020
- 06.11.2020 (Planlagt møte i P/B-nemnda blei avlyst)
 - Vurderast på neste Administrative møte etter at:
Faktagrunnlaget frå konsulentane inkl. Resipientvurderinga er ferdig og sjekka ut med FM før neste administrative møte.
- 18.12.2020 Teamsmøte m FMVETE 10. des 2020
- 08.01.2021
- 20.01.2021 JAS & AE ++
- 27.01.2021 Uttale frå Statsforvaltaren i VETE til alternativ for Utsleppspunkt
- 17.02.2021
- 17.03.2021
 - Er me nå klare til å kalle inn Prosjekterings- og byggenemnda til møte?
 - Ja, prosjektleiar **fekk i oppdrag å avklare møtetidspunkt etter påske med ordførarane!**

Halvor Homme var kritisk til tida det har teke fram til nemnda nå får saka om val av stad for det nye felles renseanlegget. Statlege krav til akkreditera prøvetaking har ført til at planar og vedtak frå 2015 om eit naturbasera renseanlegg på Langmoen ikkje kan bli godkjent i 2021. Difor må det nå planleggast og byggast eit konvensjonelt renseanlegg med utslepp til vassdrag/event til grunn med etterpolering. Uttalen frå Statsforvaltaren 20.jan 2021 var avgjerande for den administrative prosessen ved utgreiing av alternativ for plassering av RA med tilhøyrande utslepp til vassdrag.

Ut over dette var det var ikkje merknader til saksgang.

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

2. Prioritering av alternativ for utsepp av rensa avløpsvatn frå nytt felles RA

- a. **Asplan Viak:** Nytt rensanlegg for Nissedal og Gautefall
VURDERINGER AV LOKALITETER,
RESIPIENTER OG KOSTNADER

Sjå vedlagt PP-presentasjon som blei presentera av Johnny Hommefoss, Asplan Viak AS:

NISSEDAL OG DRANGEDAL KOMMUNER

Nytt rensanlegg for Nissedal og Gautefall

VURDERINGER AV LOKALITETER,
RESIPIENTER OG KOSTNADER

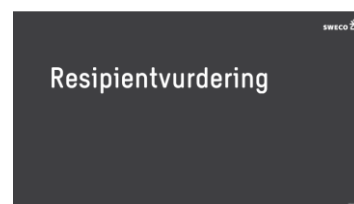
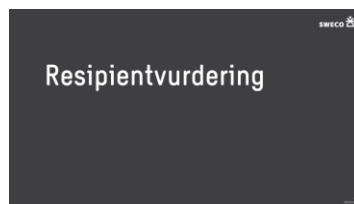

Dato: 11.04.2021
Versjon: 02

asplanviak.no

Karin Kvålsetg, SWECO presentera desse to PP-presentasjonane:

NY FELLES AVLØPSLØSING FOR GAUTEFALLHEIA

SWECO si tilråding:

Anbefaling

Ut fra datagrunnlag er det ut fra tilgjengelig datagrunnlag å benytte alle resipienter til utslippspunkt. Men det vil kreve nærmere utredning før detaljering for å sikre tilstrekkelig datagrunnlag. Vi anbefalt resipientalternativene i følgende prioritering ut fra vannføring, aktuelle fordeler og ulemper

1. Nidelva eller Nisser
2. Breidungen
3. Kjørull

For å sikre godt datagrunnlag for videre detaljering anbefaler Sweco følgende:

Strømningsanalyser/vannstandsmålinger i valgt lokalitet for å velge beste punkt for å sikre tilstrekkelig innblanding og lav risiko for konflikt mot aktuelle interessenter (drikkevann/ badeplasser).

Overvåking av vannkvalitet og biologi for å sikre oppdaterte data på resipientens status.

Konsekvenser av økt næringstilgang på vekst av vannplanter som Krypsiv.

Om det er ønske om å etterpolere rensed avløpsvann i infiltrasjonsdammer på Langmoen (Qmaks) må det sikres forsvarlig hydrogeologi utredning på kapasitet.

15
202504-58

Asplan Viak si tilråding:

asplan
viak

5.2. Anbefaling

Ut fra en samlet vurdering av forhold som resipientenes vannføring/vannmasse, tilstand, miljømål, fritids- og drikkevannsinteresser mv., anser vi Nisser som en god resipient for rensed avløpsvann fra et nytt rensesanlegg for Nissedal kommune og Gautefallheia i Drangedal kommune. Siden Nisser er råvannskilden for Treungen VBA kan dette alternativet medføre at det må gjøres tiltak på vannverket, men dette anses ikke som noen stor utfordring. Det bør i den forbindelse foretas en vurdering av hvordan utslippet vil kunne påvirke råvannskvaliteten på Treungen VBA.

I forbindelse med evaluering av lokalitet, omfang mv er det samlet vurdert følgende:

- Miljøkonsekvens for friluftsliv og -aktiviteter
- Resipientkvalitet og eventuelle drikkevannsinteresser
- Kostnader
- Driftsforhold

Andre samfunnsmessige gevinster er ikke hensyntatt i evalueringen.

Ut ifra våre vurderinger, og fordeler og ulemper på forrige side, rangerer vi alternativene slik:

1. Nisser
2. Kjørull
3. Langmoen
4. Breidungen

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

b. Jan Arvid og Arne: Prinsipp for fordeling av investering og driftsutg.

Jan Arvid visa til at i grunnlaget for bestilla kapasitet er det føresett at alle eksisterande hytteeigdomar er kopla til det kommunale ledningsnettet innan 5 år. I tillegg er det rekna med at ny tilkoplingar pr år framover om lag vil ligge på snittet for dei siste 10 åra for begge kommunane.

Eksisterande fordelingsnyklar i samsvar med gjeldande avtale, men at det for nyanlegg vil bli om lag 35/65 fordeling. Det er ulikt i forhold til eksisterande trace opp til Gautefall. Fordelinga bygger på talet på abonnentar som er påkopla.

Nissedal kommune får ein høgare andel av driftskostnadene til Gautefall. Det er drøfta om ein skal legge inn ei «Sikringsordning» v/ulik bruk eller tilkoplingar i forhold til føresetnadene for bestilla kapasitet ved vesentlege avvik over tid.

Drifta krev ei dynamisk samarbeidsavtale der det er rådmann som legg fram eit budsjettforslag. Han visa og til at investeringane til VA for Nissedal vil krevje ei dobling av avgiftene på avløp og 60 % auke på vatn fram mot 2025.

Elles gjekk han igjennom forslaget i rapporten til Asplan Viak, sjå under.

Delrapport 2 er utarbeidet av Sweco den 01.10.2010. Det er i denne vurdert de respektive tiltakene for utførelse, og har under pkt. 8.1. bl.a. anført:

Anleggskostnadene fordeles mellom forsyningsområdene etter andel dimensjonerende hydraulisk belastning (bestilt andel).

Videre står det:

Utbyggingsområdene på Gautefallheia belastes anleggskostnader på transportanlegget likt pr. enhet uavhengig av avstand fra Treungen hvor felles vannforsynings- og avløpsrenseanlegg ligger.

Det er basert på dette og beregninger av belastningene angitt følgende fordelingsnøkkel:

Område/ Anleggsdel	Gautefallheia Drangedal side	Gautefallheia Nissedal side	Solheia/ Utsjå	Treungen Sentrum
Vannforsyning	38 %	32 %		32 %
Avløpsrensing	39 %	33 %	11 %	17 %
Transportanlegg	54 %	46 %		

Nissedal og Drangedal kommune har i fm «Gautefallheia VA» inngått «Avtale om sameige og interkommunalt samarbeid».

Pkt. 4 i avtalen angir formål:

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

4. Føremål

Føremålet med samarbeidet er forvaltning, drift og vedlikehold av felles interkommunale vass- og kloakkanlegg på Gautefallheia og i Treungen. Gautefallheia VA omfattar (vedlegg 1: kartskisse):

- Treungen vassverk
- Treungen kloakkrensseanlegg
- Gautefall kloakkrensseanlegg
- Hovudanlegg for transport av vatn mellom Treungen vassverk via Sø'lia høgdebasseng og til kloakkrensseanlegg ved Bjorvatn
- Hovudanlegg for transport av kloakk mellom Treungen kloakkrensseanlegg og Gautefall kloakkrensseanlegg ved Bjorvatn

Gautefallheia VA skal driftast for deltakarane si rekning og risiko, og deltakarane skal dekke alle kostnader til drift av anlegga.

I pkt. 5 i denne avtalen er det angitt «Eigarforhold og ansvarsforhold» (del hitsettes):

Sameieanlegg	Drangedal	Nissedal
Vassforsyningsanlegg	38%	62%
Kloakkrensseanlegg	39%	61%
Transportanlegg-vatn	54%	46%
Transportanlegg-kloakk	54%	46%

Dette gjeld også eksisterande anlegg i kvar kommune som etter at felles drift er etablert, er ein del av felles-anlegga.

Deltakarkommunane har rett til å utnytte anlegga i høve til sin eigardel. Eigardelane representerer deltakarkommunanene sin «bestilte kapasitet» i anlegga.

Utbyggingsomfanget i begge kommunene har endret seg etter at nevnte avtale ble inngått. Det vises til vedtak om utbygging lenger øst i Drangedal/Gautefall og lenger nord i Nissedal (bl.a. langs Nisser), jf. kart over rensedistrikt figur 7. Dette gir som nevnt en annen tilknytningsfordeling mellom samarbeidspartene bl.a. avhengig av lokalisering. En fordeling mht. rensseanlegg/behandlingsanlegg vil gi følgende belastning/fordeling i 2040:

Tabell 4 - fordelings % for behandling-/prosessanlegg

Belastning Langmoen totalt			
Område	2040		% i 2040
	Belastning pe	Q m ³ /d	
Boliger og næring	3 697	924	
Nissedal	2 017	504	
Drangedal, Gautefall	1 680	420	
Hytter	18 636	4 193	
Nissedal	12 572	2829	
Drangedal, Gautefall	6 064	1364	
SUM	22 333	5 117	
Nissedal totalt	14 589	3 333	65,1 %
Drangedal totalt	7 744	1 784	34,9 %

Belastning UTEN Tjønnefoss/Haugsjåsund			
Område	2040		% i 2040
	Belastning pe	Q m ³ /d	
Boliger og næring	3 481	870	
Nissedal	1 801	450	
Drangedal, Gautefall	1 680	420	
Hytter	18 444	4 150	
Nissedal	12 380	2786	
Drangedal, Gautefall	6 064	1364	
SUM	21 925	5 020	
Nissedal totalt	14 181	3 236	64,5 %
Drangedal totalt	7 744	1 784	35,5 %

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

Transportsystemet vil ha en annen fordelingsnøkkel basert på hvor kommunalt rensanlegg etableres og kommunale vedtak om andre utbyggingsformål sånn som Drangedal for områdene øst for Gautefall i samsvar med kommunedelplanen, og Nissedal for tilrettelegging for Nissedal/Kyrkjebygda. Disse anleggene dekkes i sin helhet av den enkelte kommune.

Tabell 5 - Fordelings % for transportsystem

Belastning Alt 1 (Langmoen)				Belastning Alt 2 + 3 (Kjørull + Breidungen)				Belastning Alt 4 (Nisser)			
Område	2 040			Område	2040			Område	2 040		
	Belastning p. Q, m ³ /d				Belastning p. Q, m ³ /d				Belastning p. Q, m ³ /d		
Boliger og næring	3 097	924		Boliger og næring	3 481	879		Boliger og næring	3 470	868	
Nissedal	2 017	504		Nissedal	1 801	450		Nissedal	1 790	448	
Drangedal, Gautefall	1 680	420		Drangedal, Gautefall	1 680	420		Drangedal, Gautefall	1 680	420	
Hytter	18 636	4 193		Hytter	18 464	4 150		Hytter	16 884	3 799	
Nissedal	12 572	2 829		Nissedal	12 380	2 786		Nissedal	10 820	2 435	
Drangedal, Gautefall	6 064	1 364		Drangedal, Gautefall	6 064	1 364		Drangedal, Gautefall	6 054	1 364	
SUM	22 333	5 117		SUM	21 925	5 020		SUM	20 354	4 666	
			% i 2040				% i 2040				% i 2040
<i>Nissedal totalt</i>	14 589	3 333	65,1 %	<i>Nissedal totalt</i>	14 181	3 236	64,5 %	<i>Nissedal totalt</i>	12 610	2 882	61,8 %
<i>Drangedal totalt</i>	7 744	1 784	34,9 %	<i>Drangedal totalt</i>	7 744	1 784	35,5 %	<i>Drangedal totalt</i>	7 744	1 784	38,2 %
	22 333	5 117			21 925	5 020			20 354	4 666	

Tabell 6 - Fordelings % - kostnader

	Rense-/behandlingsanlegg			Transportsystem		
	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	SUM
Alt. 1 - Nidelva v/Langmoen	34,9 %	65,1 %	100,0 %	34,9 %	65,1 %	100,0 %
Alt. 2 - Kjørull	35,5 %	64,5 %	100,0 %	35,5 %	64,5 %	100,0 %
Alt. 3 - Breidungen	35,5 %	64,5 %	100,0 %	35,5 %	64,5 %	100,0 %
Alt. 4 - Nisser	35,5 %	64,5 %	100,0 %	38,2 %	61,8 %	100,0 %

Tabell 7 - Kostnadsfordeling etter lokalitet

	Rense-/behandlingsanlegg			Transportsystem			SUM		
	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	TOTALT
Alt. 1 - Nidelva v/Langmoen	29 106 600	54 293 400	83 400 000	17 624 500	32 875 500	50 500 000	46 731 100	87 168 900	133 900 000
Alt. 2 - Kjørull	29 962 000	54 438 000	84 400 000	6 212 500	11 287 500	17 500 000	36 174 500	65 725 500	101 900 000
Alt. 3 - Breidungen	29 962 000	54 438 000	84 400 000	5 147 500	9 352 500	14 500 000	35 109 500	63 790 500	98 900 000
Alt. 4 - Nisser	29 962 000	54 438 000	84 400 000	13 484 600	21 815 400	35 300 000	43 446 600	76 253 400	119 700 000
Nisser m/fratrekk ferdig lagt	29 962 000	54 438 000	84 400 000	13 484 600	2 915 400	16 400 000	43 446 600	57 353 400	100 800 000

Vedtak:

Nemnda hadde ikkje merknader til forslaga over til fordeling av investeringskostnadene mellom Drangedal og Nissedal kommune som bygger på bestilla kapasitet og Qdim.

Jan Arvid og Arne legg fram forslag til revidera samarbeidsavtale, oppdatera vedtekter, revidera fordelingsprinsipp for driftsutgiftene og forslag til justeringsprinsipp om utbygginga i kvar av kommunane utviklar seg svært ulikt.

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

c. Prosjektleiar Tiltråding

Interkommunal Prosjekterings- og byggenemnd

Oppsummering og tilråding

Mi vurdering som prosjektleiar er at utslepp frå eit nytt felles RA på djupt vatn i Tjørull er den beste tekniske og hygieniske løysinga, samla sett den rimlegaste og er truleg det nest minst konfliktfylte alternativet for Nissedal og Drangedal som kan godkjennast utan at godkjeningsprosessen tek ekstra lang tid og fører til utsett ferdigstilling av RA innan 2023.

Dette alternativet gir det nest lågaste finansieringsbehovet for Drangedal kommune med 36,2 mill kr og det tredje lågaste finansieringsbehovet for Nissedal kommune med 65,7 mill kr.

Om ein vel å ta omsyn til forventa ekstra kostnader til slamtøming/transport for dette alternativet vil ekstra årlege kostnader på ca kr 500 000,- i 2024 gje ein samla kapitalisera kostnad til ekstra slamtøming opp mot 12,5 mill kr som vil kome til fordeling i samanlikningsgrunnlaget for Tjørull-alternativet, sjå tabell over.

I tillegg vil Nissedal kommune få ein tilleggskostnad til å bygge om eksisterande avløpsrenseanlegg i Treungen til ein ny hovedavløpspumpestasjon på ca 1,8 mill kr som ikkje kjem til fordeling mellom kommunane. Med dette alternativet får Nissedal eit fråtrekk i finansieringsbehovet på kr 0,675 mill kr avdi vassforsyninga frå Myrane til Utsjå som alt er bygd og finansiera og ein auke 0,6 mill kr i finansieringsbehovet om ein vel å etablere Ø 160 mm vassforsyning (Ø75 mm) fram til felles RA med utløp til djupet i Tjørull.

Ei utfordring for dette alternativet kan vere å få på plass avtaler om:

- tomt for bygging av renseanlegget
- rett til å legge ledningar på land/i vatn.
- SWECO har ikkje teke med dette alternativet i si resipientvurdering, dette må gjerast

Ein event tvangsprosess for å sikre dette kan føre til at eit nytt felles renseanlegg ikkje stend ferdig til 2024. Utslepp til djupt vatn i Tjørull vil ikkje utløyse krav om avtale med regulant om tilstrekkeleg minstevassføring, jfr føring i uttale frå Statsforvaltaren i VETE.

Dersom NK vel å bygge Ø 160 mm vassledning og ein ikkje vel å ta omsyn til kapitalisera kostnader for ekstra utgifter til slamtøming/transport er dette alternativet med utslepp på djupt vatn i Tjørull 10,5 mill kr rimlegare for Drangedal kommune og 25,6 mill kr (21,5 + 4,1) rimlegare for Nissedal kommune enn alternativet på Langmoen. For dette alt. er det lagt inn ekstra kostnader til tomt, og for samanlikning med Langmoen kan ein stille spørsmål om dette er rett sjølv om tomta på Langmoen alt er kjøpt og betalt av både DK og NK.

Forslag til vedtak:

Halvor Homme fremma fylgjande forslag:

Den interkommunale Prosjekterings- og byggenemnda for ny felles avløpsløysing for Gautefallheia rår kommunestyra i Drangedal og Nissedal til å velge fylgjande plassering for nytt renseanlegg og utslepp til vassdrag :

1. Langmoen
2. Nisser

Jfr. tilråding i Asplan Viak sin rapport V4 «Utslipp-lokalisering og alternative løysninger rev 23.4.21»

NY FELLES AVLØPSLØYSING FOR GAUTEFALLHEIA

Etter gruppemøte i begge kommunane visa det seg at av dei 3 medlemene i nemnda frå Nissedal meinte 2 stk at Langmoen var den beste staden for nytt felles RA, men 1 meinte at Nisser var det beste alternativet.

Tor Peder la så fram dette forslaget frå Drangedal:

Drangedal kommune meiner at Langmoen og Nisser er likeverdige løysingar og ser det som naturleg at Nissedal kommune avgjer endeleg plassering.

Vedtak:

Den interkommunale Prosjekterings- og byggenemnda for ny felles avløpsløysing for Gautefallheia rår kommunestyra i Drangedal og Nissedal til å velge fylgjande plassering for nytt renseanlegg og utslepp til vassdrag :

- Langmoen eller Nisser

Jfr. tilråding i Asplan Viak sin rapport V4 «Utslipp-lokalisering og alternative løysningar rev 23.4.21»

Drangedal kommune meiner at Langmoen og Nisser er likeverdige løysingar og ser det som naturleg at Nissedal kommune avgjer endeleg plassering.

3. Vegen vidare – ferdig utsleppssøknad sendast Statsforvaltaren i VETE

- Nissedal kommunestyre har møte 18. juni 2021 og Drangedal kommunestyre har møte 10. juni 2021.
 - Val av endeleg plassering av renseanlegg og utslepp til vassdrag.
- Ferdig utsleppssøknad sendast Statsforvaltaren i VETE
 - Fullfinansiering av Utsleppssøknad
- Arbeidsløyve/rett til å bygge VA-infrastruktur
- Prosjektering av RA, utsleppsledning og nye VA-ledningar
 - Val av konsulent
- Anbudsprosess
- Bygging

Jan Aarak

Prosjektleder
Ny felles avløpsløysing for Gautefallheia

NISSEDAL OG DRANGEDAL KOMMUNER

Nytt renseanlegg for Nissedal og Gautefall

VURDERINGER AV LOKALITETER, RESIPIENTER OG KOSTNADER

Dato: 11.04.2021

Versjon: 04

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver:	Nissedal Kommune
Tittel på rapport:	Vurderinger for nytt renseanlegg i Nissedal
Oppdragsnavn:	Utslippssøknad 2020
Oppdragsnummer:	613438-17
Utarbeidet av:	Lena Solli Sal
Oppdragsleder:	Johnny Hommefoss
Tilgjengelighet:	Åpen

Kort sammendrag

Det er etablert ei styringsgruppe for Nissedal og Drangedal kommuner i forbindelse med etablering av nytt renseanlegg med transportsystem. Dette arbeidet bygger videre på flere rapporter bl.a. i forbindelse med Gautefallheia VA.

Utviklingen med hensyn til tilrettelegging og tilkobling til kommunal infrastruktur for avløp har vært veldig god. I tillegg er det i kommunene under utvikling nye områder i samsvar med gjeldende reguleringsplaner som vil gi en ytterligere økning i tilknytning.

I arbeidet er det sett på grunnlaget for det videre arbeidet med hensyn til gjeldende lovverk, endrede rensekrafter etter forurensningsforskriften, dimensjoneringskriterier med hensyn til antall abonnenter, tilrettelegging for ny infrastruktur (avløp), lokalisering av renseanlegg, kostnader mv.

Det er gjennomført vurdering av resipienter for et eventuelt utslipp basert på tilført avløpsmengde. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har bistått i vurdering av aktuelle utslippspunkter.

Det er vurdert 4 lokaliteter for et fremtidig resipient/reanseanlegg; Nidelva/Langmoen, Kjørull/Åsmoen, Breidungen/Breidungen og Nisser/Nisser.

I forbindelse med evaluering av lokalitet, omfang mv er det samlet vurdert følgende:

- Miljøkonsekvens for friluftsliv og -aktiviteter
- Resipientkvalitet og eventuelle drikkevannsinteresser
- Kostnader
- Driftsforhold

Andre samfunnsmessige gevinster er ikke hensyntatt i evalueringen.

Ut ifra våre vurderinger, rangerer vi alternativene slik:

1. Nisser
2. Kjørull
3. Langmoen
4. Breidungen

04	21.04.21	Presisering av kostnader ved bruk av Ø75 vannledning, se 4.2	JH	
03	19.04.21	Tabell 3 og 7	JH	
02	11.04.21	Rev 01	JH	LSS
01	15.03.21	Nytt dokument	LSS	JH
VERSJON	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KS

Forord

Nissedal og Drangedal kommuner har etablert ei styringsgruppe for å videreføre arbeidet med felles VA-system for Nissedal og del av Drangedal (Gautefallheia).

Asplan Viak er engasjert som rådgiver og med Sweco Norge som underrådgiver.

Nissedal kommune har i dag rammeavtale med Asplan Viak, og Drangedal har rammeavtale med Sweco Norge.

Arbeidet skal vurdere tiltak for renseløsning og søknad om utslippstillatelse. Fremtidig renselanlegg er i fremdriftsplanen forutsatt ferdig i løpet av 2023.

Risør, 11.04.2021

Johnny Hommefoss
Oppdragsleder

Lena S. Sal, Ø. Tranvåg, F. Ording

Innhold

1. INNLEDNING	6
1.1. Om oppdraget.....	6
1.2. Grunnlag	6
1.3. Eksisterende renseanlegg og infrastruktur	7
2. NYTT RENSEANLEGG.....	10
2.1. Tettbebyggelse og rensedistrikt for nytt renseanlegg.....	10
2.2. Rensedistrikt for nytt renseanlegg	13
2.3. Forventede renskrav	15
2.4. Dimensjonering av nytt renseanlegg.....	15
2.5. Prosessvalg.....	16
2.5.1. Infiltrasjon.....	16
2.5.2. Prosessvalg for renseanlegg: MBBR	17
2.6. Mulig planløsning.....	18
2.7. Alternativer for plassering av nytt renseanlegg	19
2.7.1. Alternativ 1: Nidelva v/Langmoen.....	20
2.7.2. Alternativ 2: Kjørull	21
2.7.3. Alternativ 3: Breidungen	21
2.7.4. Alternativ 4: Nisser.....	22
3. RESIPIENTVURDERINGER.....	23
3.1. Vurderinger.....	23
3.1.1. Resipientvurderinger utført av Sweco.....	23
3.1.2. Statsforvalterens kommentarer til resipientvurderingen av 10.12.20	24
3.1.3. Tilleggsvurdering av Nisser.....	25
3.2. Oppsummering og kommentarer til resipientvurderingene	25
3.3. Drikkevannsinteresser.....	26
3.3.1. Treungen VBA	26
3.3.2. Andre drikkevannsinteresser	28
3.4. Oppsummering - mulige resipienter	28
4. KOSTNADER FOR ETABLERING AV RA VED DE ULIKE ALTERNATIVE PLASSERINGENE...29	
4.1. Kostnader for nytt renseanlegg.....	29
4.2. Kostnader for overføring av avløpsvann til nytt RA.....	29
4.3. Fordeling av investeringene, jf. notat vedr fordelingsprinsipp.....	29
4.4. Kostnadsfordeling av investeringene.	32
5. EVALUERING AV ALTERNATIVER OG ANBEFALING	33
5.1. Evaluering	33
5.2. Anbefaling.....	35
6. VIDERE ARBEID.....	36
REFERANSER	37

Vedlegg:

1. Resipientvurdering Sweco 08.04.2021
2. Brev fra Statsforvalteren 20.01.21
3. Fordelingsprinsipp 2020 – forslag
4. Gautefallheia VA – avtale om sameige og interkommunalt samarbeid
5. Kart, diverse
 1. Rensedistrikt
 2. Områdeinndeling
 3. Transportsystem avløp, eksisterende
 4. Planlagte og bygde hytter pr 2020
 5. Fremtidig transportsystem avløp
 6. Tettbebyggelse
 7. Ledningstrase Myrane - Langmoen

1. INNLEDNING

1.1. Om oppdraget

Nissedal kommune skal etablere et nytt renseanlegg for rensing av avløpsvann fra store deler av Nissedal kommune samt Gautefallheia i Drangedal kommune. Kommunene skal tilrettelegge infrastrukturen for å samle eksisterende og ny bebyggelse til ett felles avløpsrenseanlegg.

Nissedal kommune må i forbindelse med tilrettelegging for vann- og avløpsforsyningen i kommunen, samt gjennom samarbeid med Drangedal kommune for Gautefallheia, også søke om ny utslippstillatelse.

Det er i dag flere renseanlegg som håndterer avløpsvannet fra disse områdene. Ved å samle avløpsvannet vil anlegget bli av en slik størrelsesorden at dette vil bli definert som et «kap. 14»-anlegg i henhold til forurensningsforskriften (Lovdata, 2021).

Det er foretatt registrering av gjeldende infrastruktur, samt dagens og forventet belastning basert på vedtatte reguleringsplaner, kostnadsoverslag mv.

1.2. Grunnlag

Nissedal og Drangedal kommuner har gjennom flere utredninger vurdert løsninger for vann- og avløp samt samarbeidsløsninger. Disse rapportene har vært retningsgivende for tidligere politiske vedtak og gitt føringer for samarbeidet mellom kommunene. Fra dette arbeidet fremsettes bl.a. følgende:

- ✓ Interkommunal delplan for vann- og avløp på Gautefallheia. Nissedal og Drangedal kommuner. Rapport fra Invida datert 11.06.2009.
- ✓ Kvartær- og hydrogeologi på Haukerhylmoen. Notat om mulighetene for naturbaserte løsninger for nytt renseanlegg for Gautefallheia og Treungen. Rapport fra Sweco datert 27.11.2009.
- ✓ Tilstandsvurdering/mulighetsanalyse, avløpsanlegg Fugllia, Gautefall. Rapport datert 28.06.2010 fra Fjellrens AS
- ✓ Hydrogeologiske forundersøkelser. Haukerhylmoen, Åsmoen og Baremsland. Rapport fra Sweco datert 01.10.2010
- ✓ Interkommunal delplan for vann- og avløp på Gautefallheia. Nissedal og Drangedal kommuner. Rapport fase 2. Rapport fra Sweco datert 01.10.2010.
- ✓ Georadarmålinger Haukerhylmoen og Åsmoen. Rapport fra COWI datert 17.05.2011.
- ✓ Nissedal Renseanlegg. Kapasitetsvurdering, rehabilitering og foreslåtte tiltak for kapasitetsutvidelse. Rapport fra Sweco datert 10.08.2011.
- ✓ Langmoen og Baremsland – innledende vurderinger. Notat fra Asplan Viak datert 25.10.2012.
- ✓ Grunnundersøkelser på Langmoen. Rapport fra Asplan Viak datert 09.01.2013.
- ✓ Avløpsrenseanlegg – alternativ. Notat fra Asplan Viak datert 02.04.2013.
- ✓ Langmoen RA. Vurdering av lukt i fm mulig etablering av infiltrasjonsanlegg for avløp på Langmoen. Rapport fra Aquateam datert 04.06.2013.
- ✓ Langmoen infiltrasjonstest. Rapport fra Asplan Viak datert 23.08.2013.
- ✓ Avløpsrenseanlegg – revidert belastning og kostnader. Notat fra Asplan Viak datert 03.09.2013.
- ✓ Kapasitet Treungen RA. Notat fra Asplan Viak datert 29.11.2013 (omfatter også Gautefall RA).
- ✓ Langmoen infiltrasjonsanlegg arealbehov. Notat fra Asplan Viak 22.08.2014
- ✓ Treungen renseanlegg. Tiltak. Notat fra Driftsassistansen i Telemark/Sweco datert 17.11.2016.
- ✓ Vass- og Avløpsplan 2017-2027 Nissedal kommune. Datert 16.08.2016/24.01.2017
- ✓ Hovedplan VA Gautefallheia. Forprosjekt. Rapport fra Sweco datert 02.01.2019.
- ✓ Rensedistrikt, transportsystem og renseanlegg. Rapport fra Asplan Viak datert 10.09.2020
- ✓ Utslipp opp og nedstrøms Tjønnefoss dam m/vedlegg. Rapport fra Sweco datert 10.12.2020

- ✓ Kommuneplanens arealdel for 2014-2025 og Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2031
- ✓ Vedr. utslippssøknad for nytt renseanlegg - Treungen, Nissedal kommune. Brev fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark datert 20.01.2021
- ✓ Supplerende notat utslippspunkt Nisser. Notat fra Sweco datert 10.03.2021

1.3. Eksisterende renseanlegg og infrastruktur

Følgende kommunale renseanleggene er planlagt nedlagt for å overføre avløpsvannet til nytt renseanlegg (plassering er vist i Figur 1):

- Nissedal RA (100 boliger, 418 fritidsboliger og 5 næring (Vass- og avløpsplan Nissedal kommune, 2016))
- Treungen RA (250 boliger, 469 fritidsboliger og 20 næring tilknyttet (Vass- og avløpsplan Nissedal kommune, 2016))
- Naurak RA (ca. 35 fritidsboliger (Vass- og avløpsplan Nissedal kommune, 2016))
- Høgefoss RA – infiltrasjonsanlegg (27 boliger)
- Haugsjåsund RA – infiltrasjonsanlegg (13 boliger)
- Haugsjåsund barnehage – infiltrasjonsanlegg (1 næring)
- Gautefall RA (ca. 547 pe basert på tilførsel av fosfor i 2019 (Driftsassistansen i Telemark))

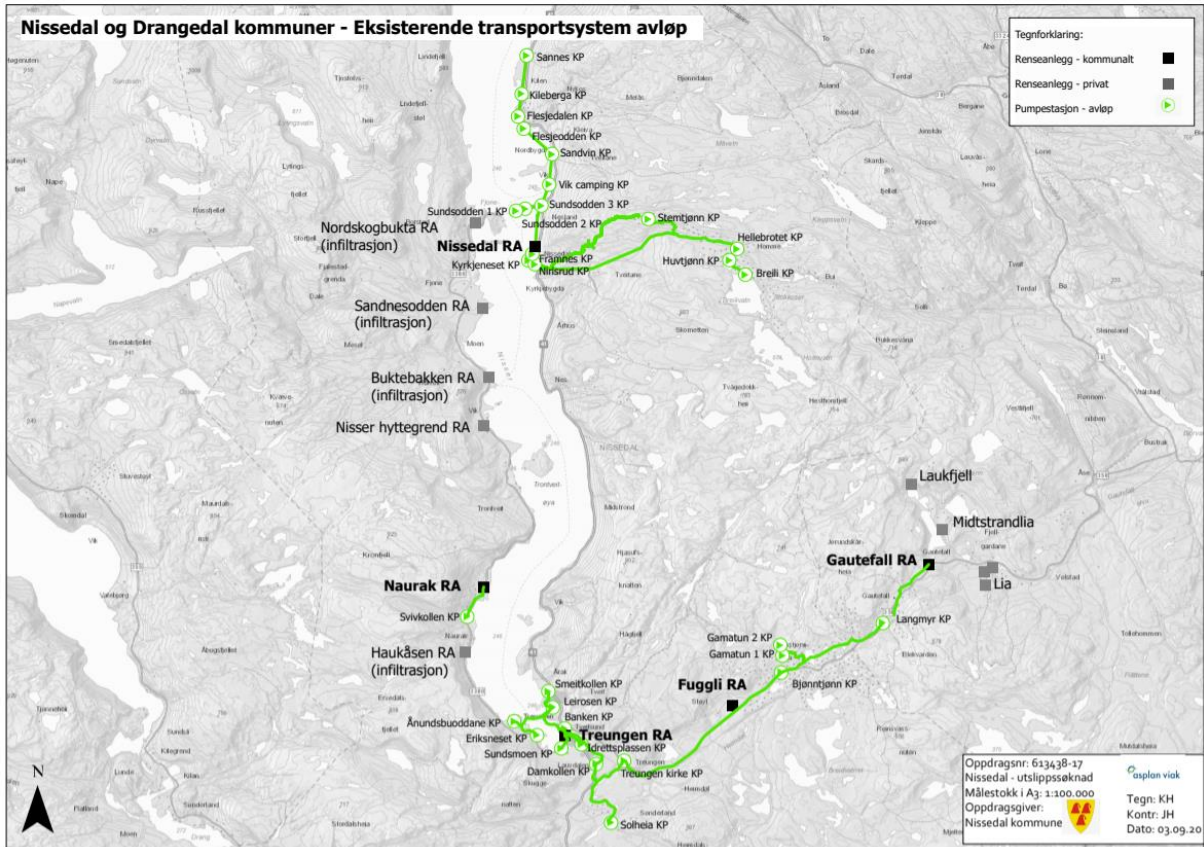
Samtlige renseanlegg ligger i Nissedal kommune med unntak av Gautefall RA som ligger i Drangedal kommune.

I tillegg er det planlagt å overføre avløpsvannet fra følgende private renseanlegg (>50 pe):

- Nordskogbukta RA (infiltrasjon, 51 pe)
- Sandnesodden RA (infiltrasjon, 300 pe)
- Buktebakken RA (infiltrasjon, 150 pe)
- Sandvik (infiltrasjon, 231 pe)
- Haukåsen RA (infiltrasjon, 99 pe)
- Tjørullkroa RA (infiltrasjon (90 pe)
- Vedlausfjell RA (100 pe)
- Lia (392 pe)
- Laukfjell (500 pe)

Lia og Laukfjell ligger i Drangedal kommune, de andre ligger i Nissedal kommune.

Nissedal og Drangedal kommuner har fra 2011 etablert felles VA-struktur og det er lagt ledninger fra Gautefall ved Langmyr og frem til Treungen RA. Eksisterende ledningsanlegg samt renseanlegg er vist i Figur 1.

Figur 1 - Eksisterende lednings- og renseanlegg.

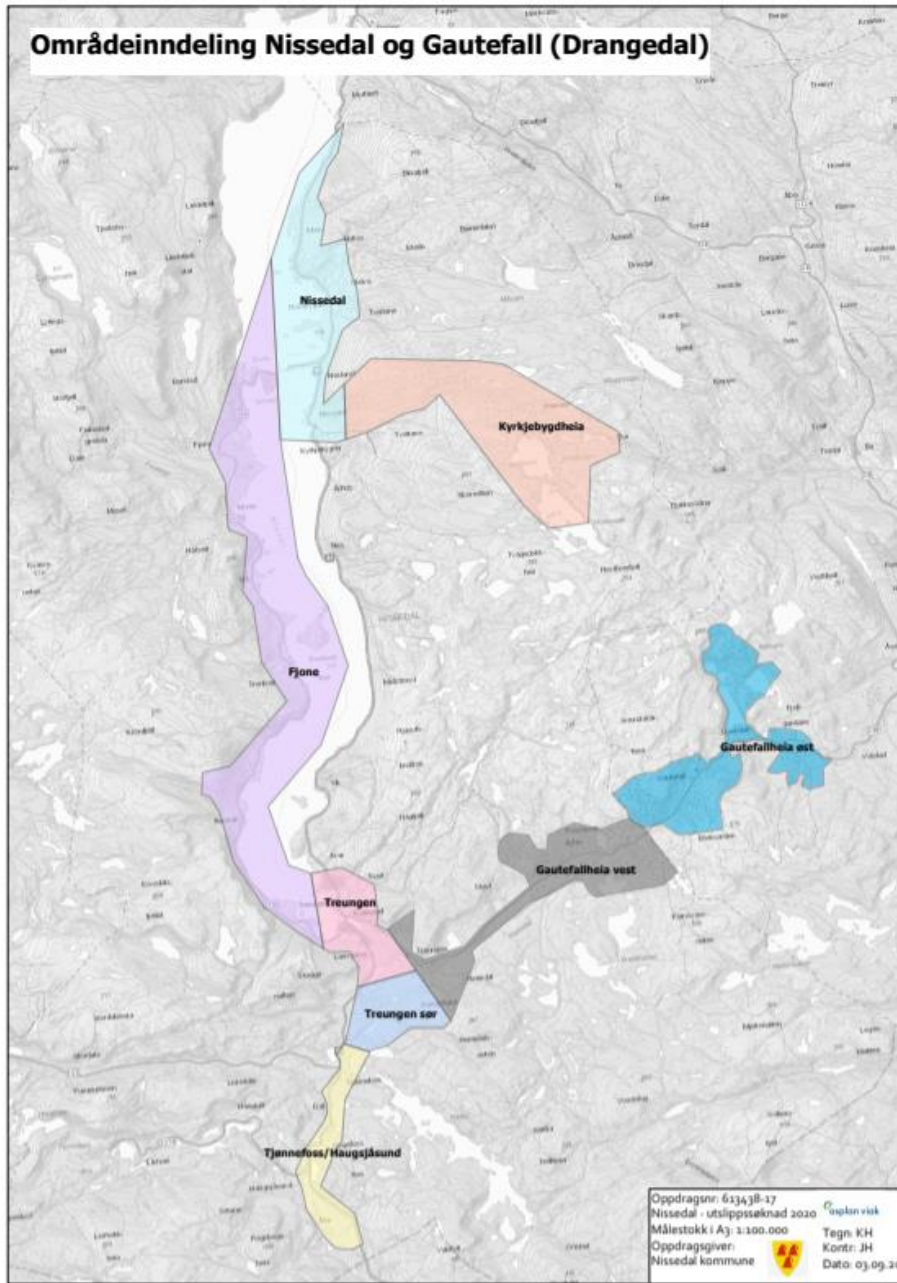
Avløpet fra Gautefall RA skal ved kapasitet i nytt renseanlegg overføres fra Gautefall RA til Langmyr KP. Fra Langmyr KP pumpes avløpsvannet i dag til Treungen RA.

Drangedal kommune har utarbeidet kommunedelplan for Gautefallheia (Drangedal kommune, 2018), og det skal tilrettelegges for tilkobling til kommunalt renseanlegg for Laukfjell, Midtstrandlia og Lia. Disse områdene skal overføre avløpsvannet frem til nytt kommunalt renseanlegg.

Nissedal kommune klargjør for sammenkobling/overføring av avløpsvann fra områdene Nissedal/Kyrkjebygda, Kyrkjebugdheia og Fjone-siden av Nisser, til et fremtidig avløpsrenseanlegg.

Områdene hvor infrastrukturen tilrettelegges for samling av avløpsvannet er delt inn i følgende områder (se Figur 2):

- Nissedal
- Kyrkjebugdheia
- Fjone
- Treungen
- Treungen sør
- Tjønnefoss/Haugsjåsund
- Gautefallheia vest
- Gautefallheia øst, Drangedal

Figur 2 - Områdeinndeling rensedistrikt.

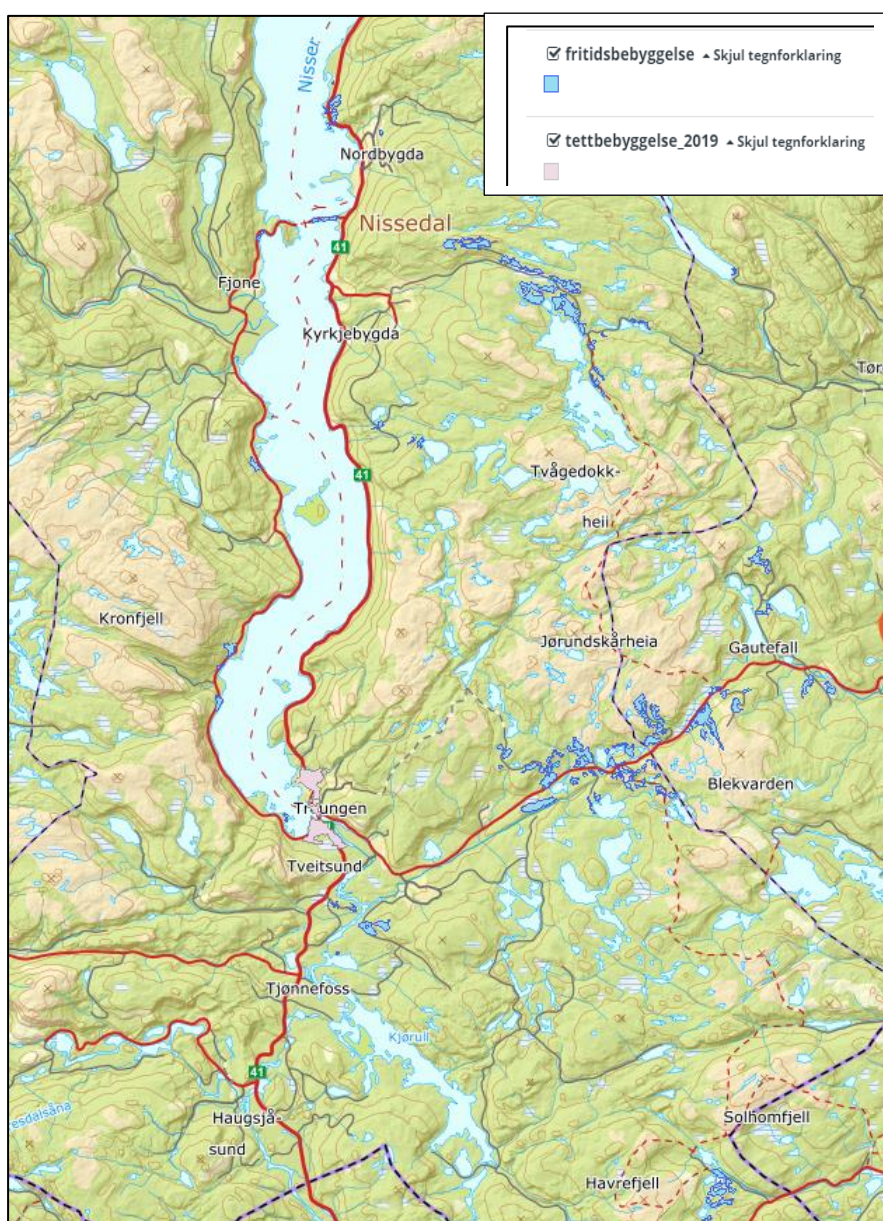
2. NYTT RENSEANLEGG

2.1. Tettbebyggelse og rensedistrikt for nytt renseanlegg

I forurensningsforskriftens del 4 §11-3 er tettbebyggelse omtalt og definert. Statistisk sentralbyrå (SSB) utarbeider kart over tettsteder og tettbebyggelser ut fra følgende definisjon:

SSBs tettstedsdefinisjon: En hussamling skal registreres som tettsted dersom det bor minst 200 personer der. Avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter, men for noen arealkrevende bygningstyper – som boligblokker, industribygg, kontor/forretningsbygg, skoler, sykehus osv. – kan avstanden økes til 200 meter. Tilgrensende bebygde og opparbeidede områder, som parker, idrettsanlegg og industriområder, skal være del av tettstedet. Husklynger med minst 5 næringsbygninger eller 5 boligbygninger tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen.

Fra SSB fremkommer følgende kart som angir tettbebyggelse i Nissedal og Gautefall, *Figur 3 - SSBs tettstedskart*. I kartet fremkommer også tettbebygde hyttefelt, se også Figur 3.

Figur 3 - SSBs tettstedskart over Treungen, Nissedal og Gautefall.

Det er kun Treungen som defineres som tettsted, og nærmere avgrensning er vist på Figur 4.

Figur 4 - Treungen tettsted (SSB).

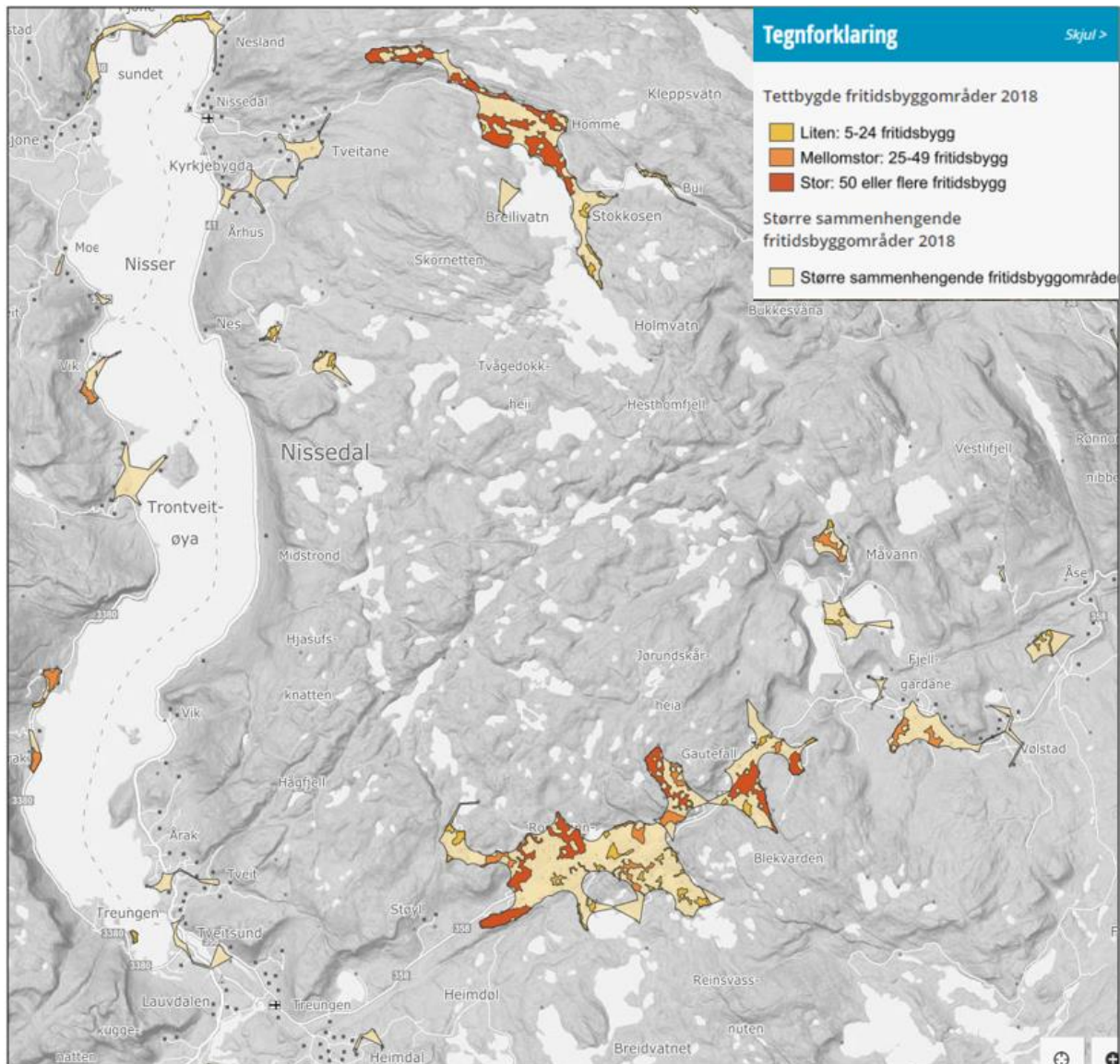
Kommunene skal på sikt bidra med å oppdatere disse tettstedskartene, men med bakgrunn i det pågående arbeidet med renseløsning og utslippssøknad for Nissedal og Drangedal kommuner er det foretatt en gjennomgang av dagens forhold basert på gitte forutsetninger og planlagt infrastruktur.

SSB har anført at det er en utfordring med kartgrunnlaget for «rene» fritidsbebyggelser. Det er lagd egne temalag for fritidsbebyggelsen, men disse er ikke integrert i SSB sine kart for tettbebyggelse.

Fritidsbyggområde: Med fritidsbyggområde menes en samling med minst 5 fritidsbygg, der avstanden mellom byggene ikke overstiger 75 meter for tettbygde fritidsbyggområder og 500 meter for sammenhengende fritidsbyggområder.

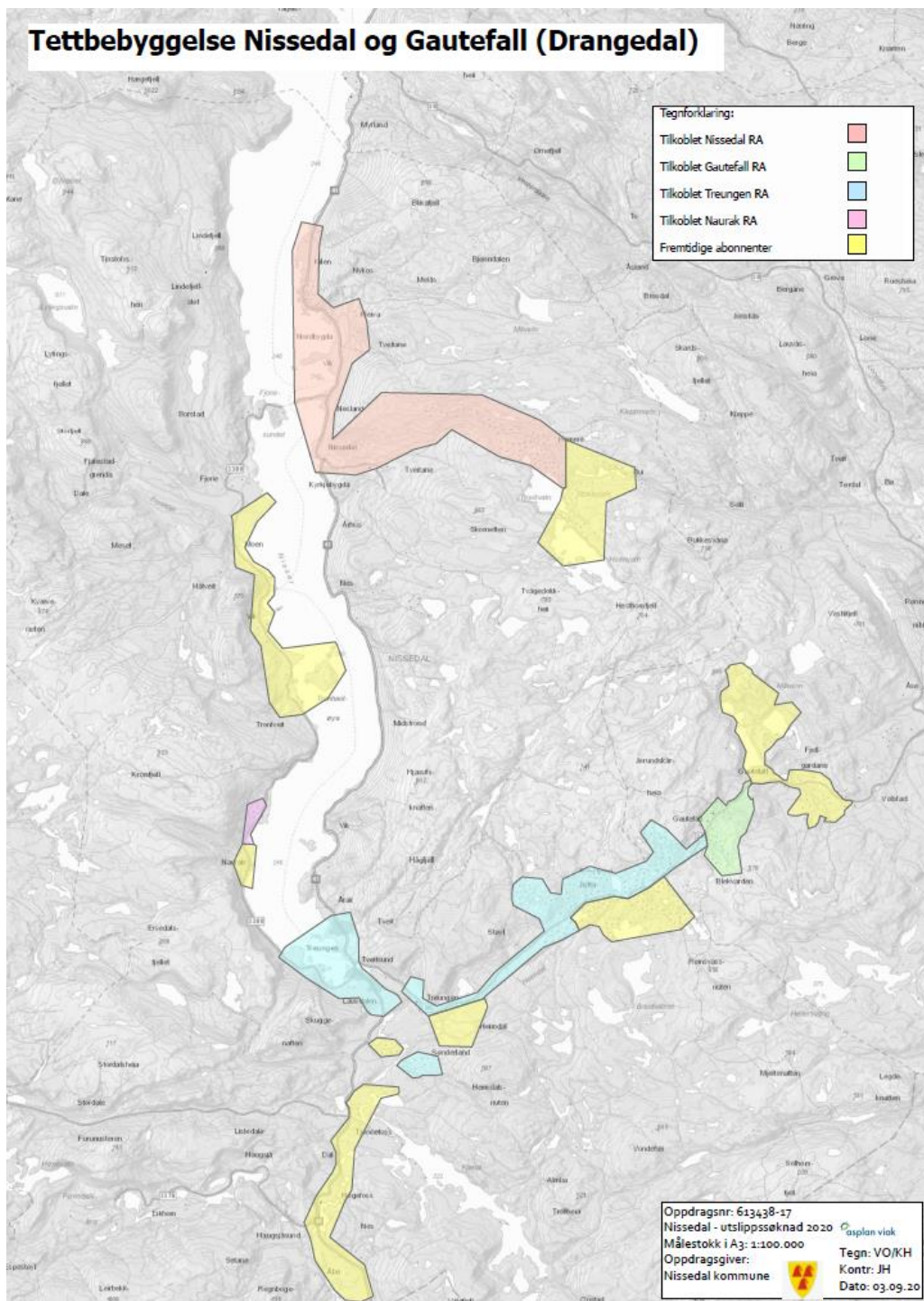
Tettbygde fritidsbyggområder: Tettbygde fritidsbyggområder er intensivt utnyttede områder. Disse områdene er som oftest sterkt preget av utbyggingen/inngrepet i naturen, med sannsynligvis også relativt god infrastruktur og tilbud til beboerne. Typiske områder er eksempelvis såkalte "hyttelandsbyer".
Sammenhengende fritidsbyggområder: Områder der det kan være større avstand mellom fritidsbygg. Tettbygde fritidsbyggområder inngår i sammenhengende fritidsbyggområder. Utøving av friluftsliv vil være en vesentlig del av arealbruken, og områdene vil nok ofte bli betegnet som "flerbruksområder".

Fra SSBs database er det anført tettbygde fritidsbyggområder hvor tettheten er gradert, se Figur 5.

Figur 5 - Fritidsbebyggelse gradert etter tetthet mellom hyttene (SSB).

Tettbebyggelsene er i hovedsak tilkoblet eksisterende renseanlegg, se Figur 6.

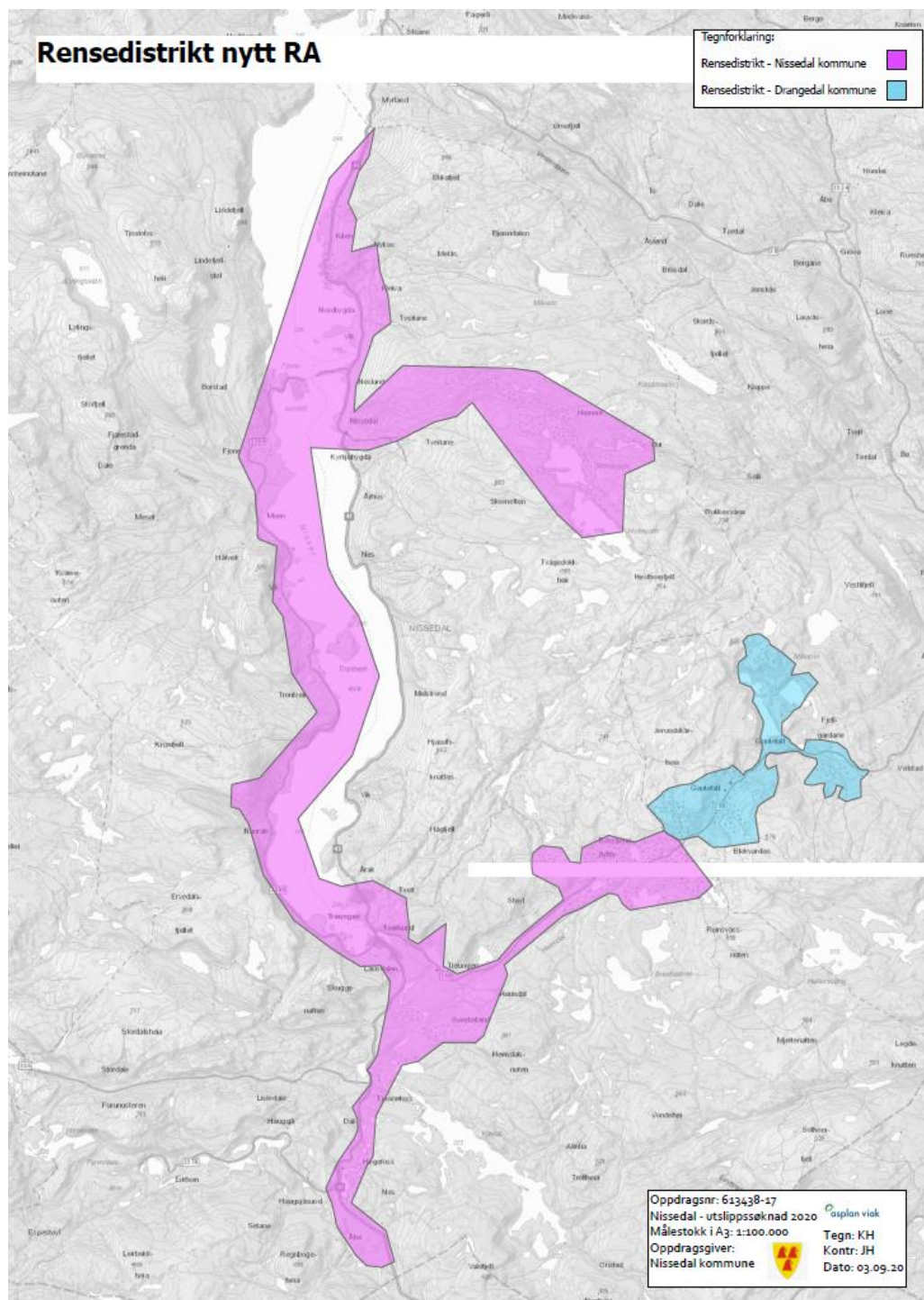
Figur 6 - Oversikt over hvilke tettbebyggelser som er tilkoblet eksisterende rensesanlegg og hvilke som er tenkt tilkoblet det nye.

2.2. Rensedistrikt for nytt rensesanlegg

Rensedistriktets omfang og avgrensning i Figur 7 er basert på forutsatt lokalitet for rensesanlegget på Langmoen og tilknytning av tilstøtende områder.

- Nissedal
- Kyrkjebgdheia
- Fjone

- Treungen
- Treungen sør
- Tjønnefoss/Haugsjåsund
- Gautefallheia vest
- Gautefallheia øst, Drangedal

Figur 7 - Rensedistrikt for et eventuelt nytt renseanlegg på Langmoen (lilla polygon indikerer den delen av rensedistriktet som ligger i Nissedal kommune og blått polygon i Drangedal kommune).

Dersom nytt renseanlegg lokaliseres ved Nisser, vil ikke søndre del av lilla polygon i Figur 7 (fra Langmoen i sør til ca. Breidungen) tilknyttes.

2.3. Forventede rensekrav

Det fremtidige renseanleggets størrelse (> 2000 pe) og type resipient (ferskvann) medfører at kravene i forurensningsforskriftens kapittel 14 er førende. Det er krav om sekundærrensing, og i praksis betyr dette biologisk/kjemisk rensing.

Rensekravene er som følger:

- min. 90 % fjerning av fosfor,
- min. 70 % fjerning av organisk stoff målt som BOF₅ (eller at utslipp ikke overstiger 25 mg O₂/l)
- min. 75 % fjerning av organisk stoff målt som KOF (eller at utslipp ikke overstiger 125 mg O₂/l)

Avhengig av stedlige og nedstrøms brukerinteresser (fritidsinteresser som bading, fiske el. og drikkevannsinteresser), kan det tenkes at Statsforvalteren setter strengere krav enn minimumskravene over.

2.4. Dimensjonering av nytt renseanlegg

For dimensjonering og trinnvis utbygging av et felles avløpsrenseanlegg for Nissedal og Drangedal, er det i første omgang sett på foreliggende tall for belastning for et felles renseanlegg, og hvilke økninger som er forventet i årene fremover. Det viktigste bidraget til økt belastning er tilknytning av hytter til avløpsnett, og planlagt hytteutbygging i årene som kommer.

Som en innledende betraktning er det tatt utgangspunkt i dimensjonerende tilrenning som angitt i Tabell 1. Eksisterende belastning er her beregnet til litt over 16 000 pe. Imidlertid vil det ta noen år før alle disse abonnentene er tilknyttet et nytt renseanlegg, og som et utgangspunkt er det sett på et renseanlegg som kan dekke eksisterende belastning for de anleggene som skal erstattes, samt eksisterende abonnenter som på sikt vil tilknytte seg anlegget. Videre trinnvis utbygging bør da legges opp til et trinn som kan dekke belastningen i 2040, og at det i tillegg settes av plass til en ytterligere utbygging.

Tabell 1 - Dimensjonerende tilrenning til renseanlegget

Område	Eksisterende		2040	
	Maksbelastning pe	Q m ³ /d	Maksbelastning pe	Q m ³ /d
Boliger og næring	3 609	902	3 697	924
Nissedal	1 929		2 017	
Gautefall	1 680		1 680	
Hytter	12 636	2 843	18 636	4 193
Nissedal	9 372		12 572	
Gautefall	3 264		6 064	
SUM	16 245	3 745	22 333	5 117

Tar man med alle utbyggingsplaner i området og hva som da blir full belastning når disse er realisert (ca. år 2060), blir tallet ca. 33 400 pe. Det skal søkes om utslippstillatelse for 33 400 pe, og renseanlegget planlegges utbygd trinnvis.

2.5. Prosessvalg

2.5.1. Infiltrasjon

Forutsetningen i utgangspunktet var at samarbeidskommunene Nissedal og Drangedal ønsket et naturbasert renseanlegg (infiltrasjon) på Langmoen sør i Nissedal kommune. Dette renseanlegget blir av en slik størrelse at det faller inn under kap. 14 i forurensningsforskriften, og en slik renseløsning møter på noen utfordringer.

Infiltrasjonsanlegg er ikke omtalt som løsning i kap. 14, og kravet til akkreditert prøvetaking setter krav til representative prøver. Prøvene må tas fra et punkt der hele vannstrømmen kan fanges opp, og som har god omblending. I et infiltrasjonsanlegg er det ikke mulig å få tatt en representativ prøve av rensed avløpsvann. Det er dermed ikke mulig å tilfredsstille kravet om akkreditert prøvetaking av utløpet. Statsforvalteren, som er forurensningsmyndighet for kap. 14-anlegg, har ikke anledning til å fravike dette kravet. Bruk av et mekanisk renseanlegg som forbehandling før et infiltrasjonsanlegg, for fjerning av avløpssjøppel og ca. halvparten av slammet i avløpsvannet, vil altså ikke bli godkjent av Statsforvalteren med dagens regelverk.

Slik kravene tolkes i dag må det etableres et biologisk/kjemisk renseanlegg som tilfredsstiller alle renskrav og krav til akkreditert prøvetaking, selv om det etableres et infiltrasjonsanlegg i tillegg. Man får altså ingen uttelling for å bruke et infiltrasjonsanlegg med gjeldende regelverk.

Evt. fordeler med infiltrasjonsanlegg sammenlignet med direkteutslipp til vassdrag

Statsforvalteren har gitt signaler om at infiltrasjon i grunnen ikke vil bli godkjent mht. akkreditert prøvetaking. Ved videre dialog med Statsforvalteren kan det vurderes en drøfting av evt. fordeler med infiltrasjon av avløpsvann *etter* et kjemisk eller biologisk/kjemisk renseanlegg. Dette kan være:

- Man ikke har et direkte utslipp til vassdrag.
- Man unngår overløp til vassdrag fra renseanlegget ved store tilførsler av avløpsvann og fremmedvann, ved evt. driftsstans av komponenter i renseanlegget og ved utbedringer og oppgraderinger av renseanlegget.
- Utslipp av fosfor, organisk materiale og mikroorganismer inkl. sykdomsfremkallende bakterier til vassdraget blir redusert til et minimum.
- Man oppnår god renseseffekt også ved store variasjoner i tilførte avløpsvannmengder, som vil være tilfelle når det er dominans av hytter som er tilknyttet renseanlegget.
- Man vil også trolig kunne tilfredsstille fremtidige krav til renseseffekt for større renseanlegg, særlig mht. bakterier.
- Potensial for et samarbeid med bedriften IATA om slammottak, rensing av avløpsvann og infiltrasjon av avløpsvann fra slamavskillere, tette tanker etc.

Infiltrasjon av rensed avløpsvann vil medføre god tilbakeholdelse av fosfor og organisk materiale, før rensed avløpsvann når elva.

Det vil være en oppsamling av slam og organisk materiale i de åpne filterbassengene, som ellers vil bli ledet direkte ut i vassdraget.

For alternativet Langmoen vil rensed avløpsvann bli filtrert vertikalt gjennom 5-7 m med sand og grus, før det når grunnvannet. Deretter vil infiltrert avløpsvann følge grunnvannets strømningsretning sørover til Nidelva, over en strekning på 300 – 600 m, avhengig av infiltrasjonsbassengenes lokalisering på den aktuelle eiendommen. Dette vil medføre svært lang oppholdstid og en særdeles god renseseffekt for bakterier og smittestoffer, før rensed avløpsvann når elva.

Nødoverløp fra renseanlegget kan ledes til egne infiltrasjonsbassenger, og ikke til Nidelva. Dette gjelder nødoverløp som skyldes periodisk stor tilførsel av avløpsvann og fremmedvann, og nødoverløp grunnet vedlikehold og reparasjoner, samt ved ombygging/utvidelse av renseanlegget.

I fremtiden kan det forventes at det fastsettes strengere rensekrav på norske renseanlegg, og at et renseanlegg med etterfølgende infiltrasjon kan være et fremtidsrettet anlegg som vil takle fremtidens rensekrav.

Langmoen renseanlegg kan også være et viktig anlegg hvor alternativer til akkreditert prøvetaking blir gjennomført, for å dokumentere at man får svært god effekt av infiltrasjon av avløpsvann. Dette gjelder både etterpolering av kjemisk/biologisk rensset avløpsvann, og av mekanisk forbehandlet avløpsvann.

2.5.2. Prosessvalg for renseanlegg: MBBR

Basert på krav om sekundærrensing, anses følgende prosessvalg som aktuelt for et felles anlegg for Nissedal og Drangedal:

(1) Innløpsrist – (2) sandfang – (3) MBBR biotrinns – (4) Flotasjon slamseparasjon.

- (1) Innløpsrist for uttak av avløpsløp med nødvendig ristgodsvasker, presse og utlasting til container for ristgods.
- (2) Sandfang. Ved MBBR prosessen vil det ikke være nødvendig med fettfang. Sand pumpes videre til sandvasker med utlasting til sandcontainer.
- (3) Moving Bed Bio Reactor, MBBR. Biologisk rensing i to trinn.
- (4) Flotasjonsanlegg for slamseparasjon etter MBBR. Slam pumpes videre til slamlager for slamavvanning og utlasting til slamcontainere.

Det legges opp til 2 linjer i anlegget. Hver linje i forbehandlingen (rist/sil og sandfang) dimensjoneres for $Q_{maksdim}$. Videre dimensjoneres hver prosesslinje (biologisk og kjemisk trinn med slamavskilling) for Q_{dim} .

2.5.2.1. Forbehandling

Det legges en ny innløpsledning til det nye anlegget. Det bør oppnås selvfølgelig inn på innløpsrister eller siler med ca. 6 mm hullåpning. Rist-/silgods vaskes og presses, og føres til avfallsdunk / container (600 liter).

Etter innløpsrist/sil går vannet videre til sandfang. Sand pumpes til sandvasker som står på dekket, vasket sand føres til egen container.

2.5.2.2. Biologisk trinn

Aktuell rensemetode for nytt anlegg er vurdert til MBBR (Moving Bed Biofilm Reactor) med etterfølgende flotasjonsanlegg. MBBR er en kontinuerlig prosess der biologisk rensing skjer i et luftet basseng som er delvis fylt opp med plastlegemer med stor flate. Disse er bæremateriale for en fastsittende biokultur. De tar til seg og forbruker organisk stoff fra avløpsvannet, samtidig som biofilmen på plastoverflaten øker i tykkelse. Ved å ha plastbærere med stor overflate kan en få god rensing i små volumer slik at prosessen blir arealgjerrig. Slampartikler løses og følger vannstrømmen videre til neste trinn der dette slammet holdes tilbake. Plastlegemene holdes tilbake i biobassengene av innløps- og utløpsiler.

2.5.2.3. Kjemisk trinn og slamavskilling

Etter MBBR går vannet videre til flokkuleringskammer med kjemikalietilsetting og slamavskilling ved flotasjon. Ved flotasjon separeres slammet ved å tilføre luft til en del av rensset avløpsvann under trykk, og så returnere det lufttilsatte avløpsvannet til flotasjonstrinnet. Da faller trykket slik at vannet blir overmettet på luft, og det danner en mengde små bobler. Slam fester seg til luftboblene og stiger til overflaten. Her legger slammet seg som et teppe og det kan skrapes av. Flotasjon krever noe driftsovervåking. Det installeres også en bunnskrape for å samle opp eventuelt sedimentert slam.

Etter flotasjon er det utløp for rensset vann til resipient, mens slammet med ca. 3 % tørrstoff pumpes til slamlager.

2.5.2.4. Slambehandling

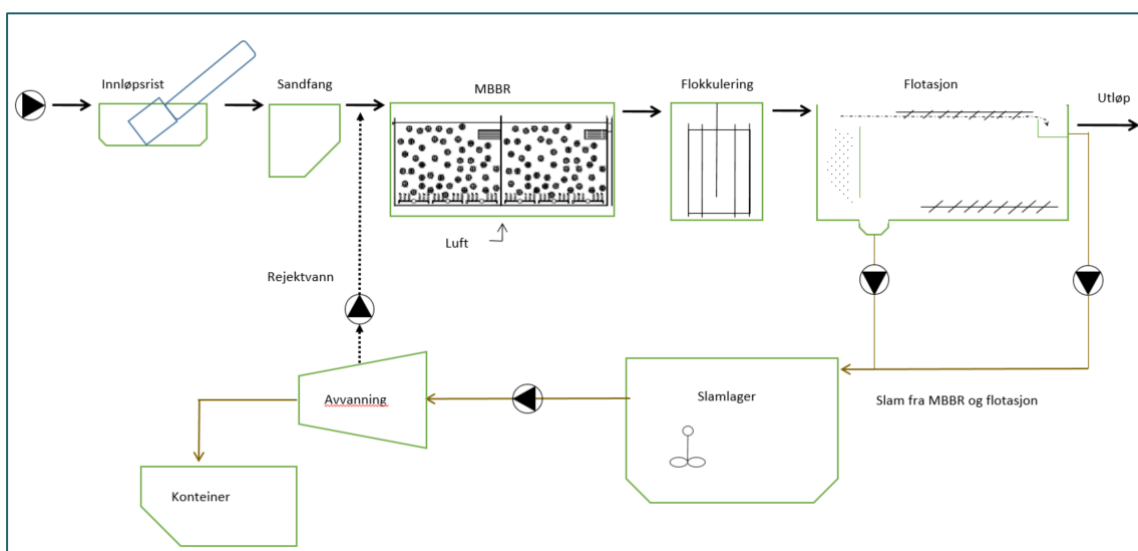
Slammet føres til slamlager fra flotasjonstrinnet. Slamlageret dimensjoneres med 3 dagers lagringskapasitet. Det legges opp til avvanning på anlegget.

Fra slamlagret pumpes slammet til en sentrifuge eller avvanningsmaskin, og avvannet slam føres til konteiner. Det er antatt et tørrstoffinnhold på ca. 25 % TS.

Avvannet slam kjøres til videre behandling et annet sted.

2.5.2.5. Systemskisse

Avløpsvann kommer inn i ny innløpsledning til innløpspumpestasjon, som er lokalisert i det nye anlegget. Vannet pumpes til forbehandling og renner gjennom innløpsrist og sandfang, og videre til MBBR. Det renner videre med selvføll gjennom flokkulering og videre til flotasjon. Slam fra flotasjonsbassengene har ca. 3 % tørrstoff og pumpes til slamlagre. Slammet pumpes herfra videre til avvanning og avvannet slam blir skrudd eller pumpet til konteiner som hentes med bil. Rejektvannet fra avvanning blir pumpet til innløpet av prosessen.

Figur 8 - Systemskisse med hydraulisk profil for nytt anlegg.

2.6. Mulig planløsning

Figur 9 viser eksempel for en mulig layout for et sekundærrensianlegg med biologisk trinn (MBBR) og flotasjonsanlegg som slamseparasjonsanlegg. Eksempelet som er vist er fra et annet skisseprosjekt, hvor det er sett på et anlegg for 15 000 pe.

Layout kan legges opp på andre måter enn det som er vist her. I eksempelet er det tegnet et bygg med areal i underkant av 800 m². I eksempelet er det satt av lite areal til personaldel og andre funksjoner, og det bør derfor tas høyde for et noe større areal enn dette.

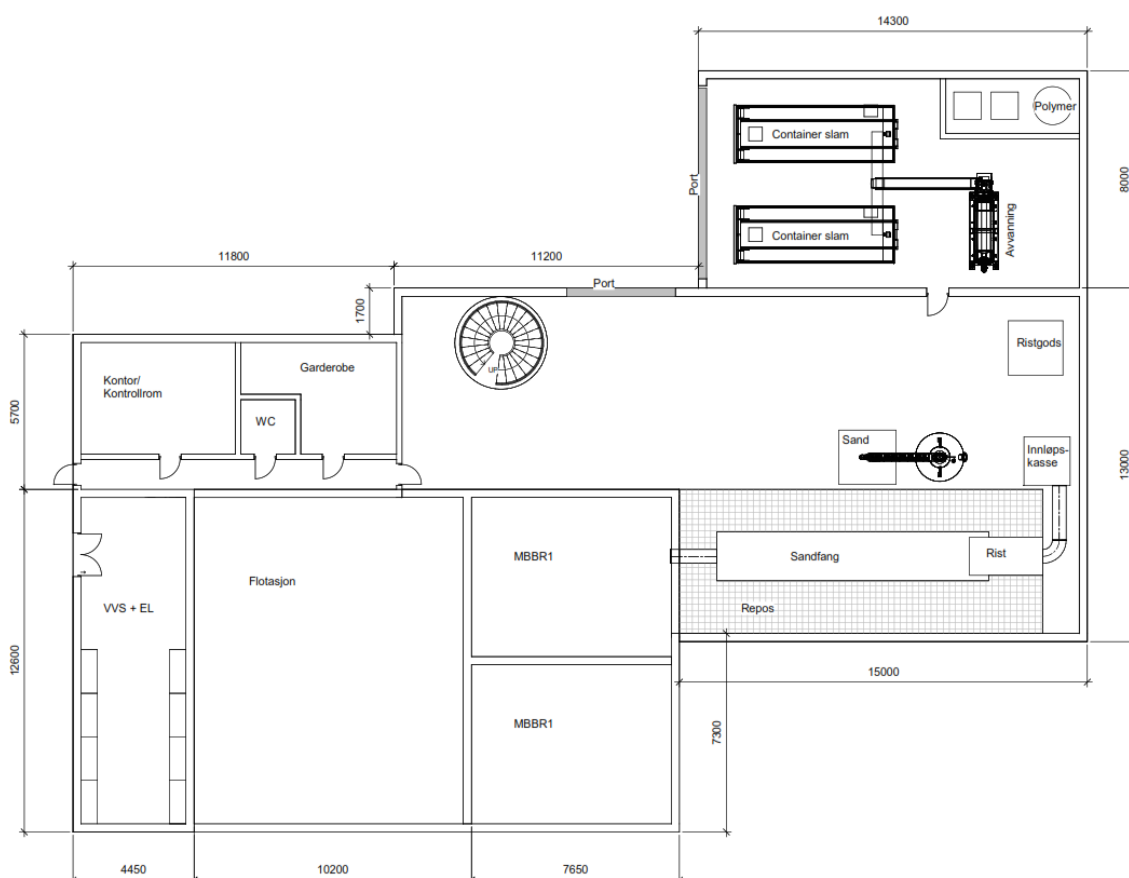
For et anlegg i denne størrelsen bør man i første byggetrinn ta høyde for en grunnflate på ca. 1 000 m² inklusive personaldel. Det er ikke lagt inn ekstra areal til personaldel utover de som skal betjene anlegget. Dersom det skal tillegges garderobefasiliteter for andre som jobber i kommunen (eksempelvis vei og utedrift) kommer dette i tillegg. Det samme gjelder areal for garasje og ev. pumpeverksted og lignende. Dette vil være dekkende for et anlegg på ca. 15 000 pe. For videre trinnvis utbygging bør det settes av plass på tomten for en utvidelse på i størrelsesorden 400 - 500 m². Dette vil ta høyde for en fremtidig utvidelse til hhv 22 500 pe (2040) og deretter til 33 000 pe.

For et anlegg av denne størrelsen vil det normalt plassbygges bassenger. Alternativt kan det legges opp til en åpen «produksjonshall» med betonggulv, hvor man kan plassere ut prefabrikkerte enheter og tanker for de ulike prosessenhetene. Det kan evt. legges opp til en kombinasjon av eksemplvis

plassbygde bassenger for MBBR og prefabrikkerte enheter for sand- og fettfang, flotasjon og lignende. Dette bør utredes nærmere i et forprosjekt.

Med ovennevnte betraktning bør det legges opp til et bebygd areal ved full utbygging på ca. 1 400 til 1 500 m². I tillegg bør den aktuelle tomten ha nødvendig areal for transport inn og ut med lastebiler for slam, kjemikalier og lignende inklusive manøvreringsplass og snuplass. I tillegg må det settes av plass til parkering av biler. Samlet areal for tomt bør da være minimum 3 mål.

Betraktningen legger til grunn en relativt flat tomt med enkel tilkomst, og god utnyttning. Dersom aktuell plassering er i skrånende terreng, som krever ekstra areal for utforming av vei og tomt skjæringer og fyllinger, blir arealbehovet større. Ved valgt tomt(er), kan skisse med layout som er tilpasset tomtas utforming utarbeides. Det kan ev. være aktuelt å bygge en 2. etasje på en del av bygget, for å minske «fotavtrykket» dersom byggbart areal er begrenset. I en slik fase vil det vurderes en mer detaljert på dimensjoneringen, og ev. om andre prosesser er aktuelle.

Figur 9 - Eksempel på planløsning for et sekundærreanseanlegg med kapasitet 15 000 pe. Eksempelet viser et bebygd areal i underkant av 800 m². Her er det imidlertid satt av lite plass til personaldel og andre funksjoner.

2.7. Alternativer for plassering av nytt reanseanlegg

Det er foretatt en grov vurdering av fire ulike lokaliseringer og resipienter for det nye reanseanlegget; 1 - Langmoen med Nidelva som resipient, 2 - med Kjørull som resipient, 3 - med Breidungen som resipient og 4 - med Nisser som resipient nord for Treungen.

For å transportere avløpsvannet til Langmoen må det etableres nytt overføringsanlegg fra ca. Haukerhyl og ned til Langmoen. Dette innebærer over 11 km med nye avløpsledninger. I tillegg må/bør det legges ledning for drikkevann til renseprosessen.

Foreslåtte ledningsdimensjoner:

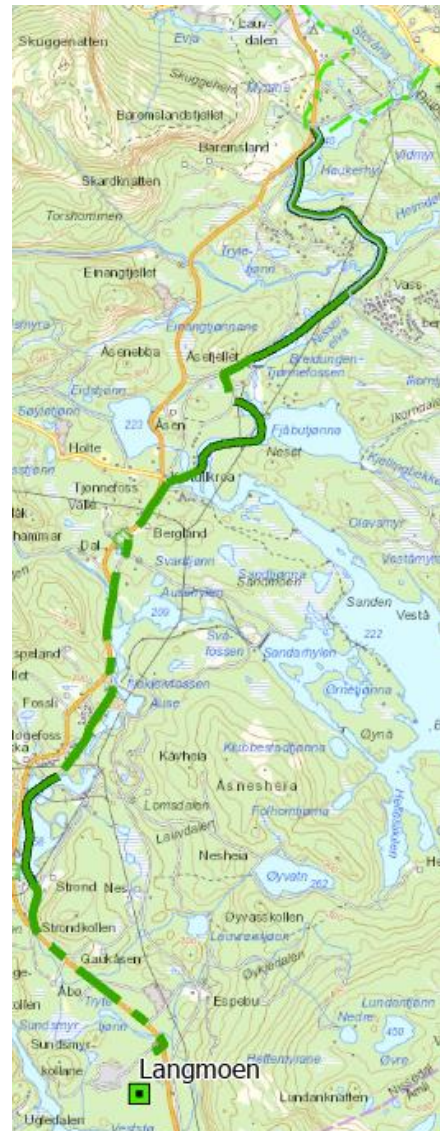
Vann: 1 stk. Ø160 PE SDR11

Avløp: 2 stk. Ø180 PE SDR17

Trasé fra Myrane til Langmoen inngår i fellesprosjektet for Nissedal og Drangedal. Denne traséen skal samle alt avløpsvann og føres frem til fremtidig renseanlegg, se Figur 12.

Det ble i 2013 utarbeidet et forslag til ledningstrasé på strekningen fra Kyrhagen/Myrane til Langmoen. Det ble foretatt kostnadsberegning på traséen, og disse er oppdatert basert på 2020 nivå.

Den totale lengden fra Myrane til Langmoen er på ca. 11,6 km. Av dette er 6 km på land og 5,6 km i vassdraget.

Figur 12 - Ny avløpsledning på land (—) og ny avløpsledning i vann (---)

2.7.2. Alternativ 2: Kjørull

Et renseanlegg med utslipp til Kjørull kan f.eks. plasseres i området Åsmoen. Da må det etableres totalt ca. 8 km ledning (inkl. utslippsledning ut i Kjørull).

Foreslåtte ledningsdimensjoner:

Vann: 1 stk. Ø160 PE SDR11

Avløp: 2 stk. Ø180 PE SDR17

Utslippsledning: 1 stk. Ø200 PE SDR17

2.7.3. Alternativ 3: Breidungen

Et renseanlegg med utslipp til Breidungen bør plasseres med grei adkomst/transportvei. Det er forutsatt ca. 1 km ledning på land for å få avløpsvannet fra sjøledning i Breidungen og frem til et nytt RA. Det er ikke fastsatt en plassering av et renseanlegg. Det må etableres totalt ca. 2,9 km ledning i elva fra Myrane frem til landtak.

Foreslåtte ledningsdimensjoner:

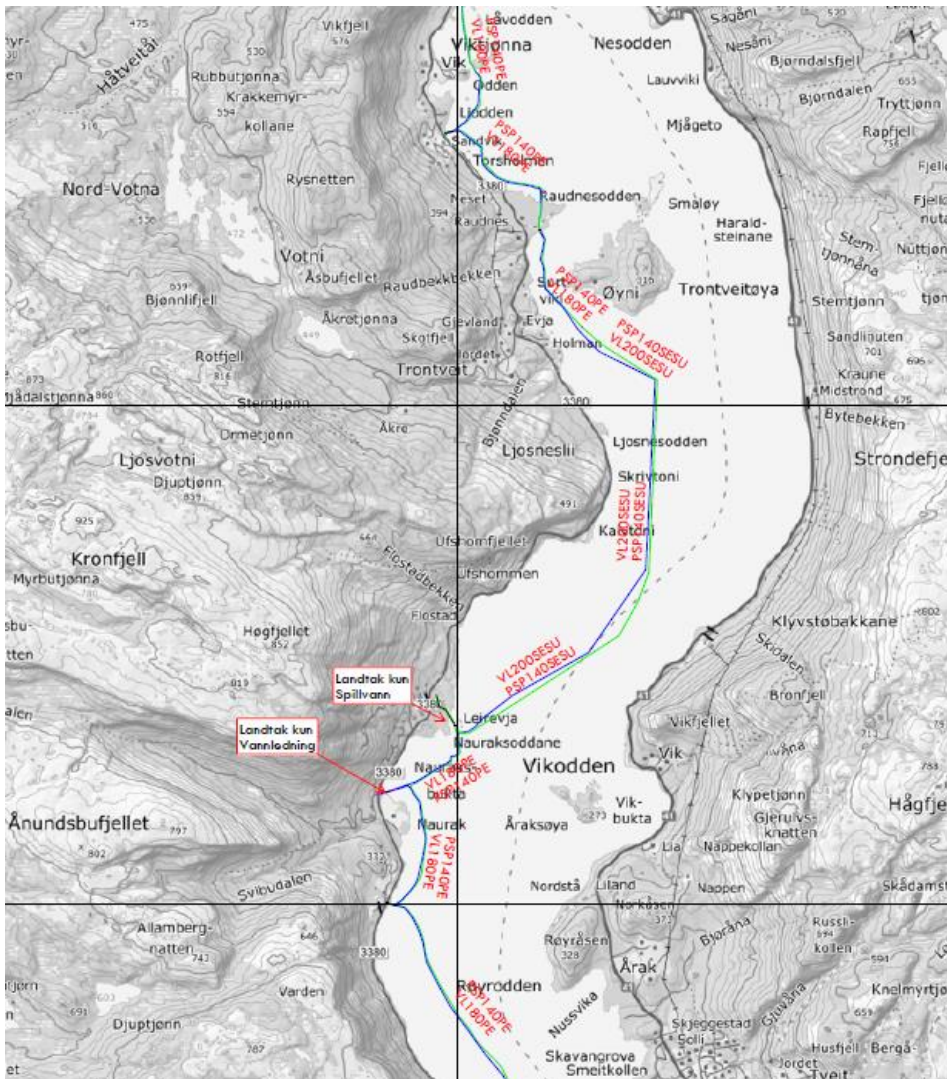
- Vann: 1 stk. Ø160 PE SDR11 (delvis lagt allerede, mangler ca. 650 m)
- Avløp: 2 stk. Ø180 PE SDR17
- Utslippsledning: 1 stk. Ø200 PE SDR17

2.7.4. Alternativ 4: Nisser

Et renseanlegg med Nisser som resipient for renset avløpsvann plasseres slik at utslippet har god avstand til Treungen, jf. kap. 3.3. I Nisser er det allerede lagt sjøledninger for overføring av avløpsvann sørover, og vannforsyning fra Treungen VBA nordover. Denne infrastrukturen kan med noen tilpasninger benyttes for å få etablert et renseanlegg ved Nisser, f.eks. ca. 6-8 km fra Treungen.

Ledningsdimensjoner:

- Vann: 1 stk. Ø160/180/200 PE SDR11/17
- Avløp (pumpe): 1 stk. Ø140 PE SDR17
- Utslippsledning: 1 stk. Ø200 PE SDR17

Figur 13 - Eksisterende ledningsanlegg i Nisser

3. RESIPIENTVURDERINGER

Det stilles krav til vurdering av resipientene når det skal søkes om tillatelse til utslipp fra renseanlegg og overløp.

Resipienter som er vurdert som mottaker for rensset avløpsvann fra nytt renseanlegg er Nisser, Breidungen, Kjørull (v/innløpet) og Nidelva v/Langmoen. Plasseringene av disse er vist i figur 15.

Figur 14 - Resipienter som er vurdert/evaluert som mottakere av rensset avløpsvann fra nytt renseanlegg.

3.1. Vurderinger

3.1.1. Resipientvurderinger utført av Sweco

Høsten 2020 foretok Sweco en vurdering av Nidelva v/Langmoen, og fikk videre i oppdrag å se på alternative utslippspunkter, se rapport av 10.12.20 (vedlegg 1). Disse resipientene må vurderes også mht. nødoverløp fra kloakkpumpestasjoner. Utslppsstedene som ble vurdert var:

- Nidelva v/Langmoen
- Breidungen (oppstrøms Tjønnefoss dam)
- Kjørull (før selve innsjøen)

Alle utslippspunktene ble vurdert med fordeler/ulemper (gjengitt i tabell 2), og ingen av disse lokalitetene ble frarådd.

Tabell 2 - Fordeler og ulemper iht. Swecos resipientvurdering av 08.04.21

Resipient	Fordeler og ulemper
Nidelva v/Langmoen	<p><u>Fordeler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Svært god vannføring - Lite bebygde områder i dag. Område er også avsatt til formålet. - Området ligger i nærheten til Langmoen. Det er da aktuelt å tilrettelegge for infiltrasjon for å ytterligere etterpolere avløpsvannet før utslipp til vassdraget.

	<p><u>Ulemper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utslippspunkt har nærhet til areal avsatt til fritidsbebyggelse i Åmli kommune. - Utslippspunkt kan påvirkes av tilsig fra lokalt deponi. - Det er bakevjer nedstrøms aktuelt utslippspunkt. - Tilsig av mer næringsstoff kan påvirke økt vekst av krypsiv i vassdraget. - Det er ikke oppdatert informasjon om biologiske kvalitetselementer i Vann-Nett. Det er også gamle data på vannkjemi.
Kjørull (v/innløpet)	<p><u>Fordeler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilsig tilstrekkelig til å sikre god gjennomstrømning og innblanding - Lite bebygde områder i dag <p><u>Ulemper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Informasjon om variasjoner i vannstand som gir dårlig status i forhold til hydrologiske parametere og som være negativt med tanke på plassering av utslippspunkt, Område er i perioder langgrunt. - Oppstrøms kraftverk som kan ha behov for revisjon. Dette kan medføre perioder med stillestående vann/ lav gjennomstrømning - Noe usikkerhet rundt MVF Tjønnefoss dam. - Området er aktivt friluftsområde (bading, fiske, padling)
Breidungen (oppstrøms Tjønnefoss dam)	<p><u>Fordeler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilsig tilstrekkelig til å sikre god gjennomstrømning og innblanding. - Lite bebygde områder i dag. <p><u>Ulemper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utslippspunkt har nærhet til areal avsatt til fritidsbebyggelse. - Kraftverk kan ha behov for revisjon. Dette kan medføre perioder med stillestående vann/ lav gjennomstrømning. - Areal på vannforekomsten er noe begrenset pga. terskel/dam. - Morfologi kan ved dårlige strømningsforhold gi stagnerende bunnvann ved dammen uten vannproduksjon. - Noe nærhet til hyttefelt. - Tilsig av mer næringsstoff kan påvirke økt vekst av krypsiv. - Det er ikke oppdatert informasjon om biologiske kvalitetselementer i Vann-Nett. - Det er også lite oppdaterte data på vannkjemi.

Swecos rangering av resipientene mht. egnethet var følgende ved første rapport:

1. Nidelva (v/Langmoen)
2. Breidungen
3. Kjørull

Denne resipientvurderingen ble oversendt Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Tilbakemeldingen fra Statsforvalteren er vedlagt.

3.1.2. Statsforvalterens kommentarer til resipientvurderingen av 10.12.20

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har kommentert Swecos resipientvurdering i brev datert 20.01.21, jfr. vedlegg 2.

Kort oppsummert deler Statsforvalteren Swecos bekymring mht. vannføring for alternativene Kjørull og Breidungen. De tar til etterretning at Sweco anser Nidelva v/Langmoen som det beste alternativet av de tre vurderte resipientene.

Statsforvalteren stiller spørsmål om utslippet til Kjørull bør forlenges til innsjøen med et dykket utløp. Videre er de usikre på hvorfor at Nisser ikke er vurdert i resipientvurderingen, og skriver at «tilstrekkelig vannføring i vassdraget må være en forutsetning når tillatelse til utslipp i elv skal vurderes.», og at siden det er usikkerhet knyttet til vannføringen i de vurderte alternativene så bør Nisser vurderes.

Ut fra Statsforvalterens innspill har Sweco i etterkant gjennomført en tilleggsvurdering av Nisser som resipient, og samordnet dette med en vurdering fra Asplan Viak ang Nisser som drikkevann, se kap. 3.1.3.

3.1.3. Tilleggsvurdering av Nisser

Det ble i mars 2021, foretatt en resipientvurdering av Nisser, gjennomført av Sweco (vedlegg 3). Denne angir følgende fordeler og ulemper med Nisser som resipient for rensed avløpsvann fra nytt renseanlegg:

Fordeler/ulemper:

- + Svært god vannføring
- + Stor resipient
- Utslippspunkt har nærhet til areal avsatt til fritidsbebyggelse
- Det er utfordringer med miljøgifter i resipienten (kvikksølv i fisk)
- Mangler bakgrunnsdata for P

3.2. Oppsummering og kommentarer til resipientvurderingene

For samtlige resipienter og lokaliteter for renseanlegget, er nærhet til fritidsbebyggelse og fritidsinteresser en mulig utfordring.

For de vurderte alternativene Kjørull og Breidungen er det en vesentlig risiko mht. vannføring fordi vassdraget er regulert. For alternativet Kjørull kunne dette muligens vært løst ved å flytte utslippspunktet ut i Kjørull, jfr. merknad fra Statsforvalteren.

For alternativet Nidelva v/Langmoen kan denne være en fordel mht. videre framdrift, at arealet allerede er avsatt til formålet og at tomten er ervervet. Det kan muligens bli en tidkrevende prosess for en annen plassering av renseanlegget.

Det er omtalt i 2.5.1 at det kan være en fordel å benytte infiltrasjon som etterpolering. Dette må endelig avklares med Statsforvalteren. På Langmoen er det gjennomført infiltrasjonstester og det finnes kunnskap om grunnens infiltrasjonsegenskaper, grunnvannsspeilet etc. Disse beregningene er imidlertid utført basert på en mindre belastning enn anført nå, slik at behov for tilleggsberegninger må vurderes. Infiltrasjon som etterpolering kan evt. også vurderes for andre alternativer dersom det er egnede masser i grunnen.

Nisser har, i likhet med Nidelva, moderat økologisk status. Kjemisk tilstand er udefinert for Nidelva, men kategorisert som dårlig for Nisser pga. kvikksølv. Det er ikke grunn til å tro at denne kvikksølvpåvirkningen har sitt opphav fra avløpsvann.

Nisser er allerede resipient for rensed avløpsvann fra Nissedal RA, Naurak RA og Treungen RA. Disse renseanleggene er planlagt nedlagt og avløpsvannet skal overføres til nytt renseanlegg. Dagens totale maksbelastning fra disse renseanleggene er ca. 5090 pe.

Renseanleggene er tilknyttet «Driftsassistansen» som årlig gjennomfører anleggsbesøk og kontroll av anleggenes kvalitet, rensegrad mv. Basert på vannmengdemåling, prøvetaking og gjennomgang utarbeides det en årsrapport for hvert enkelt anlegg som bl.a. beregner den reelle forurensningsbelastningen fra disse anleggene. Denne belastningen er mindre en teoretisk tilført

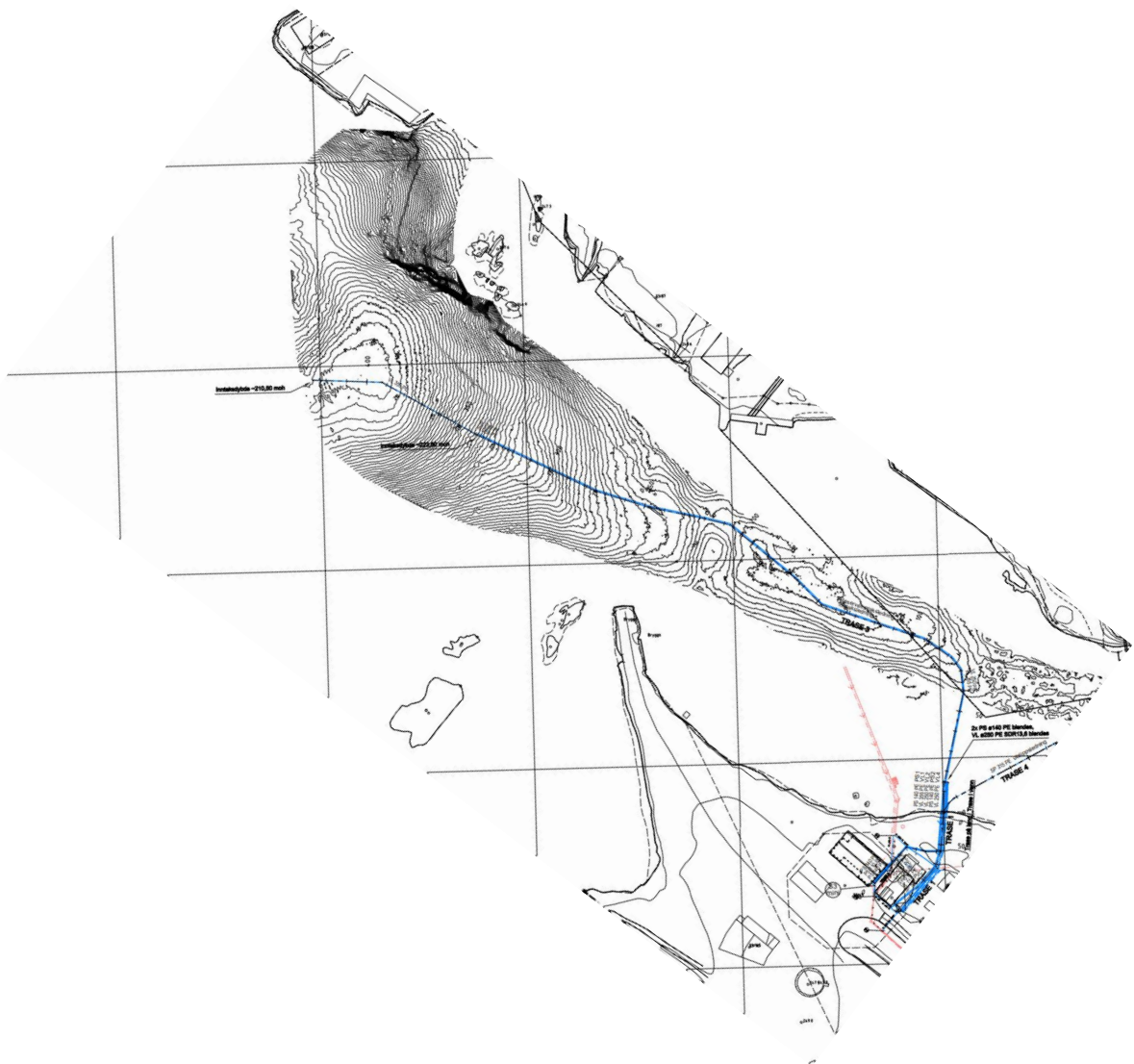
basert på beregnet pe pr enhet (bolig/hytte). Resipienten skal vurderes for en maksbelastning på 33 400 pe, og med en teoretisk belastning på ca. 22 300 pe i 2040.

3.3. Drikkevannsinteresser

3.3.1. Treungen VBA

Treungen vannbehandlingsanlegg (VBA) har inntak på ca. 35 m dybde og inntaksledningen er ca. 420 m lang. Dersom det skal etableres et nytt renseanlegg med Nisser som resipient, er det en fordel med god avstand til vannbehandlingsanleggets råvannsinntak.

Avløpsvann som slippes ut i Nisser vil bli utsatt for dels fortykning, dels selvrensing. Fortyningen er avhengig av strømmingene i vannet. Selvrensingen består dels i at mikroorganismer og andre partikler sedimenterer, dels i at mikroorganismer dør over tid. Selvrensingen er særlig avhengig av tid.

Figur 15 - Treungen vassverk - inntaksledning

Et utslipp av avløpsvann vil mest sannsynlig bevege seg oppover og innlagre seg omtrent i sprangsjiktet, på grunn av at avløpsvannet har høyere temperatur. Det er vanskelig å få blandet det ut så mye at det holder seg i dypt vann selv om endepunktet er ført langt under vannivået i Nisser.

Råvannsinntaket på Treungen VBA er på ca. 35 m, under sprangsjiktet, og dette er ikke sikret mot påvirkning av vann fra overflaten. Nedblanding av overflatevann kan skje under omrøringen i vannet vår og høst, evt. gjennom vinterhalvåret i perioder uten is, og kanskje også ved «sprangsjiktvinging» ved langvarig nordlig vind og oppstuvning av vann i syd-enden av Nisser. Det vil si at man ikke har noen «sperre» mot transport av ev mikroorganismer i vertikal retning.

Det er heller ikke noen «sperre» av betydning i horisontal retning. Horisontale strømninger vil kunne transportere vann i løpet av forholdsvis kort tid fra et utslipp og sørover til inntaket.

Man vil likevel ha en ikke ubetydelig, men sterkt varierende selvrensing av utslippet underveis.

Det vil foregå en svært stor fortykning når vannet beveger seg. Dette gjelder når vannet beveger seg vertikalt og aller mest når det beveger seg horisontalt, ettersom avstanden er minst 6 km. Dette kan beregnes, og det kan ev. defineres et minstekrav til fortykning. En modellering og beregning vil ta en noe tid, hvis det viser seg at man må gjøre målinger av temperaturprofiler m.m. først.

3.3.1.1. Mikrobiell barriereanalyse (MBA) for Treungen VBA

Treungen VBA har to hygieniske barrierer. Kravet i den forrige utgaven av drikkevannsforskriften, som i dag må anses som et minimumskrav, er oppfylt, og anlegget er godkjent av Mattilsynet.

For å sikre den hygieniske kvaliteten er det naturlig å foreta en «mikrobiell barriereanalyse» MBA, (Norsk Vann, 2014). MBA er ansett som beste veiledning og beregningsmåte for å sikre at vannbehandlingen har tilstrekkelige barrierer mot smittestoff, men den er ikke et formelt krav.

Rådgiver har gjort beregninger av nødvendige barrierer mot smittestoff etter MBA. Det konkluderes med at dagens vannbehandlingsanlegg vil ha tilstrekkelige barrierer mot bakterier og parasitter, men noe svak barriere mot virus. Det naturlige tiltaket mot dette er å oppgradere vannbehandlingsanlegget med klorering av vannet.

Tallverdiene og forutsetningene som er benyttet er vist under til orientering.

Beregninger etter MBA:

Ut fra råvannskvalitet og forhold i kilden beregnes et «vannkvalitetsnivå». Vi vil her være konservative og plassere det på det «dårligste» vannkvalitetsnivået, Dc.

Siden antall personer forsynt er > 10 000, blir barrierekravet målt i log-kreditter $6,0b + 6,0v + 5,0p$, som betyr at rensingen skal være minst 99,9999% for bakterier og virus, og minst 99,9999% for parasitter.

I forhold til dette kravet kommer dagens behandlingsanlegg, med noen moderate oppjusteringer av driften, ut som følger:

- *Fjerning/inaktivering av bakterier: kravet oppfylt med en liten margin*
- *Fjerning/inaktivering av virus: mangler 0,68 log-kreditter*
- *Fjerning/inaktivering av parasitter: kravet oppfylt*

Underskuddet for fjerning av virus på 0,68 log-kreditter er ingen stor mangel, men litt under det ønskelige.

Det bemerkes for øvrig at det allerede i dag er mindre utslipp av renset avløpsvann til Nisser, blant annet fra Naurak RA og Nissedal RA samt fra private infiltrasjonsanlegg oppstrøms inntaket til Treungen VBA. Det er ikke registrert at dette har medført noen utfordringer for Treungen vassverk.

3.3.2. Andre drikkevannsinteresser

Det bør også kartlegges om det er flere drikkevannsinteresser i Nisser mellom utslippspunkt fra nytt RA og Treungen.

Dersom Kjørull eller Breidungen velges som resipient for renset avløpsvann fra nytt renseanlegg, må det kartlegges om det er drikkevannsinteresser knyttet til disse.

Vi er ikke kjent med at det er drikkevannsinteresser knyttet til Nidelva umiddelbart nedstrøms Langmoen. Langmoen ligger nær kommunegrensen til Åmli. Det er derfor sett nærmere på drikkevannskildene i Åmli kommune. Åmli kommune har tre drikkevannskilder; Gjøv vannverk som forsyner bl.a. Åmli sentrum (grunnavnsbrønn), Dølemo vannverk (grunnavnsbrønn) og Nelaug vannverk som henter råvann fra Nidelva. Nelaug ligger ca. 38 km lenger sør for Nidelva (målt i vassdraget), og er det eneste som tar fra Nidelva (kommunalt). Gjøv vassverk er det anlegget som kommer nærmest Langmoen, men ca. 24 km lengre nedstrøms. Grunnet betydelig avstand, og planlagt etterpolering ved infiltrasjon etter fullverdig biologisk/kjemisk rensing, antas det at påvirkningen fra renset avløpsvann mht. drikkevannsinteresser blir ubetydelig.

3.4. Oppsummering - mulige resipienter

Nidelva er en egnet resipient.

Kjørull kan være en egnet resipient dersom utslippsledningen forlenges et stykke ut i Kjørull. Med utslippspunkt lengre ut i Kjørull unngås noen av de momentene som ble vurdert som ulemper i resipientvurderingen. Nærmere undersøkelser i Kjørull må gjennomføres.

Det er større usikkerhet knyttet til Breidungen som resipient. Dette begrunnes i resipientvurderingen med sannsynlighet for lav vannføring i perioder, forekomst av krypsiv etc.

Nisser kan være en godt egnet resipient for mottak av renset avløpsvann. Selv om Nisser vil motta renset avløpsvann fra betydelig flere pe i 2040 dersom en lokalisering ved Nisser blir valgt, så vil man kunne anta at den totale miljøbelastningen for vassdragene i området blir mindre fordi mindre egnede resipienter innenfor rensedistriktet blir skånet for utslipp.

For alternativet Nisser må det også tas hensyn til at Nisser er råvannskilde for drikkevannsproduksjon.

Valg av resipient vil kunne bidra til en justering av rensedistrikt.

4. KOSTNADER FOR ETABLERING AV RA VED DE ULIKE ALTERNATIVE Plasseringene

4.1. Kostnader for nytt renseanlegg

Kostnadene for etableringen av selve renseanlegget vil bli omtrent det samme for samtlige alternativ.

Det er i tidligere rapport anført at kostnadsnivået for et fullverdig renseanlegg med en kapasitet på ca. 10-12 000 pe vil ligge på ca. 70 mill. kr. Et anlegg ekskl. grunnverv for 15 000 pe beløper seg til ca. 83,4 mill. kr. Denne kostnaden skal dekke første byggetrinn, og hensynta mulighet for en eventuell utvidelse av anlegget senere.

4.2. Kostnader for overføring av avløpsvann til nytt RA

I tillegg til investeringskostnadene for nytt renseanlegg kommer kostnader for avløpsledninger (sjø- og landleidninger), kummer, eventuelle pumpestasjoner, samt kostnader for graving og evt. sprenging for å få etablert disse.

Det er foretatt en grov kostnadsberegning for etablering av overføringsanlegg (inkl. tilførsel av rentvann) til renseanlegg ved resipientene Nidelva v/Langmoen, Kjørull, Breidungen og Nisser.

Kostnadsoverslagene er gjengitt i Tabell 3. I tabellen er det hensyntatt etablering av avløpsledninger på land og i vann, samt vannledning med dimensjon Ø75 for å dekke behovet til renseanlegget (andel av hovedvannledningen).

Tabell 3 - Kostnadsoverslag for overføringsanlegg til nytt RA ved alternative plasseringer

Alternativ plassering/resipient	Omtrentlig total kostnad ⁴ for overføringsanlegg (mill. kr)
Nidelva v/Langmoen	50,5
Kjørull ¹	17,5
Breidungen ²	14,5
Nisser 6-8 km oppstrøms Treungen ³	35,3/16,4 ³

1: Utslippsledning forlenget til Kjørull

2: Inkl. 1 km ledning fra Breidungen til RA

3: Gjenstående kostnader etter fordeling, se tab. 7

4: Total kostnad inkl legging av Ø75 vannledning (andel av hovedvannledning)

4.3. Fordeling av investeringene, jf. notat vedr fordelingsprinsipp

Det er tidligere vedtatt et fordelingsprinsipp i samarbeidsavtalen mellom kommunene ifb. utbyggingen «Gautefallheia VA».

Fordelingsnøkkelen som tidligere er tatt inn i samarbeidsavtalen fremkommer av Invida/Sweco rapporter. Fra delrapport 1 utarbeidet av Invida den 11.06.2009 står det bl.a.:

Gautefallområdet har per i dag en utbygging på vel 50 % av totalt godkjente planer, og man har allerede oppnådd kapasitetsbegrensninger i anlegget. Per i dag og på kort sikt kan det løses ved relativt enkle tiltak i form av kjøring av drikkevann i tankbiler til reservoaret i de mest pressede områdene. På avløpsdelen har man foreløpig ikke måttet ty til ekstraordinære tiltak. Imidlertid vil dette i relativt nær framtid, forutsatt videre utbygging i området, måtte medføre forsterkede tiltak. På sikt vil ikke kapasiteten dekke behovet. Skal det utløses ønsket utvikling av området, har man ikke annet valg enn å finne en framtidsrettet løsning som primært bygges og dimensjoneres uten begrensninger som inntreffer ved jevne mellomrom. Anbefalt løsning gir tilbud for overskuelig framtid.

Status hytter/enheter	Eksisterende	Planlagte	Sum	Tilknyttet off anlegg
Hytter/enheter, Drangedal	505	860	1 365	305
Hytter/enheter, Nissedal	950	375	1 325	250
Sum	1 455	1 235	2 690	555
I prosent av total	54 %	46 %		21 %

Delrapport 2 er utarbeidet av Sweco den 01.10.2010. Det er i denne vurdert de respektive tiltakene for utførelse, og har under pkt. 8.1. bl.a. anført:

Anleggskostnadene fordeles mellom forsyningsområdene etter andel dimensjonerende hydraulisk belastning (bestilt andel).

Videre står det:

Utbyggingsområdene på Gautefallheia belastes anleggskostnader på transportanlegget likt pr. enhet uavhengig av avstand fra Treungen hvor felles vannforsynings- og avløpsrensaneanlegg ligger.

Det er basert på dette og beregninger av belastningene angitt følgende fordelingsnøkkel:

Område/ Anleggsdel	Gautefallheia Drangedal side	Gautefallheia Nissedal side	Solheia/ Utsjå	Treungen Sentrum
Vannforsyning	38 %	32 %		32 %
Avløpsrensing	39 %	33 %	11 %	17 %
Transportanlegg	54 %	46 %		

Nissedal og Drangedal kommune har i fm «Gautefallheia VA» inngått «Avtale om sameige og interkommunalt samarbeid».

Pkt. 4 i avtalen angir formål:

4. Føremål

Føremålet med samarbeidet er forvaltning, drift og vedlikehold av felles interkommunale vass- og kloakkanlegg på Gautefallheia og i Treungen. Gautefallheia VA omfattar (vedlegg 1: kartskisse):

- Treungen vassverk
- Treungen kloakkrenseanlegg
- Gautefall kloakkrenseanlegg
- Hovudanlegg for transport av vatn mellom Treungen vassverk via Sø'lia høgdebasseng og til kloakkrenseanlegg ved Bjorvatn
- Hovudanlegg for transport av kloakk mellom Treungen kloakkrenseanlegg og Gautefall kloakkrenseanlegg ved Bjorvatn

Gautefallheia VA skal driftast for deltakarane si rekning og risiko, og deltakarane skal dekke alle kostnader til drift av anlegga.

I pkt. 5 i denne avtalen er det angitt «Eigarforhold og ansvarsforhold» (del hitsettes):

Sameieganlegg	Drangedal	Nissedal
Vassforsyningsanlegg	38%	62%
Kloakkrenseanlegg	39%	61%
Transportanlegg-vatn	54%	46%
Transportanlegg-kloakk	54%	46%

Dette gjeld også eksisterande anlegg i kvar kommune som etter at felles drift er etablert, er ein del av felles-anlegga.

Deltakarkommunane har rett til å utnytte anlegga i høve til sin eigardel. Eigardelane representerer deltakarkommunanene sin «bestilte kapasitet» i anlegga.

Utbyggingsomfanget i begge kommunene har endret seg etter at nevnte avtale ble inngått. Det vises til vedtak om utbygging lenger øst i Drangedal/Gautefall og lenger nord i Nissedal (bl.a. langs Nisser), jf. kart over rensedistrikt figur 7. Dette gir som nevnt en annen tilknytningsfordeling mellom samarbeidspartene bl.a. avhengig av lokalisering. En fordeling mht. rensesanlegg/behandlingsanlegg vil gi følgende belastning/fordeling i 2040:

Tabell 4 - fordelings % for behandling-/prosessanlegg

Belastning Langmoen totalt			
Område	2040		
	Belastning pe	Q m3/d	
Boliger og næring	3 697	924	
Nissedal	2 017	504	
Drangedal, Gautefall	1 680	420	
Hytter	18 636	4 193	
Nissedal	12 572	2829	
Drangedal, Gautefall	6 064	1364	
SUM	22 333	5 117	
			% i 2040
Nissedal totalt	14 589	3 333	65,1 %
Drangedal totalt	7 744	1 784	34,9 %

Belastning UTEN Tjønnefoss/Haugsjåsund			
Område	2040		
	Belastning pe	Q m3/d	
Boliger og næring	3 481	870	
Nissedal	1 801	450	
Drangedal, Gautefall	1 680	420	
Hytter	18 444	4 150	
Nissedal	12 380	2786	
Drangedal, Gautefall	6 064	1364	
SUM	21 925	5 020	
			% i 2040
Nissedal totalt	14 181	3 236	64,5 %
Drangedal totalt	7 744	1 784	35,5 %

Transportsystemet vil ha en annen fordelingsnøkkel basert på hvor kommunalt renseanlegg etableres og kommunale vedtak om andre utbyggingsformål sånn som Drangedal for områdene øst for Gautefall i samsvar med kommunedelplanen, og Nissedal for tilrettelegging for Nissedal/Kyrkjebygda. Disse anleggene dekkes i sin helhet av den enkelte kommune.

Tabell 5 - Fordelings % for transportsystem

Belastning Alt 1 (Langmoen)			Belastning Alt 2 + 3 (Kjørull + Breidungen)			Belastning Alt 4 (Nisser)					
Område	Belastning p Q m3/d		Område	Belastning p Q m3/d		Område	Belastning p Q m3/d				
	2 040			2040			2 040				
Boliger og næring	3 697	924	Boliger og næring	3 481	870	Boliger og næring	3 470	868			
Nissedal	2 017	504	Nissedal	1 801	450	Nissedal	1 790	448			
Drangedal, Gautefall	1 680	420	Drangedal, Gautefall	1 680	420	Drangedal, Gautefall	1 680	420			
Hytter	18 636	4 193	Hytter	18 444	4 150	Hytter	16 884	3 799			
Nissedal	12 572	2 829	Nissedal	12 380	2 786	Nissedal	10 820	2 435			
Drangedal, Gautefall	6 064	1 364	Drangedal, Gautefall	6 064	1 364	Drangedal, Gautefall	6 064	1 364			
SUM	22 333	5 117	SUM	21 925	5 020	SUM	20 354	4 666			
		% i 2040			% i 2040			% i 2040			
<i>Nissedal totalt</i>	14 589	3 333	65,1 %	<i>Nissedal totalt</i>	14 181	3 236	64,5 %	<i>Nissedal totalt</i>	12 610	2 882	61,8 %
<i>Drangedal totalt</i>	7 744	1 784	34,9 %	<i>Drangedal totalt</i>	7 744	1 784	35,5 %	<i>Drangedal totalt</i>	7 744	1 784	38,2 %
	22 333	5 117			21 925	5 020			20 354	4 666	

4.4. Kostnadsfordeling av investeringene.

Det er basert på fordelingsprinsippet i 4.3 foretatt en kostnadsberegning av forventede kostnader for de forskjellige lokalitetene for renseanlegg og utslipp. Prinsippene i beregningene er:

- Fordeling av kostnadene for avløpsledningene avhengig av tilknytningsgrad.
- Eksisterende vannledning er beregnet en andel basert på dimensjon til RA. Det er i overslaget tatt med Ø75 vannledning.
- Erverv av grunn
- Ombygging/oppgradering av eksisterende anlegg
- Utslppsledning

Ut fra forslag til fordelingsprinsipp og kostnadsberegninger fremkommer alternative kostnader for de forskjellige alternativene. Det er i alle tilfellene hensyntatt en fordeling av kostnader for en mindre vannledning som skal dekke renseanleggets behov.

Det er Breidungen som er prisgunstigst, da det til dette området vil være behov for kort strekning med ledninger fra dagens infrastruktur. Nisser alternativet kommer gunstig ut, dersom det hensyntas allerede tilrettelagt infrastruktur. Endelig lokalisering ikke fast, og det er lagt til grunn i kostnadene et alternativ som krever mest tillegg for infrastrukturen.

Tabell 6 - Fordelings % - kostnader

	Rense-/behandlingsanlegg			Transportsystem		
	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	SUM
Alt. 1 - Nidelva v/Langmoen	34,9 %	65,1 %	100,0 %	34,9 %	65,1 %	100,0 %
Alt. 2 - Kjørull	35,5 %	64,5 %	100,0 %	35,5 %	64,5 %	100,0 %
Alt. 3 - Breidungen	35,5 %	64,5 %	100,0 %	35,5 %	64,5 %	100,0 %
Alt. 4 - Nisser	35,5 %	64,5 %	100,0 %	38,2 %	61,8 %	100,0 %

Tabell 7 - Kostnadsfordeling etter lokalitet

	Rense-/behandlingsanlegg			Transportsystem			SUM		
	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	SUM	Drangedal	Nissedal	TOTALT
Alt. 1 - Nidelva v/Langmoen	29 106 600	54 293 400	83 400 000	17 624 500	32 875 500	50 500 000	46 731 100	87 168 900	133 900 000
Alt. 2 - Kjørull	29 962 000	54 438 000	84 400 000	6 212 500	11 287 500	17 500 000	36 174 500	65 725 500	101 900 000
Alt. 3 - Breidungen	29 962 000	54 438 000	84 400 000	5 147 500	9 352 500	14 500 000	35 109 500	63 790 500	98 900 000
Alt. 4 - Nisser	29 962 000	54 438 000	84 400 000	13 484 600	21 815 400	35 300 000	43 446 600	76 253 400	119 700 000
Nisser m/fratrekk ferdig lagt.	29 962 000	54 438 000	84 400 000	13 484 600	2 915 400	16 400 000	43 446 600	57 353 400	100 800 000

5. EVALUERING AV ALTERNATIVER OG ANBEFALING

5.1. Evaluering

Nissedal kommune sier i sin nylig vedtatte kommuneplan «at det i beslutningsprosessar skal vere like viktig å ta miljøomsyn som kost/nytte-omsyn».

Ved vurdering av utslipp av rensset avløpsvann til resipient har Statsforvalteren i Vestfold og Telemark anført at de vil legge til grunn at avløpsvannet skal være godt innblandet i vannmassene og at strandlinjen ikke påvirkes.

I tabellen nedenfor oppsummeres fordeler og ulemper ved de fire alternative plasseringene: Nidelva v/Langmoen, Kjørull (v/innløpet), Nisser og Breidungen.

Alternativ/resipient	Andre hensyn (resipient/miljø, fritidsinteresser etc.) og fordeler/ulemper
<p>Nidelva v/Langmoen</p>	<p>Nidelva er et regulert vassdrag med betydelige fritidsinteresser (fritidsboliger, fiske, bading etc.). For å redusere påvirkningen av Nidelva til et minimum kan rensset avløpsvann etterpoleres i infiltrasjonsmassene i grunnen.</p> <p>Fordeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Tomt ervervet og avsatt for formålet + Annen industri kan dra fordel av at VA-anlegg blir lagt fra Myrane og ned til Langmoen + Nidelva bør kunne være en god resipient for rensset avløpsvann, (på tross av moderat økologisk status i dag) ved fullverdig biologisk/kjemisk rensing og ev. etterpolering i infiltrasjonsmassene. + Det er god vannføring i Nidelva ved Langmoen. + > 800 m til nærmeste bolig. Det forventes ikke at et nytt rensesanlegg på Langmoen vil medføre sjenanse for nabolaget. <p>Ulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Høy investeringskostnad (ca. 50,5 mill.) for overføringsanlegg, inkl Ø75 vannledning. - Lange overføringsledninger
<p>Kjørull</p>	<p>Det er en viss risiko knyttet til at vassdraget er regulert og det kan være perioder med lav vannføring. Dette problemet kan omgås ved å trekke utslippsledningen et godt stykke ut i Kjørull. Dette alternativet ble ikke vurdert i resipientvurderingen, men ble anført av Statsforvalteren i sitt foreløpige svar.</p> <p>Fordeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Ved å trekke utslippsledningen et stykke ut i Kjørull vil man kunne få god fortynning av rensset avløpsvann (dette er ikke vurdert nærmere). + Det er også få fritidsboliger rundt Kjørull, og langt til nærmeste bolig. <p>Ulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er ikke ervervet tomt i dette området og det finnes ikke område i nærheten som er regulert for formålet - Investeringskostnader for overføringsanlegget (ca. 17,5 mill.) inkl Ø75 vannledning.

	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunen må søke å inngå avtale med "regulant" av vassdraget for å sikre en minste vannføring. Dette kan være en utfordring, og ikke minst tidkrevende. - Utslippspunkt et stykke ut i Kjørull er ikke vurdert i resipientvurderingen.
<p>Breidungen</p>	<p>Det er en viss risiko knyttet til at vassdraget er regulert og det kan være perioder med lav vannføring. Dette alternativet var Statsforvalteren i sitt foreløpige svar, mest betenkt til.</p> <p>Fordeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Relativt kort trasé for ledningsanlegget + Investeringskostnader for ledningsanlegg/overføringsanlegg 14,5 mill, inkl Ø75 vannledning. <p>Ulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er ikke ervervet tomt i dette området og det finnes ikke noe område i nærheten som er regulert for formålet. - Usikker resipient mht. dybde. - Kommunen må søke å inngå avtale med "regulant" av vassdraget for å sikre en minste vannføring. Dette kan være en utfordring, og ikke minst tidkrevende. - Det er en del fritids- og friluftsjakter i området
<p>Nisser</p>	<p>Nisser er en stor innsjø med stort nedslagsfelt. Dette sikrer forsinkelse i vannføring og selvrensing.</p> <p>Fordeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Ca. 16,4 mill. for resterende ledningsanlegg, i tillegg ligger kostnader i allerede etablert infrastruktur inkl Ø75 vannledning – totalt 35,3 mill.kr. + Infrastrukturen er i stor grad tilrettelagt, men ikke tatt i bruk for avløp. Dette vil kunne redusere anleggstiden for ferdigstilling. + Stor resipient + Særlig på østsiden av Nisser er det i dag lite fritids- og friluftsjakter + Kortere overføringsledninger kan føre til mindre driftsutfordringer (mht. slamalder) <p>Ulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er ikke ervervet tomt i dette området og det finnes ikke noe område som er regulert for formålet - På vestsiden av Nisser det det i dag en del fritidsboliger og friluftsjakter. Det er planlagt/regulert for en del fritidsbebyggelse på vestsiden av Nisser. - Nisser er råvannskilde for Treungen VBA. Utslippspunktet er tenkt 6-8 km fra inntaket til Treungen VBA. Det bør foretas en vurdering/modellering av strømningsbildet i Nisser for å kunne si noe om hvorvidt et utslipp kan ha merkbar påvirkning på råvannsinntaket.

5.2. Anbefaling

Ut fra en samlet vurdering av forhold som resipientenes vannføring/vannmasse, tilstand, miljømål, fritids- og drikkevannsinteresser mv., anser vi Nisser som en god resipient for rensed avløpsvann fra et nytt renselanlegg for Nissedal kommune og Gautefallheia i Drangedal kommune. Siden Nisser er råvannskilden for Treungen VBA kan dette alternativet medføre at det må gjøres tiltak på vannverket, men dette anses ikke som noen stor utfordring. Det bør i den forbindelse foretas en vurdering av hvordan utslippet vil kunne påvirke råvannskvaliteten på Treungen VBA.

I forbindelse med evaluering av lokalitet, omfang mv er det samlet vurdert følgende:

- Miljøkonsekvens for friluftsliv og -aktiviteter
- Resipientkvalitet og eventuelle drikkevannsinteresser
- Kostnader
- Driftsforhold

Andre samfunnsmessige gevinster er ikke hensyntatt i evalueringen.

Ut ifra våre vurderinger, og fordeler og ulemper på forrige side, rangerer vi alternativene slik:

1. Nisser
2. Kjørull
3. Langmoen
4. Breidungen

6. VIDERE ARBEID

Det ligger føringer på at det må etableres nytt renseanlegg med tilstrekkelig kapasitet for avløpshåndtering innen utgangen av 2023. Dette er en svært ambisiøs fremdrift basert på omfanget.

Det er viktige momenter som må klargjøres for å fastsette videre fremdrift:

- Valg av lokalitet for renseanlegg og utslippspunkt.
 - Langmoen, Nidelva
 - Åsmoen, Kjørull
 - Breidungen, Breidungen
 - Nisser øst/vest, Nisser
- Nærmere undersøkelser av resipient, strømningsforhold mv. må vurderes basert på Statsforvalterens merknad
- Overvåkingsprogram av resipient. Dette igangsettes raskest mulig. Omfang av program fastsettes.
- Tomt for renseanlegg
 - ev. avtale med grunneier
 - dispensasjon fra formål
 - vurdere arealbehov
- Statsforvalteren og ev. Mattilsynet. Avklare valg av resipient og eventuelle konsekvenser.
- Søknad om utslippstillatelse (når lokalitet for RA er bestemt)
- Skisse-/forprosjekt renseanlegg
- Detaljprosjekt/bygging

REFERANSER

- Drangedal kommune. (2018). *Kommunedelplan Gautefallheia*. Hentet fra <http://www.drangedal.kommune.no/globalassets/teknisk-og-eiendom/horinger/kdp-gautefall/bestemmelser-og-retningslinjer-kdp---gautefall--til-1-gangs-behandling.pdf>
- Driftsassistansen i Telemark. (u.d.). *Avløp. Årsmelding 2020*.
- Lovdata. (2021, 03 12). *Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/forskrift/2004-06-01-931/§14-1>
- Norsk Vann. (2014). *A209 - Veiledning i mikrobiell barriere analyse (MBA)*. Hamar: Norsk Vann. Hentet fra <https://www.norskvann.no/index.php/kompetanse/va-bokhandelen/produkt/626-r209-veiledning-i-mikrobiell-barriere-analyse-nedlastbar>
- Vass- og avløpsplan Nissedal kommune. (2016). *Vass- og avløpsplan Nissedal kommune*.
- Invida AS. (11.06.2009) Delrapport. Interkommunal delplan for vann- og avløp på Gautefallheia. Nissedal og Drangedal kommuner.
- Sweco AS (01.10.2010). Interkommunal delplan for vann- og avløp på Gautefallheia. Rapport fase 2 - Teknisk plan.

NOTAT FRA EINING FOR TEKNISK DRIFT OM MULIGE DRIFTSUTFORDRINGAR VED ETABLERING AV NYTT REINSEANLEGG

Under arbeidet med val av alternativ for plassering av nytt reinseanlegg så har avdelingsleiar VA og Einingsleiar teknisk drift deltatt i arbeidsgruppa under heile prosessen. Ein har heile vegen etterspurt meir informasjon rundt drift og driftsproblematikk ved lange overføringsleidningar på avløp. Når endelege rapportar føreligg er det ingen av konsulent firma som tar opp dette tema. Som ansvarleg for drifta av kommunens vass- og avløpsanlegg meiner vi at det er viktig å undersøke kva for utfordringar dette kan skape med omsyn på drift.

Kommunen har i dag lange leidningar nokre plassar og ser at dette kan skape utfordringar i forhold til at avløpet blir liggjande så lenge i leidningane at det rotnar. Dette skaper H₂S-gass som er uheldig for utstyr (pumper, armatur, EL-anlegg og betong) og svært uheldig om ein ser på HMS for dei som skal arbeide her. For å få bukt med dette problemet må ein lufter ut av leidningane. Dette bør ikkje gjerast i område med busetnad da denne gassen har ei vond lukte, evt. må ein inn med luktreduksjonsanlegg som krev både tilsyn og ekstra kostnader til drift. Ein ser at det i dag fleire plassar må leggest opp til at ein må tilføre reint vatn (i dag nyttas det drikkevatt til dette) til leidningane for å få kloakken fram til reinseanlegget. Hytteområda er ekstra utsatt ved at det er periodar nesten heilt utan tilrenning.

På bakgrunn av dette har ein sjølv henta inn driftserfaringar frå HIAS (eit interkommunalt selskap som er anleggseier og tenesteleverandør på VA-område for kommunane Hamar, Løten, Ringsaker og Stange). HIAS har ein overføringsleidning på 1,6 mil frå Brumunddal til reinseanlegget på Hamar. Bakgrunnsinformasjon; Brumunddal har eit innbyggjartal på ca. 34.000 og reinseanlegget på Hamar har ein kapasitet på 90.000 pe. Ein har også vært i kontakt med Kragerø kommune som også har lange overføringsleidningar i skjærgården, også her sliter ein med gamal kloakk i leidningane. Lengste leidningen her er også på 1,4/1,5 mil. Desse driftserfaringane vil kunne overførast til leidningsnettet og reinseanlegg i Nissedal kommune.

Kva for erfaringar har HIAS og Kragerø gjort seg:

Leidningen krev sjølvreinsing minst to gonger i døgnet. Dette gjennomførast ved at ein har ein stor sump i pumpestasjonen som samlar opp kloakk for så å sleppe det på i så store mengder at vatnet oppnår så høg hastighet og i så stor mengde at ein får vasket ut alt som har blitt liggjande att. Sjølvreinsingsprosessen fører til at ein får periodar med store vassmengde inn på reinseanlegget. Erfaringstall frå HIAS viser at når vassmengda frå sjølvreinsinga kjem inn på anlegget så mottar ein 800-900 l/sek, mot normalt 200-250 l/sek. I tillegg må ein rekne med at leidningen må reinsast med reinseplugg ca. kvar 2. månad.

Det er heller ikkje lett å lage ein stor mottakstank ved reinseanlegget for avlastning for dei store vassmengdene, da dei har erfart at det biologiske trinnet i reinseprosessen er relativt følsamt og alt vatnet bør være inne i reinseprosessen innan ein time. Ein har prøvd å tilsette ulike kjemikar for å hindre at kloakk/slam i leidningar går over i ein forråntningsprosess, i tillegg har ein prøvd kjemikaliar for å forbetre tilstanden til «gamalt slam». Ingen av desse tinga har vært suksess, men heller gitt utfordringar vidare i reinseprosessen. Slike kjemikaliar også har høg kostnad. Kragerø nyttar slike kjemikaliar for å dempe lukt, men det er ikkje økonomisk forsvarleg å nytte det på alle stasjonar då det er svært dyrt.

Det er gjor ein del driftserfaringar når det gjelder handsaming av slam. Det er ikkje mykje endringar som skal til før ein får driftsproblem. For eksempel periodar med høg temperatur og lite tilrenning

fører til driftsproblem ved at ein må tilsette mykje meir polymer og slammet blir vanskelegare å avvatne.

Kva blir Nissedal kommune sine utfordring i forhold til dette ?

Ein har så lite tilrenning at ein ikkje vil klare å samle opp nok kloakk til at ein kan nytte det til sjølvreinsing. Det betyr at ein må nytte drikkevatn eller lage eigen brønn/hente vatn frå egna kjelde for å reinse leidningar fleire gonger i døgnet/uka – her må ein opparbeide seg eigne erfaringar på kor ofte det må gjennomførast. Erfaringar tilseier at reinseanlegg generelt ikkje er glad i at det kjem «reint vatn» inn i anlegget. Dette forstyrrar både kjemiske og biologiske prosessar slik at dei blir i ulage, som igjen vil skape utfordringar med å overhalde reinsekrava som er satt i utsleppsløyvet. Slike utfordringar gir også auka driftskostnadar både til kjemikaliar, driftspersonell, utstyr og unødvendig produksjon av drikkevatn dersom det nyttast til spyling.

Det er også viktig å merke seg at HIAS sin leidning er 1,6 mil og går rett inn på reinseanlegget, og ein har lufting av den fleire plassar. I Nissedal snakkar ein om at ein i dag har leidningar på ca. 3,5 mil frå Kyrkjebygdheia og ned til Treungen reinseanlegg.

Nytt reinseanlegg vil bli stort og krevje mykje ressursar. Det er på lik linje med drift av vassverket viktig at det leggjast til rette for at alle kan drifte anlegget. Dette for at ein skal kunne klare å handtere krisesituasjonar også på avløp.

Etter å ha vert ein del av kommunens utbyggingsprosjekter i snart 3 år, og med erfaringar både frå drift, konsulentbransjen og driftsassistanse ser ein at dette med drift og driftserfaringar er noko som ikkje vektleggjast ved etablering av nye anlegg. Vi meiner det er viktig å sjå på slike ting før ein etablerer nyanlegg, då dette kan gjøre at ein lettare kan oppnå optimale driftsforhold frå starten og sleppe ekstra kostnadar i etterkant for å korrigere drift av anlegga.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet	50/21	03.06.2021
Kommunestyret	47/21	16.06.2021

Damkollen bustadfelt - tiltak for å fremje sal av tomter

Vedlegg

1 Vedlegg - Ksak 31/19

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Kommunestyret vedtok i ksak 31/19 å opparbeide Damkollen bustadfelt med 6 tomter. Kommunestyret vedtok også at tomteprisane skulle fastsetjast etter eit «sjølvkost-prinsipp», dvs. at dei totale utbyggingskostnadene skulle delast på dei 6 tomtene.

Bustadfeltet var ferdig opparbeidd sommaren 2020, og hadde ein totalkostnad på kr 2.557.000. I tillegg går det fram av saka at det allereie var kjøpt areal til ein samla kostnad på kr 390.000. Pris pr. tomt er på bakgrunn av dette fastsett til kr 491.000.

I saka vart det opplyst at det var interesserte kjøparar og det var grunn til å tru at 1-2 tomter ville bli selde allereie i 2019. Kommunen hadde dialog med potensielle kjøparar medan feltet vart opparbeidd, men status nå, 2 år etter dette vedtaket, og 1 år etter at feltet stod ferdig, er at det ikkje er seld noko tomt.

Ordførar har bede rådmannen om å leggje fram ei sak om moglege tiltak som kan bidra til eit tomtosal her.

Forankring i eige planverk

Kommuneplanen sin samfunnsdel, pkt. 4.1.5 I Nissedal legg me til rette for at det er mogleg å busetje seg der ein ønskjer.

Vurdering:

I ksak 31/19 gjorde rådmannen greie for sine vurderingar og konkluderte med at eit «sjølvkost-prinsipp» ville gje så høge tomteprisar at det ville kunne føre til at dei ikkje vart selde. Kommunestyret var usamde i det, og vedtok likevel eit slikt prinsipp.

Det kan vere fleire grunnar til at det ennå ikkje er seld noko tomt her. Etter ein periode med folketalsvekst har kommunen dei siste åra opplevd ein nedgang i folketal att. Det har vore bygd relativt få nye einbustader i kommunen, og samstundes har det vore fleire eksisterande bustader for sal, som truleg har dekt noko av etterspurnaden.

Tomteprisen er eit av fleire moment som betyr noko for dei som ønskjer å byggje seg hus ein stad, men for Damkollen er nok attraktivitet og generell etterspurnad etter sentrumsnære tomter like avgjerande, etter rådmannen sitt syn. Rådmannen ser likevel ikkje så mange andre grep enn å vurdere tomteprisane og/eller profileringstiltak som aktuelle.

I ksak 31/19 tilrådde rådmannen å fastsetje tomteprisane slik at dei dekkja opparbeidingskostnadene, eksklusive kostnadene til vatn og avløp. Basert på budsjettal ville dette bety kr 320.000 pr. tomt. Prosjektrekneskapan syner totalkostnad på kr 2.947.000, der kostnader til vatn og avløp utgjer kr 872.000. Rådmannen si tilråding den gongen ville då gjeve ein tomtepris på kr 346.000 pr. tomt. Som nemnd i saka i 2019 vart tomtene i Tveitsund bustadfelt verdsett frå kr 250.000-375.000.

Eit alternativ til å redusere tomteprisen for alle 6 tomtene, kan vere å gje ein «rabatt» på den fyrste/dei to fyrste tomtene, t.d. på kr 100.000-150.000. Erfaringa frå nye hyttefelt i kommunen er gjerne at eit felt der nokon allereie har etablert seg, er meir attraktive for andre å etablere seg i.

Damkollen har fleire kvalitetar som bør gjere tomtene attraktive; store tomter og dei ligg nær Nisser og sentrum. Men kommunen har kanskje ikkje gjort nok for å profilere dette. Det har vore drøfta ei meir målretta satsing på slik profilering, men så langt er dette ikkje blitt gjort. Rådmannen tilrår at det blir løyva kr 30.000 for å utarbeide eit profesjonelt prospekt for Damkollen. Dette kan også vurderast for andre bustadfelt kommunen har opparbeidd, men rådmannen tilrår at ein startar med Damkollen.

Konklusjon:

Reduserte tomteprisar og auka profileringsinnsats er dei mest aktuelle tiltaka kommunen kan nytte for å få seld tomter i Damkollen bustadfelt. Tomteprisen skal primært dekke opparbeidingskostnader ekskl. vatn og avløp, som utgjer kr 346.000 pr. tomt.

Rådmannen si tilråding:

1. Nissedal kommunestyre fastset prisen pr. tomt i Damkollen bustadfelt til kr 375.000.
2. Av tomteprisen fastsetjast kr 29.000 som anleggsbidrag til delvis dekking av kostnader til vatn og avløp.
2. Nissedal kommunestyre løyver kr 30.000 til profilering, og ber rådmannen utarbeide eit prospekt snarast råd, samt innarbeide løyvinga i driftsbudsjettet i neste tertial.

Saksprotokoll i Formannskapet - 03.06.2021

Endringsframlegg frå SP: Stryke punkt 1 og 2 i tilrådinga. Beholde punkt 3.

Votering: Tre røystra for rådmannen si tilråding (Homme, Vågen og Sandall). To røysta for endringsframlegget (Haugen og Parry-Jones)

Innstilling til kommunestyret

1. Nissedal kommunestyre fastset prisen pr. tomt i Damkollen bustadfelt til kr 375.000.
2. Av tomteprisen fastsetjast kr 29.000 som anleggsbidrag til delvis dekking av kostnader til vatn og avløp.

3. Nissedal kommunestyre løyver kr 30.000 til profilering, og ber rådmannen utarbeide eit prospekt snarast råd, samt innarbeide løyvinga i driftsbudsjettet i neste tertial.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet	64/19	23.05.2019
Kommunestyret	31/19	13.06.2019

Damkollen bustadfelt - utbygging og tomteprisar**Fakta i saka:**

I budsjett og handlingsprogram for 2019 er det satt av kr. 2 mill. eks. mva. til opparbeiding av Damkollen bustadfelt. Av dette er 1 mill. eks. mva. tiltenkt vass- og avlaupsanlegg. Planavdelinga har utarbeida ein tomtdelingsplan som er godkjent av kommunestyret. På tomtdelingsplanen er det teikna inn seks tomter, ny veg og noko eksisterande veg som skal rustast opp og asfalterast. Opparbeiding av feltet har vore ute på anbod. Det skal leggst straum-, telekabel, vatn- og avlaupsrøyr fram til alle seks tomter prosjektert og dimensjonert av tilbydar.

Forankring i eige planverk

Folketalsauke er eit overordna mål i kommuneplanen for Nissedal kommune.

Vurdering:

Ved anbodsopning låg tilbudsprisane frå kr. 2 278 742- til kr. 2 789 710 ekskl. mva. Det er sett på fleire alternative løysingar for innsparing/reduksjon, men skal tomtene vere attraktive meiner rådmannen at det må opparbeidast slik som anbodsgrunlaget legg til grunn. Let ein ver å legge asfalt vil det medføre mykje vedlikehaldsarbeid for kommunen. Vatn- og avlaupsleidningar må då leggst i eiga grøft på utsida av vegen for at VA-kum ikkje skal bli øydelagt ved brøyting om vinteren. Den nye vegen kan forlengast, slik at alle tomtene nyttar same veg, men dette vil lage store sår, tomtene blir mindre og det er lite å spare på dette.

Etter gjennomgang av tilboda er lågaste tilbod på opparbeiding kr 2.440.000 eks. mva. I tillegg kjem kr 30.000 for vegrett og grunnerstatning knytt til vass- og avlaupsanlegg.

Av denne summen utgjør kr 928.000 eks. mva. vass- og avlaupsanlegg. Samla sett utgjør lågaste tilbod kr 470.000 over løyvinga i budsjettet. Det er allereie meldt seg interesserte kjøparar, og det er realistisk å tru at det vil bli seld 1-2 tomter i inneverande år.

Kommunen har ikkje retningslinjer for fastsetting av tomteprisar. Det fins fleire alternativ for utrekning av tomteprisar. Å legge prisen for lågt har i andre kommunar vist seg å kunne ha ein negativ effekt på den private marknaden. Ein kan ta høgde for at ein ikkje får seld alle tomtene med å dele beløpet på 4 eller 5 i staden for 6. Men i dette tilfellet er det lagt opp til store og få tomter. Det vil derfor auke tomteprisen mykje viss ein skal ta dette med i reknestykket. Å tenke

seg at en skal få gevinst av tomtesalet ved å sette prisen høgt kan føre til at tomtene ikkje vert seld, og det har heller ikkje vore praktisert i kommunen tidlegare.

Dersom alle kostnader skal dekkast inn gjennom sal av dei 6 tomtene, blir reknestykket slik:

2 440 000 ekskl. mva. grunnarbeid
+ 150 000 kjøp av branntomt gjort tidlegare
+ 240 000 areal pris Ca. 10 kr. Pr. m² kjøpt tidlegare
+ 30 000 Vegrett og rett til bruk av tomt
= 2 860 000,-
Kr. 2 860 000/ 6 tomter= kr. 476 667 pr. tomt

I denne summen utgjør dekking av vatn- og avlaup kr 155.000 pr. tomt.

Til samanlikning med tomteprisar i andre prosjekt blir fullfinansiering gjennom tomtepris for høg, sjølv om tomtene er store, etter rådmannen sin vurdering. Tveitsund bustadfelt varierte prisane frå kr. 250 000- 375 000.

Rådmannen vurderer kostprisen på kr 476.667 som for høg, sjølv om tomtene i dette feltet er forholdsvis store (3,5 – 4 mål). Det vert difor tilrådd at kostnader ved opparbeiding av vatn- og avlaup heldast utanfor kostprisen, dvs. at det ikkje bereknast anleggsbidrag inn i tomtepris. Prisen pr. tomt blir då kr 320.000.

Tomtene som ligg nordaust mot elva er noko mindre enn tomtene som ligg sørvest mot vegen. Utsikt og beliggenhet på tomtene mot nordaust veg opp for mindre tomteareal, og rådmannen meiner difor at alle tomtene bør ha lik tomtepris.

Konklusjon:

Prosjektet gjennomførast innanfor ei kostnadsramme på kr 2.470.000 eks. mva. Av dette kjem kr 1.527.000 innanfor mva-kompensasjonsordninga (kr. 382.000 i mva). Det vert lagt til grunn at det blir seld 2 tomter i løpet av 2019.

Rådmannen si tilråding:

1. Nissedal kommunestyre vedtek å opparbeide Damkollen bustadfelt, og utvidar prosjektramma i budsjettet med kr 470.000 eks. mva. Av samla prosjektramme gjeld kr 928.000 opparbeiding av vatn og avlaup.
2. Tomtepris fastsetjast til kr 320.000 pr. tomt.
3. Budsjettskjema 2A – Investeringar i anleggsmiddel aukast med kr 602.000
Budsjettskjema 2A – Kompensasjon for meirverdiavgift aukast med kr 132.000
Budsjettskjema 2A – Inntekter frå sal av anleggsmiddel aukast med kr 640.000
Budsjettskjema 2A – Bruk av lånemidlar reduserast med kr 170.000
Budsjettskjema 2B – Investeringar i anleggsmiddel aukast med kr 602.000
Budsjettskjema 2B – Damkollen bustadfelt aukast med kr 602.000

Saksprotokoll i Formannskapet - 23.05.2019

Votering: samrøystes for rådmannen si tilråding.

Formannskapet si innstilling til kommunestyret

4. Nissedal kommunestyre vedtek å opparbeide Damkollen bustadfelt, og utvidar prosjektramma i budsjettet med kr 470.000 eks. mva. Av samla prosjektramme gjeld kr 928.000 opparbeiding av vatn og avlaup.
5. Tomtepris fastsetjast til kr 320.000 pr. tomt.
6. Budsjettskjema 2A – Investeringar i anleggsmiddel aukast med kr 602.000
Budsjettskjema 2A – Kompensasjon for meirverdiavgift aukast med kr 132.000
Budsjettskjema 2A – Inntekter frå sal av anleggsmiddel aukast med kr 640.000
Budsjettskjema 2A – Bruk av lånemidlar reduserast med kr 170.000
Budsjettskjema 2B – Investeringar i anleggsmiddel aukast med kr 602.000

Budsjettskjema

Saksprotokoll i Kommunestyret - 13.06.2019

Magne Haugsjå bad om å få sin habilitet vurdert.
Blei samrøystes kjend ugild i saka.

Endringsforslag frå SP v/Ian Parry-Jones:
Tomtene på Damkollen bustadfelt skal seljast til sjølvkostpris.

Ordførar meldte at det blei gruppemøte før votering.

Endringsforslag frå AP v/Runa Vee Tveit: Tomteprisen på Damkollen bustadfelt blir sett til kr 400.000

Votering:

Endringsframlegg til SP blei sett opp mot endringsframlegg til AP
10 røysta for endringsframlegg til SP (SP, H, Frp., Krf., Kai Halvor Juva), 6 røysta for endringsframlegg til AP (Halvor Homme, Runa Vee Tveit, Oskar Nordli, Hølje Haugsjå, Andrea Fjalestad, Tore Solli).

Vedtak

7. Nissedal kommunestyre vedtek å opparbeide Damkollen bustadfelt, og utvidar prosjektramma i budsjettet med kr 470.000 eks. mva. Av samla prosjektramme gjeld kr 928.000 opparbeiding av vatn og avlaup.
8. Tomtene på Damkollen bustadfelt skal seljast til sjølvkostpris.
9. Budsjettskjema 2A – Investeringar i anleggsmiddel aukast med kr 602.000
Budsjettskjema 2A – Kompensasjon for meirverdiavgift aukast med kr 132.000
Budsjettskjema 2A – Inntekter frå sal av anleggsmiddel aukast med kr 640.000
Budsjettskjema 2A – Bruk av lånemidlar reduserast med kr 170.000
Budsjettskjema 2B – Investeringar i anleggsmiddel aukast med kr 602.000

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	48/21	16.06.2021

Eigarstyring og sjølvkost, endring av felles avfallsforskrift og gebyrregulativet etter forvaltingsrevisjon

Saksframstillinga bygger på IATA IKS si saksframstilling til Styre og Representantskap

Saksframstilling:

Forvaltningsrevisjonen hadde en gjennomgang av IATA med ferdigstilling av rapport i januar 2020. Dette var bestilt av kontrollutvalga i Drangedal, Nissedal, Nome og Åmli kommuner.

Kommunene er eiere av avfallsselskapet IATA IKS. Rapporten undersøker forhold rundt kommunenes eierstyring, om den lokale avfallsforskriften er i tråd med hjemmelsgrunnlaget og om IATA IKS følger reglene om selvkost.

I Pkt 5.4 Anbefalinger skriver Forvaltningsrevisjonen følgende

Kommunene bør sørge for at

- lokal renovasjonsforskrift og gebyrreglement er i tråd med hjemmelsgrunnlaget

IATA IKS bør

- vurdere et klarere organisatorisk skille mellom selvkosttjenester og næringsvirksomhet
- knytte inntekter og utgifter som gjelder mottak og håndtering av avfall som husholdningene leverer til mottaksplass til selvkostregnskapet
- skille regnskapsmessig mellom selvkosttjenestene husholdningsavfall og slam, herunder skille mellom fond knyttet til de to tjenestene
- beregne kalkylerente av fond og bruke kalkylerente som er anbefalt i retningslinjene for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H3/14)

IATA IKS har møtte kontrollutvala i både i Nissedal og Åmli. Når det gjelder kulepunkter som IATA IKS bør gjøre, er dette nå lukket i disse kontroll utvalg, da de ser at dette er utført.

Årsaken til at forvaltningsrevisjonen kom med sine tilrådninger til selskapet er først og fremst at IATA sine gebyrregulativer har differensierte priser på hytter.

Forurensningsloven fastsetter prinsippet om at den som forurenser skal betale. Dette går ut på at kostnadene ved å hindre eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal dekkes av den ansvarlige for forurensningen eller avfallet, se § 2 pkt. 5. i loven. (Kilde: Innledning i Forurensningsloven.)

Kostnadene skal fullt ut dekket inn gjennom gebyrene. Med kostnader menes både kapitalkostnader og driftskostnader.

For avfall som kommunen har plikt til å samle inn, motta og/eller behandle etter §§ 29, 30 eller 31 må gebyret ikke overstige kommunens kostnader. Kommunene bør fastsette differensierte gebyrer, der dette vil kunne bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette forskrifter om beregning av gebyrene. (Kilde: §34 Forurensningsloven.)

I veileder for beregning av avfallsgebyr, fremkommer det likevel at det er anledning til å differensiere gebyr der dette er begrunnet i reelle kostnadsforskjeller knyttet til betjening av den enkelte abonnent eller gruppe av abonnenter. (Kilde: Miljødirektoratet)

Det forutsettes at det er gjort en konkret vurdering der det er vurdert at kostnader knyttet til å håndtere avfall fra en type abonnenter (hytter med strøm/vann) mot en annen type abonnenter (hytter uten strøm/vann), og har sett at det er reelle kostnadsforskjeller knyttet til betjening av de to gruppene. I slike tilfeller kan kommunen differensiere gebyret siden de har gjort en konkret vurdering og differensieringen er begrunnet i reelle kostnadsforskjeller, og som kan dokumenteres, knyttet til betjening av en bestemt gruppe av abonnenter. (Kilde: Mottatt e-post datert 8. februar 2021 fra Miljødirektoratet)

Det er over tid sett store forskjeller på avfallsbuer der fleste parten tilhører kategori B og C og opp mot avfallsbuer der de fleste tilhører kategori D og E. Det kommer frem klart å tydelig at avfallsbuer som tilhører kategori D og E, generer mye mer avfall. Henviser derfor til Forurensningsloven som fastsetter prinsippet om den som forurenser skal betale.

Avfallsgebyrene fra oppstarten av slike avfallsbuer, ble beregnet etter både volum og mengde avfall. Dette viser seg at over tid, bruken av hytter er endret, slik at vi må ha satt inn flere dunker, for å i møte komme dagens avfall mengde. Dette ligger derfor til grunn i våre gebyr kategorier for hytter.

Styrets forslag til Vedtak:

Representantskapet vedtar tekstendringer både i Felles avfallsforskrift og i gebyrregulativet for hytter og fritidshus. IATA IKS opprettholder differensierte gebyrer med 2 stk pris grupper. Hele avsnitt som omhandler bleie dunk avtale strykes i sin helhet i § 9. Det vil ikke bli tegnet nye avtaler på bleiedunkavtaler i 2022, slik at denne ordningen blir utfaset, senest i 2024.

Representantskapet vil sende saken til kommunene for videre behandling, der det endelige vedtak fattes.

Endringsforslag fremmet i representantskapsmøtet av Ian Parry-Jones, fra Nissedal som følger: Stryke «som blir distribuert til abonnentane kvart år.» i § 9 i forskriften

Vedtak:

Representantskapet vedtar styrets forslag samt endringsforslaget både for Felles Avfallsforskrift for IATA- Kommunene og Gebyr regulativet for hytter og fritidshus 2022. Representantskapet vil sende saken til kommunene for videre behandling, der det endelige vedtak fattes.

Etter behandling i Styre og Representantskap legger Rådmannen fram for kommunestyret framlegg til endring i forskrift og gebyrregulativ. Endringer i Felles avfallsforskrift er som følger. Kun paragrafer som er endret er oppramset.

Endringer i gebyrregulativet for hytter er oppramset i sin helhet.

Tekst i rødt er nytt. Tekst med overstrek er foreslått tatt bort.

Forskrifter for tvungen renovasjon, tømning av slamavskiljarar, tette tankar m.m. i IATA - kommunane

Forskriftene er vedtatt i medhald av lov av 13. Mars 1981 nr. 6 OM VERN MOT FORUREINING OG OM AVFALL (forureiningsloven) med endring sist ved lov av 1. januar 2022 21. Juni 1996 nr. 36

~~LOV-1981-03-§2. 5, LOV-1981-03-§30, LOV-1981-03-§31, LOV-1981-03-§33, LOV-1981-03-§34, LOV-1981-03-§37~~

KAP. 1 GENERELLE BESTEMMELSER

§1 Føremål

Forskriftene har som føremål å sikre ei miljøriktig og økonomisk forsvarleg oppsamling, innsamling, transport og sluttbehandling av avfall, redusere mengda av avfall og legge til rette for attvinning gjennom kjeldesortering i IATA-kommunane.

Forurensningsloven fastsetter prinsippet om den som forurenser skal betale. Dette går ut på at kostnadene ved å hindre eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal dekkes av den ansvarlige for forurensningen eller avfall

§9 Innsamling av hushaldningsavfall

IATA syter for innsamling av hushaldningsavfall.

Oppsamlingseiningane blir tømt med faste intervall som blir bestemt av IATA. Tømning blir gjort kjent med tømme kalender som blir distribuert til abonnentane kvart år. Ved uhell eller ekstreme vertilhøve kan tømmeruta fråvikast. Innsamlinga skal skje mest mogleg skadefritt for abonnenten. Oppsamlingseiningar på hjul blir sett attende på plass. Evt. søl frå tømninga blir fjerna av renovatøren.

~~Småbarnsføredre/føresette med omsorg for fastbuande born under 3 år, kan få større restavfallsdunk utan tilleggsgebyr. Ordninga administrerast av IATA.~~

KAP.4 AVFALLSGEBYR

§16 Avfallsgebyr

Tinglyst eigar eller tinglyst festar av eigedom pliktar å betale gebyr for tenester pålagt etter denne forskrift. Gebyret med evt. tillegg av renter og omkostningar er sikra lovbestemt pant etter pantelovens §6-1. Om renteplikt ved for sein betaling og inndrivning av gebyr gjeld reglane i lov av 6.juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane § 26 og 27 tilsvarande.

Gebyrplikten gjeld alle eigedommar, også eigedommar som ikkje blir nytta regelmessig. Dersom bygningen har stengt av vatn og avløp, evt. slamavskillar er kopla ut og eldstad er mura att, kan ein søke kommunen om fritak for gebyr. For levering av avfall på miljøstasjon eller avfallsanlegg, skal det betalast gebyr.

Valg av metode for differensiering av avfallsgebyr må foretas ut fra lokale forhold og lokale målsetningar Dette kan beregnes etter avfallsvolum, hentefrekvens, størrelse på avfallsbeholder, vekt, avfallsløsning i avfallsbuer for fritids boliger som har de samme sorteringsordninger som andre abonnenter. (henviser til §1)

Gebyr for hytter og fritidshus 2022

~~Gebyr for hytterrenovasjon er gradert etter standard og areal.~~

Gebyret Det er delt opp i to, eit grunngebyr og eit variabelt gebyr. (jf, §§1 og 16, lokal felles forskrift for IATA IKS)

~~Grunngebyret dekker faste kostnader og er på kr. 1079,- inkl. mva.~~

~~Det variable gebyret dekker utgiftene til innsamling og sluttbehandling av avfallet.~~

Hytterrenovasjon har bringeordning til bestemte avfallsbuer, med mulighet til dunkesortering.

Kundar som eig både fritidsbustad og bustad i ein av våre eigarkommunar, kan bestille felles renovasjon for desse. Då bringes avfallet frå fritidsbustad til heimen, slik at vi kan hente avfallet på ein plass. Prisen for fritidsabonnementet vil då bli redusert.

Kategori A:

Hytter/koier med låg standard utan straum, utan vegsamband (over 2 km) og frå delt. Der bygningen ikkje er frå delt, kan det vere fellesløysing med hovudbruket når denne har hushald renovasjon.

Kategori B:

Spreidde hytter utanom felt og utan innlagt vatn og avløp. Frå flytte gardsbruk og hus som blir nytta som feriehus og som ligg einbølt (spreidd).

Pris gruppe 1 Kategori C:

Hytter/koier i felt utan innlagt vatn og avløp.

Fråflytta gardsbruk og hus som blir nytta som feriehus og utan innlagt vatn og avløp

Pris gruppe 2 Kategori D:

Hytter med høg standard, veg, innlagt vatn og avløp.

Frå flytte hus med ~~høg standard~~ veg, vatn, avløp.

Fråflytta gardsbruk og hus som blir nytta som feriehus med innlagt vatn og avløp

Kategori E:

Hytter som er eigde av firma og institusjonar, hytter der føremålet er utleige og private hytter med bruksareal (BA) over 150m². Hytter med bruksareal over 300m² får dobbelt gebyr.

Dei som nyttar avfallsbuene til IATA IKS, vil få eit **årlig** tilleggsgebyr på kr. 87.-

I hyttefelt, der IATA IKS sine avfallsbuer blir nytta, er det eit **årlig** tilleggsgebyr på kr. 175,00.

Kjøp av ekstra nøkkel **pr. stk** kr. 290,-. Evt. postoppkrav kjem i tillegg.

Ta kontakt dersom du lurar på noe:

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre godkjenner endringar i felles avfallsforskrift og gebyrregulativet slik dei kjem fram i saksframstillinga.

Forskrifter for tvungen renovasjon, tømning av slamavskiljarar, tette tankar m.m. i IATA - kommunane

Forskriftene er vedtatt i medhald av lov av 13. Mars 1981 nr. 6 OM VERN
MOT FORUREINING OG OM AVFALL (forureiningsloven) med endring sist
ved lov av 21. Juni 1996 nr. 36

Forskriftene blei vedtatt i:

Drangedal kommunestyre 29.04.99 sak 25/99
Nissedal kommunestyre 29.04.99 sak 35/99
Åmli kommunestyre 21.09.99 sak 0083/99
Forskriftene trer i kraft 12.10.99
Nome kommunestyre 27.11.2003 sak 093/03
Forskriftene trer i kraft i Nome 1.1.2005
Endringar i §6,§8,§9, og §11
Drangedal kommunestyre 13.11.14 sak 92/14
Nissedal kommunestyre 27.11.14 sak 85/14
Åmli kommunestyre 18.12.14 sak 14/185
Nome kommunestyre 11.12.14 sak 102/14
**Endringar i §3, §9,§13,§14,§16, og ny §17, ny §18, ny §19, sletting av §20
Vedtatt i Representantskapet 30. november 2017**

KAP. 1 GENERELLE BESTEMMELSAR

§1 **Føremål**

Forskriftene har som føremål å sikre ei miljøriktig og økonomisk forsvarleg oppsamling, innsamling, transport og sluttbehandling av avfall, redusere mengda av avfall og legge til rette for attvinning gjennom kjeldesortering i IATA-kommunane.

§2 **Område forskriftene gjeld for**

Forskrifta gjeld oppsamling, innsamling og transport av hushaldningsavfall og spesialavfall frå hushaldningane og tømning av slamavskillarar i heile kommunen. Forskrifta gjeld alle eigedommar med permanent og mellombels busetnad. Forskrifta gjeld også eigedom som ikkje er bygd på når det på desse går føre seg verksemd som skaper avfall.

Forskriftene gjeld også avfallsgebyr.

§3 **Definisjonar**

Abonment:

Tinglyst eigar av eigedom som blir omfatta av den kommunale renovasjonsordninga. For eigedom som er festa bort for meir enn 30 år, skal festaren reknast som abonment dersom ikkje anna er avtala.

Abonmentseining:

Bueining som har kjøkken, opphaldsrom, sanitærrum og eigen inngang.

To eller fleire hyblar som deler kjøkken og sanitærrum.

Hytte eller fritidshus godkjent etter Plan- og bygningsloven.

Brakker, campingvogner m.m.

Attvinning:

Utnytting av avfall og andre restprodukt. Attvinning kan delast inn i attbruk, materialattvinning og energiutnytting.

Avfallsfraksjon:

Ulike typar avfall som IATA har bestemt skal bli sortert ut og leverast for seg.

Husabonment:

Abonment med eigedom som er eller har vore heilårsbustad.

Hushaldningsavfall:

Avfall frå alle typar bustader med private hushaldningar, også bustader som ikkje blir nytta regelmessig, medrekna hytter, fritidshus o.l.

Hytteabonment:

Abonment med eigedom som er godkjent som hytte/fritidshus etter Plan og bygningslova eller tidlegare lovgjeving.

Kjeldesortering:

Sortering av avfall i ulike fraksjonar hos den einskilde hushaldning eller abonment.

Kjørbar veg:

Veg som har snuplass og stigning, svingar, breidde og styrke til å tole ein normal innsamlingsbil med aksestrykk på 8 tonn. Om vinteren **skal** vegen og snuplass vere brøyta og evt. strødd. Ved tvist om ein veg er farbar etter reglane, avgjerast av teknisk etat i kommunen i samråd med IATA. Hos IATA er synet til sjåføren viktig.

Kompostering:

Biologisk nedbryting og stabilisering av organisk materiale.

Miljøfarleg avfall:

Avfall som ikkje kan bli lagt saman med anna avfall på grunn av storleik eller fare for forureining som kan skade menneske og dyr.

Oppsamlingsutstyr:

Kjeldesorteringsskap med boksar o.l. eller behaldarar hos abonnent der abonnenten legg dei ymse avfallsfraksjonane. Restavfallsstativ med sekk. Evt. plastcontainerar.

Renovatør:

Den person som køyrer innsamlingsbilen og som hentar avfallet hos abonnenten.

Restavfall:

Restavfall er avfall som det ikkje er egne sorteringsordningar for.

§4 Avgrensingar

Varm oske, eksplosive, sjølvantennelege, smittfarlege og radioaktive stoff blir ikkje omfatta av forskriftene.

KAP. 2 INNSAMLING AV HUSHALDNINGSAVFALL

§5 Innkjøp og utlevering av oppsamlingsutstyr

IATA kostar og leverer ut utstyr for restavfall og kjeldesortering hos abonnentar med hushaldningsavfall. Fellesløyning hos fleire abonnentar skal godkjennast av IATA. I avfallsbuer held IATA oppsamlingsutstyret og syter for utplassering.

§6 Plassering av oppsamlingsutstyr ved innsamling

Oppsamlingsseiningane skal plasserast samla og lett tilgjengeleg på plant og fast underlag for innsamling.

Tilkomsten skal vere fri for hindringar som kan gjere henting/tømming vanskeleg.

Om vinteren **skal** tilkomsten vere rydda for snø og eventuelt sandstrødd.

Oppsamlingsutstyr skal med henting plasserast ved godkjend veg som er farbar heile året. (sjå definisjon av kjørbar veg)

Oppsamlingsutstyr for fleire hytter/hyttfelt skal vere i hus som er godkjent av IATA. IATA avgjer storleik og type på oppsamlingsseiningane.

Oppsamlingshus for avfall skal ha fast underlag (betong e.l.) i avfallsrommet og fram til renovasjonsbilen. Tilkomsten skal vere fri for hindringar som trappetrinn o.l. og ha moderat stigning.

§7 Felles oppsamlingsplass

Abonnenter kan gå saman om felles oppsamlingsseiningar når det blir godkjent av kommunen. IATA skal godkjenne plassering av felles oppsamlingsseiningar. Der

IATA eig utstyret på fellesplassen, har IATA ansvaret for vedlikehaldet av dette.

Abonnentar kan etter søknad gå saman om felles oppsamlingsseiningar. Ein abonnent må stå ansvarleg ovanfor kommunen og IATA. Abonnentane må ha naturleg naboskap.

§8 Bruk av oppsamlingsutstyr

Abonntenen pliktar å kjeldesortere dei avfallstyper som IATA etablerer innsamlings- og attvinningsordningar for.

Oppsamlingsutstyret må ikkje overfyllest og bli pakka hardare enn at avfallet lett kan bli tømt. Sekkar må ikkje vere fullare enn at dei kan knytast for. På behaldarar skal lokket vere lukka tett til.

I oppsamlingseiningane må det bare bli lagt den type avfall eininga er bestemt for.

I restavfallsutstyret må det bare bli lagt avfall det ikkje er sorteringsordning for.

Abonntenen skal sjå til at fraksjonane er så reine som råd og at dei ikkje blir blanda.

§9 Innsamling av hushaldningsavfall

IATA syter for innsamling av hushaldningsavfall.

Oppsamlingseiningane blir tømt med faste intervall som blir bestemt av IATA.

Tømming blir gjort kjent med tømme kalender som blir distribuert til abonnentane kvart år. Ved uhell eller ekstreme vertilhøve kan tømmeruta fråvikast.

Innsamlinga skal skje mest mogleg skadefritt for abonnenten.

Oppsamlingseiningar på hjul blir sett attende på plass. Evt. søl frå tømminga blir fjerna av renovatøren.

Småbarnsforeldre/føresette med omsorg for fastbuande born under 3 år, kan få større restavfallsdunk utan tilleggsgebyr. Ordninga administrerast av IATA.

§10 Abonntens plikter

Abonntenen er ansvarleg for at oppsamlingsutstyret er plassert i samsvar med desse forskriftene. Abonntenen svarar for skade eller slitasje som ikkje skyldast normalt bruk og må erstatte einingar som er øydelagde eller kome bort.

Abonntenen må sjølv utføre reinhald av oppsamlingsutstyret.

Avfallsfraksjonar skal sorterast ut og bli lagt på rett stad.

Hushaldningsavfall ut over det som blir samla inn, pliktar eigaren å transportere fram til godkjent mottaksanlegg.

§11 Kjeldesortering

Oppsamling, innsamling og behandling av avfallet går føre seg etter kjeldesorteringsprinsippet. Abonntenen pliktar å sortere avfallet i dei fraksjonane som IATA til ei kvar tid avgjer. Hos abonnentane blir fylgjande fraksjonar henta: Matrestar, papir/drikkekartong/hushaldningspapp, glas/småmetall, klede, spesialavfall og restavfall. Lista er ikkje uttømmende.

§12 Kompostering

Abonntent, eller fleire abonnentar i fellesskap som har eigna plass, kan etter søknad inngå avtale med IATA om kompostering av organisk avfall på eigedommane.

Komposteringa skal skje på ein hygienisk god måte i isolerte behaldarar. Ordninga skal vere godkjent av IATA.

KAP. 3 TØMMING AV SLAM FRÅ SLAMAVSKILLARAR M. M.

§13 Tømmefrekvens

Kommunen sett opp tømmefrekvens etter berekna behov i utsleppsløyve. For eigedommar med fast busetting og med toalett knytt til slamavskillaren, skal slamavskillaren tømmast minst kvart 2. år. For eigedom med fast busetting utan toalett knytt til slamavskillaren og for fritidsbusetnad, skal slamavskillaren tømmast kvart 4. år. Tette oppsamlingstankar tømmast etter behov eller minst ein gong i året. IATA i samråd med kommunen kan bestemme ei anna og hyppigare tømning dersom tilhøva tilseier det.

§14 IATA sine oppgåver

Varsel om når tømning skal finne stad vil bli gitt gjennom kunngjering i dagspresse eller på annan måte som IATA finn føremålstenleg. Tømning skal gje minst mogleg støy og lukt. Anlegget skal etter tømning stengjast med lokk o.l. Tømning bør så langt som mogleg skje på bar mark. IATA kan etter avtale utføre tilsyn på vegne av utsleppsmyndigheten.

§15 Pliktene til abonnenten

Abonnenten skal syte for at anlegg som skal tømmast er lett tilgjengelege for tømning med tankbil. Overdekking av kumlokk og liknande med snø, is, jord m.m., skal vere fjerna av abonnenten før tømning blir utført. Den som tømmer anlegget, har rett til å plassere tømmeutstyr på eigdommen for å få utført tømninga.

KAP.4 AVFALLSGEBYR

§16 Avfallsgebyr

Tinglyst eigar eller tinglyst festar av eigedom pliktar å betale gebyr for tenester pålagt etter denne forskrift. Gebyret med evt. tillegg av renter og omkostningar er sikra lovbestemt pant etter pantelovens §6-1. Om renteplikt ved for sein betaling og inndrivning av gebyr gjeld reglane i lov av 6.juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane §§ 26 og 27 tilsvarande. Gebyrplikten gjeld alle eigedommar, også eigedommar som ikkje blir nytta regelmessig. Dersom bygningen har stengt av vatn og avløp, evt. slamavskillar er kopla ut og eldstad er mura att, kan ein søke kommunen om fritak for gebyr. For levering av avfall på miljøstasjon eller avfallsanlegg, skal det betalast gebyr.

§17 Innkreving av gebyr

IATA krev inn renovasjons- og slamgebyr der kommunen sjølv ikkje utfører denne tenesten. Kommunen er klageinstans ved klage på renovasjonsgebyret etter forvaltningslova. Klage på innsamling og avfallshandtering handterast av IATA IKS.

§18 Gebyrfastsetting

Kommunestyret i kvar kommune vedtar kvart år eit gebyrregulativ for dei tenestene som er pålagt etter denne forskrift.

Gebyrsatsane skal fastsettast slik at abonnentane blir oppfordra til å redusere avfallsmengda, sortere i reine fraksjonar og medverke til effektiv innsamling og transport.

Abonnentar med avtale om heimekompostering etter § 12, får reduksjon i gebyr i høve til innspara kostnader.

Gebyr for tømning av slamavskillarar blir rekna etter tømt mengde. Gebyret blir rekna etter eit minstevolum på 4 m³. Ut over dette blir det fastsett trinn.

Gebyrplikt startar når bygg blir tatt i bruk, eller når det generer andre kommunale avgifter.

IATA IKS og kommunane kan gje fritak utan særskilt sakshandsaming i intill 1 år ved opphald på sjukeheim/institusjon.

§19 Tilleggsgebyr

Dersom abonnenten ikkje rettar seg etter pålegg gitt i medhald av denne forskrift, kan abonnenten bli pålagt ekstra gebyr. Gebyret skal dekke dei ekstra utgiftene selskapet får.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	49/21	16.06.2021

Vurdering av utvida samarbeid mellom tenestekontora i Vest-Telemark

Vedlegg

- 1 Oversikt - arbeidsoppgåver Nissedal Fyresdal og Tokke
- 2 Rapport - Vurdering av utvida samarbeid mellom tenestekontor

Saka er skrive av samhandlingskoordinator Kari Gro Espeland

Saksutgreiing:

Bakgrunn for saka:

Hausten 2020 tok Tokke kommune v/ordførerar initiativ til å vurdere eit utvida samarbeid mellom tenestekontora i Vest-Telemark. To av kommunane, dvs. Fyresdal og Nissedal takka ja til invitasjonen om å vera med på dette arbeidet. Målsetjinga var å få eit grunnlag for å vurdere kva for organisering og type samarbeid som vil vera mest hensiktsmessig i f.h.t. kvalitet og ressursutnytting ved tenestekontora.

På bakgrunn av dette, vart det sett ned ei i prosjektgruppe med fylgjande mandat:

Prosjektgruppa utarbeider grunnlagsdokument for vurdering av utvida samarbeid, ev. felles tenestekontor for kommunane Tokke, Fyresdal og Nissedal, med vurdering av mellom anna fylgjande område:

- Arbeidsoppgåver
- Organisering
- Ressursbruk

Prosjektgruppa står fritt til å koma med eiga tilråding.

Rapport frå arbeidet skal leverast administrasjonen i samarbeidskommunane innan 30.april 2021.

Vedlagt fylgjer rapporten frå dette arbeidet.

Fakta i saka:

Tenestekontora i kommunane Nissedal, Fyresdal og Tokke har tildeling av pleie –og omsorgstenester som hovudarbeidsoppgåve, i tillegg til ei rekkje andre oppgåver som går fram av vedlegg 2 til denne saka.

Tenestekontora har ei sjølvstendig rolle i kommunane og er ein viktig samarbeidspart og premisseleverandør både for administrativt og for utøvande nivå i kommunane, i tillegg til å vera ein viktig aktør i møte med innbyggjarane.

Dei tilsette ved tenestekontora har i dag eit uformelt samarbeid om faglege spørsmål og drøfting av anonyme saker. I samband med satsinga på velferdsteknologi i Vest-Telemark, har tenestekontora samarbeid om å utarbeidd felles kriteria for tildeling av velferdsteknologi.

Pleie –og omsorgstenestene (inkl. tenestekontora) i dei tre kommunane nyttar Profil, som mellom anna er eit fag –og dokumentasjonsprogram og ein kommunikasjonskanal både internt i kommunane og i dialog med eksterne aktørar. Sjølv om alle tre kommunane nyttar Profil, så er oppbygginga av programmet tilpassa lokale tilhøve og er dermed ulikt i bruk. Kommunevise statlege rapporteringar (KOSTRA og IPOLS) byggjer på data som er registert i Profil.

Vurdering:

Prosjektgruppa har lagt tre ulike nivå på samarbeid til grunn i si vurdering:

- drøfting av anonyme saker, uformelt ved behov (som nå) eller i faste møte
- samarbeid på systemnivå om utarbeiding av felles styringsverktøy/ kvalitetsstandardar, informasjonsmateriell og kompetanseheving
- alle søknader og arbeidsoppgåver vert handsama av ei felles eining/ vertskommunesamarbeid

Prosjektgruppa har vurdert dei ulike kategoriane med arbeidsoppgåver som vert utført på tenestekontora opp i mot dei tre valde nivåa på samarbeid. Dette er utfyllande beskrive i vedlagt rapport frå prosjektgruppa.

I flg. vedlagt rapport vurderer prosjektgruppa det slik, at eit samarbeid på systemnivå mellom tenestekontora vil ha praktisk nytteverdi for sakshandsamarane ved tenestekontora og medverke til kontinuitet og effektivitet i kvalitetsarbeidet i samsvar med Kvalitetsforskrifta og nasjonale retningslinjer. Samarbeidet vil mellom anna omfatte utarbeiding av kriteria for tildeling av tenester, kvalitetsstandardar og tenesteomtale/ innbyggjarinformasjon. Tenesteomtale og kriteria for tildeling av tenester vil vera viktig informasjon til innbyggjarane og medverke til å harmonisere forventingar hjå innbyggjarane, til det som er det reelle nivået på tenestane i kvar kommune. Sjølv om det vert samarbeidd på systemnivå, vil den einskilde kommune stå fritt til å tilpasse ulike styringsdokument til lokale tilhøve.

Eit uformelt samarbeid slik det er i dag, vert opplevd som nyttig og kan ev. vera eit supplement til eit meir strukturert samarbeid, sjølv om behovet for uformelt samarbeid truleg vil bli mindre dersom eit samarbeid på systemnivå vert etablert.

Eit vertskommunesamarbeid vil kunne ha fordelar med tanke på å samle fagkompetanse og unngå nære relasjonar mellom søkjar, pårørande og sakshandsamar, men eit vertskommunesamarbeid har store datatekniske og praktiske utfordringar, relatert til bruk av fagprogrammet Profil. Ein felles database i eit vertskommunesamarbeid vil ikkje kunne innfri kravet om kommunevis elektronisk rapportering i KOSTRA og IPLOS, og for å oppnå lik oppbygging av fagprogrammet i alle tre kommunane må det gjerast store og ressurskrevjande tilpassingar. I tillegg vurderer prosjektgruppa det slik, at tenestekontoret som ressurs for administrativ leiding i kommunane vil bli svekka ved eit vertskommunesamarbeid, og deltakarkommunane i samarbeidet vil måtte gje frå seg mynde innan for eit stort og viktig tenesteområde, medan ressursansvaret framleis ligg i den einskilde kommune. Ved eit vertskommunesamarbeid vil også tenestekontoret sin nærleik til, og dialog med, dei som utøver tenestane bli svekka samanlikna med slik det er i dag.

På bakgrunn av ei samle vurdering meiner prosjektgruppa at eit samarbeid på systemnivå vil vera mest hensiktsmessig. Eit slikt samarbeid vil utnytte den samla kompetansen som er på tenestekontora, og på sikt medverke til effektiv sakshandsaming og bruka av ressursar. Ved bruk av kriteria for tildeling av tenester, vil ein også redusere risikoen for at nære relasjonar påverkar sakshandsaminga og ha eit objektivt grunnlag for vurdering av klagesaker.

På bakgrunn av vedlagt rapport, vil rådmannen slutte seg til tilrådinga frå prosjektgruppa.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre vedtek at

- Nissedal kommune blir med i eit formalisert samarbeid med tenestekontora i Tokke og Fyresdal, for på den måten å arbeide systematisk med kriteria for tildeling av tenester, kvalitetsstandard og tenesteomtale og leggje til rette for felles kompetanseheving i kommunane
- Kommunane Vinje, Seljord og Kviteseid vert invitert med i dette arbeidet
- Det vert nytta 20% prosjektstilling i eitt år til å koordinere samarbeidet mellom tenestekontora og til å utarbeide dokument til bruk i kommunane. Kostnadane vert delt mellom kommunane i samarbeidet
- Prosjektet skal evaluerast etter ½ år, med fokus på framdrift, resultat og ressursbehov, med rapport til politisk nivå
- Rådmennene i samarbeidskommunane har ansvar for at arbeidet vert sett i verk.

Oversikt over oppgaver lagt til tenestekontora i Tokke, Fyresdal og Nissedal:

	Tokke	Fyresdal	Nissedal
<u>Saksutgreiing m/ innstilling i saker som gjeld pleie –og omsorgstenester:</u> Ansvar for alt frå søknadsregistrering, innhenting av data/ heimebesøk, bruk av lovgrunnlag til innstilling. Tenestekontoret fattar ikkje endeleg vedtak. Sender ut vedtak og arkiverer.	x	X	X
<u>Saksutgreiing m/ vedtak i saker som gjeld pleie –og omsorgstenester:</u> Same ansvar som ved saksutgreiing m/ innstilling, men tenestekontoret har i tillegg fullmakt til å fatte vedtak. For nokre av tenestekontora vil begge kategoriane (saksutgreiing med og utan vedtak) vera aktuelle. (variasjon mellom kommunane i kva som saker som TK fettar vedtal eller tek veidare i T-møte	X		X
<u>Vederlagsbetaling:</u> Innhenting av opplysningar, berekning av brukarbetaling, utsending av vedtak. Bereknar fakturagrunnlag, etteroppgjer og justering av vedtak ved instiuasjonsopphald		X	X
<u>Fakturering av tenester</u> Heimehjelp, middag/ mat, alarmer, instituasjonsopphald, vask av tøy, ev. andre kommunaletenester		X	X
<u>TT-kort:</u> Sakshandsaming m/ vedtak, oppdatere kommuneoversikt.		X	X
<u>Ledsagerbevis:</u> Sakshandsaming med vedtak, oppdatere kommuneoversikt. Lage ledsagerbevis (kort).		X	X
<u>Parkeringsløyve:</u> Sakshandsaming med vedtak. Oppdatere kommuneoversikt hos Statens vegvesen. Lage parkeringskort.		X	X
<u>Støttekontakt og avlasting:</u>	x	x	x

Sakshandsaming og vedtak. Rekruttering, samle inn opplysningar til søknad om politiattest, inngå oppdragsavtaler og attestere timelister, ev. anna oppfølging. (Kommunale variasjonar i ansvarsområde.)			
<u>Individuell plan – Profil</u> Sakshandsaming med vedtak, oppdatere kommuneoversikt. Oppnemning av koordinator.	X	x	X
<u>Bistå leiarar ved søknad om og rapportering på:</u> IPLOS Psykisk utviklingshemma Ressurskrevjande tenester Kostra Kompetansetilskot	X	X	x
<u>Koordinerande eining:</u> Samordne tenester rundt einskild brukarar. Forløpskoordinator psykiatri og rus, koordinator habilitering og rehabilitering, oppdatere kommuneoversikt.	X	X	X
<u>Meldingsansvarleg:</u> Ta i mot, vidareformidle og svare på meldingar frå STHF saman med sjukepleietenesta. (Kommunale variasjonar.)	X	X	X
<u>Husleigeavtaler - trygde- omsorgsbustad.</u> Inngå og følgje opp husleigeavtaler (inn og utflytting). (Kommunale variasjonar.)	X	X	X
<u>Førebyggjande heimebesøk:</u> Innhente navn, planlegge besøk, sende invitasjon, gjennomføre besøk m/fysioterapeut, oppfølging.		x	
<u>Dagleg oppfølging av testing av tryggingssalarmar</u> Saman med heimetenesta			X
<u>Søke eller bistå ved søknad om verjemål</u>			x

<u>Diverse støttefunksjonar i ulike prosjekt</u>	x	x	X
<u>Profil:</u> Systemansvarleg, opplæring av tilsette (Kommunale variasjonar.)	X		X
<u>Demensteam</u>	x	X	x
<u>Velferdsteknologiprojektet</u> (Kommunale variasjonar.)	x	x	X
<u>Utarbeiding av prosedyrer/ kvalitetssikringssystem</u> (Kommunale variasjonar.)	X	X	X
<u>Informasjon</u> <u>Digital Innbyggjardialog</u>	X	X	X
<u>Hjelpemiddel</u> Hovudkontakt mellom fylkesnivå på tildeling av hjelpemiddel og lokale brukarar. I tillegg lokal kontaktperson for kognitive hejlepmeiddel, syn, hørsel og bevegelse			x
<u>Husbanken</u> <u>Kartlegging og vurdering i fht. tilretteleggingstilskot, startlån, utbedringstilskot</u>			x

Oppdatert 06.01.21. KGE

VURDERING AV UTVIDA SAMARBEID MELLOM TENESTEKONTOR

Eit samarbeid mellom kommunane Fyresdal, Nissedal og Tokke

Samandrag

Denne rapporten gjev kommunane eit grunnlag for å vurdere fordelar og ulemper ved ulike nivå på samarbeid mellom tenestekontora i Fyresdal, Nissedal og Tokke. Ansvar og arbeidsoppgåver er vurdert i forhold til uformelt samarbeid (som i dag), samarbeid på systemnivå og eit vertskommunesamarbeid.

Rapporten konkluderer med at eit samarbeid på systemnivå, dvs. samarbeid om utarbeiding av styringsverktøy som kvalitetsindikatorar, kriteria for tildeling av tenester og tenesteomtale vil vera mest tenleg for kommunane. Eit slikt samarbeid vil innebere god utnyttig av den fagkompetansen som er på tenestekontora og utvikle gode verktøy til bruk i den kommunale sakshandsaminga.

Forord	2
Innleiing	3
Mandat og tilråding	3
Prosjekt mål	3
Resultatmål	3
Effekt mål	3
Organisering av prosjektet	4
Prosjektleiing	4
Prosjektgruppe	4
Arbeidsgruppe	4
Nå-situasjonen	4
Tenestekontora si rolle i kommunane	4
Tal på saker og forventede befolkningsframskriving	5
Prosjektskildring	8
Juridiske og datatekniske tilhøve	8
Systematisering av ulike oppgåver/ ansvarsområde ved tildelingskontora	9
Vurdering av fordelar og ulemper ved ulike typar samarbeid	9
Vurdering av oppgåver/ ansvarsområde sett i f.h.t. ulike nivå på samarbeid	12
Samla vurderinga/ tilrådd nivå på samarbeid	13
Aktuelle interessentar	14
Kritiske suksessfaktorar	14
Oppsummering	14
Konklusjon og tilråding	15

Forord

Vurdering av utvida samarbeid mellom tenestekontora i Vest-Telemark har vore på dagsorden både i kommunalsjefforum og i samarbeidsmøte mellom tenestekontora tidlegare (2019). Nokre av kommunane opplevde då at det ikkje var rette tidspunktet for å starte eit slikt arbeid, og arbeidet med vart derfor sett på vent.

Hausten 2020 tok Tokke kommune ved ordførar initiativ til å vurdere eit utvida samarbeid mellom tenestekontora i Vest-Telemark, og Fyresdal og Nissedal stilte seg positive til å vera med på dette arbeidet.

Ei arbeidsgruppe med tilsette på tenestekontora, saman med samhandlingskoordinator har utarbeida eit grunnlag for vurdering av utvida samarbeid. Arbeidet er gjort i tett dialog med prosjektgruppa, som kjem med si innstilling til vidare arbeid i kommunane.

Takk til alle for godt samarbeid, for erfaringar som er delt og for innsatsen som er lagt ned for å skaffe eit godt faktagrunnlag for konklusjon og tilråding!

Kari Gro Espeland
Samhandlingskoordinator
Sykehuset Telemark HF og kommunane i Vest-Telemark

Innleiing

Tokke kommune ved ordførar tok hausten 2020 eit initiativ til å lage ei felles utgreiing om utvida samarbeid mellom tenestekontora i Vest-Telemark. Etter litt politiske og administrative sonderingar blei det sett ned ei prosjektgruppe med representantar frå kommunane Tokke, Fyresdal og Nissedal. Prosjektgruppa fekk i oppgåve å utarbeide eit grunnlag for å kunne vurdere eit utvida samarbeid mellom tenestekontora i dei tre kommunane.

Mandat og tilråding

Prosjektgruppa sitt mandat

Prosjektgruppa utarbeider grunnlagsdokument for vurdering av utvida samarbeid, ev. felles tenestekontor for kommunane Tokke, Fyresdal og Nissedal, med vurdering av mellom anna fylgjande område:

- *Arbeidsoppgåver*
- *Organisering*
- *Ressursbruk*

Arbeidsgruppa står fritt til å koma med eiga tilråding

Rapport frå arbeidet skal leverast administrasjonen i samarbeidskommunane innan 30. april 2021

Prosjektgruppa tolkar mandatet slik, at det omfattar oppgåver ved tenestekontora generelt, ikkje bare arbeidsoppgåver relatert til tildeling av pleie –og omsorgstenester.

På bakgrunn av mandatet gjev prosjektgruppa denne tilrådinga avslutningsvis i rapporten:

Prosjektgruppa rår kommunane til å formalisere eit samarbeid mellom tenestekontora i Tokke, Nissedal og Fyresdal, for på den måten å arbeide systematisk med kriteria for tildeling av tenester, kvalitetsstandard og tenesteomtale og leggje til rette for felles kompetanseheving i kommunane. Prosjektgruppa rår vidare til at tenestekontora i Vinje, Seljord og Kviteseid vert invitert med i dette arbeidet.

Prosjektmål

Resultatmål

Optimalisere samarbeidet mellom tenestekontora.

Målsetjinga inneber i praksis at rapporten frå dette arbeidet skal syne kva for organisering som vil vera mest hensiktsmessig i f.h.t. å oppnå best mogeleg kvalitet på tenestene og best mogeleg bruk av ressursane på tenestekontora.

Effektmål

- Samla kompetanse – større fagmiljø
- Unngå nære relasjonar mellom søkjar, pårørande og sakshandsamar
- Felles kriteria for tildeling av tenester/ lik praksis
- Brei vurdering av klagesaker

- Betre ressursutnytting

Organisering av prosjektet

Prosjektleder

Samhandlingskoordinator – Kari Gro Espeland

Prosjektgruppe

Samhandlingskoordinator (leder) – Kari Gro Espeland

Rådmannen i Fyresdal (medleder) – Une Marit Tangen

Kommunalsjef Tokke kommune – Ann Wraa

Einingsleder Nissedal kommune – Arne Hansen Espebu

Tenestekontoret Tokke – Birgith Stordrage

Tenestekontoret Fyresdal – Siv Skeimo Seltveit

Tenestekontoret Nissedal – Gunnhild Håtveit

Representant for dei tillitsvald, NSF Fyresdal – Christine Herregården Pedersen

Representant for vernetenesta, Nissedal – Torbjørg Johansen

Representant for brukarane, Tokke eldreråd – Tahar Haddad

Prosjektgruppa har hatt 4 møte på Teams, tidsramma har vore om lag 1 time per møte.

Arbeidsgruppe

Tilsette ved tenestekontora (dei same som i prosjektgruppa) saman med samhandlingskoordinator, har utgjort ei arbeidsgruppe. Arbeidsgruppa har utarbeidd utkast til rapport, som har blitt lagt fram for prosjektgruppa. Arbeidsgruppe har til saman hatt 3 møte a` 5 timar pluss eitt kort møte på Teams.

Nå-situasjonen

Tenestekontora si rolle i kommunane

Dei fleste kommunane etablerte tenestekontor, eller tildelingskontor, som nokre kommunar har valt å kalle det, i perioden 2011 – 2013. Dette vart mellom anna gjort for å imøtekoma kravet i Helse og omsorgstenestelova § 7.3 om koordinerande eining i kommunane. I tillegg var dette ein periode der Bestillar – utførarmodellen, med eit tydeleg skilje mellom forvaltning og utøvande nivå, stod på dagsorden i mange kommunar. I praksis innebar dette mellom anna at kommunane ynskte eit skilje mellom sakshandsamar og dei som utøver tenestene, primært for å unngå prinsippet om «bukken og havresekken».

Av praktiske årsaker har mindre kommunar vald å leggje fleire andre oppgåver til tenestekontora, og tenestekontora har på mange måtar fått ei sentra rolle i forvaltninga av kommunen sine pleie –og omsorgstenester. Tenestekontora har nå ei sjølvstendig rolle i kommunane og er ein viktig samarbeidspart og premissleverandør både for administrativt og for utøvande nivå i kommunane, i tillegg til å vera ein viktig aktør i møte med innbyggjarane. Kommunane har dei siste åra fått ansvar for fleire typar lovpålagte

tenester, som tidelegare var lagt til lokale NAV-kontor, og tenestekontora handsamar eit breitt spekter av søknader som gjeld innbyggjarar i alle aldersgrupper.

Tenestekontora i kommunane Nissedal, Fyresdal og Tokke har tildeling av pleie –og omsorgstenester som hovudarbeidsoppgåve, i tillegg til ei rekkje andre oppgåver. Dei tilsette ved tenestekontora har i dag eit uformelt samarbeid om faglege spørsmål og drøfting av anonyme sakar. I samband med satsinga på velferdsteknologi i Vest-Telemark, har tenestekontora samarbeid om å utarbeidd felles kriteria for tildeling av velferdsteknologi. Det er også etablert eit forum for samarbeid mellom tenestekontora og Sykehuset Telemark HF, der særleg samarbeid om utskrivingsklare pasientar er tema.

Pleie –og omsorgstenestene (inkl. tenestekontora) i dei tre kommunane nyttar Profil, som er eit fag –og dokumentasjonsprogram og ein kommunikasjonskanal både internt i kommunane og i dialog med eksterne aktørar, mellom anna er elektronisk rapportering til nasjonale myndigheiter basert på registreringane som er gjort i Profil. Programmet omfattar arkiv og pasientjournal og er kommunen sitt samla dokumentasjonsprogram innan pleie –og omsorg. Profil omfattar modular for sakshandsaming, vederlagsbetaling, fakturering, rapportering og statistikk, samt elektronisk samhandling både internt i kommunen og i dialog med sjukehuset, og med andre eksterne aktørar (t.d. fastlegar i andre kommunar). Sjølv om alle tre kommunane nyttar Profil, så er oppbygginga av programmet tilpassa lokale tilhøve og er dermed ulikt i bruk.

I tillegg til sakshandsaming og tildeling av tenester har tenestekontora ei rekkje oppgåver som går fram av vedlegg til denne rapporten.

For å utføre desse oppgåvene har tenestekontora i dei tre kommunane fylgjande bemanning:

Nissedal	2 årsverk
Fyresdal	1 årsverk
Tokke	1 årsverk

Tal på saker og forventa befolkningsframskriving

Oversikt over tal på ulike typar sakar som vart handsama ved tenestekontora i perioden 2018 - 2020:

Type saker	Nissedal			Fyresdal			Tokke		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
<u>Søknad om helsetenester i heimen:</u>									
• Heimesjukepleie	110	110	96	70	60	82	91	86	151
• Heimehjelp	70	43	19	20	22	24	48	22	41
• Praktisk bistand – opplæring	1	1	1	0	0	0	0	0	0
• Psykisk helse	8	11	18	14	21	14	88	59	98
<u>Søknad om institusjonsopphald:</u>									
• Korttidsopphald – rehabilitering	11	18	20	11	12	4	0	0	0
• Korttidsopphald – utredning/ behandling	20	5	2	20	8	13	11	10	3
• Korttidsopphald – anna	22	36	21	7	8	17	44	62	76
• Avlastning – institusjon	10	3	1	7	14	11	4	7	6
• Langtidsopphald	2	5	5	4	5	7	7	11	11
• Dagopphald	1	0	0	3	0	0	4	7	11

Type saker	Nissedal			Fyresdal			Tokke		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Berekne og justere, samt foreta slutt – og etteroppgjør ved institusjonsopphald	49	68	75	57	111	92	62	66	74
Fatte vedtak om betalingsattsar på andre fakturerbare tenester	90	98	104	144	20	93	87	47	94
Søknad om omsorgsbustad	1	2	1	1	2	1	4	6	11
Søknad om trygdebustad/aldersbustad	2	2	0	2	5	4	10	15	7
Søknad om vask av privat tøy	1	0	0	4	2	3	1	0	0
Søknad om individuell plan	1	1	5	0	0	1	1	2	1
Søknad om brukarstyrt personleg assistent	1	1	3	0	0	1	1	1	0
Søknad om støttekontakt	1	6	4	11	16	16	22	14	17
Søknad om avlastning utanfor institusjon	1	5	8	10	11	13	1	0	0
Søknad om omsorgsstønad	1	1	1	4	6	4	8	8	3
Søknad om andre tenester:									
• TT-kort (tilrettelagt transport)	0	0	0	0	2	1	0	0	0
• Ledsagerbevis	0	0	21	5	2	3	0	0	0
• Handicapparkering	0	0	5	4	6	6	0	0	0
• Middag til heimebuande	12	13	3	23	18	14	15	23	27
• Lunsj og kveldsmat til heimebuande	0	0	0	2	2	3	3	1	7
Søknad om tryggleiksalarm	21	7	6	15	29	22	19	15	34
Handsaming av klagesaker	2	2	4	0	2	1	11	16	19
Samla tal på saker per år i perioden 2018 – 2020	440	432	421	300	372	357	594	472	617

Tilsette på tenestekontora er i tett dialog med søkjar under handsaming av søknader, slik at ein gjennom dialog unngår ein del klagesaker, sjølv om tenester vert gjeve på eit lågare nivå enn det som det opphaveleg vart søkt om. Dette inneber at talet på klagesaker er langt lågare enn talet på saker der søknaden ikkje vert i møtekomen med dei tenester det vert søkt om. Oversikt over søknader som vert delvis imøtekome går ikkje fram av den statistikken som er tilgjengeleg i Profil.

Tenestekontora har rutinar for oppfølging/ evaluering av vedtak som er fatta og tek aktivt del i dette arbeidet saman med brukarar og ev. pårørande i eit tverrfagleg samarbeid med dei som utøver tenestane. I saker relatert til ungar og unge vaksen omfattar samarbeidet også andre aktørar som t.d. grunnskule/ vidaregåande skule, barnehage og arbeidsplass, samt spesialisthelsetenesta.

Tabellen under gjev ein oversikt over aktive saker per 31.12.2020, dvs. tal på personar som får ulike typar tenester på dette tidspunktet. Det går ikkje fram av oversikta kor mange personar det er som er mottakar av fleire typar tenester.

Vurdering av utvida samarbeid mellom tenestekontor

Aktive vedtak per 31.12.2020.	Nissedal	Fyresdal	Tokke
<u>Vedtak om helsetenester i heimen:</u>			
• Heimesjukepleie	58	75	69
• Heimehjelp	47	45	69
• Praktisk bistand – opplæring	11	0	8
• Psykisk helse	25	23	106
<u>Vedtak om institusjonsopphald:</u>			
• Korttidsopphald – rehabilitering	3	2	0
• Korttidsopphald – utredning/ behandling	0	0	0
• Korttidsopphald – anna	3	1	7
• Avlastning – institusjon	3	3	3
• Langtidsopphald	14	14	21
• Dagopphald	0	0	3
Tal på brukarar med vedtak om vederlagsbetaling	16	14	21
Tal på brukarar med andre fakturerbare tenester	97	115	94
Vedtak om omsorgsbustad	9	20	21
Vedtak om trygdebustad/ aldersbustad	9	11	22
Vedtak om vask av privat tøy	0	2	1
Vedtak om individuell plan	9	6	2
Vedtak om brukarstyrt personleg assistent	3	0	2
Vedtak om støttekontakt	7	16	14
Vedtak om avlastning utanfor institusjon	4	3	1
Vedtak om omsorgsstønad	2	2	5
<u>Vedtak om andre tenester</u>			
• TT-kort (tilrettelagt transport)	0	7	0
• Ledsagerbevis	14	8	0
• Handicapparkering	5	20	0
• Middag til heimebuande	13	19	25
• Lunsj og kveldsmat til heimebuande	1	4	14
Vedtak om tryggleiksalarm	30	43	74
Klagesaker til handsaming	0	0	19
Tal på aktive saker samla per 31.12.2020.	383	453	601

Fylgjande tabell syner forventa framskrivning av alderssamansetninga/eldre over 67 år i perioden 2025 til 2040:

Kommune	Aldersgrupper	2020	2025	2035	2040
Nissedal	67 til 79 år	214	255	277	289
	80 til 89 år	59	76	140	155
	90 år eller eldre	15	16	26	43
Fyresdal	67 til 79 år	235	213	235	232
	80 til 89 år	54	79	109	129
	90 år eller eldre	15	10	26	33
Tokke	67 til 79 år	300	347	378	368
	80 til 89 år	121	121	184	208
	90 år eller eldre	30	25	32	43

Tenestekontora fattar også vedtak som gjeld barn, unge og vaksne under 67 år. Fylgjande tabell syner vedtak fordelt på aldersgrupper i 2020.

	0 - 20 år	21 – 67 år	Over 67 år
Nissedal	25	67	329
Fyresdal	33	106	285
Tokke	73	195	558

Prosjektskildring

Arbeidsgruppa har lagt fylgjande tilnærming til grunn i arbeidet

- Avklare juridiske og datatekniske tilhøve
- Systematisere/ kategorisere ulike typar arbeidsoppgåver ved tenestekontora
- Definere fordelar og ulemper ved ulike typar samarbeid
- Vurdere ulike arbeidsoppgåver i f.h.t. ulike typar samarbeid
- Gjere ei samla vurdering som grunnlag for å tilrå modell for samarbeid

Juridiske og datatekniske tilhøve

I flg. KS-Advokatene er det ingen openbare juridiske hindringar for å etablere eit vertskommunesamarbeid mellom tenestekontora. Vertskommunesamarbeid er ei samarbeidsform som er utvikla for samarbeid om lovpålagte oppgåver og utøving av offentleg mynde. Unntaket for å kunne nytte eit vertskommunesamarbeid er ei presisering i det aktuelle lovgrunnlaget, om at kommunestyret *sjølv* skal fatte vedtak, dvs. at kommunestyret kan ikkje delegere mynde til andre, heller ikkje internt i eigen kommune. Dette unntaket er ikkje relevant, når det gjeld spørsmålet om å organisere tenestekontora i eit vertskommunesamarbeid.

Drøfting av anonyme saker eller etter samtykke, og samarbeid på systemnivå vil heller ikkje bli omfatta av juridiske avgrensingar.

Alle tre kommunane har fagprogrammet Profil, men sidan det er ulik serverdrift, er ein felles database for dei tre kommunane ikkje mogeleg. Alle tenestekontora kan ha tilgang til kvarandre sine databaser, men det vil vera tungvint, og krev inn-logging på to ulike driftsserverar (AspiT og VTDS). Sidan fagprogramma har ulik oppbygging i dei tre kommunane, vil det vera uoversiktleg for brukarane av programmet og det vil vera risiko for at viktig pasientinformasjon ikkje blir fanga opp. Dette utfordringsbilde vil ikkje påverke eit uforpliktande samarbeid mellom tenestekontora, eller samarbeid på systemnivå, då dette ikkje krev tilgang til fagprogram i andre kommunar.

Tilgang til felles fagprogram vil derimot vera ein føresetnad for at eit ev. vertskommunesamarbeid skal kunne fungere optimalt eller etter hensikta. Utfordringa med felles fagprogram vert ytterlegare forsterka på grunn av krav om *kommunevis elektronisk rapportering*. Svaret frå Visma til kommunane stadfestar dette «rapporteringsmessige problemstillinger (IPLOS etc) taler nok for at det må være tre separate Profil-databaser for hver kommune».

Sjølv om alle tre kommunane har Profil, har dei valt ulik oppbygging av programmet, og ei harmonisering av dette vil vera eit særskilt omfattande og kostnadskrevjande prosess. Sidan den praktiske utøvinga av enkeltvedtak og aktivt bruk av fagprogrammet føregår i den einskilde kommune, vil dette medføre store

endringar i bruken av programmet for alle involverte i kommunane, både internt i pleie og omsorgstenesta og i samhandling med til dømes helseføretaket og den kommunale legetenesta.

Ei ev. tilpassing av fagprogrammet Profil til ein felles struktur i ulike databaser, vil derfor vera ei stor utfordring, vera kostnadskrevjande og krevje store tilpassingar og opplæring hjå dei som nyttar programmet.

Systematisering av ulike oppgåver/ ansvarsområde ved tildelingskontora

I arbeidet med kartlegging av nå-situasjonen, har arbeidsgruppa kome fram til fylgjande kategoriar av arbeidsoppgåver som bør vurderast med tanke på utvida samarbeid mellom kommunane:

- Handsame søknader om pleie –og omsorgstenester ut i frå ei helsefagleg og juridisk vurdering
- Handsame klagesaker
- Sakshandsame og berekne vederlagsbetaling, justere vederlag og foreta sluttoppgjer og etteroppgjer
- Fakturere tenester
- Utarbeide rapporteringsgrunnlag (IPLOS, KOSTRA, tilskot psykisk utviklingshemma, kompetansemiddlar og ressurskrevjande tenester)
- Søke om tilskot
- Systemansvarleg fagprogram/ opplæringsansvar (Profil)
- Fastsetje nivå på tenester/ utarbeide styringsdokument
- Vurdering av behov for hjelpemiddel, utarbeiding av søknader og oppfølging av brukarar med vedtak om hjelpemiddel
- Kommunale støtteordningar til tilrettelegging av bustad, relatert til helsesvikt (tidlegare husbankordningar)

Vurdering av fordelar og ulemper ved ulike typar samarbeid

Nivå på samarbeid	Fordeler	Ulemper
<p>Nivå 1 Drøfting av saker, ved behov eller i faste møte.</p> <p>Kommunen har ressursansvar og vedtaksmynde.</p> <p>Alle søknader og arbeidsoppgåver vert handsama og utført i den einskilde kommune.</p>	<p>Drøfting av saker vil gje grunnlag for meir objektiv tilnærming og breiare grunnlag for å fatte vedtak. Særleg relevant ved søknader om omfattande og langvarige tenester.</p> <p>Generell nytteverdi av å drøfte saker, dele kompetanse og samarbeide om å fastsette nivå på tenester.</p> <p>Å ha sakshandsamar i søkjar sin kommune, vil sikrar kontinuitet og meir føreseieleg saksbehandling, samstundes som nærleiken til pasient og pårørande blir ivaretatt.</p>	<p>Ved vidareføring av gjeldande praksis, vil det vera opp til sakshandsamar å ta initiativ til drøfting av saker. Sjølv om nasjonal veileder for saksbehandling blir lagt til grunn, vil ein mangle lokale standardar og tildelingskriteria, og kontakten mellom tenestekontora vil vera «tilfeldig».</p> <p>Faste møte vil sikre ei breiare vurdering av saker, men vera meir tidkrevjande enn møte ved behov.</p>

Nivå på samarbeid	Fordeler	Ulemper
	Samarbeidet er uforpliktande og kommunen har sjølvsendig mynde til å fatte vedtak.	
<p>Nivå 2 Kontinuerleg forbetningsarbeid gjennom samarbeid på systemnivå</p> <p>Utarbeide felles styringsverktøy/ kvalitetsstandard for tildeling av tenester i kommunane.</p> <p>Felles kompetanseheving og bruk av juridisk kompetanse for drøfting av kompliserte problemstillingar.</p> <p>Utarbeide tenestekomtale/ felles informasjon til innbyggjarane.</p> <p>Alle søknader og arbeidsoppgåver vert handsama i den einssilde kommune.</p> <p>Kommunen har ressursansvar og vedtaksmynde.</p>	<p>Felles styringsverktøy vil leggje grunnlag for mest mogeleg likt nivå på tenestene både internt i den einssilde kommune og på tvers av kommunane.</p> <p>Kvalitetsstandard og tenestekomtale vil medverke til å avklare forventningar og setje minstestandar for skjønnsutøving og gje meir føreseielege tenester.</p> <p>Felles utarbeida kvalitetsstandarar vil synleggjera beste effektive omsorgsnivå («omsorgstrappa») som grunnlag for tildeling av dei kommunale tenestene.</p> <p>Felles lokalt tilpassa kompetanseheving/ felles kompetanseplan for tenestekontora vil vera økonomisk lønsamt for kommunane.</p> <p>Redusere konsekvensen av nærleik/ relasjonar mellom søkjar og sakshandsamar</p> <p>Effektivt som grunnlag for sakshandsaming.</p> <p>Styringsverktøy/ kvalitetsstandard kan tilpassast og vert vedtate av den einssilde kommune.</p> <p>Eit samarbeid på systemnivå vil kunne medverke til å realisere kvalitetsreforma si intensjon om nærleik og føreseielege tenester.</p>	<p>Vil vera tidkrevjande og det må setjast av ressursar til å utarbeide felles styringsverktøy, tildelingskriteria og tenestekomtale/ innbyggjarformasjon.</p>

Nivå på samarbeid	Fordeler	Ulemper
	<p>Formalisert samarbeid mellom tenestekontora vil opplevast positiv og vera ein styrke for dei tilsette ved tenestekontora.</p>	
<p>Nivå 3 Vertskommunesamarbeid</p> <p>Alle søknader og arbeidsoppgåver vert handsama av ei felles eining.</p> <p>Vedtaksmynde og personalansvar er delegert til ein vertskommune.</p> <p>Ressursansvaret er framleis hjå den einskilde kommune.</p>	<p>Større fagmiljø og mindre sårbart ved fråvær.</p> <p>Den einskilde tilsette vil kunne «spesialisere» seg på ulike saker/ oppgåver.</p>	<p>Det vil vera tidkrevjande og det må setjast av ressursar til etablering av felles tenestekontor inkl. harmonisering av rutinar, utarbeiding av felles styringsverktøy, tildelingskriteria og informasjon til innbyggjarane.</p> <p>All mynde i saker som vert handsama på tenestekontoret vert delegert til vertskommunen frå den kommunen som eig ressursane og som utøver tenestene.</p> <p>Det vil vera store avstandar mellom deltakarkommunane og tenestekontoret i vertskommunen.</p> <p>Tenestekontoret si rolle overfor både administrasjon og dei utøvande tenestene i deltakarkommunane vil bli svekka.</p> <p>Manglande samsvar mellom tildelte teneste og tilgang på tenester og ressursar i den einskilde kommune vil kunne vera ei utfordring.</p> <p>Lange avstandar i samband med heimebesøk vil krevje ressursar.</p> <p>Lang arbeidsveg for tilsette.</p> <p>Ved fysisk plassering av tenestekontoret i ein</p>

Nivå på samarbeid	Fordeler	Ulemper
		<p>vertskommunen vil det vera vanskeleg for innbyggjarar i deltakarkommunane å møte opp på tenestekontoret.</p> <p>Eit vertskommunesamarbeid vil ikkje byggje opp under kvalitetsreforma si intensjon om nærleik og føreseielege tenester.</p> <p>IT-teknisk vil alternativet med to ulike driftsmiljø gjere det tungvindt pga. fleire innloggingar.</p> <p>Ulik oppbygging av Profil vil gjera sakshandsaming og informasjonsflyt uoversiktleg og auke risikoen for feil i utøving av tenesta.</p> <p>Å byggje om tre ulike Profildatabaser til ei identisk lik oppbygging i alle kommunane, vil vera ein svært omfattande og kostnadskrevjande prosess for alle tre kommunane.</p> <p>Å erstatte tre Profil-databaser med ein felles database for tre kommunar vil ikkje vera mogeleg p.g.a. krav om kommunevis rapportering (KOSTRA og IPLOS) på bakgrunn av data som er registerert i Profil.</p>

Vurdering av oppgåver/ ansvarsområde sett i f.h.t. ulike nivå på samarbeid

Samarbeid mellom tenestekontora vert kategorisert i fylgjande nivå:

0 = ikkje relevant med samarbeid

1 = drøfting av anonyme saker, uformelt ved behov (som nå) eller i faste møte

2 = samarbeid på systemnivå for utarbeiding av felles styringsverktøy/ kvalitetsstandardar, informasjonsmateriell og kompetanseheving

3 = alle søknader og arbeidsoppgåver vert handsama av ei felles eining/ vertskommunesamarbeid

Tabellen under syner prosjektgruppa si vurdering av kva som vil vera det optimale nivået på samarbeid innan dei ulike kategoriane med arbeidsoppgåver. Grunngeving for val av samarbeidsnivå går fram av tabellen over, som syner fordelar og ulemper ved ulike nivå på samarbeid.

Kategoriar arbeidsoppgåver	Tilrådd nivå på samarbeid
Sakshandsame søknader om pleie –og omsorgstenester	1 og 2
Sakshandsame klagesaker	1 og 2
Fastsetje nivå på tenester	2
Sakshandsame og berekne vederlagsbetaling, justere vederlag og foreta sluttoppgjer og etteroppgjer	2
Fatte vedtak om betalingsatts på andre fakturerbare tenester	0
Utarbeide rapporteringsgrunnlag (IPLOS, KOSTRA, tilskot psykisk utviklingshemma, kompetansemiddlar og ressurskrevjande tenester)	0
Søke om tilskot	1 og 2
Systemansvar og opplæring i fagprogram (Profil)	0
Vurdering av behov for hjelpemiddel, utarbeiding av søknader og oppfølging av brukarar med vedtak om hjelpemiddel	1
Kommunale støtteordningar for tilrettelegging av bustad, relatert til helsesvikt (tidlegare husbankordningar)	1 og 2

Samla vurderinga/ tilrådd nivå på samarbeid

Nivå 1 er ei beskriving av uformelt samarbeid slik det er i dag, men tek også høgde for at dette kan organiserast med faste samarbeidsmøte, for å drøfte enkelt saker og problemstillingar. Dette samarbeidet vert opplevd som nyttig og kan ev. vera eit supplement til eit meir strukturert samarbeid på nivå 2, sjølv om behovet for uformelt samarbeid truleg vil bli mindre dersom nivå 2 vert realisert.

Nivå 2 dvs. samarbeid på systemnivå om utarbeiding av kvalitetsstandardar og felles styringsverktøy, vil ha stor nytteverdi for sakshandsamarane ved tenestekontora. Eit slikt samarbeid vil også kunne gje eit godt grunnlag for handtering av klagesaker. Tenesteomtale/ kriteria for tildeling av tenester vil vera viktig informasjon til innbyggjarane og medverke til å harmonisere forventingar hjå innbyggjarane, til det som er det reelle nivået på tenestane. Eit formalisert samarbeid på systemnivå vil fungere som eit viktig fagfora for tilsette på tenestekontora og medverke til eit systematisk arbeid med kompetanseheving, tenesteutvikling og kvalitet i samsvar med Kvalitetsforskrifta og nasjonale retningslinjer. Systematisk kartlegging, oppfølging og samanheng i tenestene er også vektlagt i St. meld. 15 Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre, samt fleire andre relevante handlingsplanar og reformar.

Nivå 3 dvs. vertskommunesamarbeid har store datatekniske og praktiske utfordringar relatert til bruk av fagprogrammet Profil, og vil ikkje kunne innfri kravet om kommunevis elektronisk rapportering i KOSTRA og IPLOS. Tenestekontoret som ressurs for administrativ leiing i kommunane vil bli svekka ved eit vertskommunesamarbeid, og deltakarkommunane i samarbeidet vil måtte gje frå seg mynde innan for eit stort og viktig tenesteområde, medan ressursansvaret framleis ligg i den einskilde kommune. Ved eit vertskommunesamarbeid vil også tenestekontoret sin nærleik til, og dialog med, dei som utøver tenestane bli svekka samanlikna med slik det er i dag.

På bakgrunn av ei samle vurdering meiner prosjektgruppa at eit samarbeid på systemnivå er det som best vil i møtekomma effektmåla for prosjektet. Eit slikt samarbeid vil utnytte den samla kompetansen som er på tenestekontora, og på sikt medverke til effektiv sakshandsaming/ bruka av ressursar. Ved bruk av kriteria for tildeling av tenester, vil ein redusere risikoen for at nære relasjonar påverkar sakshandsaminga og ha eit grunnlag for vurdering av klagesaker.

Uavhengig av val av modell for samarbeid må personvern/GDPR alltid stå i fokus og bli tatt omsyn til arbeidet.

Aktuelle interessentar

Fylgjande grupper vil kunne bli omfatta av eit ev. utvida samarbeid mellom tenestekontora

- Tilsette ved tenestekontora
- Andre tilsette i kommunane, sektorleiarar, avdelingsleiarar og interne samarbeidspartar
- Innbyggjarar/ søkjarar

Tilsette og brukarar har vore representert i prosjektgruppa gjennom tillitsvald, verneombod og brukarrepresentant, og vore delaktige i prosjektgruppa si innstilling. NSF har gjeve ei eiga uttale, der dei sluttar seg til konklusjonen i rapportet.

Kvar kommune må etter nærare vurdering sørge for at tilsette og ev. samarbeidspartar får høve til å uttale seg, før saka skal avgjerast i kommunane.

Kritiske suksessfaktorar

Kritiske suksessfaktorar for å lykkast med utvida samarbeid, vil vera avhengig av kva for nivå på samarbeidet som blir vald. Dersom kommunane vedtek eit formalisert samarbeid mellom tenestekontora på nivå 2, vil fylgjande faktorar vera avgjerande for å lykkas:

- Tilstrekkeleg ressurs til organisering og koordinering av arbeidet
- Ein tydeleg framdriftsplan med mål og tidsrammer
- Tilstrekkeleg ressursar til samordning av tenestene gjennom utarbeiding av felles styringsverktøy
- Involvering av tilsette
- Informasjon og dialog med innbyggjarar og interne samarbeidspartar

Oppsummering

Arbeidsgruppa som vart sett ned for å koma med utkast til rapport, har hatt fokus på å leggje fram faktagrunnlag og vurdere konsekvensar ved ulike typar samarbeid. Innleiingsvis i arbeidet vart eit vertskommunesamarbeid vurdert som eit mogeleg alternativ, og det vart sett nærare på fordelar og ulemper ved ei slik organisering. Etter å ha vore i dialog både med Visma og kommunane sine to IT-driftsmiljø syner det seg at datatekniske utfordringar er til hinder for eit vertskommunesamarbeid, primært pga. statens krav om kommunevis elektronisk rapportering, ut i frå registrerte data i Profil. Prosjektgruppa har derfor kome fram til at eit samarbeid på nivå 3 ikkje er eit mogeleg alternativ.

Gjennom arbeidet med rapporten har likevel behovet for eit samarbeid på systemnivå kome tydeleg fram, og ein ser både behovet for, og gevinstar av, eit formalisert samarbeid innan tenesteutvikling og kvalitet.

Det har også vore interessant for arbeidsgruppa å synleggjere omfanget og å samanlikne arbeidsoppgåvene ved dei tre tenestekontora, det er såleis lagt eit godt grunnlag for vidare samarbeid.

Prosjektgruppa har ikkje konkludert når det gjeld ressursbruk til dette arbeidet, men oppmodar kommunane om å vurdere dette nærare ut i frå lokale tilhøve.

Konklusjon og tilråding

Prosjektgruppa rår kommunane til å formalisere eit samarbeid mellom tenestekontora i Tokke, Nissedal og Fyresdal, for på den måten å arbeide systematisk med kriteria for tildeling av tenester, kvalitetsstandard og tenesteomtale og leggje til rette for felles kompetanseheving i kommunane. Prosjektgruppa rår vidare til at tenestekontora i Vinje, Seljord og Kviteseid vert invitert med i dette arbeidet.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	50/21	16.06.2021

DigiTV hovudprosjekt

Vedlegg

- 1 Vedlegg 1. DigiTV samarbeidsavtale_
- 2 Vedlegg 2. DigiTV visjon og prosjektstrategi_
- 3 Vedlegg 3 Organisering og finansiering av DigiTV Hovedprosjekt

Saksframstilling

Sammendrag:

Formål for DigiTV hovedprosjekt er å etablere et strategisk og operativt samarbeid innen digital transformasjon, digitalisering og tjenesteutvikling mellom kommunene og fylkeskommunen i regionen. Det skal skapes gjensidig nytte for de involverte kommunene/fylkeskommunen ved a) felles utvikling av innovative løsninger og tjenester, b) felles mottak av nasjonale fellestjenester og c) kompetansedeling. Samlet vil dette gi deltagerkommunene styrket kompetanse og gjennomføringskraft. Visjonen er **helhetlige, likeverdige og bærekraftige tjenester** til innbyggere og næringsliv i Vestfold og Telemark, uavhengig av hvilken kommune de bor i.

DigiTV skal organiseres som en nettverksorganisasjon basert på vedlagte forslag til samarbeidsavtale. I første omgang er dette snakk om et to-års hovedprosjekt med en prosjektorganisasjon. Tønsberg kommune vil være vertskommune for DigiTV hovedprosjekt. Det vil i 2023 bli lagt frem forslag til fast drift.

Deltagelse er frivillig, og deltagerkommunene vil få tilgang til:

- Kompetanseløft innen digital transformasjon.
- Felles regional utvikling av nye løsninger og tjenester.
- Deltagelse på felles faglige arenaer.
- Tilgang til felles ressurser.
- Oppdatert innsikt og kunnskap fra nasjonale arenaer.
- Økt mulighet til å påvirke nasjonale prosesser og nasjonale arenaer.
- Innføring av standardiserte løsninger og tjenesteprosesser på sentrale områder.
- Koordinert mottak av statlige og felleskommunale prosjekter.
- Koordinerte regionale anskaffelser i samspill med etablerte innkjøpsamarbeid i fylket.
- Et felles kompetansemiljø på digitaliseringsområdet som vil øke muligheten til å gjennomføre og lykkes med felles tiltak og være en arena å møte nasjonale initiativ.
- Muligheter for deltagelse i prosjekter og piloter som gir utvikling og kompetansebygging.

Gjennom å utvikle og ivareta et langsiktig faglig samarbeid og tilgang til felles løsninger og ressurser innenfor digitaliseringsområdet skal kommunene/fylkeskommunen oppnå bedre tjenester for innbyggerne, mer effektiv tjenesteproduksjon og bedre ressursutnyttelse. Ansvar for å realisere gevinstene tilligger den enkelte kommune/fylkeskommunen.

Gjennom samarbeidet ønsker partene å høste felles erfaringer, gå sammen om å løse felles behov og på sikt utvikle kompetanse og harmonisere løsninger.

Bakgrunn – hva gjelder denne politiske saken?

Saken gjelder etablering av en nettverksorganisasjon innen digitalisering og tjenesteutvikling mellom de 23 kommunene i Vestfold og Telemark og Vestfold og Telemark fylkeskommune, DigiTV. KS regionalt har vært tett involvert i arbeidet. Det gjennomføres nå (2020-2021) et forprosjekt, og denne saken gjelder et hovedprosjekt over to år (2021-2023) med mål om driftsetting av DigiTV i 2023. Vinteren 2021 har forprosjektet gjennomført en innspillsrunde på samarbeidsavtale og prosjektstrategi blant alle deltagende kommuner og fylkeskommunen. Begge dokumentene er vedlagt. Denne saken omtaler bakgrunnen for, innhold i og avtale om digitaliseringssamarbeidet.

Nasjonal samordning

Digitaliseringssamarbeidet mellom kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter skal i tiden fremover legge grunnlaget for utvikling av sammenhengende tjenester til innbyggere, frivillige organisasjoner og næringsliv. Dette krever samordning og samarbeid på nye og forpliktende måter. Den nasjonale digitaliseringsstrategien «En digital offentlig sektor» adresserer behovet for forsterket innsats på digitaliseringsområdet.

På KS`Landsting i februar 2020 ga kommunene og fylkene KS et sterkere mandat til å samordne og sikre økt gjennomføringskraft på digitaliseringsområdet i kommunal sektor. Et av de sentrale tiltakene som er pekt på som viktige for å oppnå dette, er styrking og etablering av regionale digitaliseringsnettverk.

Regionale digitaliseringsnettverk etableres rundt om i landet (Digi-Viken, Digi-Agder, Digi-Rogaland, Digi-Vestland, Digi-Møre og Romsdal, Digi-Innland, Digi-Gardemoen, Digi-Nordland, Digi-Trøndelag, Digi-Salten, Digi-Helgeland, Digi-Troms og Finnmark). Hordalandregionen var først ute.

Vestfold og Telemark, forstudie og forprosjekt

Høsten 2019 ble det enighet i rådmannskollegiet om å opprette en arbeidsgruppe for å se på et digitaliseringssamarbeid i vår region. Senhøsten 2019 gjennomførte et konsultentselskap en forstudie på bestilling av arbeidsgruppen. Kartleggingen viste at kommunene ønsket samarbeid innen: a) utvikling av innovative løsninger og tjenester, b) mottak av nasjonale felleskomponenter/tjenester og c) kompetansedeling. I januar 2020 ga rådmannskollegiet i Vestfold og Telemark sin tilslutning til rapporten, og arbeidsgruppen fikk mandat til etablering av DigiTV-forprosjekt. Kommunene og fylkeskommunen sendte felles søknad om prosjektmidler til fylkesmannen for gjennomføring av forprosjektet. Midler ble tildelt, og etter en intern utlysning i alle kommuner og fylkeskommunen våren 2020, ble prosjektleder engasjert for oppstart DigiTV forprosjekt høsten 2020.

1.9.20 startet DigiTV-forprosjekt opp. Den opprinnelige arbeidsgruppen ble videreført som styringsgruppe, med noen naturlige utskiftninger. Styringsgruppen består av rådmenn/kommunedirektører fra Vinje, Sandefjord, Horten, Kragerø, Vestfold og Telemark fylkeskommune, og ledes av rådmann fra Tønsberg kommune. Tønsberg kommune er vertskommune for forprosjektet. Forprosjektets mandat er å utarbeide forlag til organisering og finansiering av DigiTV, samt prosjektstrategi og visjon. Forventningene til forprosjektet har vært å: a) avdekke kommunale/fylkeskommunale behov for digitale løsninger og tjenester, b) kartlegge eksisterende løsninger og tjenester, c) setter retning for det regionale digitaliseringssamarbeidet, d) kompetansedeling, felles utvikling og anskaffelse av løsninger og e) implementering og gevinstrealisering.

Leveranser forprosjekt DigiTV:	Status:
Utarbeide samhandlingsløsning Samhandling, dokumentdeling, prosjektstyring, involvering, samskaping, kompetansedeling	✓ Etablert. PT 78 medlemmer. Rådmenn/kommunedirektører, digitaliserings/IT-ansvarlige i alle kommuner gitt tilgang
Kartlegging av eksisterende løsninger, kompetanse og modenhet i kommunene	✓ Modenhetskartlegging: 22/24 gjennomført ✓ Kartlegging av digitaliseringstiltak med nytteverdi: 21 tiltak innmeldt ✓ Kartlegging bruk av nasjonale fellesløsninger: 21/24 svart
Utarbeide forslag til organisering og finansiering	✓ Enighet om forslag i styringsgruppen 20.1.21
Utarbeide forslag til samarbeidsavtale	Sendes ut til digital innspillsrunde i februar 2021, samhandlingsplattform
Utarbeide forslag til strategi og visjon	
Identifisere mulig tiltak i forprosjekt	✓ Besluttet kompetanseløft innen digital transformasjon

Avdekke kommunale behov for digitale løsninger og tjenester

Kartlegge eksisterende løsninger og kompetanse

Sette retning for det regionale digitaliseringsarbeidet

Kompetansedeling, felles utvikling og anskaffelse av løsninger

Implementering og gevinstrealisering

Innsiktsarbeid

Høsten 2020 ble det gjennomført et betydelig innsiktsarbeid. Forprosjektet gjennomførte kartlegging av: 1) Digitaliseringstiltak med størst nytteverdi i alle kommunene/fylkeskommunen i regionen, 2) Digital modenhet blant ledergruppene i alle kommunene/fylkeskommunen og 3) Føringer og bruk av nasjonale digitale felles-tjenester.

Kartleggingene viser:

1. Det er blitt meldt inn 19 digitaliseringstiltak med betydelige kvalitative og kvantitative gevinster fra ulike kommuner/fylkeskommunen i regionen. Resultatene er tilgjengelige for alle deltakerkommunene slik at de kan hente erfaring.
2. Resultatene av kartleggingene viser at kommuner med størst grad av digital modenhet henter ut størst nytteverdi av digitaliseringen. Digital modenhet er knyttet til kompetanse om digital transformasjon og organisasjonenes endringsevne. Kartleggingen viser at kommunene i regionen i da ligger i snitt på et modenhetsnivå på 2/5 og har som ambisjon å komme opp på nivå 4/5 innen 5 år.
3. De sentrale, nasjonale fellestjenestene er godt utbredt i regionen, men vi ser en variasjon i motivasjon og føringer for bruk. Dette kan skyldes flere årsaksforhold, blant annet variasjon i forståelse av hva fellestjenestene er, hvilke muligheter de kan gi og hvilken rolle de spiller i realiseringen av «En digital offentlig sektor».

Innsiktsarbeidet viser at det er stor vilje til deling, men begrensede samarbeidsprosjekter/tiltak innen digitalisering. Kartleggingene indikere at det ligger et stort potensial i å 1) forbedre samarbeidet internt i kommunene/fylkeskommunen det vil si å fjerne siloene, 2) forbedre samarbeidet mellom kommunene/fylkeskommunen, 3) harmonisere og synkronisere digitaliseringsportefølje og handlingsplaner og 4) bygge tillit, kultur og kompetanse innen digital transformasjon.

Fra forprosjekt til hovedprosjekt

Forstudien samt innsikts- og kartleggingsarbeidet gjennomført høsten 2020, har lagt grunnlaget for utarbeidelsen av forslag til organisering og finansiering av DigiTV. I januar 2021 ble styringsgruppen for DigiTV-forprosjekt enige om å fremme et forslag om et toårs DigiTV-hovedprosjekt (1.9.2021-31.8.2023) med mål om å sette DigiTV i drift i 2023 (fra 1.9.2023). Hovedprosjektet vurderes som et viktig utviklingstrinn for å lykkes med å etablere et varig og produktivt digitaliserings samarbeid i regionen og i det nye fylket.

Det er behov for å bygge tillit, kultur og felles kompetanse innen digitalisering. Vinteren 2021 besluttet styringsgruppen oppstart og gjennomføring av et kompetanseløft innen digital transformasjon. I tillegg til disponible midler i forprosjektet har DigiTV forprosjekt søkt KS om Organisasjonsutviklingsmidler for gjennomføring av et toårs kompetanseløft innen digital transformasjon. I 2021 retter kompetanseløftet seg mot administrativ topp-ledelse i alle kommunene og fylkeskommunen. I 2022 vil DigiTV Kompetanseløft innen digital transformasjon rette seg mot mellomledere og politisk ledelse i deltagerkommunene. Forslag til organisering og finansiering ble presentert Rådmannskollegiet i Vestfold og Telemark 5.2.21. DigiTV vil organiseres som en nettverksorganisasjon ledet av en styringsgruppe med et underliggende tverrfaglig porteføljeråd. Styringsgruppen utnevnes av KS Vestfold og Telemark Kommunedirektørutvalg. Nettverket vil administreres av en liten nettverksadministrasjon som jobber tett i lag med tverrkommunale arbeidsgrupper. Se vedlegg 2. I februar/ mars 2021 sendte kommunene og fylkeskommunen felles søknad til statsforvalteren om to-års prosjektmidler for gjennomføring av DigiTV-hovedprosjekt. I etterkant av møtet i Rådmannskollegiet 5.2.21 ble forslag til samarbeidsavtale og prosjektstrategi DigiTV-hovedprosjekt sendt ut på innspillsrunde bland rådmenn/kommunedirektører i regionen. Kommentarer og innspill fra kommunene/fylkeskommunen ble behandlet i styringsgruppen. Endelig forslag til samarbeidsavtale og prosjektstrategi for DigiTV hovedprosjekt ligger vedlagt. Se vedlegg 1. Dette saksfremlegget er blitt presentert i Kommunedirektørkollegiet i Vestfold og Telemark 29. April, og deretter justert i henhold til innspill. Styringsgruppen sender nå avtale om regionalt digitaliseringssamarbeid, DigiTV hovedprosjekt, ut til bearbeiding og politisk behandling i alle kommunene i Vestfold og Telemark og Vestfold og Telemark fylkeskommune. Likelydende sak og innstilling legges frem i alle kommunene. Kommunene og fylkeskommunen bes ta stilling til samarbeidsavtale denne våren, det vil si innen utgangen av juni 2021.

Innhold i digitaliseringssamarbeidet

Overordnet effektmål: Bærekraftig digitalisering i kommunene/fylkeskommunen

Gjennom samarbeidet skal kommunene/fylkeskommunen dele kompetanse og ressurser og bygge kapabilitet til å kunne håndtere og utnytte den digitale utviklingen i sin tjenesteproduksjon. Vi skal ta imot nasjonale fellesløsninger, tilpasse og utvikle nye løsninger ved behov og vi skal hjelpe kommunene med å ta løsningene effektivt og raskt i bruk.

Gjennom felles koordinering og innføring av nasjonale løsninger, skal løsningene raskt og effektivt kunne tas i bruk og gi gevinster. Det regionale samarbeidet vil være bindeledd mellom den enkelte kommune/fylkeskommunen og den nasjonale styringsstrukturen på digitaliseringsområdet.

DigiTV samarbeidet skal sikre kommunene/fylkeskommunen:

- Felles regional utvikling av nye løsninger og tjenester der samarbeidet identifiserer behov.
- Deltagelse på felles faglige arenaer
- Tilgang til felles ressurser
- Oppdatert innsikt og kunnskap fra nasjonale arenaer
- Økt mulighet til å påvirke nasjonale prosesser og nasjonale arenaer
- Innføring av standardiserte løsninger og tjenesteprosesser på sentrale områder
- Koordinert mottak av statlige og felleskommunale prosjekter
- Koordinerte regionale anskaffelser i samspill med etablerte innkjøpsamarbeid i fylket.
- Et felles kompetansemiljø på digitaliseringsområdet som vil øke muligheten til å gjennomføre og lykkes med felles tiltak og være en arena å møte nasjonale initiativ.
- Muligheter for deltagelse i prosjekter og piloter som gir utvikling og kompetansebygging.

Overordnet sett skal tjenester digitaliseres og utvikles til det beste for innbyggerne i vår region.

Økonomiske konsekvenser

Vedlagte forslag til organisering og finansiering av DigiTV hovedprosjekt viser en ren prosjektmiddel-finansiering i 2021 (1.9.2021-31.8.2022). I 2022 (1.9.2022-31.8.2023) innebærer forslaget en kombinasjon av prosjektmiddel-finansiering og andels-finansiering fra de deltagende kommunene/fylkeskommunen. Egenandel pr. kommune i 2022 tilsvarer en engangssum på kr: 25.000.- pluss 5 kr. pr. innbygger. Fylkeskommunen betaler engangssum på kr. 300.000 for 2022. Andels-finansieringen øremerkes til felles digitaliserings-prosjekter. Grunntanken er at hver enkelt kommune/fylkeskommune får bedre og mer effektiv digitalisering ut av investerte digitaliserings-kroner ved at vi digitaliserer sammen. En politisk behandling våren 2021 vil gi kommunene/fylkeskommunen mulighet til å ta hensyn til egenandels-bidrag i sine digitaliseringsbudsjett og handlingsplaner for digitalisering i 2022.

Den finansieringen vi nå vedtar er for perioden fra 1.9.2021-31.8.2023. Forslag til organisering og finansiering for perioden fra 1.9.2023 vil utarbeides høsten/ vinteren 2022. Ny politisk sak vil legges frem våren 2023.

For Nissedal kommune vil finansieringsmodellen innebære et økonomisk bidrag på kr: 32 150

Vurdering/ drøfting

Trygge, gode og effektive digitale tjenester skal gi innbyggere og næringsliv helhetlige tjenester. KS er gitt et mandat om å samle kommunesektoren innen digitaliseringsarbeidet, samt å ivareta kommunenes/fylkeskommunen interesser inn mot staten. KS landsting peker på regionale digitaliseringsnettverk som avgjørende for å lykkes i digitaliseringsarbeidet.

Utvikling av helhetlige tjenester er komplekst og krevende. Det krever samarbeid på tvers: tverrsektorielt, tværrkommunalt og på tvers av forvaltningsnivåene. Kommune og stat må jobbe sammen på nye måter. Ikke minst vil det kreve brukermedvirkning. Nye styringsprinsipper og styringsstrukturer må etableres for å kunne ivareta ovennevnte kompleksitet og ikke minst for å kunne håndtere den store endringstakten innen IT-utviklingen. Det er svært vanskelig for den enkelte kommune alene å ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å løse utfordringene innen digitalisering. Til og med landets største kommuner søker sammen i Digi-nettverk for å bedre kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag i årene som kommer.

Samarbeid er nøkkelen til å oppnå tilstrekkelig gjennomføringskraft regionalt og lokalt i digitaliseringsarbeidet. Om noen år håper vi at samarbeid er den naturlige og foretrukne tilnærmingen og arbeidsformen innen digitalisering og tjenesteutvikling i vår region. Måten man rigger samarbeidet på er avgjørende for å lykkes med de definerte innsatsområdene. DigiTV-nettverksorganisasjonen vil jobbe i samspill med det løpende digitaliseringsarbeidet i deltagerkommunene og bidra til økt nytteverdi gjennom kompetansedeling, felles utviklingsarbeid og felles mottak av nasjonale løsninger. Deltagerkommunene/fylkeskommunen vil gjennom deltagelse få erfaring og kompetanse i styringsprinsipper og styringsstrukturer som er avgjørende for å kunne hente nytteverdi og for å oppnå bærekraftig digitalisering. DigiTV vil slå ressursene sammen, jobbe brukerorientert med korte utviklingsløp og med sterkt fokus på tjenstedesign.

Samarbeid er også viktig for å oppnå en tydelig stemme i den nasjonale samstyringsstrukturen, og på den måte være med å definere behov og påvirke utforming av fellestjenester.

**Forklaring av samstyringsstrukturen: etablert for realisering av «En digital offentlig sektor»
Digitaliseringsdirektoratet – KS*

Skate (Strategisk rådgivende organ for Kommunal- og moderniseringsministeren, bestående av 11 ledere for statlige virksomheter i tillegg til tre topp-ledere som representerer kommunal sektor)

KS – KomIT-rådet (digitaliseringsrådet i KS) – DU (digitaliseringsutvalget i KS) – Digi-nettverkene (de regionale digitaliseringsnettverkene)

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å inngå avtale om regionalt digitaliseringssamarbeid, DigiTV hovedprosjekt (1.9.2021-31.8.2023), slik det fremgår i saksfremlegget og vedlegg.

Forslag til organisering og finansiering for fast drift av DigiTV fra 1.9.2023 vil legges frem for politisk behandling våren 2023.

DigiTV hovedprosjekt, 2021-2023

samarbeidsavtale

Samarbeidsavtale:

For å lykkes i et strategisk og operativt samarbeid om digitalisering og tjenesteutvikling må samarbeidet forankres i administrativ og politisk ledelse i kommunene som ønsker å delta.

En samarbeidsavtale vil avklare gjensidige forventninger og forpliktelser mellom de berørte og vil være et viktig verktøy for å sikre et langsiktig strategisk operativt samarbeid om digitalisering og tjenesteutvikling.

Avtale

Regionalt samarbeid om digitalisering, DigiTV

Avtalen omfatter etablering av samarbeid innen digitalisering, DigiTV, mellom de 23 kommunene i Vestfold og Telemark og Vestfold og Telemark fylkeskommune.

1. Formål

DigiTV sitt formål er å etablere et strategisk operativt samarbeid innen digital transformasjon, digitalisering og tjenesteutvikling mellom kommunene og fylkeskommunen i regionen. Det skal skapes gjensidig nytte for de involverte kommunene ved å styrke kompetanse og gjennomføringskraft.

Formålet med det regionale samarbeidet er å styrke hver enkelt kommune i deres digitaliseringsarbeid slik at de kan tilby helhetlige, likeverdige og bærekraftige tjenester til innbyggere og næringsliv. Visjonen er at innbyggerne i Vestfold og Telemark skal ha tilgang til helhetlige og likeverdige tjenester, uavhengig av hvilken kommune de bor i. Tjenesteproduksjonen skal være bærekraftig med tanke på økonomi, miljø, forebygge sosial utenforskap og sikre bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Gjennom å utvikle og ivareta et langsiktig faglig samarbeid og tilgang til felles løsninger og ressurser innenfor digitaliseringsområdet skal kommunene oppnå bedre tjenester for innbyggerne, mer effektiv tjenesteproduksjon og bedre ressursutnyttelse. Ansvar for å realisere gevinstene tilligger den enkelte kommune. Gjennom samarbeidet ønsker partene å høste felles erfaringer, gå sammen om å løse felles behov og på sikt utvikle kompetanse og harmonisere løsninger.

2. Partenes rolle og ansvar i samarbeidet

2.1 Styringsgruppen

Styringsgruppen beslutter hvilke felles prosjekter og tiltak som skal gjennomføres for samarbeidspartnerne, og fordeler ansvar og oppdrag.

Deltagelse i felles prosjekter og tiltak baseres på frivillighet, og deltakerkommunene velger selv om de ønsker å være med på tiltak eller ikke.

Styringsgruppens leder er administrasjonskommunens representant i styringsgruppen. Styringsgruppen gis myndighet til, ved flertallsbeslutning, å godkjenne nye parter i samarbeidsavtalen.

2.2 Samarbeidsparter

Det er frivillig for kommunene å være med i DigiTV.

Hver avtalepartner har ansvar for å arbeide for at formålet i avtalen oppnås. De har også ansvar for å bruke virkemidlene de har til rådighet for å sikre måloppnåelse, bidra med ressurser på felles arenaer og i prosjekter som etableres, samt å arbeide for at relevante fellesløsninger tas i bruk.

Avtalepartnerne bærer sine interne kostnader som følge av samarbeidet.

Fordeling av prosjekter mellom deltakerne fremgår av den til enhver tid gjeldende prosjektporteføljen.

Alle deltakende kommuner skal være tilknyttet den nasjonale finansieringsordningen «DigiFin» (KS) i løpet av 2021.

2.3 Administrasjonskommunen

Tønsberg kommune er administrasjonskommune for samarbeidet.

Administrasjonskommunen ivaretar følgende oppgaver:

- Arbeidsgiver for felles nettverksadministrasjon.
- Administrative funksjoner knyttet til felles prosjekter, styringsgruppen og koordinatorgruppen.

3. Organisering av DigiTV

Organiseringen baserer seg på følgende prinsipper:

- Sikre forankring av samarbeidet blant rådmennene/kommunedirektørene i alle kommunene og i fylkeskommunens ledelse.
- Gi alle kommunene i samarbeidet likeverdig mulighet til å delta i arbeidet.

3.1 Styringsgruppe

Styringsgruppen oppnevnes av Kommunedirektørutvalget i KS Vestfold og Telemark.

Ved endringer blant samarbeidspartnerne vil sammensetningen av styringsgruppen kunne revurderes.

Styringsgruppen består av rådmann/kommunedirektør fra følgende kommuner i perioden 2021-2022:

- Tønsberg
- Vinje
- Kragerø
- Horten
- Sandefjord
- Vestfold og Telemark fylkeskommune
- representant fra KS som observatør / sekretariatsfunksjon

3.2 Porteføljeråd

Porteføljerådet oppnevnes av styringsgruppen.

Ved endringer blant samarbeidspartnerne vil sammensetningen av porteføljerådet kunne revurderes.

Porteføljerådet vil ha en tverrfaglig og tverregional sammensetning av to fra digitalisering, to fra IT/drift, to fra toppledelsen, to fra HR og en fra nettverksadministrasjonen.

Regional inndeling av fylket: Telemark, Grenland og Vestfold.

3.3 Nettverksadministrasjon

Realiseringen av arbeidet med å nå formålet i avtalen er organisert gjennom en nettverksadministrasjon. Nettverksadministrasjonen skal sikre fremdrift iht. samarbeidsavtalens formål, samt bidra til styrke samhandling på tvers av kommunene. Nettverksadministrasjonen skal understøtte prosesser og oppgaveløsning som bidrar til felles gjennomføring.

Deres rolle vil være rettet inn mot tre hovedområder:

- Mottak og regional innføring av nasjonale prosjekter (statlige og felleskommunale løsninger og tiltak)
- Regionale tiltak og utviklingsprosjekter
- Tilrettelegging og samordning av regionale faggrupper

Nettverksadministrasjonen vil ha både en ledende, koordinerende og utførende funksjon, og rapporterer til styringsgruppen. Nettverksadministrasjonen vil kvalitetssikre tiltak og initiativer samt arbeide for å realisere samarbeidsavtalens formål.

3.4 Koordinatorgruppe

Det etableres en koordinatorgruppe bestående av digitaliseringsledere/ digitaliserings koordinatorene i deltakende kommuner og fylkeskommunen.

Formålet med koordinatorgruppen er å sikre realisering av samarbeidsavtalens formål, styrke samhandlingen mellom samarbeidspartnerne, og understøtte integrerende prosesser og oppgaveløsning som bidrar til felles gjennomføring.

Samarbeidspartnerne oppnevner koordinatorene som representerer partenes interesser.

3.5 Arbeidsgrupper til DigiTV Produkt Lab og DigiTV Prosjekt Team

Samarbeidskommunene stiller med ressurspersoner til besluttede prosjekter og initiativ.

Ressurspersonene utgjør arbeidsgruppene til besluttede prosjekter og initiativ. Styringsgruppen oppnevner arbeidsgrupper etter behov.

3. Rapportering

Kommunedirektøren/rådmannen i administrasjonskommunen rapporterer årlig til kommunedirektørene/rådmennene i samarbeidskommunene. Det gjennomføres et årlig samarbeidsmøte for alle deltagerkommunene innen utgangen av april. På dette møtet behandles årsrapport samt satsningsområder og overordnet budsjett og handlingsplan for kommende år. Dersom det skal tas beslutninger av prinsipiell karakter vil dette bli lagt frem for samarbeidspartnerne for videre behandling. Saker av prinsipiell karakter forberedes av administrasjonskommunen og koordinatorgruppen, behandles av styringsgruppen og oversendes den enkelte samarbeidspart til behandling.

4. Finansiering

5.1. Under prosjektperiode med skjønnsmidler fra 2021-2023

5.1.1 Finansiering av nettverksadministrasjon

Det søkes om skjønnsmidler til finansiering av nettverksadministrasjonen i en prosjektperiode på to år (2021-2022, 2022-2023) for etablering av samarbeidsorganet.

5.1.2 Finansiering av enkeltprosjekter og tiltak

Det søkes om Organisasjonsutviklingsmidler fra KS for gjennomføring av kompetanseløft for ledere (2021-2022).

I 2022 skal utviklingstiltak finansieres ved at hver deltagende kommune betaler 25.000 i fast sum pr. kommune og 5 kr pr. innbygger basert på folketallet.

Fylkeskommunen betaler fast sum på kr: 300.000.

5.2 Etter endt prosjektperiode fra 2023

5.2.1 Finansiering av nettverksadministrasjon

Fra 2023 skal nettverksadministrasjon finansieres ved at de deltagende kommuner betaler en fast sum pr kommune og en sum knyttet til innbyggertall. Fylkeskommunen betaler en fast sum. Beløpsstørrelse må vurderes og diskuteres og legges på et nivå som fungerer for kommunene i samarbeidet. Forslag vil utarbeides i 2022 med etterfølgende innspillsrunde blant deltagende kommuner.

Innbetalingen fra samarbeidspartene forutsettes prisjustert i tråd med årlig deflator fastsatt i statsbudsjettet. Endring av denne finansieringsmodellen og/eller årlig deltakeravgift besluttet av styringsgruppen og varsles samarbeidskommunene senest 30. april året før neste regnskapsår. Betaling skjer ved a-konto beløp pr 31.03. Avregning foretas innen utgangen av januar påfølgende år.

De deltagende parter bærer selv sine interne kostnader og driftskostnader som følger av samarbeidet.

5.2.2 Finansiering av enkeltprosjekter og tiltak

Enkeltprosjekter og tiltak finansieres særskilt. Plan for finansiering av det enkelte prosjekt legges frem for styringsgruppen for vedtak.

Den enkelte kommune har et selvstendig ansvar for interne kostnader knyttet til mottak av prosjekter og å realisere gevinster av arbeidet.

Dersom et prosjekt går mot økonomisk underdekning, skal dette umiddelbart løftes opp til styringsgruppen og deltagende kommuner før midler utover godkjent finansiering benyttes.

6. Oppsigelse

Dersom alle deltakerne er enige, kan samarbeidet oppløses med øyeblikkelig virkning.

Den enkelte kommune kan innen 30.6 ved skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i samarbeidet med virkning fra neste kalenderår. Plikten til å betale utgiftsdekning vil da opphøre fra neste kalenderår. Ved uttreden eller oppløsning vil den enkelte kommune selv overta ansvaret for de oppgaver som omfattes av samarbeidsordningen.

7. Tvister

Tvister bør søkes løst mellom partene i minnelighet gjennom forhandlinger.

Dersom en av partene vurderer at slike forhandlinger ikke fører fram, kan partene bli enige om å bringe tvisten inn for en oppmann. Oppmannen skal være upartisk og uavhengig, og oppnevnes av partene i fellesskap. Partene skal på forhånd enes om hvorvidt oppmannens konklusjon skal anses som bindende eller rådgivende for partene. Partene kan også bli enige om at oppmannen skal mekle mellom partene.

Hver av partene kan bringe tvisten inn for de ordinære domstoler, hvis

- Partene ikke har forelagt saken for en oppmann, eller
- Partene ikke har blitt enige om at oppmannens konklusjon skal være bindende

Kostnader til oppmann fordeles slik: Dersom oppmannens konklusjon anses bindende, bæres kostnaden av den part som i sin helhet eller i det vesentlige har tapt saken. Ellers deles kostnaden likt mellom partene. Partenes øvrige omkostninger bæres av parten selv.

8. Ikrafttredelse og varighet

Avtalen trer i kraft 1.9.2021.

Sted Dato

For kommune

DIGITV hovedprosjekt visjon mål strategi

Dette er et dynamisk dokument som vil revideres årlig i henhold til nasjonale føringer og regionale behov og mål.

Bakgrunn

Sterke nasjonale føringer, rask teknologisk endringstakt, høye forventninger fra innbyggere, behov for effektivisering og evne til å møte morgendagens tjenestebehov krever at offentlig sektor jobber og samarbeider på nye måter.

På KS' landsting 2020 ga kommunene og fylkene KS et sterkere mandat til å samordne og sikre økt gjennomføringskraft på digitaliseringsområdet i kommunal sektor. Et av de sentrale tiltakene som er pekt på som viktige for å oppnå dette, er styrking av og etablering av regionale digitaliseringsnettverk.

For å lykkes med regionale mål og nasjonale digitaliseringsstrategier, ønsker de 23 kommunene i Vestfold og Telemark og Vestfold og Telemark fylkeskommune å etablere et strategisk og operativt samarbeid innen digital transformasjon, digitalisering og tjenesteutvikling.

Mål

DigiTV skal styrke hver enkelt kommune i deres digitaliseringsarbeid slik at de kan tilby helhetlige, likeverdige og bærekraftige tjenester til innbyggere og næringsliv.

Innbyggerne har ofte liknende behov og forventninger til offentlige tjenester i kommunene uavhengig av hvor de bor. I tråd med digitaliseringsstrategien for offentlig sektor, er det behov for å sikre innbyggerne likeverdige og helhetlige digitale tjenester på tvers av kommunegrensene i Vestfold og Telemark fylke.

Visjon

Helhetlige, likeverdige og bærekraftige tjenester

Innbyggere i Vestfold og Telemark skal ha tilgang til helhetlige og likeverdige tjenester, uavhengig av hvilken kommune de bor i. Tjenesteproduksjonen skal være bærekraftig med tanke på økonomi, miljø, forebygge utenforskap og sikre bærekraftige lokalsamfunn.

Overordnet effektmål

Bærekraftig digitalisering i kommunene

Gjennom samarbeidet skal kommunene dele kompetanse og ressurser og bygge kapabilitet til å kunne håndtere og utnytte den digitale utviklingen i sin tjenesteproduksjon. Vi skal ta imot nasjonale fellesløsninger, tilpasse og utvikle nye løsninger ved behov og vi skal hjelpe kommunene med å ta løsningene effektivt og raskt i bruk.

Innhold i samarbeidet

Gjennom felles koordinering og innføring av nasjonale løsninger, skal løsningene raskt og effektivt kunne tas i bruk og gi gevinster. Det regionale samarbeidet vil være bindeledd mellom den enkelte kommune og den nasjonale styringsstrukturen på digitaliseringsområdet.

DigiTV samarbeidet skal sikre kommunene:

- Felles regional utvikling av nye løsninger og tjenester der samarbeidet identifiser behov.
- Deltagelse på felles faglige arenaer
- Tilgang til felles ressurser
- Oppdatert innsikt og kunnskap fra nasjonale arenaer
- Økt mulighet til å påvirke nasjonale prosesser og nasjonale arenaer
- Innføring av standardiserte løsninger og tjenesteprosesser på sentrale områder
- Koordinert mottak av statlige og felleskommunale prosjekter
- Koordinerte regionale anskaffelser i samspill med etablerte innkjøpssamarbeid i fylket.
- Et felles kompetansemiljø på digitaliseringsområdet som vil øke muligheten til å gjennomføre og lykkes med felles tiltak og være en arena å møte nasjonale initiativ.
- Muligheter for deltagelse i prosjekter og piloter som gir utvikling og kompetansebygging.

Veien dit

Nettverk og økosystem

Vi skal organisere oss på tvers av sektorer og bryte ned siloer.

Vi skal ha en styringsform som tjener digital transformasjon og produktivitet.

Vi skal jobbe i partnerskap med innbyggere, næringsliv og akademia.

Involvering, medvirkning og medbestemmelse

Vi skal sikre eierskap og forankring blant deltagerkommunene gjennom god samhandling, involvering, medvirkning og medbestemmelse.
Vi skal benytte DigiTV samhandlingsplattform for ressurseffektivisering i samhandling og samskaping.

Timing

Vi skal øke suksessratioen i samarbeidet ved å rigge for god timing gjennom planlegging, involvering og tid til tilpasning og synkronisering av behov.

Øke den digitale modenheten

Vi skal prioritere og investere i tiltak som gjør kommunale ledere i regionen i stand til å lede sine organisasjoner mot digital transformasjon.

Behov før produkt

Vi skal ta utgangspunkt i brukerbehov og brukerreiser på tvers av kommunalområdene.
Vi skal gi innbyggere, næringsliv og organisasjoner brukervennlige og samordnede offentlige tjenester.

Gjenbruk og deling

Vi skal ta i bruk nasjonale fellesløsninger (statlige og kommunale)
Vi skal dele kompetanse og erfaringer
Vi skal dele regionale løsninger og prosesser

Smartere sammen

Vi skal jobbe tverrsektorielt, tverrfaglig og tverrkommunalt i utviklings- og prosjektarbeid for å bedre utnytte kompetanse og ressurser i regionen.
Vi skal bidra til nasjonal utvikling innen digitalisering i offentlig sektor og være positive til å bidra og samarbeide med andre regioner i utviklingsarbeid.

Kontinuerlig læring og forbedring

Vi skal skape en kultur for kontinuierlig læring og forbedring slik at ledere og linje i kommunene evner fortløpende å vurdere og justere arbeidsprosesser og organisasjon i takt med mulighetene som nye digitale verktøy og løsninger gir.

Kunnskapsbasert tilnærming

Vi skal etablere felles metodikk innen porteføljeforvaltning, gevinstarbeid, utviklingsarbeid og prosjektarbeid.

Vi skal standardisere på beste praksis og bidra med å utvikle «neste praksis».

Risikoaksept

Vi skal ha rom til å feile i utviklingsarbeid.
Vi skal redusere risiko i utviklingsarbeid med smidig utvikling og prøve/feile tilnærming med fortløpende justeringer og endringer.

Årlige handlingsplaner og tiltak skal speile ovennevnte målsetninger og strategiske prinsipper for på sikt å gi helhetlige, likeverdige og bærekraftige tjenester.

Underlag/føringer for visjon og strategi for DigiTV

- Én digital offentlig sektor: Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025
- KS Digitaliseringsstrategi
- Forstudie DigiTV q4,2019
- Forprosjekt DigiTV, innsikts og kartleggingsarbeid høst 2020

KS Digitaliseringsstrategi

1. Brukeren i sentrum | 2. Digitalisering er en vesentlig innsatsfaktor for innovasjon og økt produktivitet | 3. Styrket digitalkompetanse og deltakelse
| 4. Effektiv digitalisering av offentlig sektor | 5. Informasjonssikkerhet, personvern og dokumentasjonsforvaltning

Innsatsområder i DIGITV

Digitalisering i den enkelte kommune

Nasjonale og regionale digitaliseringsstrategier

I juni 2019 la regjeringen frem den nasjonale digitaliseringsstrategien, Én digital offentlig sektor: Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025, som en oppfølging av bl.a. Digital Agenda for Norge (Meld. St. 27) og Perspektivmeldingen 2017 (Meld. St. 29). Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet.

Følgende nasjonale innsatsområder er definert:

- Brukerne skal settes i sentrum gjennom utvikling av mer sammenhengende tjenester basert på viktige livshendelser
- Offentlig sektor skal samhandle bedre om digitale tjenester og effektivisere ressursbruken gjennom styrket samordning på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer, og systematisk uthenting av gevinster fra digitalisering
- Data skal i større grad deles og gjenbrukes i offentlig sektor, og åpne data skal publiseres for innovasjon og verdiskaping i næringslivet
- Nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling, fellesløsninger og felles arkitekturer, skal etableres i et helhetlig og overordnet styrt og koordinert økosystem

- Samarbeid med privat sektor på digitaliseringsområdet skal styrkes for å oppnå bedre og mer effektive tjenester og for å legge til rette for innovasjon

KS, Skate og Digitaliseringsdirektoratet har utarbeidet en handlingsplan for 2020 basert på regjeringens digitaliseringsstrategi «En digital offentlig sektor», Den inneholder flere innsatsområder, og for hvert innsatsområde er det flere initiativer. KS har definert understøttende tiltak koblet mot innsatsområdene i kommunal sektor:

Tiltak	Understøtter innsatsområder i strategien
FIKS tjenesteplattform	Felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling
Deling av data- kommunal sektor	Økt deling av data og verdiskaping
Digital sikkerhet – kommunal sektor	Digital sikkerhet
Sammenhengende tjenester – kommunal sektor fellestiltak	Sammenhengende tjenester med brukeren i sentrum
Styrking og samordning for mer sammenhengende sektor – kommunal sektor fellestiltak	Styrking og samordning for en mer sammenhengende offentlig sektor
Styrket samarbeid med privat sektor – kommunal sektor fellestiltak	Styrket samarbeid med privat sektor
Økt digital kompetanse – kommunal sektor fellestiltak	Økt digital kompetanse i offentlig sektor

FORSLAG TIL ORGANISERING OG FINANSIERING

HOVEDPROSJEKT 2021-2023

FORSLAG TIL ORGANISERING OG FINANSIERING:

HVORDAN RIGGE SAMARBEIDET FOR Å LYKKES MED INNSATSOMRÅDENE?

HVORDAN SAMARBEIDE SMART?

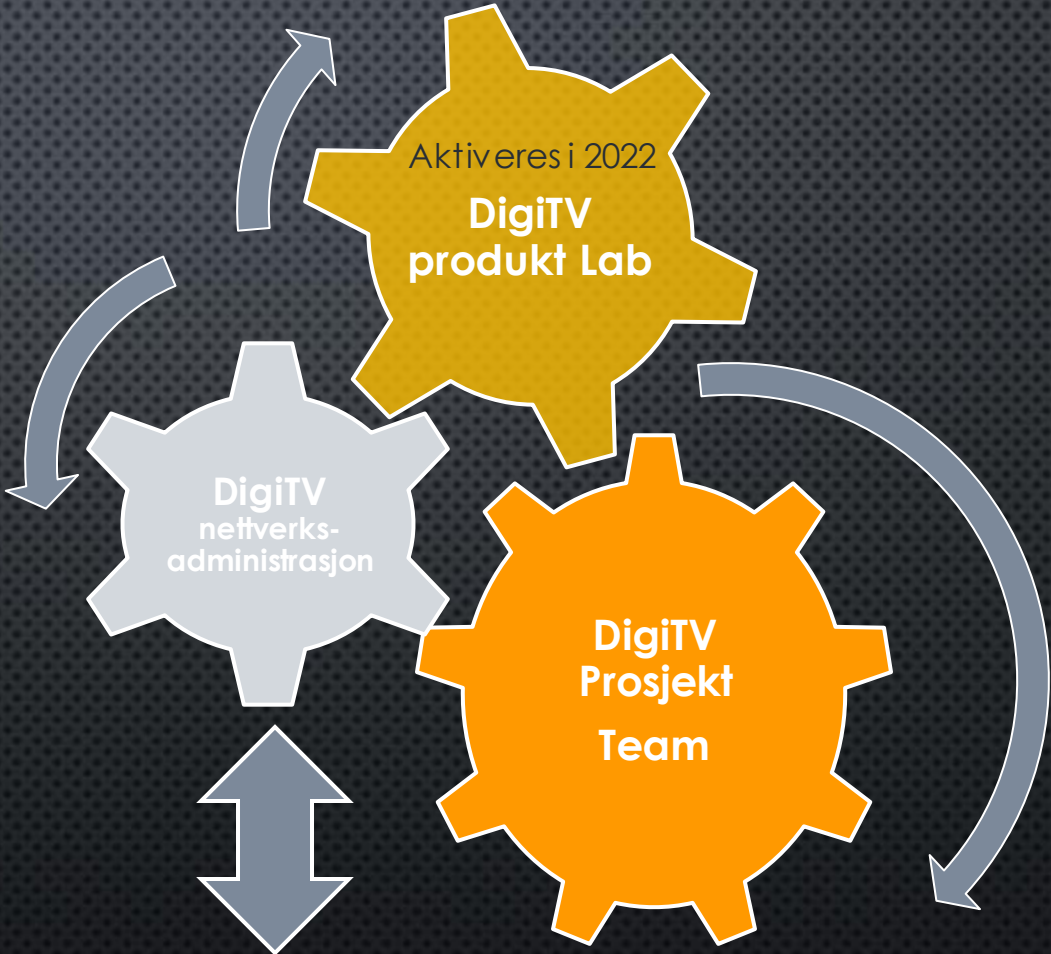
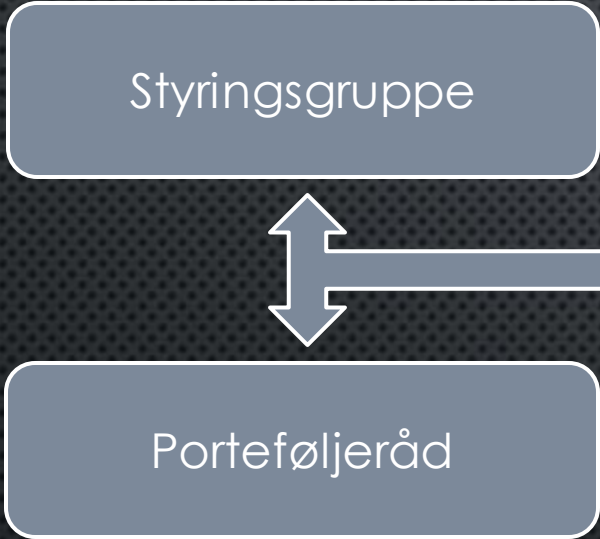

NETTVERKSORGANISASJON OG ØKOSYSTEM

BRUKERMEDVIRKNING + TJENESTENÆRT

FLEKSIBEL STRUKTUR

PRIORITERING + RETNING

AUTONOME TVERRFAGLIGE TEAM

BRYTER NED TILTAK/ INITIATIVER I MINDRE, HÅNDTERBARE OPPGAVER OG LEVERANSER

STYRINGSGRUPPE: 6-8

- REGIONAL BALANSE: 50/50 TELEMARK OG VESTFOLD
- KJØNNBALANSE: 50/50
- KOMPETANSE/SAMMENSETNING: 6 KOMMUNEDIREKTØRER + LEDER NETTVERKSADMINISTRASJONEN + OBSERVATØR/SEKRETARIAT KS:1
- OPPGAVE: OVERORDNET STYRING AV DIGITV + FORANKRING UT I ADMINISTRATIV OG POLITISK LEDELSE I KOMMUNENE

PORTEFØLJERÅD: 6-8

- REGIONAL BALANSE: 50/50 TELEMARK OG VESTFOLD
- KOMPETANSE/SAMMENSETNING: TVERRSEKTORIELL OG TVERRFAGLIG
- DIGITALISERING: 2 IT: 2 TOPPLEDELSE: 2 HR: 1 NETTVERKSADMINISTRASJON: 1
- OPPGAVE: IDENTIFISERE, VURDERE OG PRIORITERE TILTAK/PROSJEKTER I TRÅD MED VEDTATT STRATEGI OG METODIKK FOR PORTEFØLJESTYRING I DIGITV.

**BRUKERORIENTERT UTVIKLING KREVER INNOVATIV LEDELSE OG
ETABLERTE STYRINGSVERKTØY MÅ SUPPLERES MED NYE**

MÅL-STYRING AV TILTAK MOT BÆREKRAFTSMÅL: ØKONOMI, MILJØ, UTENFORSKAP, BÆREKRAFTIGE LOKALSAMFUNN

FLEKSIBEL STRUKTUR/ORGANISERING

DIGITV PRODUKT LAB: PRODUKTUTVIKLING OG TJENESTEUTVIKLING

- AUTONOME TVERRFAGLIGE TEAM SOM BRYTER NED PRIORITERTE TILTAK I MINDRE HÅNDBARE OPPGAVER
- OPPGAVE: UTVIKLE NYE PRODUKTER OG TJENESTER
- SAMMENSETNING TEAM: RELEVANTE RESSURSER FRA KOMMUNENE I SAMARBEIDET
- KOMMUNEN MED SPISSKOMPETANSE OG ØNSKE OM Å LEDE UTVIKLINGSARBEIDET = UTVIKLINGSLEDER = TILTAKSEIER
- INSENTIV: KRAFT TIL UTVIKLING GJENNOM FELLES POTT: DELING AV KOMPETANSE, RESSURSER OG MIDLER
- FINANSIERING: UTVIKLINGSMIDLER FRA FELLES-POTT= SPLEISELAG , 30% RISIKOPÅSLAG
- METODIKK: SMIDIG UTVIKLING, BRUKER-REISER, PRØVE-FEILE, MINIMUM VABLE PRODUCT-TEKNIKK, KORTE UTVIKLINGSLØP OG HYPPIGE LEVERANSER
- FORUTSETNING: RISIKOAKSEPT + AUTONOMI
- GRUNNLEGGENDE RISIKOSTYRING:
 - ADMINISTRASJON OG PLANLEGGING ERSTATTES AV EFFEKTIVE METODER FOR UTPRØVNING = INKLUDERENDE BETA
 - «FEIL RASKT» OG «MINST BRUKBARE PRODUKT» REDUSERER RISIKO

NETTVERKSADMINISTRASJON: 2 PERSONER

- KOMPETANSEPROFIL: TRANSFORMASJON, TEAM, PROSJEKT, NETTVERK, UTVIKLING, KOMMUNAL DRIFT OG TJENESTEPRODUKSJON, TJENESTEDESIGN, NASJONAL STYRING
- OPPGAVER:
 - KOORDINERE OG LEDE NETTVERKET OG PRIORITERTE NETTVERKSAKTIVITETER
 - SIKRE SAMSPILL I ØKOSYSTEMET
 - LEDE ENKELT-PROSJEKTER
 - FREMME DIGITAL TRANSFORMASJON I KOMMUNENE
 - KOORDINERE MOTTAK AV NASJONALE FELLESLØSNINGER
 - SIKRE REGIONENS INTERESSER INN I NASJONALE PROSJEKT OG NETTVERK

SMØRE TANNHJULENE - UTVIKLE ØKOSYSTEMET

FLEKSIBEL STRUKTUR/ORGANISERING

DIGITV PROSJEKT TEAM: PROSJEKTGJENNOMFØRING OG PRODUKTUTRULLING

- TVERRFAGLIGE TEAM MED SPISSKOMPETANSE PÅ RELEVANT FAGOMRÅDE
- OPPGAVER: HÅNTERER GJENNOMFØRING AV PRIORITERTE PROSJEKT/TILTAK
- SAMMENSETNING: RELEVANTE RESSURSER FRA KOMMUNENE I SAMARBEIDET
- PROSJEKTLEDER = PROSJEKTEIER = KOMMUNE MED SPISSKOMPETANSE OG ØNSKE OM Å LEDE GJENNOMFØRING/ UTRULLING
- INSENTIV: RESSURSEFFEKTIVISERING OG KOMPETANSEDELING
- FINANSIERING: SPLEISELAG + RESSURSER FINANSIERT AV DELTAGERKOMMUNENE
- METODIKK: PROSJEKTVEIVISEREN, VEIKART FOR TJENESTEINNOVASJON
- FORUTSETNING FOR GEVINSTUTTAK: PROSESSFORSTÅELSE OG ENDRINGSLEDELSE

FINANSIERING 2 ÅRS HOVED PROSJEKT 1.9.2021-31.8.2023:

ÅR 1: 1.9.2021-31.8.2022:

FINANSIERING: PROSJEKTSKJØNNSMIDLER OG
ORGANISASJONSUTVIKLINGSMIDLER

ÅR 2: 1.9.2022-31.8.2023:

FINANSIERING : PROSJEKTSKJØNNSMIDLER,
ORGANISASJONSUTVIKLINGSMIDLER OG EGENANDELSBIDRAG
FRA DELTAGENDE KOMMUNER TIL FINANSIERING AV FELLES
DIGITALISERINGSTILTAK

SE FINANSIERINGSMODELL NESTE SIDE

FINANSIERING 2 ÅRS HOVED PROSJEKT 1.9.2021-31.8.2023:

	PR. ÅR	POTENSIAL (23 KOMMUNER/ 416 000 INNBYGGERE) I KR	2021-2022	2022-2023
INNTEKTER				
PR. KOMMUNE	25 000 KR	575 000	0	575 000 ?
PR. INNBYGGER	5 KR	2 080 000	0	2 080 000 ?
FYLKESKOMMUNEN	300 000 KR			300 000
DIGI-FIN MIDLER	?	?	?	?
OU MIDLER KS	SØKER FEBRUAR 2021, 2 ÅRS PROSJEKT		1 000 000 ?	1 000 000 ?
SKJØNNSMIDLER TIL FINANSIERING AV NETTVERKSADMINISTRASJON	SØKER FEBRUAR 2021, 2 ÅRS PROSJEKT		2 000 000	2 000 000
UTGIFTER				
DIGITV NETTVERKSKONTOR	2 STILLINGER	LØNN OG ADM. KOSTNADER	2 000 000	2 000 000
KOMPETANSELØFT LEDERE	DIGITAL TRANSFORMASJON		1 000 000 ?	1 000 000 ?
TILTAK/PROSJEKT	DigiTVProduktLab + DigiTVProsjekt/Tiltak		0	2 955 000 ?

UNLESS YOU KNOW WHY YOU'RE
COLLABORATING AND HOW TO DO IT
EFFECTIVELY, IT MAY NOT BE SMART AT ALL.

HEIDI K. GARDNER (HARVARD LAW SCHOOL)

INNSIKTSARBEIDET VISER AT DET ER STOR STREKK I LAGET I
FORSTÅElsen AV HVA SOM MÅ TIL FOR Å LYKKES MED DIGITALISERINGSTILTAK

TILTAK:

KOMPETANSELØFT INNEN DIGITAL TRANSFORMASJON FOR KOMMUNALE LEDERE

MÅLET MED **KOMPETANSELØFT DIGITV** ER Å STYRKE KOMMUNALE LEDERE I REGIONEN SLIK AT
DE I STØRRE GRAD EVNER Å LEDE SINE ORGANISASJONER MOT DIGITAL TRANSFORMASJON.

VEIEN MOT ET STRATEGISK OPERATIVT SAMARBEID INNEN DIGITALISERING OG TJENESTEUTVIKLING I REGIONEN:

DIGITV

LEDER GALOPPEN	2019 FORSTUDIEN	2020-2021 FORPROSJEKT	2021-2023 HOVEDPROSJEKT	2023- DRIFT
----------------	--------------------	--------------------------	----------------------------	----------------

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	51/21	16.06.2021

Nissedal kontrollutval si årsmelding for 2020

Vedlegg

- 1 Møte- og arbeidsplan 2020
- 2 Nissedal kontrollutval -årsmelding 2020
- 3 Saksutskrift - sak 14-21 - Nissedal kontrollutval si årsmelding for 2020
- 4 Sekretariatets forslag til årsmelding 2020 for kontrollutvalget forelegges rådmannen

Saksframstilling:

Kontrollutvalet skal rapportere om resultata av sitt arbeid til kommunestyret, jf. kommunelova § 23-5 første setning. Det blir blant anna gjort i kontrollutvalet si årsmelding. Årsmeldinga skal gje ei oversikt over kontrollutvalet sin aktivitet i 2020.

Forslag til årsmelding for 2020 er utarbeida av sekretariatet, sjå vedlegg 1.

Årsmeldinga bør sjåast i samanheng med møte- og arbeidsplanen for 2020, som blei vedteken av kontrollutvalet i møte 07.02.2020, sak 7/20. Møte- og arbeidsplanen er å finne i vedlegg 2.

Rådmannen har uttalt seg til årsmeldinga. Av uttalen går det fram at han meiner «Nissedal nett no har eit kontrollutval som fungerer betre enn nokon gong i den perioden eg har vore rådmann sidan 2009.»

Kontrollutvalet si innstilling til kommunestyret:

Nissedal Kommunestyret tar kontrollutvalet si årsmelding 2020 til vitande og meiner den gir ei tilfredsstillande oversikt over kontrollutvalet sin aktivitet i 2020.

Fredag 7. februar 2020 kl. 09:00

- Godkjenning av møteinnkalling og protokoll
- Presentasjon av nytt kontrollutval osv.
- Kontrollutvalet – Funksjon og oppgaver
- Selskapskontrollrapport - IATA
- Årsmelding 2019 for Nissedal kontrollutval
- Vurdering av forvaltningsrevisors uavhengighet
- Orientering fra revisor
- Referatsaker/eventuelt

Torsdag 7. mai 2020 kl. 09:00

- Godkjenning av møteinnkalling og protokoll
- Årsregnskap for 2019 for Nissedal kommune – kontrollutvalet si uttale
- Risiko- og vesentlegheitsanalyse – plan for forvaltningsrevisjon/eigarskapskontroll
- Melding om andre reviderte regnskap (skatteoppkreveren)
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – Saksutgreiing
- Oppfølging av tilsyn frå fylkesmannen – Beredskap
- Mobbesaka i Drangedal – har kommunen rutinar for å handtere mobbesaker tilbake i tid om dei skulle dukke opp i Nissedal.
- Referatsaker/Eventuelt

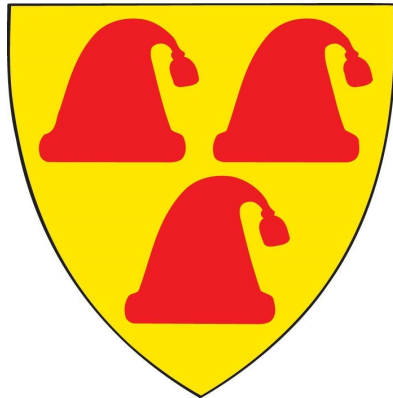
Torsdag 3. september 2020 kl. 09:00

- Godkjenning av møteinnkalling og protokoll
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2021
- Orientering om status – GDPR
- I forbindelse med sak om GDPR ønsker utvalet å få ei orientering om personvern ved bruken av elektroniske brikker nytta i helsesektoren.
- Forenkla etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga
- Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon for 2020
- Vurdering av revisors uavhengighet
- Referatsaker/Eventuelt

Torsdag 12. november 2020 kl. 09:00

- Godkjenning av møteinnkalling og protokoll
- Møte- og arbeidsplan for 2021
- Orientering om budsjettet for Nissedal kommune 2021
- Orientering fra revisor
- Referatsaker/Eventuelt

Planen er leiande og kontrollutvalet står fritt til å ta opp saker og halde dei møte dei ynskjer.

Nissedal kommune

ÅRSMELDING FRÅ KONTROLLUTVALET

2019

VETAKS

VESTFOLD, TELEMARK OG AGDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

INNHALD / KONTROLLUTVALET SI ÅRSMELDING / 2020

1	Innleiing	03
2	Rammer for kontrollutvalet	04
3	Økonomi	06
4	Samansetjing av kontrollutvalet	08
5	Kompetanse og opplæring	10
6	Sekretariat	12
7	Revisjon	13
8	Arbeidet til kontrollutvalet – møte og saker	14
8.1	Rekneskapsrevisjon	16
8.2	Forenkla etterlevingskontroll	18
8.3	Forvaltningsrevisjon	20
8.4	Eigarskapskontroll	24
8.5	Andre saker	26
9	Konklusjon og avsluttande kommentar	27

I. Innleiing

Kontrollutvalet skal årleg rapportere om aktiviteten og resultatet av arbeidet sitt til kommunestyret. I samband med dette leverer kontrollutvalet ei samla årsmelding for utvalet sitt arbeid.

Årsmeldinga skal gi eit bilde av utvalet si formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet, og dei viktigaste sakene som er handsama gjennom året. Årsmeldinga bør sjåast i samanheng med vedtekne planar.

2. Rammer for kontrollutvalet

Kommunestyret har det overordna kontrollansvaret for den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal føre løpande kontroll med kommunen si verksemd på kommunestyret sine vegner.

Ansvar til kontrollutvalet følgjer av kommunelova § 23-2 første ledd: «Kontrollutvalget skal påse at

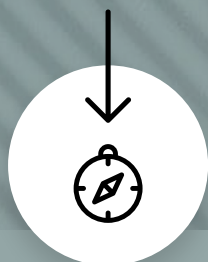
- a. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- d. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»

Utover dette kan kontrollutvalet ta opp alle spørsmål ved verksemda til kommunen som er knytte til utvalet sitt ansvarsområde. Det er berre lovverket, kommunestyret og utvalet sjølv som kan påleggje kontrollutvalet oppgåver og saker, eller avgrense kva saker utvalet kan handsame.

Kontrollutvalet har omfattande innsynsrett. Blant anna kan utvalet utan hinder av teieplikt, krevje alle opplysningar, utgreiingar eller dokument og gjere dei undersøkingar som det finn nødvendig for å gjennomføre oppgåvene sine.

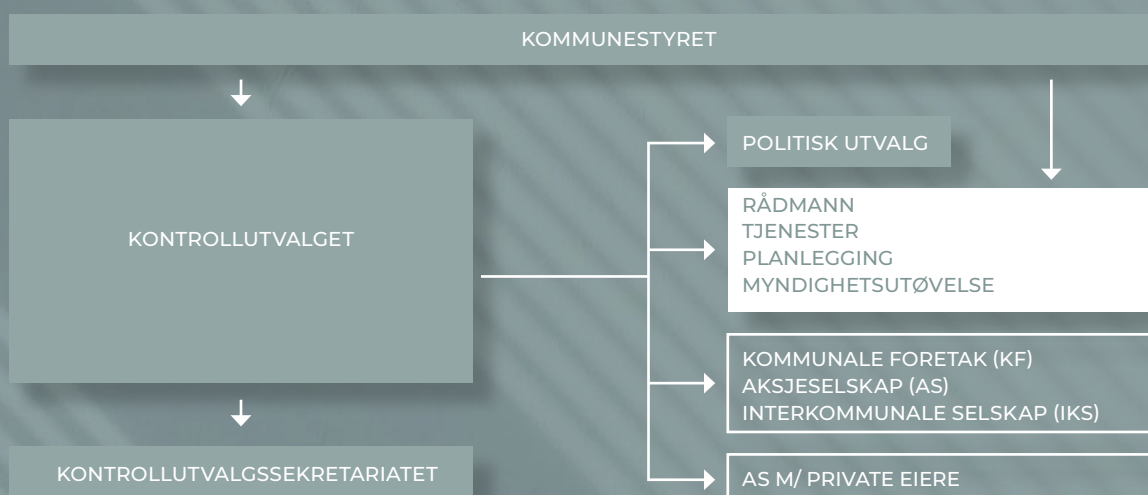
Utvalet sin leiar har møte- og talerett i kommunestyret når utvalet sine saker vert handsama. Utvalet sin leiar kan la eit av dei andre medlemmane i utvalet utøve denne retten på sine vegner. Kontrollutvalet har rett til å vere til stades i lukka møte i folkevalde organ i kommunen.

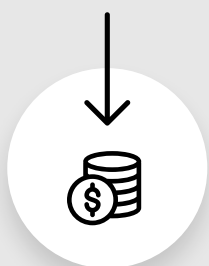
Kontrollutvalet har ikkje høve til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøve politiske prioriteringar eller kor politisk føremålstenleg eit vedtak er. Kontrollutvalet kan likevel uttale seg om kommunestyret eller anna folkevald organ er i ferd med å treffe eller har treft eit ulovleg vedtak.

Aktørane i eigenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalet saman med sekretariatet, rådmannen og revisor. Ein god eigenkontroll krev samspel mellom desse.

For at dette samspelet skal fungere, er det nødvendig at aktørane kjenner både si eiga og kvarandre sine roller.

3. Økonomi

For å utøve funksjonen sin på ein god måte ber kontrollutvalet kommunestyret om økonomiske rammer som gjer den nødvendige aktiviteten for å oppfylle kontrollutvalet sitt mandat mogleg. Kontrollutvalet er etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontrollarbeidet i kommunen.

Rekneskapstala for den samla kontrollverksemda i kommunen kjem fram av kommunen sin samla årsrekneskap. På neste side følgjer budsjett- og rekneskapstal for 2020.

	BUDSJETT 2020	REKNESKAP 2020
Møtegodtgjersle	91 000	55 280
Mat og servering	3 000	8 435
Kurs og opplæring	45 000	27 781
Skyss og kostgodtgjersle	3 000	0
Kontingent	3 500	3 500
Abonnement	1 500	0
Sum kontrollutvalet	147 000	94 996
Kjøp av tenester - sekretariat	115 500	115 500
Kjøp av tenester - revisjon	412 000	412 000
Sum	674 500	622 496

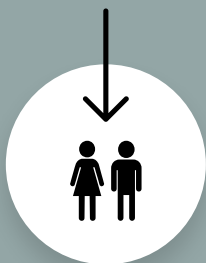
Kommentarar til rekneskapen der det er store avvik frå budsjett

Møtegodtgjersle: Ved oppstart av ny valperiode bruker det å vere ein del opplæring som kostar i frikjøp av politikarar utover eit vanleg år. På grunn av koronapandemien blei det ikkje slik i 2020.

Mat og servering: Mesteparten av beløpet, er bevertning ved deltaking på NKRF si kontrollutvalskonferanse. Når bevertning er spesifisert på rekninga skal det først som det, og ikkje opplæring. Dette var ikkje sekretariatet klar over når budsjettforslaget for 2020 blei utarbeida.

Kurs og opplæring: Pandemien førte til at kurstilbodet blei sterkt redusert og utgiftene til denne posten er dermed langt lågare enn budsjettet.

Totalt viser rekneskapen eit mindreforbruk samanlikna med budsjettet på kroner 52 004 kroner.

4. Samansetjing av kontrollutvalet

Krav til sjølvstende og nøytralitet i kontrollutvalet sitt arbeid fører til at medlemmane i utvalet ikkje kan ha verv som kan komme i konflikt med arbeidet i kontrollutvalet. Difor er det strenge krav for å vere valbar for medlemmane av kontrollutvalet jf. kommunelova § 23-1 tredje ledd.

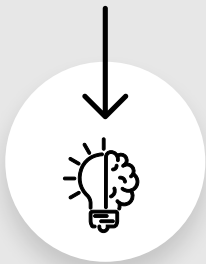
Val av kontrollutvalet skal skje på det konstituerande møtet før val av andre utval. Utvalet skal ha minst fem medlemmar og minst ein av desse skal veljast blant kommunestyret sine medlemmar. Leiaren av utvalet kan ikkje vere medlem av same parti eller høyre til same gruppe som ordføraren. Kommunestyret kan foreta nyval av kontrollutvalet sine medlemmar i valperioden, men då må heile utvalet veljast på nytt.

FASTE MEDLEMMAR

Leiar	Øyvind Tveit (KrF)
Nestleiar	Simone Buyck (Ap)
Medlem	Ove Flataker (Sp)
Medlem	Cecilie Hellum (Sp)
Medlem	Kim Jørgen Berntsen (Ap)

VARAMEDLEMMAR

Vara for Tveit:	Magne Fjelløy (Sp)
Vara for Buyck:	Kirsten Jensby (Ap)
Vara for Flataker:	Inge Audun Dahle (Sp)
Vara for Hellum:	Astrid Eidem Nordal (KrF)
Vara for Berntsen:	Kjell Asbjørn Solberg (Ap)

5. Kompetanse og opplæring

Det vert stilt stadig større krav og forventningar til kontrollutvalet sin kompetanse, både frå det politiske miljøet og kommunen sine innbyggjarar. Kunnskap om kontrollutvalet si rolle, oppgåver og lovverk er nødvendig for å utføre dei oppgåvene som går fram av lov og forskrift.

Opplæring og kursverksemd skjer lokalt eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalet vert kvart år invitert til Kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og Fagkonferansen i regi av Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Lokalt arrangerer VETAKS vanlegvis to årlege samlingar: Ein på våren og ein på hausten. Dette er viktige samlingar for å tilføre kontrollutvalet sine medlemmar ny kunnskap, og det er arenaer der kontrollutvalsmedlemmar møtest og drøfter saker og arbeidsmetodar. Det blir vidare gitt opplæring i ulike tema i kontrollutvalet sine møte frå sekretariatet, revisjonen og administrasjonen.

Øyvind Tveit, Simone Buyck, Cecilie Hellum og Kim Jørgen Berntsen deltok på NKRF sin kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 29.-30.01.2020.

Hovedtemaene på konferansen var:

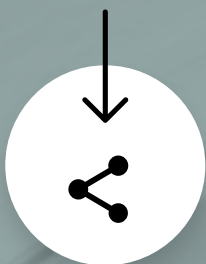
- Politikarhets
- Reint drikkevann - kva gjekk gale?
- Bærekraft i eit revisjonsperspektiv
- Personvern i kommunane
- Bompengeselskapa

FKT sin fagkonferanse 3.-4.06.2020 og VETAKS sin vårkonferanse blei avlyst på grunn av Covid-19.

VETAKS gjennomførte haustkonferansen digitalt den 11.11.2020. Kim Jørgen Berntsen, Simone Buyck og Øyvind Tveit deltok. Temaet for haustkonferansen var: «Noen ganger går det galt» med Boligbygg-saken i Oslo som eksempel.

Kontrollutvalet ønskjer å halde kurs- og konferanseaktiviteten ved lag i det kommande året.

6. Sekretariat

Kontrollutvalssekretariatet er støttespelar for kontrollutvalet og er viktig for eit godt og effektivt kontrollarbeid i utvalet. Sekretariatet skal etter kommunelova § 23-7 andre ledd sjå til at dei sakene som vert handsama av kontrollutvalet er forsvarleg utgreidde og at utvalet sine vedtak vert iverksett. Sekretariatet hjelper vidare kontrollutvalet med mellom anna oppgåver knytt til administrasjon, rådgiving og koordinering. I det daglege arbeidet er sekretariatet bindeleddet mellom kontrollutvalet, revisjonen og administrasjonen, og utfører oppgåver på vegner av kontrollutvalet.

Kommunen er medeigar i, og kontrollutvalet får sekretariathjelp frå Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Kostnadene for sekretariatet sine tenester vert fordelte etter eigen fordelingsnøkkel.

Med oppdrag for 34 kommunar og 2 fylkeskommunar i Agder og Vestfold og Telemark er VETAKS det største kontrollutvalssekretariatet i landet. Sekretariatet har 10 årsverk. Sekretærene har kompetanse innan statsvitskap, jus og økonomi. Dagleg leiar er Line Bosnes Hegna. Sekretær for kontrollutvalet i 2020 var Ingebjørg Liland og Helga Raudsandmoen.

Sekretariatet er sjølvstendig i høve til kommunen sin administrasjon og den eller dei som utfører revisjon for kommunen. Det er strenge grenser for kven som kan vere tilsette i sekretariatet. Den som utfører sekretariatsoppgåver for kontrollutvalet, er direkte underordna kontrollutvalet og skal følgje dei retningslinene og pålegga som utvalet gir.

Sekretariatet si heimeside er www.vetaks.no. Her finn de ytterlegare informasjon om kontrollutvalet og sekretariatet.

7. Revisjon

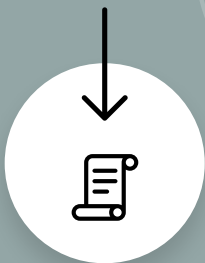
Kommunen er medeigar i, og har avtale om levering av revisjonstenester frå Vestfold og Telemark revisjon IKS. Selskapet utfører rekneskapsrevisjon, forenkla etterlevingskontroll, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor utføre andre oppdrag etter avtale.

Selskapet leverer revisjonstenester til 23 kommunar og 1 fylkeskommune. Kostnadene til revisjon er baserte på ein avtale mellom kommunen og selskapet, og inneheld dei revisjonstenestene som kommunen etter avtalen får levert. Det er også mogleg å bestille andre prosjekt og oppdrag frå revisjonen.

Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er Hilde Vatnar, medan Birgitte Lindner Bøen er teamleiar rekneskapsrevisjon. Kirsti Torbjørnson og Bente Hegg Ljøsterød er oppdragsansvarlege forvaltningsrevisorar.

Kontrollutvalet har et ansvar for å sjå til at det vert gjennomført revisjon av kommunen og at den vert gjennomført etter gjeldande standardar og regelverk. I dette ligg mellom anna at revisor kvart år legg fram eigenvurdering av sjølvstende, overordna revisjonsstrategi og orienterer i kvart møte om det pågåande revisjonsarbeidet basert på revisjonsstrategien.

Revisjonen si heimeside er <https://vtrevisjon.no/> Her finn de mellom anna rapportar frå revisjonen.

8. Arbeidet til kontrollutvalet – møte og saker

Kontrollutvalet har i 2020 hatt 4 møter. 1 av møta blei haldt som fjernmøte via Teams på grunn av koronapandemien.

Utvalet har i 2020 handsama 35 saker. Til samanlikning blei det i 2019 handsama 31 saker.

Kontrollutvalet sine møter er opne for publikum med unntak av dei tilfella der det etter lov og forskrift er pålagt å lukke møtet.

Saksdokumentene og protokollene vert fortløpande lagt ut på sekretariatet si heimeside.

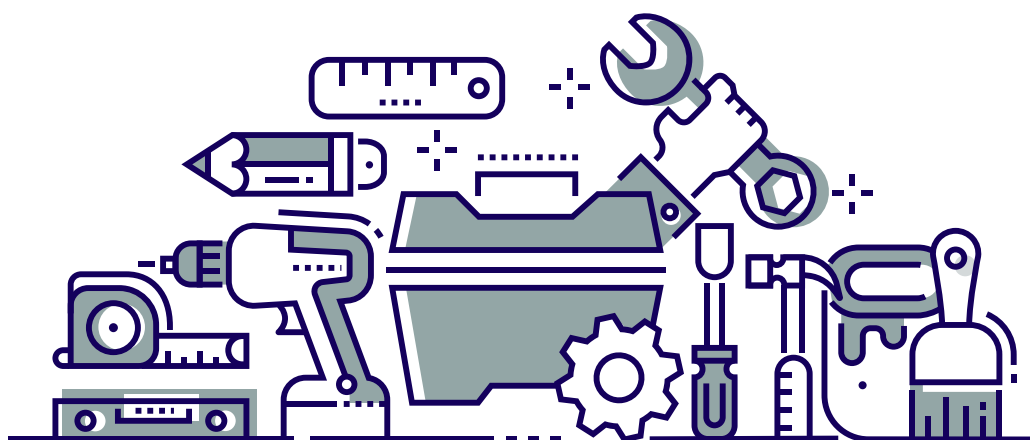
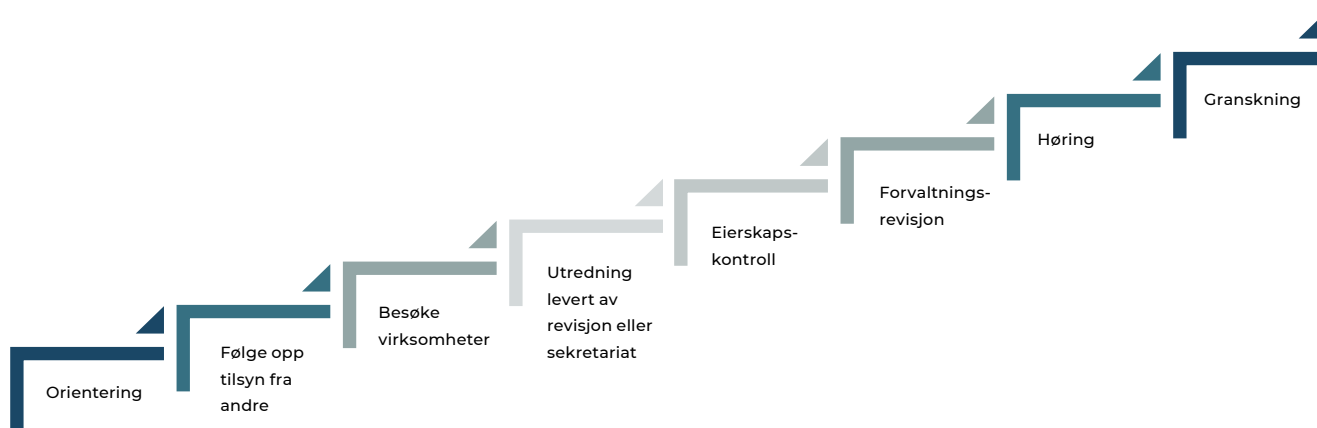
Administrasjonen blir ved fleire høve invitert til kontrollutvalet for å orientere om ulike verksemdsområde i kommunen.

Kontrollutvalet ønskjer å vere synleg og ha god kontakt med leinga i kommunen.

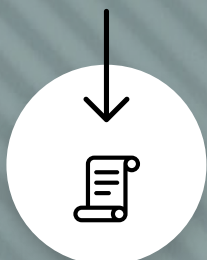
Rådmannen og representantar for rådmannen har delteke på alle møta i utvalet, noko kontrollutvalet oppfatar som ein styrke i arbeidet sitt.

Administrasjonen har mellom anna gitt orienteringer om:

- Oppfølging av politiske vedtak
- Rutiner for å handtere mobbesaker tilbake i tid
- Folkehelseprofil 2020 for Nissedal
- Tilsyn frå Fylkesmannen - samfunnstryggleik og beredskap
- Status for implementering av General Data Protection Regulation (GDPR)
- 2. tertialrapport 2020
- Kommunen sitt budsjett for 2021

KONTROLLUTVALETS VERKTØYKASSE – VERKEMIDDELTRAPPEN

8.1 Rekneskapsrevisjon

Revisjon av årsrekneskapen er ein sentral del av kommunen sin eigenkontroll. Revisor skal gi tryggleik for at ein kan stole på informasjonen kommunen gir om økonomien sin.

Revisor er ein sjølvstendig og objektiv tredjepart. Formålet med rekneskapsrevisjon i kommunar, er å gjere revisor i stand til å gje ei uttale om kommunen sitt årsrekneskap i det alt vesentlege er avlagd i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk. Revisor skal vidare gjennom sine kontrollar avdekkje og forebygge feil og manglar i den økonomiske rapporteringa. Revisor vil dessutan veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekkje feil og mislegheiter.

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen blir revidert på ein forsvarleg måte. Utvalet er difor avhengig av at revisor gir tilstrekkeleg rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalet og revisor har ein god dialog og god forståing av oppgåvene sine, er viktige føresetnader for å vere trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarleg utført.

I høve til forskrift om kontrollutval og revisjon § 3 skal kontrollutvalet gje ei uttale til årsrekneskapen til kommunestyret.

I samband med ny kommunelov er oppgåvene til revisor knytt til rekneskapsrevisjon noko utvida. Revisor skal frå og med 2020 etter kommunelova § 24-5: «se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.» Nytt for rekneskapsrevisor er altså kravet til å sjå på avvik frå budsjettpremissar og rapportere på dette som ein del av revisjonsmeldinga.

Kontrollutvalet sin uttale til Nissedal kommune sitt årsrekneskap og årsberetning 2019:

«Kontrollutvalet har handsama Nissedal kommune sitt årsrekneskap for 2019. Saman med årsrekneskapen følgde rådmannen sin årsberetning. Vestfold og Telemark revisjon IKS har avlagt revisjonsmelding og rapport til kontrollutvalet om årsrekneskapen. Årsrekneskapen viser kr 135 609 000 til fordeling drift og eit rekneskapleg mindreforbruk på kr 3 781 000.

Kontrollutvalet meiner at presentasjonen av årsrekneskapen med tilhøyrande spesifikasjonar og noter tilfredsstill brukaranes informasjonsbehov og gjev eit riktig bilete av dei forhold som årsberetninga til rådmannen omhandlar.

Kontrollutvalet har ingen merknader til årsrekneskapen for Nissedal kommune for 2019 og sluttar seg til revisors melding av 29.04.2020. Kontrollutvalet anbefalar at Nissedal kommunes årsrekneskap for 2019 vert godkjend. »

Denne uttalen blei vedtatt i møte 07.05.2020, sak 12/20.

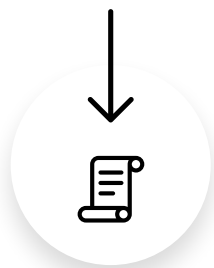
Overordna revisjonsstrategi for rekneskapsrevisjon 2020:

Overordna revisjonsstrategi er eit planleggingsdokumentet for gjennomføring av rekneskapsrevisjon. Formålet med overordna revisjonsstrategi er å dokumentere tilstrekkelege og effektive revisjonshandlingar i samband med rekneskapsrevisjon. Kontrollutvalet tok overordnet revisjonsstrategi til vitande i møte 03.09.2020, sak 20/20.

Misleghaldssaker etter kommunelova:

Av kommunelova § 24-5 siste ledd går det fram at revisor gjennom revisjon skal bidra til å avverje og avdekke mislegheiter og feil. Vidare står det i § 24-7 første ledd bokstav e, at revisor skal gi skriftlege meldinger om «enhver mislighet». En mislegheit er i revisjonsstandarden ISA 240 definert som: «En bevisst handling begått av en eller flere personer innen ledelsen, av personer som har overordnet ansvar for styring og kontroll, av ansatte eller av andre, som innebærer uredelighet for å oppnå en urettmessig eller ulovlig fordel.»

Revisor har ikkje rapportert om noken misleghaldssaker til kontrollutvalet i 2020.

8.2 Forenkla etterlevingskontroll

Det går fram av kommunelova at revisor er pålagt å gjennomføre forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga. Kontrollen skal vere basert på ei risikovurdering, og den skal gjennomførast med moderat tryggleik. Kontrollutvalet blir orientert om risikovurderinga og resultatet av kontrollen.

I kommunelova § 24-9 er rekneskapsrevisor gitt i oppgåve å gjennomføre ein forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen»

Lova føreset at kontrollen vert gjennomført med avgrensa ressursar og resultatet er basert på moderat tryggleik. Kontrollen skal utførast i tråd med revisjonsstandarden RSK301.

Revisor har hatt kontroll av etterleving av reglane om offentlege anskaffingar og undersøkt anskaffingar som er gjort i 2019.

Revisjonen har kontrollert om kommunen:

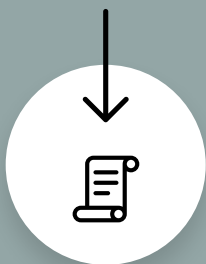
- 1) Har gjennomført konkurranse i tråd med lov og forskrift om offentlege anskaffingar.

- 2) Har utarbeidd protokoll for anskaffingar i tråd med regelverket.

Konklusjon

Basert på utførte handlingar og bevis som er henta inn er vi [revisjonen] ikkje blitt merksame på andre forhold som gir oss grunn til å tru at Nissedal kommune ikkje i det alt vesentlege har fylgd dei reglane som gjeld for konkurranse og føring av protokoll for anskaffingar.

Revisor sin uttale frå forenkla etterlevingskontroll blei handsama i kontrollutvalet 03.09.2020, sak 22/20.

8.3 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er ei av dei lovpålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøkje om kommunen etterlever regelverk, oppnår fastsette mål, og om ressursane vert effektivt forvalta.

Av kommunelova § 23-3 går det fram at:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkningar ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.»

Kontrollutvalet er delaktig i val av tema og utforming av problemstillingar basert på ei overordna risikovurdering, innanfor dei rammer som er gitt av kommunestyret. Forvaltningsrevisjon gjer det mogleg for kontrollutvalet å gå i djupna i ulike saksforhold, innan eitkvart verksemdsområde i kommunen. Det er vidare mogleg å gjennomføre forvaltningsrevisjonar i selskap kommunen har eigarinteresse i. Forvaltningsrevisjon vil difor kunne ha høg nytteverdi, både i utvalet si kontrollverksemd, og i kommunen sin internkontroll og forbetningsarbeid.

Kontrollutvalet vedtok i møtet 03.09.2020, sak 18/20, plan for forvaltningsrevisjon for inneverande valperiode. Kommunestyret vedtok kontrollutvalet si tilråding i møtet 15.10.2020, sak 63/20.

Områder som blir prioritert i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023:

■ **1. Barnehage**

Tema: Kvalitet i barnehagane, organisering og gjennomføring av tilsyn

■ **2. Openheit og innsyn, journalføring og arkiv**

Tema: Rutinar og praksis, journalføring, arkivering, handtering av innsynskrav og gradering av dokument.

Forvaltningsrevisjonsprosjekter under oppfølging ved årsskiftet:

1. «IATA IKS - eigarstyring og sjølvkost»

(eigarskapskontroll med forvaltningsrevisjon)

I tråd med kontrollutvalet si tilråding, vedtok kommunestyret i møtet 23.04.2020, sak 21/20, at Nissdedal kommunestyre skal sørge for at:

- Selskapet sender ut innkalling med saksliste til representantskapsmøte minst ein måned før møta finn stad,
- lokal renovasjonsforskrift og gebyrreglement er i tråd med heimelsgrunnlaget,
- kommunens indirekte kostnader knyta til sjølvkostområda blir berekna og dekkja av gebyra. Kommunestyret må sjølv fastsette gebyra.
- Leggje fram årsmeldingar for selskapet, slik eigarskapsmeldinga krevjar,
- handsame innkallingar til representantskapsmøte (med saksdokument) i eit overordna politisk organ slik at det er mogeleg for kommunestyret å gje eigarrepresentantane innspel og styringssignal.

IATA IKS må:

- Vurdere eit klarare organisatorisk skile mellom sjølvkosttenester og næringsverksemd,
- knytte inntekter og utgifter som gjeld mottak og handtering av avfall som husholdningane leverer til mottaksplass til sjølvkostrekneskapet,
- skile rekneskapsmessig mellom sjølvkosttenestene husholdningsavfall og slam, av dette skile mellom fond knyta til de to tenestene,
- berekne kalkylerente av fond og bruke kalkylerente som er anbefalt i retningslinjer for berekning av sjølvkost for kommunale betalingstenester (H3/14).

Kontrollutvalet følgjer opp kommunestyret sitt vedtak i 2021.

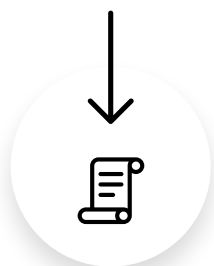
2. «Saksutgreiing»

I tråd med kontrollutvalet si tilråding, vedtok kommunestyret i møtet 24.05.2018, sak 30/18, å be rådmannen om å:

- vurdere fleire tiltak for å sikre forsvarleg utgreiing og rapportering av politiske saker, t.d. retningslinjer, malar/sjekklistar og opplæring,
- sikre at prosjekterings- og byggenemnda er i tråd med kommunelova kapittel 6 og at den blir forankra i kommunens reglement, i samsvar med ynskt rolle og formål,
- etablere rutinar/retningslinjer knytt til planlegging, gjennomføring og rapportering av investeringsprosjekt,
- sikre rapportering på gjennomføring av alle vedtak og rapportering utanom tertialrapporteringa i investeringsprosjekt, der det er naudsynt.

Kontrollutvalet hadde saka til oppfølging i fleire møter i 2018 og 2019. I 2020 var 3 av 4 kulepunkter i vedtaket følgt opp. Det som gjenstod for utvalet å følgje opp, var kravet om å etablere rutinar/regningslinjer knytt til planlegging, gjennomføring og rapportering av investeringsprosjekt.

Saka var til behandling i utvalet i møtet 07.05.2020, sak 15/20, og 03.09.2020, sak 20/20. Ved årsskiftet, gjenstod det å få oversendt kommunestyret sitt vedtekne reglement for kommunale byggeprosjekt.

8.4 Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll er ei av dei lovpålagde oppgåvene til kontrollutvalet og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa ligg under demokratisk styring og kontroll.

I kommunelova § 23-4 står dette om eigarskapskontroll:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

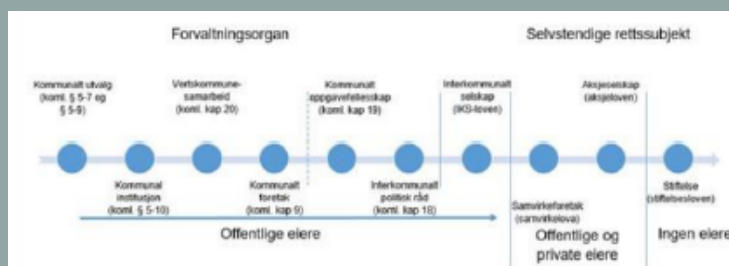
Kontrollutvalet vedtok i møtet 03.09.2020, sak 18/20, plan for eigarskapskontroll for inneverande valperiode. Kommunestyret vedtok kontrollutvalet si tilråding i møtet 15.10.2020, sak 63/20.

I perioden 2020-2023, ble det vedteken å føre eigarskapskontroll med:

■ **Eigarstyring**

Tema: Styringsdokument, styringsdialog og styrevalprosessar

Kommunen har stor grad av friheit til å organisere tenestene sine. Nedanfor vises moglege organisasjons- og eigarformer for kommunal verksemd:

8.5 Andre saker

Kontrollutvalet har i tillegg til tidlegare nemnde saker blant anna handsama følgjande saker:

- Kontrollutval – funksjon og oppgåver
- Samspel mellom kontrollutval og rådmann
- Møte- og arbeidsplan for kontrollutvalet for 2020 og 2021
- Kontrollutvalet si årsmelding 2019
- Budsjett for kontrollarbeid 2021
- Forvaltningsrevisor og rekneskapsrevisor sin sjølvstende 2020
- Engasjementsbrevet frå revisjonen

Førespurnader:

Kontrollutvalet har dette året blitt forelagt tri førespurnader.

Den eine førespurnaden gjaldt høve kring Grimstveitvegen og blei lagt fram for kontrollutvalet i møte 07.02.2020, sak 4/20. I denne saka hadde ordføraren svara skriftleg på spørsmål kontrollutvalet hadde stilt, og rådmannen gav ei orientering i møtet. Kontrollutvalet kom med ei uttale.

Den andre førespurnaden gjaldt spørsmål om kommunen sin tilgang til å gje dispensasjon frå det midlertidig forbodet mot å opphalde seg på fritidsbustad i annan kommune enn heimstadkommunen.

Den tredje førespurnaden gjaldt høve kring kommunen sitt vedtak om tilskot til privat vedlikehald av Espestøylvegen.

Dei to sistnemnde førespurnadene blei teken til vitande av kontrollutvalet.

9. Konklusjon og avsluttande kommentar

Årsmeldinga vert med dette lagt fram for kommunestyret. Ved å sjå møte- og arbeidsplan og årsmelding i samanheng, kan kommunestyret sjå om dei vedtekne oppgåvene og målsettinga for kontrollutvalet er eller blir følgde opp.

- Antall saker ligger på nokolunde same nivå som tidlegare år.
- Kontrollutvalet si verksemd har i 2020 vore påverka av koronapandemien ved at eitt møte blei heldt som fjernmøte. Vidare har fleire av opplæringstilboda enten blitt avlyst eller arrangert som digitale konferanser.
- Vedteken plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll vert fortløpande følgde opp.
- Kontrollutvalet har utført og følgd opp sine oppgåver i tråd med møte- og arbeidsplan for 2020. Møte- og arbeidsplanen, slik den blei vedteken av kontrollutvalet i møtet 07.02.2020, sak 7/20, ligg ved saksframlegget til årsmeldinga.

Nissedal, 04.05.2021

Øyvind Tveit
kontrollutvalsleiar

Helga Raudsandmoen
sekretær

VETAKS

VESTFOLD, TELEMARKE OG AGDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

VETAKS.NO

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 21/00320-1
Saksbehandler Helga Raudsandmoen

Nissedal kontrollutval si årsmelding for 2020

Saksgang	Møtedato	Saksnr.
1 Nissedal kontrollutval	04.05.2021	14/21

Nissedal kontrollutval har behandlet saken i møte 04.05.2021 sak 14/21

Møtebehandling

Sekretær Helga Raudsandmoen gikk gjennom sekretariatet sitt forslag til årsmelding og svarte på spørsmål.

Kontrollutvalet godkjente forslag til årsmelding med følgende endringer/tillegg til punkt:

- 6: Skriv kva for utdanning dei tilsette i sekretariatet har.
- 8.5, «Førespurnader»: Skriv kva førespurnadene gjaldt og kva som var kontrollutvalet sitt vedtak.

Votering

Samrøystes for forslag til vedtak (5 voterande).

Vedtak

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for Nissedal kontrollutval 2020 slik den ligg føre, med dei endringane/tillegga til punkt 6 og 8.5 som går fram av møtebehandlinga til saka.

Årsmeldinga sendast til kommunestyret med følgjande forslag til vedtak:
«Kommunestyret tar kontrollutvalet si årsmelding 2020 til vitande og meiner den gir ei tilfredsstillande oversikt over kontrollutvalet sin aktivitet i 2020.»

NISSEDAL KONTROLLUTVAL SI ÅRSMELDING FOR 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for Nissedal kontrollutval 2020 slik den ligg føre.

Årsmeldinga sendast til kommunestyret med følgjande forslag til vedtak:
«Kommunestyret tar kontrollutvalet si årsmelding 2020 til vitande og meiner den gir ei tilfredsstillande oversikt over kontrollutvalet sin aktivitet i 2020.»

Vedlegg:

- 1) Sekretariatet sitt forslag til årsmelding for 2020
- 2) Kontrollutvalet sin møte- og arbeidsplan for 2020
- 3) Rådmannen sin uttale til årsmeldinga

Saksframstilling:

Kontrollutvalet skal rapportere om resultatene av sitt arbeid til kommunestyret, jf. kommunelova § 23-5 første setning. Det blir blant anna gjort i kontrollutvalet si årsmelding. Årsmeldinga skal gje ei oversikt over kontrollutvalet sin aktivitet i 2020.

Forslag til årsmelding for 2020 er utarbeida av sekretariatet, sjå vedlegg 1. Årsmeldinga bør sjåast i samanheng med møte- og arbeidsplanen for 2020, som blei vedteken av kontrollutvalet i møte 07.02.2020, sak 7/20. Møte- og arbeidsplanen er å finne i vedlegg 2. Rådmannen har uttalt seg til årsmeldinga. Av uttalen går det fram at han meiner «*Nissedal nett no har eit kontrollutval som fungerer betre enn nokon gong i den perioden eg har vore rådmann sidan 2009.*»

Merknader:

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalet å godkjenne vedlagt årsmelding.

RETT UTSKRIFT
DATO 6.mai.2021

From: Sverre Sæter <sverre.seter@nissedal.kommune.no>
Sent: onsdag 24. mars 2021 17:13
To: Helga Raudsandmoen
Subject: SV: Sekretariatets forslag til årsmelding 2020 for kontrollutvalget forelegges rådmannen for eventuell uttalelse

Takk for tilsendt framlegg til Årsmelding 2020 for Nissedal kontrollutval.

Eg gjev mi attendemelding på denne måten:

Etter å ha lese framlegg til årsmelding 2020 for Nissedal kontrollutval er mi meining at dette er den mest fullstendige meldinga eg har lese frå Kontrollutvalssekretariatet.

Eg har korkje motsegner eller kommentarar til meldinga, men har likevel lyst til å uttale som rådmann at mi meining er at Nissedal nett no har eit kontrollutval som fungerer betre enn nokon gong i den perioden eg har vore rådmann sidan 2009.

Sverre Sæter

Fra: Helga Raudsandmoen <helgara@vetaks.no>
Sendt: onsdag 24. mars 2021 13:50
Til: Sverre Sæter <sverre.seter@nissedal.kommune.no>
Emne: Sekretariatets forslag til årsmelding 2020 for kontrollutvalget forelegges rådmannen for eventuell uttalelse

Hei,

Vedlagt finner du sekretariatets forslag til årsmelding 2020 for kontrollutvalget. Formålet med årsmeldingen er å gi en oversikt over kontrollutvalgets aktivitet i 2020.

Kontrollutvalget vil behandle årsmeldingen i maimøtet. Etter at årsmeldingen har vært til behandling i kontrollutvalget, skal den oversendes kommunestyret. Av den grunn gis rådmannen med dette anledning til å uttale seg om årsmeldingen, jf. kommuneloven § 23-5 andre setning. Dersom du har kommentarer til årsmeldingen, ber jeg om at disse sendes undertegnede **innen 09.04.2021**. En eventuell uttalelse vil bli lagt ved saksframlegget til årsmeldingen.

Med vennlig hilsen

Helga Raudsandmoen
rådgiver

mobil: 918 23 317

e-post: helgara@vetaks.no

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	52/21	16.06.2021

Beredskapsplan - eining for oppvekst og kultur

Vedlegg

- 1 Mal på beredskapsplan
- 2 Beredskapsplan Treungen barnehage
- 3 Innholdsliste Tiltakskort
- 4 Tiltakskort 1 Alvorleg ulykke i barnehagen
- 5 Tiltakskort 2 Dødsfall i barnehagen
- 6 Tiltakskort 3 Barn med allergi, sjukdom
- 7 Tiltakskort 4 Medisinering i barnehagen
- 8 Tiltakskort 5 Små og litt større skadar
- 9 Tiltakskort 6 Forgifting eller mistanke om forgifting
- 10 Tiltakskort 7 Smittevern
- 11 Tiltakskort 8 Barn som blir skadet på parkeringsplassen ved levering - henting
- 12 Tiltakskort 9 Mistanke om rus ved levering og henting
- 13 Tiltakskort 10 Samlivsbrudd - konflikhtar
- 14 Tiltakskort 11 Kidnapping - bortføring
- 15 Tiltakskort 12 Mistanke om vold-seksuelle overgrep i heimen
- 16 Tiltakskort 13 Mistanke om vold - seksuelle overgrep i barnehagen
- 17 Tiltakskort 14 Barn som blir henta av personar som ikkje står på hentelista
- 18 Tiltakskort 15 Når føresette blir utsett for ulykkesjukdom og ikkje kan hente i barnehagen
- 19 Tiltakskort 16 Mistanke om omsorgssvikt
- 20 Tiltakskort 17 Barn som kjem borte på tur
- 21 Tiltakskort 18 Barn blir borte frå barnehagen
- 22 Tiltakskort 19 Når barn ikkje blir henta før barnehagen stengjer
- 23 Tiltakskort 20 Når eit barn ikkje kjem i barnehagen
- 24 Tiltakskort 21 Brann og skadeverk
- 25 Tiltakskort 22 Handtering av media ved alvorlege hendingar
- 26 Planteikning Treungen barnehage

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Beredskapsplanane i eining for oppvekst og kultur har i lang tid vore utdaterte.

Etter tilsyn frå dåværande Fylkesmann på beredskap i Nissedal kommune 12.11.20, har vi arbeidd med å få dette på plass.

Lovgrunnlaget

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1995-12-01-928>

Udir rettleiar:

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/veileder-i-beredskapsplanlegging/>

Forankring i eige planverk

Nissedal kommune Planstrategi 2021-2023:

<https://www.nissedal.kommune.no/getfile.php/4853353.2637.tltja7pkkuubim/Vedteken+planstrategi+2021-2023.pdf>

«Beredskapsplan oppvekst blir ferdigstilt i 2021»

Vurdering:

I samarbeid med Statsforvaltaren, har leiargruppa i eining for oppvekst og kultur utarbeidd beredskapsplanar. Tilsette og foreldre er involvert, men på ulikt vis i dei ulike avdelingane.

Kommunal kriseleiing, Psykososialt kriseteam, eining for teknisk drift og politiet har blitt teke med på råd.

Det er utarbeidd ein mal som alle skal nytte som utgangspunkt.

I samråd med Statsforvaltaren er avdelingane grupperte inn i følgjande objekt:

- Kyrkjebygda oppvekstsenter
- Fjone barnehage
- Felle barnehage
- Treungen barnehage
- Tveit skule/Nissedal ungdomsskule og fleirbrukshus

Kvart objekt fyller ut variable detaljar i malen, samt utarbeider tiltakskort for sitt objekt etter ei ROS-analyse lokalt.

Vedlagt finn de malen for beredskapsplanen og utfylt beredskapsplan og tiltakskort for Treungen barnehage som eit døme.

Det ligg føre slike beredskapsplanar for alle avdelingar.

Vi manglar planteikning for Felle barnehage. Avventer tilbakemelding frå teknisk på tinging av ny teikning.

Konklusjon:

Eining for oppvekst og kultur har utarbeidd beredskapsplanar med tiltakskort, slik tilsynet frå Statsforvaltaren hausten 2020 krev.

Rådmannen si tilråding:

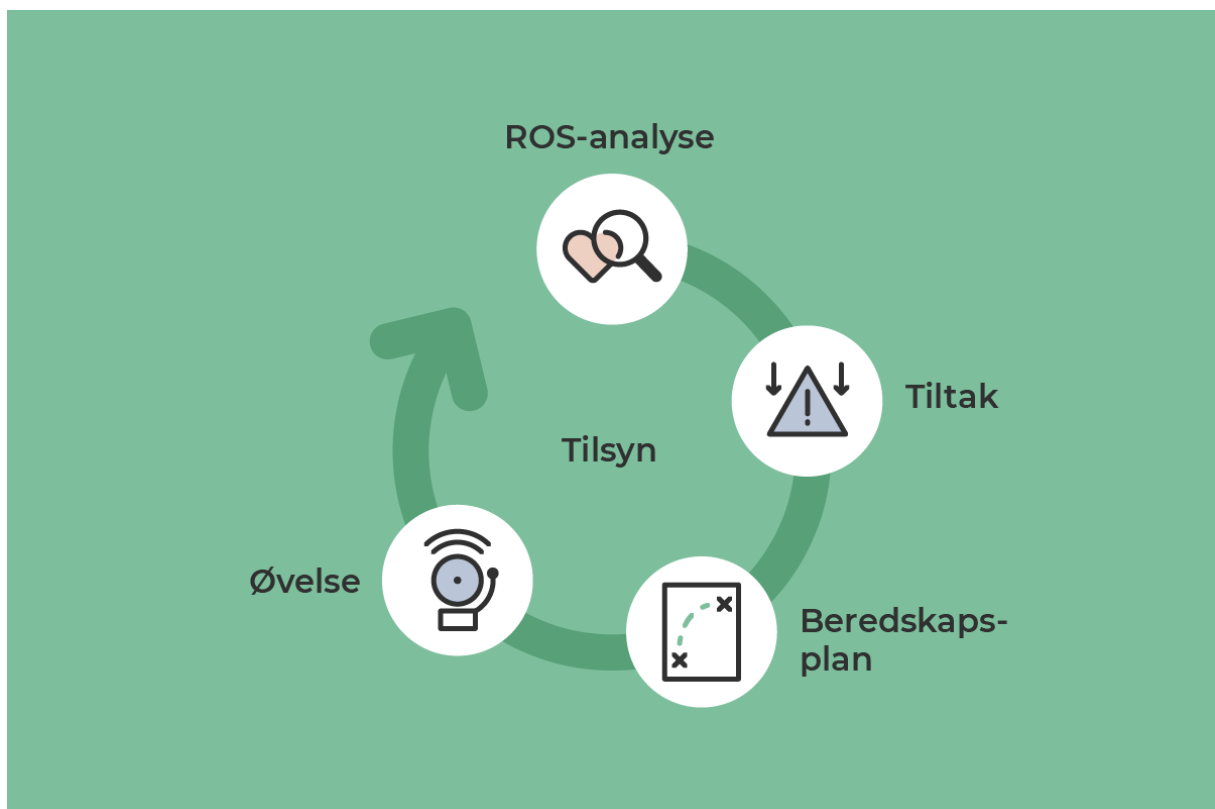
Nissedal kommunestyre tek beredskapsplanen i eining for oppvekst og kultur til vitande.

Beredskapsplan

Oppvekst og kultur

Raud skrift er der de må fylle inn i objektet sine beredskapsplanar

Objekt: [Fyll inn namn på objektet her. T.d. Fjone barnehage]

Innhald

1. Plan for tryggleik og beredskap	3
Objekt.....	3
Kvifor har vi ein slik plan?	4
2. Beredskapsgruppe	5
Beredskapsleiar i eige objekt	5
Kommunal kriseleing	5
Loggbokansvarleg.....	5
3. Tiltaksliste for tilsette ved alvorlege hendingar.....	6
4. Rutine for å kontakte politiet.....	7
5. Førstehjelp	8
6. Varsling lokal	9
7. Loggbok.....	10
8. Evakuering/samling av personar	11
Planteikning.....	12
9. Varsle føresette	13
10. Tilkalle intern og ekstern krisehjelp	14
Pedagogisk-psykologisk teneste.....	14
Helseavdelinga.....	14
Psykososialt kriseteam.....	14
Mandat til det psykososiale kriseteamet.....	14
11. Informasjonshandtering og mediekontakt	15
12. Vidare kontakt med den/dei skadde sine føresette	17
13. Informasjon til barn/elevar	18
14. Informere foreldre/føresette.....	19
15. Ved dødsfall	20
16. Støtte, omsorgstiltak og etterarbeid	21
Pårørande svartelefon.....	21
Evakuerte- og pårørandesenter (EPS).....	21
Dei tilsette:	21
1. Kollegastøtte.....	22
2. Planlegging av neste dag	22
Etterarbeid.....	22
Rapportering	22
17. PLIVO (Pågåande livstruande vold)	23
18. Ros-analyse.....	24
19. Øvingar	25
20. Evaluering og vedlikehald av beredskapsplanen	26
21. Tiltakskort	27

1. Plan for tryggleik og beredskap

Forskrift om kommunal beredskapsplikt

§1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av lev eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Beredskapsplanen skal være med på å sikre at barnehagane og skulane våre gjer ei analyse av mulige scenario og er førebudd dersom ei alvorleg hending skulle skje. Planen skal være eit verkty som gjer oss i stand til å handtere ulykker og alvorlige hendingar på ein god og effektiv måte.

Det er viktig at barnehagane og skulane går gjennom behovet for eigen beredskap, då lokale forhold og eigne føresetnadar er avgjerande ved utvikling av eit godt planverk. Planane må vere eit samarbeid mellom det einskilde objekt, eininga som heilskap, lokal kriseleiing og politi.

Barnehagane og skulane skal gjøre risikoanalyser (for fysiske og psykososiale forhold) der tilsette, barn og elevar kan bli utsett for fare. Dette gjer vi ved å gå igjennom risikosituasjonane, planlegge og gjennomføre tiltak for å hindre at uønskete alvorlege hendingar skal skje.

Objekt

Eining for oppvekst og kultur har følgjande objekt:

- Felle barnehage
- Fjone barnehage
- Treungen barnehage
- Kyrkjebygda oppvekstsenter (skule og barnehage)
- Tveit skule/Nissedal ungdomsskule med fleirbrukshus og bibliotek

Desse fem objekta er alle ansvarlege for å utarbeide og vedlikehalde kvar sin beredskapsplan.

Kvifor har vi ein slik plan?

Beredskapsplanen er eit verktøy til støtte i handtering av ulike hendingar der det er aktuelt å ta i bruk krisehandteringstiltak. Slike hendingar kan være:

- Alvorlege ulykker (det einstilte objekt tenker igjennom kva for risikosituasjonar som finnes på arbeidsplassen)
- Øydelegging av arbeidsstad, t.d. ved brann eller innbrot
- Bombetrussel/bombeangrep
- Alvorlige valdsepisodar
- Truslar mot tilsette
- Pandemiar

PLIVO hendingar er ein del av overordna kommunal beredskapsplan.

Kvart objekt utarbeidar tiltakskort for aktuelle situasjonar.

Nokre tiltakskort kan vere identiske på dei ulike objekta, andre kan vere spesifikke for det aktuelle objektet.

2. Beredskapsgruppe

- **Beredskapsansvarlege ved kvart objekt**

Styrar/rektor ved kvart objekt er beredskapsansvarleg.

Det må i tillegg bli utpeika ein vara ved fråvær og ein loggbokansvarleg.

- **Sentral kriseleiing**

Kommunen sin sentrale kriseleiing er ansvarlege ved ein kvar alvorleg uønskte hending i kommunen.

Som ein del av tiltakskorta skal beredskapsansvarleg ved objektet kontakte einingsleiar, som igjen varslar den sentrale kriseleiinga ved rådmannen.

Det skal vere låg terskel for å varsle den sentrale kriseleiinga.

Dersom ikkje anna blir avtalt, er det den sentrale kriseleiinga som overtek handteringa av den alvorlege uønskte hendinga frå dei er varsla.

Beredskapsansvarlege sine oppgåver i krisesituasjonar

Beredskapsleiar i eige objekt

skal koordinere krisehandteringa ved objektet i nært samarbeid med den sentrale kriseleiinga og naudetatane.

- Kontakte politiet
- Kontakte einingsleiar, som kontaktar kommunal kriseleiing (låg terskel)
- Ha ansvaret for krisen i ein akutfase inntil politiet kjem fram
- Skaffe oversikt over kven som er råka
- Ansvar for informasjon til dei partane det gjeld (barn, elevar, tilsette, pårørande)
- Tett kontakt med einingsleiar

Kommunal kriseleiing

- Ansvar for kriseinformasjon (koordinert med politiet)
- Avgjere, i samarbeid med beredskapsleiar ved objektet og politiet, behov for pårørandetelefon og pårørandesenter
- Mediehandtering

Loggbokansvarleg

Loggbokansvarleg ved objektet har ansvar for at det blir ført loggbok

3. Tiltaksliste for tilsette ved alvorlege hendingar

Beredskapsansvarlege ved [objekt]

Beredskapsansvarleg: [Namn og tittel]

Vara [namn og tittel]

Loggbokansvarleg [namn og tittel]

Tiltaksliste i akutfase:

Denne oversikta skal kvart objekt skrive ut og laminere. Ha lett tilgjengeleg.

	Tiltak	Ansvarlig	Tlf.	Gjøremål	Meir informasjon
1	Ring politi	Første til staden/ ev. Beredskapsansvarleg	112	Sikre åstaden	Kva vil politiet vite? Kap. 4
2	Ring lege/ambulanse	Første til staden	113	Gi førstehjelp Hold kontakt med 113	Førstehjelp Kap. 5
3	Ring einingsleiar	Beredskapsansvarleg	350484 07/ 959219 72	Informere om situasjonen	Jf. varslingsrutiner og varslingsliste. Sjekkliste for beredskapsansvarleg Kap. 6
3	Varsle den lokale kriseleiinga v/ rådmannen	Einingsleiar	350484 02/ 993408 62		Jf. varslingsrutiner og varslingsliste. Sjekkliste for beredskapsansvarleg Kap. 6
4	Føre loggbok	Loggbokansvarleg		Føre informasjonslogg og avgjerdslogg	Eksempel på loggbok Kap. 7
5	Samle gruppe barn/elevar Informere	Beredskapsansvarleg		Samle/informere/ roe ned	Framgangsmåte for samlingar Kap. 8
6	Kontakte den/dei skadde sine føresette	Beredskapsansvarleg	Klasse- lister/ Barne- lister	Varsle om ulykke Stad for frammøte	Framgangsmåte for varsling av foreldre/føresette Kap. 9
8	Informasjons- handtering og mediekontakt	Den sentrale kriseleiinga		Informere i samråd med politi/ ramma sine føresette/	Målgrupper for informasjon Kap. 11

4. Rutine for å kontakte politiet.

Politi: Ring 112 ved naudsfall

Ring 02800 for å kome i kontakt med lokalt politi (sentralbord som setter over)

Ved ulykke med personskade skal politiet bli varsla straks.

Ved behov skal den interne varslingslista gis til politiet.

Ansvar

Beredskapsleiar eller første person på staden skal varsle politiet.

Følg politiets råd for å sikre tilsette og barn/elevar inntil politiet er på plass.

Kva vil politiet vite?

- Kven ringer?
- Kva har skjedd?
- Kor har det skjedd?
- Har vedkommande kontroll på gjerningsmannen/-mennene/veit kor han/dei er?
- Kven er gjerningsperson? Skildring?
- Kva for våpen er sett?
- Kor mange er skadde/daude?
- Kan nokon møte politiet og vise kor eventuell gjerningsperson oppheld seg/kjentmann?
- Kvener varsla?
- Er det sett i verk tiltak lokalt?

5. Førstehjelp

Ring lege/ambulanse. Telefon 113

Hold kontakt med AMK- sentralen til nødvendig har kome.
Der vil du få rettleiing i kva du skal gjere til lege kan overta.

6. Varsling

– dette kapitlet skal hvert objekt fylle ut for sin beredskapsplan

Varslingsliste og rutiner

Verksemda må sjølv vurdere kva for varslingsrutiner som er mest hensiktsmessig. Det anbefales at dette blir gjort i samarbeid med Politiet.

Eksempel på varslingsliste:

Legg inn namn, stilling og telefonnummer for beredskapsgruppa sine medlemmer og andre nøkkelpersonar

Kontaktperson	Stilling	Telefon	Mobiltlf
Reidun Carol Retterholt	Einingsleiar oppvekst og kultur	35048407	95921972
Eli Janne Olimstad	Pedagogisk konsulent og vara for einingsleiar i krisesituasjonar	35048476	47026454
Sverre Sæter	Rådmann og leiar av kriseleiinga	35048402	99340862
Kristin Kyrkjerud Vaa	Einingsleiar teknisk og Beredskapskoordinator	35048433	90539498

7. Loggbok

Den enkelte beredskapsleiar har ansvar for at det blir ført loggbok med dato og klokkeslett for:

- skriftleg og munnleg informasjon
- alle avgjersler som tas mens beredskapsleiar er operativ (avgjerdslogg), samt utførte oppgåver

Loggboka på kvart objekt følgjer denne mal:

Dato og Klokkeslett	Tiltak	Utført	Informasjon/avgjersler/utførte oppgåver

Meldingar og beskjeder som blir gitt, bør i størst mogleg grad skriftleggjerast og oppbevarast.

Loggboka skal bli arkivert i ePhorte i etterkant av hendinga.

8. Evakuering/samling av personar

Framgangsmåte

- Samling i [klasserom/grupperom/opphaldsrom] om desse ikkje må bli evakuert, eventuelt følgje rutine for evakuering
- Samlingsområde for evakuerte/skadde: [kvart objekt fyller ut sitt samlingsområde]
- Ansvarlig for gruppa når krisa inntreffar tar seg av gruppa
- Personell må være gjort kjent med kva dei kan gjere i eit rom for å maksimere overleving – leggje seg ned, halde seg vekk frå vindauge og dører, søke mot sikre plassar, ikkje tiltrekke seg merksemd.
- Vente på signal til faren er over
- Leiar opptrer roleg for å roe ned involverte
- Følge politiets tilvising

Hensikt

- Oppnå best mogleg sikring og skydd
- Unngå at nokon springer rundt på området eller forlét området åleine. Få kontroll over kor dei einskilde oppheld seg.
- Sikre at det ikkje skjer fleire ulykker
- Skjerme for synsinntrykk
- Roe ned og gi rett informasjon
- Gi rom for reaksjonar og gi hjelp til å bearbeide desse

Momentliste for samlinga

Roe ned og gi trøyst

- Gjer det legitimt å vise kjensle.
- Oppmoding om å trøyste kvarandre
- Vis sjølv nærleik; forsiktig berøring og trøyst til dei som treng det meist.

Informer om kva som har skjedd

- Når situasjonen begynner å roe seg, gi nøktern og sakleg informasjon som er frigitt
- Ikkje gi meir detaljar og vonde opplysningar enn naudsynt
- Forsikre om at dei skal få vite meir så snart nye opplysningar er tilgjengelige
- Oppmode om å ikkje å spreie informasjon, for å skjerme den eventuelt ramma og familien, til situasjonen er meir avklart

Fortell kva som skal skje

- Om mogleg vil arbeidsdagen/barnehagedagen/skuledagen halde fram, og det blir høve til å prate
- Avklar om det er nokon som ønskjer å bli henta av føresette for å dra heim
- Avklar om det er nokon som trenger å bli igjen for å snakke
- Neste dag vil det bli orientert om situasjonen
- Verksemda vil ha kontakt med familien til den skadde for å avklare høve til besøk og anna merksemd

Planteikning

Planteikning er vedlagt kvart objekt. Alle planteikningar ligg lagra på fellesdisken i eiga mappe.

Kvart objekt skriv ut eigne planteikningar og merker av evakueringspunkt (også **alternative** evakueringspunkt). Det same gjeld samlingsplass.

Aktuelle rom for samlingar må vere markerte med nummer, slik at ein lett kan kommunisere med politiet på kor ein befinn seg.

Kopi med markerte punkt som skildra over blir sendt til politiet.

Hugs å oppdatere ved behov. Ved oppdatering må ein sende oppdaterte planteikningar til politiet.

9. Varsle føresette

Prioritet og framgangsmåte

Den skadde sine føresette skal straks bli varsle. Følg politiets instruks.

Varsling av andre barn/elevlar sine foreldre avhenger av alder, opplevinga, alvor og tilknytning til den eventuelt skadde.

Varsling av den skadde sine foreldre

1. Forsikre deg om at du snakkar med rette vedkommande.

Er det (namn): Mor/ far til

2. Presentasjon av deg.

Dette er ved (verksemda)

3. Kva har skjedd?

Barnet ditt har blitt skada. Lege er kontakta.

Tilstand:.....

Eventuelt: Vi kan ikkje sei noko om tilstanden.

Ein skal ikkje opplyse om dødsfall. Sjå kap. 15

4. Oppmøte.

Vi vil be deg kome til.....

5. Varsling av andre.

Vil du at vi skal varsle den andre føresette?

Er det andre du vil at vi skal varsle?

Namn..... Relasjon.....

Telefon.....

Namn..... Relasjon.....

Telefon.....

10. Tilkalle intern og ekstern krisehjelp

Pedagogisk-psykologisk teneste

PPT bør bli varsla ved kontaktperson i regionen.
Telefonnummeret til hovudkontoret ved Vest-Telemark PPT: 350 68 300

Helseavdelinga

Helseavdelinga bør bli varsla for å vurdere oppfølging av barn/medelevar.
Telefonnummer til legekantoret: 350 48 420

Psykososialt kriseteam

Psykososialt kriseteam er ein ressursgruppe som trer inn med hjelp og støtte når ein krisesituasjon oppstår.
(jf. forskrifter til Lov om helsemessig og sosial beredskap)

Psykososialt kriseteam som er sett saman av kommunalt tilsette med særleg kompetanse på samtaler og rettleiing for personar som er ramma av ulykker eller hendingar som kan medføre personlege kriser.

Kontaktinformasjon til det psykososiale kriseteamet kan ein få ved å ringe Nissedal kommune 35048400 (dagtid) eller Nissedal omsorgssenter 35048460 (utanom arbeidstid).

Det er leiar ved objektet sitt ansvar å eventuelt kalle inn kriseteamet, men dette kan einingsleiar overta ved behov.

Mandat til det psykososiale kriseteamet

Kriseteamet er fagleg rådgjevar i spørsmål om psykiske reaksjonar og helse.

Oppgåver

- Teamet gir verksemda si leiing, tilsette og foreldre råd i handtering av psykiske reaksjonar
- Teamet er tilgjengeleg for samtalar med barn/elevar, foreldre og tilsette
- Teamet vurderer barn/elever, tilsette og foreldre sine psykiske reaksjonar og helse, med tanke på vidare oppfølging og eventuell behandling
- Teamet gir råd for vidare handtering i verksemda sin regi. Teamet kan ta del i den vidare oppfølginga.

11. Informasjonshandtering og mediekontakt

Målet med god informasjonshandtering og mediekontakt er å sikre at informasjon blir formidla til alle aktuelle målgrupper så raskt og presist som mogleg. For å unngå ryktespreiing og spekulasjonar må all informasjon vere truverdig og tillitvekkande. Verksemda skal legge så godt som mulig til rette for ein forsvarleg mediedekning, samtidig som ein skal beskytte barn/elevar, foreldre og tilsette mot det store medietrykket som oppstår.

Dette skal gjerast i samråd og nært samarbeid med politiet og kommunen si sentrale kriseleiing.

Nokre generelle råd:

- Syt for å halde opne kanalar og god nok bemanning til informasjonsoppgåvene (samarbeid tett med politiet og den sentrale kriseleiinga).
- Oppdater nettsidene fortløpande. Dersom krisen blir vurdert som alvorleg nok, blir kommunen si ordinære forside på nett erstatta med en kriseweb.
- Vær truverdig og vis empati/medkjensle. Bidra med faktainformasjon og unngå spekulasjonar.
- Verksemda si leiar er talsperson utad, med mindre politiet eller den sentrale kriseleiinga overtek ansvaret
- Media vil raskt stille spørsmål til krisehandteringa. Vær førebudd på dette for å unngå å få ei krise i krisa.

Målgrupper for informasjon

Verksemda må på førehand ha tenkt gjennom kva for målgrupper dei trenger å kommunisere med i ei krise, og kva for kanalar som bør bli brukt for å nå desse.

Målgruppe	Føretrekte kanalar
<ul style="list-style-type: none">• Sentrale samarbeidspartnare (politi, brannvesen, helsepersonell)	Telefon og personleg kontakt
<ul style="list-style-type: none">• Barn/elevar	Munnleg kontakt, nettsider, info-tv, gruppe-e-post
<ul style="list-style-type: none">• Tilsette<ul style="list-style-type: none">○ Leiargruppe○ Kontaktlærarar○ Andre tilsette	Munnleg og pr. telefon etter linjeansvar, nettsider, Visma, gruppe-e-post
<ul style="list-style-type: none">• Einingsleiar	Telefon og personleg kontakt
<ul style="list-style-type: none">• Pårørande	Nettsider, pårørandetelefon + ev. personleg kontakt gjennom pårørandesenter
<ul style="list-style-type: none">• Media	Nettsider, pressemeldingar, pressekonferansar, intervju, telefon
<ul style="list-style-type: none">• Naboar	Nettsider, (anna nabovarsling/orientering ligg til politiet)

Mediekontakt

Når politiet har beredskapsansvaret, skal dei ha den overordna mediekontakten. Leiar ved verksemda er ansvarleg for mediekontakt i forståing med politiet og einingsleiar, ev. den sentrale kriseleiinga.

12. Vidare kontakt med den/dei skadde sine føresette

[Skulen/Barnehagen] bør følge opp den/dei skadde sine føresette for å få vite korleis det går både med den/dei skadde og foreldra.

Målsetting med kontakten

- Syne omsorg
- Avgrense usikkerhet og uro ved å kunne opplyse dei andre involverte (barn, elevar, og føresette) om tilstanden
- Hindre at det oppstår usanne rykte som kan bli belastande, ved å informere raskast mogleg, med rett og tilstrekkeleg innhald

Ansvar

- [Styrrar/rektor] er ansvarleg for innhaldet i informasjonen
- [Styrrar/rektor] har ansvar for at informasjonen varetok personvernet. Informasjonen skal vere klarert med føresette

13. Informasjon til barn/elevlar

[Skulen/Barnehagen] bør halde involverte barn/elevlar oppdatert på situasjonen til den/dei skadde.

[Styrrar/rektor] har ansvar for at all informasjon som skal ut til barn/elevlar og tilsette varettek personvernet. Informasjonen skal vere klarert med føresette.

Ved forverring

Gi barn/elevlar tid til å førebu seg mentalt.

Informasjonen må innehalde mest mogleg fakta. Gi sjans til å spørje, men gi berre heilt sikre svar.

Ved dødsfall

Sjå: Gi bodskap om dødsfall

14. Informere foreldre/føresette

Informasjonsrutinar til andre barn/elever sine foreldre ved alvorlege hendingar:

For foreldra er det viktig å vite:

- Kva som har skjedd, for oppfølging av eigne barn
- Kva [Skulen/Barnehagen] kjem til å gjere i samband med ulykka
- Kva foreldra bør gjere
- [Skulen/Barnehagen] vil kunne gi informasjon om kva som er normale reaksjonar hos barn/unge

Informasjonsrutinar

Informasjonen kan gis på ulike måtar, vurdert ut frå den einskilde situasjon:

- Informere foreldra gjennom telefon for at de skal komme til [Skulen/Barnehagen] for å få informasjon, og hente barna sine heim. Dette er særlig aktuelt når ulykka skjer på ein barnehage/skule, og det har vore ein traumatisk oppleving for barn/unge.
- Sende informasjonsbrev med barn/elever heim
- Foreldra kan eventuelt bli kalla inn til foreldremøte

15. Ved dødsfall

Eit eventuelt budskap om dødsfall skal ikkje bli formidla over telefon. Sei at det har skjedd ein alvorleg ulykke/sjukdomsfall.

Eit budskap om dødsfall skal i utgangspunktet bli gitt av helsepersonell.

Ved dødsfall skal ingen opplysningar ut før føresette først er informerte

Det psykososiale kriseteamet har ansvar for oppfølginga vidare, men det er viktig at personalet ved [skulen/barnehagen] er tilgjengelege for den/dei føresette i tida framover.

Den sentrale kriseleiinga eller politiet skal svare pressa i slike saker.

16. Støtte, omsorgstiltak og etterarbeid

Ved større ulykker eller anna alvorleg hending vil man få pågang frå pårørande og andre som vil ha behov for informasjon og ulike former for ivaretaking.

Psykososialt kriseteam skal, saman med politiet, vurdere behov for og eventuelt syte for at det blir oppretta omsorgssenter og/eller pårørandesenter.

Pårørande svartelefon

Ved krisesituasjonar/alvorlege hendingar der politiet er involvert, vil i første rekke politiet avgjere om det skal bli oppretta pårørandetelefon. I samråd men politiet kan kriseteamet avgjere at [Skulen/Barnehagen] skal opprette eigen pårørandetelefon.

Evakuerte- og pårørandesenter (EPS)

I kommunen sin overordna beredskapsplan er Mila definert som EPS. Dersom situasjonen tilseier at ein bør opprette EPS ein annan stad, skal dette vere avklart i samarbeid med den sentrale kriseleiinga og/eller politiet.

EPS skal være ein stad kor innsatspersonell, involverte tilsette og barn/elevar blir ivareteke, får naudsynt informasjon og eventuell oppfølging i samband med krisesituasjonar. Det skal også vere eit informasjons- og støttesenter. Her kan pårørande møtast uforstyrra og få informasjon. Med pårørande meiner man familie og nært relaterte tilsette/barn/elevar som har vore involvert i alvorlege hendingar.

Den sentrale kriseleiinga, politi og eventuelt frivillige organisasjonar samarbeider om drifta.

Dei tilsette:

Når eit barn eller ein elev blir alvorleg skada, vil dei tilsette bli utsett for påkjenningar på mange område:

- Handtering av ein akuttsituasjon
- Barn og elevar sine reaksjonar
- Å forholde seg til foreldre/pårørande
- Å planlegge handtering vidare
- Eigne reaksjonar

Eigne reaksjonar må oftast bli sett til side for å ta hand om alle dei andre forholda. Difor er det viktig å gi rom for reaksjon og bearbeiding før dei tilsette går heim etter ei traumatisk hending. Denne samlinga kan ha følgjande innhald:

1. Kollegastøtte

Ein fullstendig psykologisk debriefing krev litt større avstand til hendinga, og bør eventuelt bli gjennomført dagen etter. Her kan ein be psykologisk kriseteam om støtte.

Same dag handlar det om:

- Å gi støtte til kvarandre og syne omsorg for korleis den einskilde har det.
- Fange opp om det er nokon som treng ekstra hjelp.
- Snakke kort gjennom det som har skjedd, for å gje den einskilde ei oversikt som kan minske eventuell kjensle av skyld i det som har hendt.

2. Planlegging av neste dag

- Oppfølging av den skadde og foreldra
- Oppfølging av andre involverte
- Oppfølging av eventuell utøver av skade
- Kontakt med barns/medelevar sine foreldre
- Hjelpeapparat til å støtte seg på – t.d. det psykososiale kriseteamet

Etterarbeid

Debrifing

Det psykososiale kriseteamet har ansvar for å vurdere den totale belastninga som personell blir utsett for under en pågåande kriseaksjon. På bakgrunn av dette har kriseteamet ansvar for at det blir sett i verk målretta tiltak for å unngå seinskader hos personar som har delteke.

Oppfølging av involverte

Det kan vere behov for vidare oppfølging av involverte – barn, elevar, tilsette og pårørande ved alvorlege hendingar.

Rapportering

[Styrrar/rektor] skal rapportere til einingsleiar etter ein større krisesituasjon.

Rapporten skal innehalde følgjande:

- Kortfatta skildring av beredskapsgruppa sine oppgåver og innsats under aksjonen. (Beredskapsgruppe lokalt ved verksemda)
- Positive og negative erfaringar med samarbeidet med interne og eksterne aktørar
- Erfaringar med varslingsrutinar og eventuelle forslag til forbetring
- Eventuelle forslag til endringar i beredskapsplanen

17. PLIVO (Pågåande livstruande vold)

PLIVO-hendingar er ein viktig del av overordna kommunal beredskapsplan. Alle tilsette i eining for oppvekst og kultur må vere kjend med den overordna planen, og sette seg særskilt inn i kapittelet som omhandlar PLIVO.

Tiltakskortet/a i den kommunale planen som omhandlar PLIVO blir lagt til beredskapsplanen til kvart objekt.

18. Ros-analyse

Ros-analyse blir gjennomført ved kvart objekt. Ros-analyse blir gjennomført gjennom samtale og dialog med tilsette, foreldre, vaktmeister, reinhaldarar og elevråd (på ungdomsskule). Gjennom dialog finn ein fram til aktuelle alvorlege uønskte hendingar. Omfattande ros-analyse med poenggjeving og kalkulering av risiko er ikkje lagt til grunn.

Ros-analysen ved kvart objekt dannar grunnlag for tiltakskorta som blir utarbeidd for kvart objekt.

Lokalt: Objektet lister opp resultat etter ros-analyse, som utgangspunkt for tiltakskorta

19. Øvingar

Årlege øvingar er viktig av fleire årsakar:

- Avdekke manglar ved planen og tiltakskorta
- Trening i organisasjonen
- Kollektiv forståing av plan og tiltak

Øvingar kan vere:

- Skrivebordsøving (t.d. som ein del av eit personalmøte)
- Prosedyreøving
- Innsatsøving i samarbeid med t.d. brann og/eller politi

Brannøvingar kjem utanom desse øvingane.

Objektvis: oversikt over planlagt gjennomføring av øvingar årleg.

NB Alle skal gå gjennom planen i personalgruppa kvart år i august, jf. kap 20.

20. Evaluering og vedlikehold av beredskapsplanen

Store delar av beredskapsplanen er felles for alle objekt i eining for oppvekst og kultur. Fellesdelen skal vere tema på leiarsamling kvart år i august, for å sikre at alle har kjennskap til planen og fange opp eventuelle behov for endringar i nytt barnehage- og skuleår.

Kvart objekt skal i tillegg gå gjennom planen på første personalmøte i august kvart år.

Planen skal rullerast kvart 4. år, første gong i 2025.

21. Tiltakskort

Brann

Kvart objekt sine tiltakskort etter felles mal.
Bruk «overskrift 2» på kvart tiltakskort.
Hugs å oppdatere innholdsfortegnelsen

Beredskapsplan

Oppvekst og kultur

Treungen barnehage

Innhald

1. Plan for tryggleik og beredskap	3
Objekt.....	3
Kvifor har vi ein slik plan?	4
2. Beredskapsgruppe	5
Beredskapsleiar i eige objekt	5
Kommunal kriseleing	5
Loggbokansvarleg.....	5
3. Tiltaksliste for tilsette ved alvorlege hendingar.....	6
4. Rutine for å kontakte politiet.....	7
5. Førstehjelp	8
6. Varsling lokal	9
7. Loggbok.....	10
8. Evakuering/samling av personar	11
Planteikning.....	12
9. Varsle føresette	13
10. Tilkalle intern og ekstern krisehjelp	14
Pedagogisk-psykologisk teneste.....	14
Helseavdelinga.....	14
Psykososialt kriseteam.....	14
Mandat til det psykososiale kriseteamet.....	14
11. Informasjonshandtering og mediekontakt	15
12. Vidare kontakt med den/dei skadde sine føresette	17
13. Informasjon til barn/elevar	18
14. Informere foreldre/føresette.....	19
15. Ved dødsfall	20
16. Støtte, omsorgstiltak og etterarbeid	21
Pårørande svartelefon.....	21
Evakuerte- og pårørandesenter (EPS).....	21
Dei tilsette:	21
1. Kollegastøtte.....	22
2. Planlegging av neste dag	22
Etterarbeid.....	22
Rapportering	22
17. PLIVO (Pågåande livstruande vold)	23
18. Ros-analyse.....	24
19. Øvingar	25
20. Evaluering og vedlikehald av beredskapsplanen	26
21. Tiltakskort	27

1. Plan for tryggleik og beredskap

Forskrift om kommunal beredskapsplikt

§1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av lev eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Beredskapsplanen skal være med på å sikre at barnehagane og skulane våre gjer ei analyse av mulige scenario og er førebudd dersom ei alvorleg hending skulle skje. Planen skal være eit verkty som gjer oss i stand til å handtere ulykker og alvorlige hendingar på ein god og effektiv måte.

Det er viktig at barnehagane og skulane går gjennom behovet for eigen beredskap, då lokale forhold og eigne føresetnadar er avgjerande ved utvikling av eit godt planverk. Planane må vere eit samarbeid mellom det einskilde objekt, eininga som heilskap, lokal kriseleiing og politi.

Barnehagane og skulane skal gjøre risikoanalyser (for fysiske og psykososiale forhold) der tilsette, barn og elevar kan bli utsett for fare. Dette gjer vi ved å gå igjennom risikosituasjonane, planlegge og gjennomføre tiltak for å hindre at uønskede alvorlege hendingar skal skje.

Objekt

Eining for oppvekst og kultur har følgjande objekt:

- Felle barnehage
- Fjone barnehage
- Treungen barnehage
- Kyrkjebygda oppvekstsenter (skule og barnehage)
- Tveit skule/Nissedal ungdomsskule med fleirbrukshus og bibliotek

Desse fem objekta er alle ansvarlege for å utarbeide og vedlikehalde kvar sin beredskapsplan.

Kvifor har vi ein slik plan?

Beredskapsplanen er eit verktøy til støtte i handtering av ulike hendingar der det er aktuelt å ta i bruk krisehandteringstiltak. Slike hendingar kan være:

- Alvorlege ulykker (det einstilte objekt tenker igjennom kva for risikosituasjonar som finnes på arbeidsplassen)
- Øydelegging av arbeidsstad, t.d. ved brann eller innbrot
- Bombetrussel/bombeangrep
- Alvorlige valdsepisodar
- Truslar mot tilsette
- Pandemiar

PLIVO hendingar er ein del av overordna kommunal beredskapsplan.

Kvart objekt utarbeidar tiltakskort for aktuelle situasjonar.

Nokre tiltakskort kan vere identiske på dei ulike objekta, andre kan vere spesifikke for det aktuelle objektet.

2. Beredskapsgruppe

- **Beredskapsansvarlege ved kvart objekt**

Styrar/rektor ved kvart objekt er beredskapsansvarleg.

Det må i tillegg bli utpeika ein vara ved frávær og ein loggbokansvarleg.

- **Sentral kriseleiing**

Kommunen sin sentrale kriseleiing er ansvarlege ved ein kvar alvorleg uønskte hending i kommunen.

Som ein del av tiltakskorta skal beredskapsansvarleg ved objektet kontakte einingsleiar, som igjen varslar den sentrale kriseleiinga ved rådmannen.

Det skal vere låg terskel for å varsle den sentrale kriseleiinga.

Dersom ikkje anna blir avtalt, er det den sentrale kriseleiinga som overtek handteringa av den alvorlege uønskte hendinga frå dei er varsla.

Beredskapsansvarlege sine oppgåver i krisesituasjonar

Beredskapsleiar i eige objekt

skal koordinere krisehandteringa ved objektet i nært samarbeid med den sentrale kriseleiinga og naudetatane.

- Kontakte politiet
- Kontakte einingsleiar, som kontaktar kommunal kriseleiing (låg terskel)
- Ha ansvaret for krisen i ein akutfase inntil politiet kjem fram
- Skaffe oversikt over kven som er råka
- Ansvar for informasjon til dei partane det gjeld (barn, elevar, tilsette, pårørande)
- Tett kontakt med einingsleiar

Kommunal kriseleiing

- Ansvar for kriseinformasjon (koordinert med politiet)
- Avgjere, i samarbeid med beredskapsleiar ved objektet og politiet, behov for pårørandetelefon og pårørandesenter
- Mediehandtering

Loggbokansvarleg

Loggbokansvarleg ved objektet har ansvar for at det blir ført loggbok

3. Tiltaksliste for tilsette ved alvorlege hendingar

Beredskapsansvarlege ved **Treungen barnehage**

Beredskapsansvarleg: Jorun M. Johansson, styrar

Vara: Hilde Birkedal, pedagogisk leiar

Loggbokansvarleg: **Jorun M. Johansson**

Tiltaksliste i akutfase:

Denne oversikta skal kvart objekt skrive ut og laminere. Ha lett tilgjengeleg.

	Tiltak	Ansvarlig	Tlf.	Gjøremål	Meir informasjon
1	Ring politi	Første til staden/ ev. Beredskapsansvarleg	112	Sikre åstaden	Kva vil politiet vite? Kap. 4
2	Ring lege/ambulanse	Første til staden	113	Gi førstehjelp Hold kontakt med 113	Førstehjelp Kap. 5
3	Ring einingsleiar	Beredskapsansvarleg	350484 07/ 959219 72	Informere om situasjonen	Jf. varslingsrutinar og varslingsliste. Sjekkliste for beredskapsansvarleg Kap. 6
3	Varsle den lokale kriseleinga v/ rådmannen	Einingsleiar	350484 02/ 993408 62		Jf. varslingsrutinar og varslingsliste. Sjekkliste for beredskapsansvarleg Kap. 6
4	Føre loggbok	Loggbokansvarleg		Føre informasjonslogg og avgjerdslogg	Eksempel på loggbok Kap. 7
5	Samle gruppe barn/elevlar Informere	Beredskapsansvarleg		Samle/informere/ roe ned	Framgangsmåte for samlingar Kap. 8
6	Kontakte den/dei skadde sine føresette	Beredskapsansvarleg	Klasse- lister/ Barne- lister	Varsle om ulykke Stad for frammøte	Framgangsmåte for varsling av foreldre/føresette Kap. 9
8	Informasjons- handtering og mediekontakt	Den sentrale kriseleinga		Informere i samråd med politi/ ramma sine føresette/	Målgrupper for informasjon Kap. 11

4. Rutine for å kontakte politiet.

Politi: Ring 112 ved nødsfall

Ring 02800 for å kome i kontakt med lokalt politi (sentralbord som setter over)

Ved ulykke med personskade skal politiet bli varsla straks.

Ved behov skal den interne varslingslista gis til politiet.

Ansvar

Beredskapsleiar eller første person på staden skal varsle politiet.

Følg politiets råd for å sikre tilsette og barn/elevar inntil politiet er på plass.

Kva vil politiet vite?

- Kven ringer?
- Kva har skjedd?
- Kor har det skjedd?
- Har vedkommande kontroll på gjerningsmannen/-mennene/veit kor han/dei er?
- Kven er gjerningsperson? Skildring?
- Kva for våpen er sett?
- Kor mange er skadde/daude?
- Kan nokon møte politiet og vise kor eventuell gjerningsperson oppheld seg/kjentmann?
- Kvener varsla?
- Er det sett i verk tiltak lokalt?

5. Førstehjelp

Ring lege/ambulanse. Telefon 113

Hold kontakt med AMK- sentralen til nødvendig har kome.
Der vil du få rettleiing i kva du skal gjere til lege kan overta.

6. Varsling Treungen barnehage

Varslingsliste og rutinar:

Styrar skal alltid bli kontakta ved alvorlige hendingar, pedagogisk leiar er vara.
Får dykk ikkje kontakt med styrar ta direkte kontakt med einingsleiar
Får dykk ikkje kontakt med einingsleiar ta direkte kontakt pedagogisk konsulent

Kontaktperson	Stilling	Telefon	Mobiltlf
Reidun Carol Retterholt	Einingsleiar oppvekst og kultur	35048407	95921972
Eli Janne Olimstad	Pedagogisk konsulent og vara for einingsleiar i krisesituasjonar	35048476	47026454
Sverre Sæter	Rådmann og leiar av kriseleiinga	35048402	99340862
Kristin Kyrkjerud Vaa	Einingsleiar teknisk og Beredskapskoordinator	35048433	90539498
Jorun M Johansson	Styrar	35048477	99703352
Hilde Birkedal	Pedagogisk leiar	90626961	98653126

7. Loggbok

Den enkelte beredskapsleiar har ansvar for at det blir ført loggbok med dato og klokkeslett for:

- skriftleg og munnleg informasjon
- alle avgjersler som tas mens beredskapsleiar er operativ (avgjerdslogg), samt utførte oppgåver

Loggboka på kvart objekt følgjer denne mal:

Dato og Klokkeslett	Tiltak	Utført	Informasjon/avgjersler/utførte oppgåver

Meldingar og beskjeder som blir gitt, bør i størst mogleg grad skriftleggjerast og oppbevarast.

Loggboka skal bli arkivert i ePhorte i etterkant av hendinga.

8. Evakuering/samling av personar

Framgangsmåte

- Samling i **Treungen barnehage** om desse ikkje må bli evakuert, eventuelt følgje rutine for evakuering
- Samlingsområde for evakuerte/skadde: **Kåsa bu og avlasting**
- Ansvarlig for gruppa når krisa inntreffer tar seg av gruppa
- Personell må være gjort kjent med kva dei kan gjere i eit rom for å maksimere overleving – leggje seg ned, halde seg vekk frå vindauge og dører, søke mot sikre plassar, ikkje tiltrekke seg merksemd.
- Vente på signal til faren er over
- Leiar opptrer roleg for å roe ned involverte
- Følge politiets tilvising

Hensikt

- Oppnå best mogleg sikring og skydd
- Unngå at nokon springer rundt på området eller forlét området åleine. Få kontroll over kor dei einskilde oppheld seg.
- Sikre at det ikkje skjer fleire ulykker
- Skjerme for synsinntrykk
- Roe ned og gi rett informasjon
- Gi rom for reaksjonar og gi hjelp til å bearbeide desse

Momentliste for samlinga

Roe ned og gi trøyst

- Gjer det legitimt å vise kjensle.
- Oppmoding om å trøyste kvarandre
- Vis sjølv nærleik; forsiktig berøring og trøyst til dei som treng det meist.

Informer om kva som har skjedd

- Når situasjonen begynner å roe seg, gi nøktern og sakleg informasjon som er frigitt
- Ikkje gi meir detaljar og vonde opplysningar enn naudsynt
- Forsikre om at dei skal få vite meir så snart nye opplysningar er tilgjengelige
- Oppmode om å ikkje å spreie informasjon, for å skjerme den eventuelt ramma og familien, til situasjonen er meir avklart

Fortell kva som skal skje

- Om mogleg vil arbeidsdagen/barnehagedagen/skuledagen halde fram, og det blir høve til å prate
- Avklar om det er nokon som ønskjer å bli henta av føresette for å dra heim
- Avklar om det er nokon som trenger å bli igjen for å snakke
- Neste dag vil det bli orientert om situasjonen
- Verksemda vil ha kontakt med familien til den skadde for å avklare høve til besøk og anna merksemd

Planteikning

Kvar styrar/rektor legg inn planar som Marie syner til under:

Marie: Kvar objekt legg her inn ein planteikning avmerka evakueringspunkt (også **alternative** evakueringspunkt). Det same gjeld samlingsplass. Det kan vere slik at ein i ei krise/ pågåande alvorleg hending, ikkje sikkert kan nytte hovudinngangar, skulegarden etc., og då må planen gje svar på alternativ. Dette må dei einskilde tilsette på staden ha kontroll på. Det vil verta eit tema i møte/samtale med politiet.

Aktuelle rom for samlingar må vere markerte med nummer, slik at ein lett kan kommunisere med politiet på kor ein befinn seg.

9. Varsle føresette

Prioritet og framgangsmåte

Den skadde sine føresette skal straks bli varsle. Følg politiets instruks.

Varsling av andre barn/elevlar sine foreldre avhenger av alder, opplevinga, alvor og tilknytning til den eventuelt skadde.

Varsling av den skadde sine foreldre

1. Forsikre deg om at du snakkar med rette vedkommande.

Er det (namn): Mor/ far til

2. Presentasjon av deg.

Dette er ved (verksemda)

3. Kva har skjedd?

Barnet ditt har blitt skada. Lege er kontakta.

Tilstand:.....

Eventuelt: Vi kan ikkje sei noko om tilstanden.

Ein skal ikkje opplyse om dødsfall. Sjå kap. 15

4. Oppmøte.

Vi vil be deg kome til.....

5. Varsling av andre.

Vil du at vi skal varsle den andre føresette?

Er det andre du vil at vi skal varsle?

Namn..... Relasjon.....

Telefon.....

Namn..... Relasjon.....

Telefon.....

10. Tilkalle intern og ekstern krisehjelp

Pedagogisk-psykologisk teneste

PPT bør bli varsla ved kontaktperson i regionen.
Telefonnummeret til hovudkontoret ved Vest-Telemark PPT: 350 68 300

Helseavdelinga

Helseavdelinga bør bli varsla for å vurdere oppfølging av barn/medelevar.
Telefonnummer til legekantoret: 350 48 420

Psykososialt kriseteam

Psykososialt kriseteam er ein ressursgruppe som trer inn med hjelp og støtte når ein krisesituasjon oppstår.
(jf. forskrifter til Lov om helsemessig og sosial beredskap)

Psykososialt kriseteam som er sett saman av kommunalt tilsette med særleg kompetanse på samtaler og rettleiing for personar som er ramma av ulykker eller hendingar som kan medføre personlege kriser.

Kontaktinformasjon til det psykososiale kriseteamet kan ein få ved å ringe Nissedal kommune 35048400 (dagtid) eller Nissedal omsorgssenter 35048460 (utanom arbeidstid).

Det er leiar ved objektet sitt ansvar å eventuelt kalle inn kriseteamet, men dette kan einingsleiar overta ved behov.

Mandat til det psykososiale kriseteamet

Kriseteamet er fagleg rådgjevar i spørsmål om psykiske reaksjonar og helse.

Oppgåver

- Teamet gir verksemda si leiing, tilsette og foreldre råd i handtering av psykiske reaksjonar
- Teamet er tilgjengeleg for samtalar med barn/elevar, foreldre og tilsette
- Teamet vurderer barn/elever, tilsette og foreldre sine psykiske reaksjonar og helse, med tanke på vidare oppfølging og eventuell behandling
- Teamet gir råd for vidare handtering i verksemda sin regi. Teamet kan ta del i den vidare oppfølginga.

11. Informasjonshandtering og mediekontakt

Målet med god informasjonshandtering og mediekontakt er å sikre at informasjon blir formidla til alle aktuelle målgrupper så raskt og presist som mogleg. For å unngå ryktspreiing og spekulasjonar må all informasjon vere truverdig og tillitvekkande. Verksemda skal legge så godt som mulig til rette for ein forsvarleg mediedekning, samtidig som ein skal beskytte barn/elevlar, foreldre og tilsette mot det store medietrykket som oppstår.

Dette skal gjerast i samråd og nært samarbeid med politiet og kommunen si sentrale kriseleiing.

Nokre generelle råd:

- Syt for å halde opne kanalar og god nok bemanning til informasjonsoppgåvene (samarbeid tett med politiet og den sentrale kriseleiinga).
- Oppdater nettsidene fortløpande. Dersom krisen blir vurdert som alvorleg nok, blir kommunen si ordinære forside på nett erstatta med en kriseweb.
- Vær truverdig og vis empati/medkjensle. Bidra med faktainformasjon og unngå spekulasjonar.
- Verksemda si leiar er talsperson utad, med mindre politiet eller den sentrale kriseleiinga overtek ansvaret
- Media vil raskt stille spørsmål til krisehandteringa. Vær førebudd på dette for å unngå å få ei krise i krise.

Målgrupper for informasjon

Verksemda må på førehand ha tenkt gjennom kva for målgrupper dei trenger å kommunisere med i ei krise, og kva for kanalar som bør bli brukt for å nå desse.

Målgruppe	Føretrekte kanalar
<ul style="list-style-type: none">• Sentrale samarbeidspartnare (politi, brannvesen, helsepersonell)	Telefon og personleg kontakt
<ul style="list-style-type: none">• Barn/elevar	Munnleg kontakt, nettsider, info-tv, gruppe-e-post
<ul style="list-style-type: none">• Tilsette<ul style="list-style-type: none">○ Leiargruppe○ Kontaktlærarar○ Andre tilsette	Munnleg og pr. telefon etter linjeansvar, nettsider, Visma, gruppe-e-post
<ul style="list-style-type: none">• Einingsleiar	Telefon og personleg kontakt
<ul style="list-style-type: none">• Pårørande	Nettsider, pårørandetelefon + ev. personleg kontakt gjennom pårørandesenter
<ul style="list-style-type: none">• Media	Nettsider, pressemeldingar, pressekonferansar, intervju, telefon
<ul style="list-style-type: none">• Naboar	Nettsider, (anna nabovarsling/orientering ligg til politiet)

Mediekontakt

Når politiet har beredskapsansvaret, skal dei ha den overordna mediekontakten. Leiar ved verksemda er ansvarleg for mediekontakt i forståing med politiet og einingsleiar, ev. den sentrale kriseleiinga.

12. Vidare kontakt med den/dei skadde sine føresette

Treungen barnehage bør følge opp den/dei skadde sine føresette for å få vite korleis det går både med den/dei skadde og foreldra.

Målsetting med kontakten

- Syne omsorg
- Avgrense usikkerhet og uro ved å kunne opplyse dei andre involverte (barn, elevar, og føresette) om tilstanden
- Hindre at det oppstår usanne rykte som kan bli belastande, ved å informere raskast mogleg, med rett og tilstrekkeleg innhald

Ansvar

- **Styrar** er ansvarleg for innhaldet i informasjonen
- **Styrar** har ansvar for at informasjonen varetek personvernet. Informasjonen skal vere klarert med føresette

13. Informasjon til barn/elevlar

Treungen barnehage bør halde involverte barn/elevlar oppdatert på situasjonen til den/dei skadde.

Styrar har ansvar for at all informasjon som skal ut til barn/elevlar og tilsette varetek personvernet. Informasjonen skal vere klarert med føresette.

Ved forverring

Gi barn/elevlar tid til å førebu seg mentalt.

Informasjonen må innehalde mest mogleg fakta. Gi sjans til å spørje, men gi berre heilt sikre svar.

Ved dødsfall

Sjå: Gi bodskap om dødsfall

14. Informere foreldre/føresette

Informasjonsrutinar til andre barn/elever sine foreldre ved alvorlege hendingar:

For foreldra er det viktig å vite:

- Kva som har skjedd, for oppfølging av eigne barn
- Kva **barnehagen** kjem til å gjere i samband med ulykka
- Kva foreldra bør gjere
- **Barnehagen** vil kunne gi informasjon om kva som er normale reaksjonar hos barn/unge

Informasjonsrutinar

Informasjonen kan gis på ulike måtar, vurdert ut frå den einskilde situasjon:

- Informere foreldra gjennom telefon for at de skal komme til **barnehagen** for å få informasjon, og hente barna sine heim. Dette er særlig aktuelt når ulykka skjer på ein barnehage/skule, og det har vore ein traumatisk oppleving for barn/unge.
- Sende informasjonsbrev med barn/elever heim
- Foreldra kan eventuelt bli kalla inn til foreldremøte

15. Ved dødsfall

Eit eventuelt budskap om dødsfall skal ikkje bli formidla over telefon. Sei at det har skjedd ein alvorleg ulykke/sjukdomsfall.

Eit budskap om dødsfall skal i utgangspunktet bli gitt av helsepersonell.

Ved dødsfall skal ingen opplysningar ut før føresette først er informerte

Det psykososiale kriseteamet har ansvar for oppfølginga vidare, men det er viktig at personalet ved **Treungen barnehage** er tilgjengelege for den/dei føresette i tida framover.

Den sentrale kriseleiinga eller politiet skal svare pressa i slike saker.

16. Støtte, omsorgstiltak og etterarbeid

Ved større ulykker eller anna alvorleg hending vil man få pågang frå pårørande og andre som vil ha behov for informasjon og ulike former for ivaretaking.

Psykososialt kriseteam skal, saman med politiet, vurdere behov for og eventuelt syte for at det blir oppretta omsorgssenter og/eller pårørandesenter.

Pårørande svartelefon

Ved krisesituasjonar/alvorlege hendingar der politiet er involvert, vil i første rekke politiet avgjere om det skal bli oppretta pårørandetelefon. I samråd men politiet kan kriseteamet avgjere at **barnehagen** skal opprette eigen pårørandetelefon.

Evakuerte- og pårørandesenter (EPS)

I kommunen sin overordna beredskapsplan er Mila definert som EPS. Dersom situasjonen tilseier at ein bør opprette EPS ein annan stad, skal dette vere avklart i samarbeid med den sentrale kriseleiinga og/eller politiet.

EPS skal være ein stad kor innsatspersonell, involverte tilsette og barn/elevlar blir ivareteke, får naudsynt informasjon og eventuell oppfølging i samband med krisesituasjonar. Det skal også vere eit informasjons- og støttesenter. Her kan pårørande møtast uforstyrra og få informasjon. Med pårørande meiner man familie og nært relaterte tilsette/barn/elevlar som har vore involvert i alvorlege hendingar.

Den sentrale kriseleiinga, politi og eventuelt frivillige organisasjonar samarbeider om drifta.

Dei tilsette:

Når eit barn eller ein elev blir alvorleg skada, vil dei tilsette bli utsett for påkjenningar på mange område:

- Handtering av ein akuttsituasjon
- Barn og elevlar sine reaksjonar
- Å forholde seg til foreldre/pårørande
- Å planlegge handtering vidare
- Eigne reaksjonar

Eigne reaksjonar må oftast bli sett til side for å ta hand om alle dei andre forholda. Difor er det viktig å gi rom for reaksjon og bearbeiding før dei tilsette går heim etter ei traumatisk hending. Denne samlinga kan ha følgjande innhald:

1. Kollegastøtte

Ein fullstendig psykologisk debriefing krev litt større avstand til hendinga, og bør eventuelt bli gjennomført dagen etter. Her kan ein be psykologisk kriseteam om støtte.

Same dag handlar det om:

- Å gi støtte til kvarandre og syne omsorg for korleis den einskilde har det.
- Fange opp om det er nokon som treng ekstra hjelp.
- Snakke kort gjennom det som har skjedd, for å gje den einskilde ei oversikt som kan minske eventuell kjensle av skyld i det som har hendt.

2. Planlegging av neste dag

- Oppfølging av den skadde og foreldra
- Oppfølging av andre involverte
- Oppfølging av eventuell utøver av skade
- Kontakt med barns/medelevar sine foreldre
- Hjelpeapparat til å støtte seg på – t.d. det psykososiale kriseteamet

Etterarbeid

Debrifing

Det psykososiale kriseteamet har ansvar for å vurdere den totale belastninga som personell blir utsett for under en pågåande kriseaksjon. På bakgrunn av dette har kriseteamet ansvar for at det blir sett i verk målretta tiltak for å unngå seinskader hos personar som har delteke.

Oppfølging av involverte

Det kan vere behov for vidare oppfølging av involverte – barn, elevar, tilsette og pårørande ved alvorlege hendingar.

Rapportering

Styrar skal rapportere til einingsleiar etter ein større krisesituasjon.

Rapporten skal innehalde følgjande:

- Kortfatta skildring av beredskapsgruppa sine oppgåver og innsats under aksjonen. (Beredskapsgruppe lokalt ved verksemda)
- Positive og negative erfaringar med samarbeidet med interne og eksterne aktørar
- Erfaringar med varslingsrutinar og eventuelle forslag til forbetring
- Eventuelle forslag til endringar i beredskapsplanen

17. PLIVO (Pågåande livstruande vold)

PLIVO-hendingar er ein viktig del av overordna kommunal beredskapsplan. Alle tilsette i eining for oppvekst og kultur må vere kjend med den overordna planen, og sette seg særskilt inn i kapittelet som omhandlar PLIVO.

Tiltakskortet/a i den kommunale planen som omhandlar PLIVO blir lagt til beredskapsplanen til kvart objekt.

18. Ros-analyse

Ros-analyse blir gjennomført ved kvart objekt. Ros-analyse blir gjennomført gjennom samtale og dialog med tilsette, foreldre, vaktmeister, reinhaldarar og elevråd (på ungdomsskule). Gjennom dialog finn ein fram til aktuelle alvorlege uønskete hendingar. Omfattande ros-analyse med poenggjeving og kalkulering av risiko er ikkje lagt til grunn.

Ros-analysen ved kvart objekt dannar grunnlag for tiltakskorta som blir utarbeidd for kvart objekt.

Etter samtale og dialog med tilsette og foreldre i Treungen barnehage, har vi koma fram til desse uønskete hendingane vil vi ha tiltakskort på.

Ulykker og sjukdom

1. Alvorleg ulykke i barnehagen
2. Dødsfall i barnehagen
3. Barn med allergiar/sjukdom
4. Medisinering i barnehagen
5. Små og litt større skadar
Små: Klemskader, vepsestikk, brannskader, hoggormbit, menneskebit (viss hol på hud), tannskade, kuttskader, sår, forfrysning, fastfrossen tunge, framandlekam i nasa, framandlekam i øyre.
Større: brot, astmaanfall, matintoleranse, allergisjokk, heteslag/solstikk, kveling/framandlekam i halsen, drukning, fallulykke
6. Forgifting eller mistanke om forgifting
7. Smittevern

Utsette barn

8. Barn som blir skada på parkeringsplassen ved levering – henting
9. Mistanke om rus ved levering
10. Samlivsbrot/konfliktar
11. Kidnapping – bortføring
12. Mistanke om vold og seksuelle overgrep i heimen
13. Mistanke om vold og seksuelle overgrep i barnehagen
14. Barn blir henta av personar som ikkje står på hente-lista
15. Når føresette blir utsett for ulykke/akutt sjukdom og ikkje kan hente i barnehagen
16. Mistanke om omsorgsvikt
17. Barn som kjem bort på tur
18. Barn som blir borte frå barnehagen
19. Når eit barn ikkje blir henta før barnehagen stengjer

Informasjonsberedskap

20. Brann og skaldeverk
21. Handtering av media ved alvorlege hendingar

19. Øvingar

Årlege øvingar er viktig av fleire årsakar:

- Avdekke manglar ved planen og tiltakskorta
- Trening i organisasjonen
- Kollektiv forståing av plan og tiltak

Øvingar kan vere:

- Skrivebordsøving (t.d. som ein del av eit personalmøte)
- Prosedyreøving
- Innsatsøving i samarbeid med t.d. brann og/eller politi

Brannøvingar kjem utanom desse øvingane.

Øvingar	Evaluering/ Ansvar
Individuell gjennomlesing av plan aug kvart år jf. kap 20.	Skjema med underskrift arkiveras i e-phorte/ Styrar
Teoretisk gjennomgang av beredskapsplan og tiltakskort august kvart år på avd.møte jf. kap 20.	Skriftleg evaluering etter gjennomgang, arkiveras i e-Phorte / Styrar
Praktisk øving av 3 tiltakskort på avd.møte kvart år i januar	Skriftleg evaluering etter øvinga, arkiveras i e-Phorte / Styrar
Førstehjelpskurs- oddetal år	Skriftleg evaluering etter øvelse, arkiveras i e-Phorte / Styrar

20. Evaluering og vedlikehold av beredskapsplanen

Store delar av beredskapsplanen er felles for alle objekt i eining for oppvekst og kultur. Fellesdelen skal vere tema på leiarsamling kvart år i august, for å sikre at alle har kjennskap til planen og fange opp eventuelle behov for endringar i nytt barnehage- og skuleår.

Kvart objekt skal i tillegg gå gjennom planen på første personalmøte i august kvart år.

Planen skal rullerast kvart 4. år, første gong i 2025.

21. Tiltakskort

Ulykker og sjukdom

1. Alvorleg ulykke i barnehagen
2. Dødsfall i barnehagen
3. Barn med allergiar/sjukdom
4. Medisinering i barnehagen
5. Små og litt større skadar
Små: Klemskader, vepsestikk, brannskader, hoggormbit, menneskebit (viss hol på hud), tannskade, kuttskader, sår, forfrysning, fastfrossen tunge, framandlekam i nasa, framandlekam i øyre.
Større: brot, astmaanfall, matintoleranse, allergisjokk, heteslag/solstikk, kveling/framandlekam i halsen, drukning, fallulykke
6. Forgifting eller mistanke om forgifting
7. Smittevern

Utsette barn

8. Barn som blir skada på parkeringsplassen ved levering – henting
9. Mistanke om rus ved levering
10. Samlivsbrot/konfliktar
11. Kidnapping – bortføring
12. Mistanke om vold og seksuelle overgrep i heimen
13. Mistanke om vold og seksuelle overgrep i barnehagen
14. Barn blir henta av personar som ikkje står på hente-lista
15. Når føresette blir utsett for ulykke/akutt sjukdom og ikkje kan hente i barnehagen
16. Mistanke om omsorgsvikt
17. Barn som kjem bort på tur
18. Barn som blir borte frå barnehagen
19. Når eit barn ikkje blir henta før barnehagen stengjer

Informasjonsberedskap

20. Brann og skaldeverk
21. Handtering av media ved alvorlege hendingar

Tiltakskort 1

Alvorleg ulykke i barnehagen	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Finn ut kva om er skjedd• Nødvendig fyrstehjelp• Tilkall hjelp om nødvendig 113• Kontakt styrar• Kontakte pårørande	<ul style="list-style-type: none">• Den som oppdaga det• 2 tilsette• Den som tek ansvaret
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av familien• Oppfølging av barna• Oppfølging av personalet• Fylle ut skadeskjema	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Pedagogisk leiar• Styrar• Styrar/pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Gjennomgang av rutinar og internkontroll• Registrere eventuelle avvik	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll• Personalet gjennomfører fyrstehjelpskurs annan kvart år.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Styrar/ Pedagogisk konsulent

Tiltakskort 2

Dødsfall i barnehagen	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ring 113 AMK • Utøve fyrstehjelp til hjelpemannskap kjem • Medisinsk personell avgjer om ein skal ringe 112 politi • Skjerme dei andre barna • Varsle styrar • Varsle føresette, be dei koma dit barnet er. NB! Dødsfall varslas ikkje på telefon, og er POLITIETS ansvar • Sikre ulykkesstaden • Bli med i ambulansen • Varsle einingsleiar • Avvise media-ingen tilsett uttalar seg • Kontakte føresette til dei andre barna. Be dei kome og hente barna. • Ingen reiser frå barnehagen før ein har gått i gjennom situasjonen. • Informasjon til tilsette som ikkje er i barnehagen • Hente inn profesjonell hjelp 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som tek ansvaret • 2 tilsette • Medisinsk personell • Andre tilsette • Den som tek ansvar • Styrar • Politi • Styrar • Ein av dei tilsette • Styrar • Styrar • Politi • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Lage ein plan for vidare oppfølging • Snakke med barna og vurdere i kvart enkelt tilfelle 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Pedagogiske leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Avviksmelding • Skrive rapport • Oppfølging familie • Oppfølging tilsette • Oppfølging barn • Oppfølging andre familiar • Felles informasjon til alle i barnehagen • Deltaking i gravferd/minnestund etter samråd med familien <p>Barnehagen vurderas stengt på gravferdsdagen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Styrar/pedagogisk leiar • Styrar • Pedagogisk leiar • Styrar • Styrar • Styrar/ eventuelt andre
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll • Fyrstehjelpskurs • Informasjon til føresette om barnehagens rutinar ved alvorlege hendingar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Styrar

Tiltakskort 3

Barn med allergiar/sjukdom	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Når eit barn har allergi som må følgast godt opp eller barn som blir/er alvorleg sjuk, er det viktig med god informasjon til barnehagen• Alle tilsette blir informert• Det lagas eventuelle retningslinjer med tanke på reinhald, medisinerings eller anna tiltak som er viktig for barnet• Få eventuelt informasjon/opplæring frå lege/helsestasjon/sjukehus	<ul style="list-style-type: none">• Foreldre informerer styrar/ Pedagogisk leiar • Styrar/ Pedagogisk leiar• Pedagogisk leiar • Styrar/ Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med foreldre etter at barnet har vore i barnehagen nokre veker• Samtale med tilsette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar • Styrar/ Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Gjennomgang av rutinar/tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Fyrstehjelpskurs	<ul style="list-style-type: none">• Styrar/ Pedagogisk konsulent

Tiltakskort 4

Medisinering i barnehagen	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Når eit barn trenger medisin i barnehagen, skal det kome eitt skriv frå lege.. Personalet får opplæring i bruk apparat og liknande Personalet får opplæring i medisinering. All medisin skal merkas godt og plasseras utanfor rekkevidde for barn. Helst i låsbart skap eller boks i kjøleskåpet. Akuttmedisin skal vere lett tilgjengeleg, men utanfor rekkevidde for barn. Personalet kan ikkje bli pålagt å gi medisin mot sin vilje. Tilsette skal ikkje gi medisinar (Paracet og liknande.) Dersom eit barn treng det, må barnet sendas heim. Dersom barnet ikkje vil eller motsett seg medisinering, kan ikkje tilsette tvinge barnet til å ta medisin. Føresette blir kontakta. 	<ul style="list-style-type: none"> Styrar Styrar Styrar Styrar/ Pedagogisk leiar Styrar/ Pedagogisk leiar Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Effekt og behov vurderas 	<ul style="list-style-type: none"> Føresette/ Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Samtale med føresette 	<ul style="list-style-type: none"> Styrar/ Pedagogisk leiar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Les retningslinjer for medisinering i barnehage/skule. https://www.regjeringen.no/globalassets/uload/kd/vedlegg/rutiner_for_medisinerin_g_av_barn_i_barnehagen.pdf 	<ul style="list-style-type: none"> Alle

Tiltakskort 5

Små og litt større skader	
Små skader: Hendingar	Kva gjer vi?
Klemskader: fingre og tær klemt i dør eller andre steder	<ul style="list-style-type: none"> • Kaldt vatn kan hjelpe • Vurder skaden, kontakt eventuelt lege. • Kontakt føresette
Nokon sit fast	<ul style="list-style-type: none"> • Ring brannvesenet 110 og føresette
Vepsestikk	<ul style="list-style-type: none"> • Hold barnet under oppsikt og sjå etter allergisk reaksjon • Ring 113 AMK dersom barnet blir raud i kinna eller får problem med å puste • Kontakt føresette • Lindras med eddikvatn, honning?
Brannskader	<ul style="list-style-type: none"> • Kjøl as ned med vatn. Bruk kaldt vatn dei fyrste sekunda, deretter temperert vatn i 20-30 minutt. • Viss det ikkje er tilgang på vatn, bruk snø eller brannskadekompress. • Eventuelt kontakt lege • Kontakt føresette <p>Ved store forbrenningar eller dersom barnet får pusteproblem eller blir bevisstlaus; ring 113 AMK. Sørg for frie luftveggar og set i gang med HRL om nødvendig. Gjer dette før tiltak med vatn</p>
Hoggormbitt	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt lege • Kontakt føresette • Hald barnet og bitt-staden mest mogleg i ro, bær barnet om de er på tur.
Menneskebitt (dersom hol på hud)	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt føresette • Oppmode til å kontakte lege, menneskebitt kan vere farleg
Tannskade	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt føresette • Oppmode til å kontakte tannlege. Bør behandlas innan 24 timar • Er tann slått ut, ta den med til tannlegen • Fyll ut skadeskjema. Tannlegen sendar eiga skadeskjema til NAV.
Kuttskader	<ul style="list-style-type: none"> • Store blødingar stoppas ved å halde eit jamt press på kuttstad til ein får legehjelp. Hald skadestaden høgt. • Djupe kutt som spriker skal legebehandlas • Kontakt føresette
Sår	Teikn på sår som alltid skal vurderast av helsepersonell så raskt som mogleg:

	<ul style="list-style-type: none"> • Stor bløding, mistanke om djupe skader, infeksjonsfare, framandlekam (ikkje fjern dei sjølv), sprikande sår, sår i ansiktet. <p>Mindre sår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vask og skylt sår i reint vatn. Bruk gjerne sårrensemiddel. Tørk såret med ein rein kompress som ikkje er laga av papir/bomull. Ta på kompress eller plaster etter behov. Ved stell av sår brukar personalet eingongshanskar.
Forfrysning	<ul style="list-style-type: none"> • Gradvis oppvarming i romtemperatur • Bruk gjerne pledd eller eiga hender
Fastfrossen tunge	<ul style="list-style-type: none"> • Tin opp ved å leggje på handa di • Hell på lunka vatn
Framandlekam i nasa	<ul style="list-style-type: none"> • Prøv å få barnet til å blåse ut, ikkje pirk • Lykkas ikkje det, kontakt lege
Framandlekam i øyre	<ul style="list-style-type: none"> • Ikkje pirk, oppsøk lege
Meir alvorleg skade	Kva gjer vi? Alltid kontakt føresette
Brot	<p>Teikn på brot: smerte, hevelse og nedsatt bevegelsessevne, huden er misfarga på brotstaden som følgje av bløding under huden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved mistanke om brudd, skal barnet til lege. • Smertefull skade i hofta, nakken, bein eller rygg skal takast hand om av ambulanspersonell. <p>Behandling: ring 113 AMK og beskriv skadane. Ver klar over at store brot kan føre til indre blødingar og sirkulasjonssvik. La barnet liggja roleg, dekk opne sår, støtt eventuelt opp med klede, tepper eller liknande.</p>
Astmaanfall	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk barnets medisin. • Kontakt lege • Dersom barnet har store pusteproblem, ring 113 AMK
Matintoleranse	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldre skal informere om dette på opplysningskjema om barnet. Dette skal alle tilsette vite om • Dersom barnet får i seg noko det ikkje toler, ring lege. • Ved vanskar med å puste eller alvorleg reaksjon, ring 113 AMK
Allergisjokk	<ul style="list-style-type: none"> • Ring 113 AMK • Dersom barnet har avtale om epipenn, benytt den
Heteslag/solstikk	<ul style="list-style-type: none"> • Nedkjøling • Ro AMK

	<ul style="list-style-type: none"> • Mykje drikke
Kveling/framandlekam i halsen	<ul style="list-style-type: none"> • 5 litt harde slag eller bukstøt • Dersom det ikkje hjelper med slag eller bukstøt, ring 113 AMK og start brystkompresjon
Drukning	<ul style="list-style-type: none"> • Ring 113 AMK • Start livredning • Følg beredskapsplan for alvorleg ulykke
Fallulykke	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre opne luftvegar • Ring 113 AMK • La personen liggje stille til ambulansen kjem. • Følg beredskapsplan for alvorleg ulykke
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Fyll ut skadeskjema. Kopi til føresette • Følg opp tilsette som har vore med på hendinga • Snakk med barna 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som oppdaga/behandla skaden • Styrar • Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av rutinar 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll • Fyrstehjelpskurs • Fyrstehjelpsutstyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 6

Forgifting eller mistanke om forgifting	
Handling <ul style="list-style-type: none"> Dersom eit barn har fått i seg kjemikalie, sopp, bær vi veit/antar er giftig ring: 113 AMK eller dersom det ikkje er akutt ring: 22 59 13 00 GIFTINFORMASJONSSENTRALEN Kontakt styrar Ta med rester av det barnet har fått i seg om det er mogleg (eventuelt databladet) Informer føresette 	Ansvar <ul style="list-style-type: none"> Den som oppdagar hendinga Styrar
Oppfølging <ul style="list-style-type: none"> Ikkje gje barnet mjølk eller framkalle brekning før du veit kva barnet har fått i seg. Sjekk emballasje eller ring 113 AMK /Giftinformasjonssentralen 	Ansvar <ul style="list-style-type: none"> Den som oppdaga hendinga og fylgde den opp.
Evaluering <ul style="list-style-type: none"> Fyll ut avviksskjema og skademelding 	Ansvar <ul style="list-style-type: none"> Den som oppdaga hendinga
Førebygging <ul style="list-style-type: none"> Internkontroll ute og inne Alle kjemikalie og liknande er utilgjengeleg for barn Fyrstehjelpskurs 	Ansvar <ul style="list-style-type: none"> Styrar Styrar Styrar/ Pedagogisk konsulent

Tiltakskort 7

Smittevern	
Handling	Ansvar
<p>Det skal vere gode rutinar for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handvask • Matlaging • Avfallshandtering • Blodsøl og handtering av kroppsvæsker <p>Bruk eingongshanskar</p> <p>Dekk til eiga sår (også ved bruk av hanskar)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lus, mark <p>Informasjon til alle familiar og oppslag på avdelingane</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sjukdom <p>Informasjon til dei det gjeld.</p> <p>Fylg legens råd</p> <p>Fylg 24 timars regel ved oppkast/diare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Den enkelte • Styrar • Føresette/ Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Rengjering av blodsøl/kroppsvæsker • Bør ikkje få tørke • Bruk alltid hanskar • Reingjeringsmiddel og vatn er tilstrekkeleg. Kan bruke overflatesprit. • Små mengder blodsøl/kroppsvæsker kan kastas i restavfall. Større mengder i lukka pose. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den enkelte
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Evalueringskjema dersom det er behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Den enkelte
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll og gode rutinar • HMS opplæring og informasjon til personalet • Informasjon til alle familiar 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar

Tiltakskort 8

Barn som blir skadet på parkeringsplassen ved levering - henting	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Finn ut kva om er skjedd• Nødvendig fyrstehjelp• Tilkall hjelp om nødvendig 113 AMK• Kontakt styrar• Kontakte føresette	<ul style="list-style-type: none">• Den som oppdaga det
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med føresette etter hendinga• Samtale med barna• Samtale med tilsette etter hendinga	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Pedagogisk leiar• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Fyll ut avviksskjema og skademelding	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ved fyrste foreldremøte om hausten informerast føresette om korleis dei skal køyre inn på parkeringsplassen.• Samtale med barna om korleis dei skal oppføre seg på parkeringsplassen• Ikkje rygge inn på parkeringa• Barna må gå ut gjennom porten med dei som hentar.• Ikkje la bilen stå på tomgang som hentar.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar/ Pedagogiske leiar• Pedagogisk leiar/føresette• Føresette• Føresette• Føresette

Tiltakskort 9

Mistanke om rus ved levering/henting	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Opptre roleg og skap tryggleik ovanfor barnet • Søk hjelp på den andre avdelinga • Ring styrar • Ta i fyrste omgang kontakt med den andre av barnets føresette eller annen kontaktperson • Ring barnevernstenesta dersom vi er redde for at barnet kan bli skada: Før kl.15.00 kontaktas Barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark tlf. 35055400 Etter kl.15.00 kontaktas Barnevernsvakta i Grenland tlf. 116111. Barnevernet har ansvar og myndighet til å gripe inn i den aktuelle situasjonen. • Ring eventuelt 112 Politiet dersom du ikkje kan hindre at barnet blir henta, eller dersom situasjonen opplevas truande. Vi kan nekte å utlevere barnet dersom det er fare for barnet sitt liv. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som er saman med barnet • Styrar • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Følgje opp hendinga • Samtale med dei tilsette 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Avviksskjema 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Det bør vere 2 tilsette i barnehagen på seinvakt og tilstade til alle barna er henta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar

Tiltakskort 10

Samlivsbrot/konflikhtar	
<p>Handling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha ekstra merksemd på barnet/barna. • Ha jamleg dialog med føresette der avtaler avklarar. Møter bør gå føre med begge føresette tilstade. <p>Ved hemmeleg adresse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved vedtak om at barnet bur på hemmeleg adresse skal ein ikkje gje ut adressa. • Dersom det ikkje er eit vedtak kan ikkje barnehagen nekte føresette å hente barnet. 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle tilsette • Pedagogisk leiar • Styrar
<p>Oppfølging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha ein god og open dialog med føresette • Samtale med barn 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar
<p>Evaluering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar
<p>Førebygging</p> <ul style="list-style-type: none"> • God dialog med føresette 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 11

Kidnapping - bortføring	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Varsle 112 Politiet med ein gong!, deretter styrar og føresette-• Einingsleiar informeras• Tilsette på avdelinga tek seg av dei andre barna.	<ul style="list-style-type: none">• Den som er saman med barnet• Styrar• Tilsette som er saman med barna
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Saman med politiet lagar styrar ein plan for informasjon til foreldre og presse.• Ansvar for å fylgje opp den familien det gjeld.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ha klare avtalar med familiene om levering og henting og kven som kan hente barnet.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 12

Mistanke om vold og seksuelle overgrep i heimen	
<p>Handling</p> <p>Rutine ved akutt situasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriv loggbok • Informer næraste leiar/styrar, ikkje involver andre tilsette • Ikkje skift bleie på barnet • Eventuelt pakk brukt klede inn i papir– ikkje plast • Ikkje bad eller vask barnet • I akutte saker der det er fare for at bevis forsvinn, kontakt 112 Politiet • Kontakt barnevernstenesta for drøfting av vidare handtering av saken. Barnevernet har ansvar for vidare handtering Før kl.15.00 kontaktas Barnevernssamarbeidet i Vest-Telemark tlf. 35055400 Etter kl.15.00 kontaktas Barnevernsvakta i Grenland tlf. 116111. <p>Opplever du at pedagogisk leiar/ styrar ikkje fylgjer opp, har du likevel opplysningsplikt, jfr. Barnehageloven § 46.</p> <p>Generell mistanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriv loggbok, dokumenter mistanken (oppbevaras innelåst) • Drøft saken med pedagogisk leiar/styrar • Styrar skal informeras med ein gong • Ring barnevernstenesta for råd om vidare saksgang • Barnevernet vurderer saman med styrar/ pedagogisk leiar vidare arbeid 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den som får mistanke • Styrar • Styrar • Den som får mistanke • Styrar/ Pedagogisk leiar
<p>Oppfølging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fylgje opp barnet og den tilsette • Kontakt ekstern hjelp til bearbeid 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar • Styrar
<p>Evaluering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar
<p>Førebygging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snakke med barna om aktuelt tema • Kurs til tilsette om aktuelt tema 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisk leiar • Styrar

Tiltakskort 13

Mistanke om vold / seksuelle overgrep i barnehagen	
<p>Handling</p> <p>Rutine ved akutt situasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriv loggbok • Informer næraste leiar/styrar, ikkje involver andre tilsette • Ikkje skift bleie på barnet • Eventuelt pakk brukt klede inn i papir– ikkje plast • Ikkje bad eller vask barnet • I akutte saker kor det er fare for bevisforspillelse, kontaktas 112 Politiet • Kontakt barnevernstenesta for drøfting av vidare handtering av saken. Barnevernet har ansvar for vidare handtering. Før kl.15.00 kontaktas Barnevernssamarbeidet i Vest-Telemark tlf. 35055400 Etter kl.15.00 kontaktas Barnevernsvakta i Grenland tlf. 116111. <p>Opplever du at pedagogisk leiar/ styrar ikkje fylgjer opp, har du likevel opplysningsplikt, jfr. Barnehageloven § 46.</p> <p>Generell mistanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive loggbok, dokumenter mistanken (oppbevaras innelåst) • Drøft saken med pedagogisk leiar/styrar • Styrar skal informeras med ein gong • Ring barnevernstenesta for råd om vidare saksgang • Barnevernet vurderer saman med styrar/ Pedagogisk leiar vidare arbeid 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den som får mistanke • Styrar • Styrar
<p>Oppfølging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette • Samtale med tilsette 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
<p>Evaluering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar
<p>Førebygging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye tilsette må alltid ha politiattest før dei begynner i barnehagen • Samtale med tilsette om tema • Samtale med barn om aktuelt tema 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Pedagogisk leiar

Tiltakskort 14

Barn blir henta av personar som ikkje står på hente-lista	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Informer personen som vil hente barnet at vi må avklare det med føresette • Søk støtte frå andre tilsette ved behov • Ring føresette. Ingen svar? • Ring «reserve kontaktperson» • Framleis ikkje svar? Vent nokre minutt og prøv igjen • Ring styrar/ pedagogisk leiar • Dersom du ikkje får kontakt med føresette, kan ikkje personen hente barnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som er saman med barnet
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ha samtale med føresette om korleis ein løyser ein slik situasjon ein anna gong. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Snakke med føresette om kor viktig det er at det blir gitt beskjed om kven som hentar • Tilsette må gje beskjed dersom andre enn dei som står på hentelista skal hente barnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 15

Når føresette blir utsett for ulykke/ akutt sjukdom og ikkje kan hente i barnehage

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ver ein trygg og roleg vaksen for barnet• Kontakt styrar• Kontakt andre nære familiemedlemmar, andre som står på hentelista.	<ul style="list-style-type: none">• Den som er saman med barnet • Styrar/ Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med barn• Samtale med føresette• Samtale med personale	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar• Styrar/ Pedagogisk leiar• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar

Tiltakskort 16

Mistanke om omsorgssvikt	
Handling	Ansvar
Ved bekymring: <ul style="list-style-type: none">• Meld frå til nærmaste leiar/styrar• Gå gjennom informasjon som har kome fram. Lag handlingsplan.• Skriv rapport/bekymringsmelding, dokumenter og beskriv Opplever du at pedagogisk leiar/ styrar ikkje fylgjer opp, har du likevel opplysningsplikt, jfr. Barnehageloven § 46.	<ul style="list-style-type: none">• Den som oppdagar det• Styrar • Den som oppdaga det, i samarbeid med styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Fylg opp saka og ta kontakt med barneverntenesta.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtaler med tilsette• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Nye vikarar bør ikkje vere aleine med barna i barnehagen	<ul style="list-style-type: none">• Styrar

Tiltakskort 17

Barn som kjem bort på tur	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Noter klokkeslett med ein gong det blir oppdaga • Ein vaksen blir saman med resten av gruppa og dei andre leitar. • Kontakt styrar • Ikkje forlat staden der barnet sist blei sett. • Dersom ikkje barnet blir funnet etter 10 minuttar: Kontakt 112 Politiet • Ring føresette • Fortsett å leite 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som oppdaga at barnet er borte • Ein av personalet tek ansvar og delegerer oppgåver • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette same dag og ein oppfølgingssamtale same veke. • Samtale med barna om kva som har skjedd • Snakke med tilsette • Einingsleiar skal kontaktas med ein gong. • Resten av føresette skal informeras same dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar • Styrar • Styrar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Gå gjennom rutinar • internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Førebu barna når dei skal på tur. Snakk om at det er viktig å gå saman. Gå gjennom kva som dei skal gjere om dei kjem bort frå gruppa. • Fordel vaksne og tel jamleg. • Alle barn skal ha på refleksvest • Ha alltid telefonliste med nummer til barnehagen, føresette • Ha med fyrstehjelpsutstyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar • Tilsette som er med på tur • Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar

Tiltakskort 18

Barn blir borte frå barnehagen	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ein tilsett tek ansvar over situasjonen. • Kor ble barnet sist sett og av kven? • Om vi er inne; manglar ytterklede? • Organiser systematisk leiting både inne og ute • Kontakt styrar • Dersom barnet ikkje er i barnehagen (inne-ute), send 2 tilsette for å leite i nærområdet • Dersom barnet ikkje er funnet innan 10 minuttar: Ring 112 Politiet • Ring føresette 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som oppdaga at barnet er borte
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette • Samtale med barna og snakk om det som har skjedd • Snakke /tilby dei tilsette hjelp 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiarr • Pedagogisk leiar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll • Registrere avvik 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ha alltid oppdaterte oversikt over kva for barn som er tilstade • Sjå etter at porter og gjerdet er i orden og forsvarleg lukka • Vaksne som fordelar seg over heile området (inne/ute) 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle tilsette

Tiltakskort 19

Når eit barn ikkje blir henta før barnehagen stengjer	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ver ein roleg og trygg vaksen• Søk hjelp på den andre avdelinga• Ring føresette. Ikkje svar? Vent nokre minuttar.• Ring andre på hentelista <p>Dersom kontakt ikkje oppnå innan 30 minuttar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ring styrar	<ul style="list-style-type: none">• Den som er saman med barnet
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med føresette	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Forebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Oppdaterte hente lister	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar

Tiltakskort 20

Når eit barn ikkje møter i barnehagen	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ta kontakt med familien dersom barnehagen ikkje har høyrd frå barnet/familien på 3 dagar.• Pedagogisk leiar tek kontakt med styrar dersom ein ikkje får kontakt og styrar tek kontakt med eventuelle andre kontaktpersonar	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med føresette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• God dialog med føresette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar

Tiltakskort 21

Brann og skadeverk	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Brann: Barnehagen har eiga branninstruks. Den er som oppslag på avdelingane og i brannpermen.• Innbrot Ser ein at det er eller har vore uvedkommande inne i barnehagen, ikkje gå inn. Kontakt 112 Politiet og fylg instruks frå politiet• Ring styrar	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Den som oppdagar innbrotet
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med barn• Samtale med tilsette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Brannøving med barn og tilsette 1 gong i året• Sjekke att vindauge og dørar er låst	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Seinvakta

Tiltakskort 22

Handtering av media ved alvorlege hendingar	
Handling	Ansvar
<p>Pressen er ofte tilstade før politi/ambulanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barn og vaksne skal skjermast frå media • Journalister har ikkje lov til å kome inn på barnehagen sitt område i ein slik situasjon. • Ingen tilsette skal uttale seg til pressa. • Det er berre politiet som uttalar seg til pressa ved alvorlege hendingar. • Styrar kontaktar einingsleiar/kriseteam. <p>Handling utanom opningstid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar kontaktar einingsleiar • Ingen tilsette skal uttale seg til pressa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilsette • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette • Samtale med tilsette 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av rutinar ein gong i året. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar

Innholdsliste Tiltakskort

Ulykker og sjukdom

1. Alvorleg ulykke i barnehagen
2. Dødsfall i barnehagen
3. Barn med allergiar/sjukdom
4. Medisinering i barnehagen
5. Små og litt større skadar
Små: Klemskader, vepsestikk, brannskader, hoggormbit, menneskebit (viss hol på hud), tannskade, kuttskader, sår, forfrysning, fastfrossen tunge, framandlekam i nasa, framandlekam i øyre.
Større: brot, astmaanfall, matintoleranse, allergisjokk, heteslag/solstikk, kveling/framandlekam i halsen, drukning, fallulykke
6. Forgiftning eller mistanke om forgiftning
7. Smittevern

Utsette barn

8. Barn som blir skada på parkeringsplassen ved levering – henting
9. Mistanke om rus ved levering
10. Samlivsbrot/konfliktar
11. Kidnapping – bortføring
12. Mistanke om vold og seksuelle overgrep i heimen
13. Mistanke om vold og seksuelle overgrep i barnehagen
14. Barn blir henta av personar som ikkje står på hente-lista
15. Når føresette blir utsett for ulykke/akutt sjukdom og ikkje kan hente i barnehagen
16. Mistanke om omsorgsvikt
17. Barn som kjem bort på tur
18. Barn som blir borte frå barnehagen
19. Når eit barn ikkje blir henta før barnehagen stengjer

Informasjonsberedskap

20. Brann og skaldeverk
21. Handtering av media ved alvorlege hendingar

Tiltakskort 1

Alvorleg ulykke i barnehagen

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Finn ut kva om er skjedd• Nødvendig fyrstehjelp• Tilkall hjelp om nødvendig 113• Kontakt styrar• Kontakte pårørande	<ul style="list-style-type: none">• Den som oppdaga det• 2 tilsette• Den som tek ansvaret
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av familien• Oppfølging av barna• Oppfølging av personalet• Fulle ut skadeskjema	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Pedagogisk leiar• Styrar• Styrar/pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Gjennomgang av rutinar og internkontroll• Registrere eventuelle avvik	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll• Personalet gjennomfører fyrstehjelpskurs annan kvart år.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Styrar/ Pedagogisk konsulent

Tiltakskort 2

Dødsfall i barnehagen

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ring 113 AMK • Utøve fyrstehjelp til hjelpemannskap kjem • Medisinsk personell avgjer om ein skal ringe 112 politi • Skjerme dei andre barna • Varsle styrar • Varsle føresette, be dei koma dit barnet er. NB! Dødsfall varslas ikkje på telefon, og er POLITIETS ansvar • Sikre ulykkesstaden • Bli med i ambulansen • Varsle einingsleiar • Avvise media-ingen tilsett uttalar seg • Kontakte føresette til dei andre barna. Be dei kome og hente barna. • Ingen reiser frå barnehagen før ein har gått i gjennom situasjonen. • Informasjon til tilsette som ikkje er i barnehagen • Hente inn profesjonell hjelp 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som tek ansvaret • 2 tilsette • Medisinsk personell • Andre tilsette • Den som tek ansvar • Styrar • Politi • Styrar • Ein av dei tilsette • Styrar • Styrar • Politi • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Lage ein plan for vidare oppfølging • Snakke med barna og vurdere i kvart enkelt tilfelle 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Pedagogiske leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Avviksmelding • Skrive rapport • Oppfølging familie • Oppfølging tilsette • Oppfølging barn • Oppfølging andre familiar • Felles informasjon til alle i barnehagen 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Styrar/pedagogisk leiar • Styrar • Pedagogisk leiar • Styrar • Styrar

<ul style="list-style-type: none"> • Deltaking i gravferd/minnestund etter samråd med familien <p>Barnehagen vurderas stengt på gravferdsdagen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ eventuelt andre
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll • Fyrstehjelpskurs • Informasjon til føresette om barnehagens rutinar ved alvorlege hendingar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Styrar

Tiltakskort 3

Barn med allergiar/sjukdom	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Når eit barn har allergi som må følgast godt opp eller barn som blir/er alvorleg sjuk, er det viktig med god informasjon til barnehagen• Alle tilsette blir informert• Det lagas eventuelle retningslinjer med tanke på reinhald, medisinerer eller anna tiltak som er viktig for barnet• Få eventuelt informasjon/opplæring frå lege/helsestasjon/sjukehus	<ul style="list-style-type: none">• Foreldre informerer styrar/ Pedagogisk leiar • Styrar/ Pedagogisk leiar• Pedagogisk leiar • Styrar/ Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med foreldre etter at barnet har vore i barnehagen nokre veker• Samtale med tilsette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar • Styrar/ Pedagogisk leiar
Evaluerer	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Gjennomgang av rutinar/tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Fyrstehjelpskurs	<ul style="list-style-type: none">• Styrar/ Pedagogisk konsulent

Tiltakskort 4

Medisinering i barnehagen

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Når eit barn trenger medisin i barnehagen, skal det kome eitt skriv frå lege..• Personalet får opplæring i bruk apparat og liknande• Personalet får opplæring i medisinering.• All medisin skal merkast godt og plasseras utanfor rekkevidde for barn. Helst i låsbart skap eller boks i kjøleskåpet.• Akuttmedisin skal vere lett tilgjengeleg, men utanfor rekkevidde for barn.• Personalet kan ikkje bli pålagt å gi medisin mot sin vilje.• Tilsette skal ikkje gi medisinar (Paracet og liknande.) Dersom eit barn treng det, må barnet sendas heim.• Dersom barnet ikkje vil eller motsett seg medisinering, kan ikkje tilsette tvinge barnet til å ta medisin. Føresette blir kontakta.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Styrar• Styrar• Styrar/ Pedagogisk leiar• Styrar/ Pedagogisk leiar• Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Effekt og behov vurderas	<ul style="list-style-type: none">• Føresette/ Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med føresette	<ul style="list-style-type: none">• Styrar/ Pedagogisk leiar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Les retningslinjer for medisinering i barnehage/skule. https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/rutiner_for_medisinering_av_barn_i_barnehagen.pdf	<ul style="list-style-type: none">• Alle

Tiltakskort 5

Små og litt større skader	
Små skader: Hendingar	Kva gjer vi?
Klemskader: fingre og tær klemt i dør eller andre steder	<ul style="list-style-type: none"> • Kaldt vatn kan hjelpe • Vurder skaden, kontakt eventuelt lege. • Kontakt føresette
Nokon sit fast	<ul style="list-style-type: none"> • Ring brannvesenet 110 og føresette
Vepsestikk	<ul style="list-style-type: none"> • Hold barnet under oppsikt og sjå etter allergisk reaksjon • Ring 113 AMK dersom barnet blir raud i kinna eller får problem med å puste • Kontakt føresette • Lindras med eddikvatn, honning?
Brannskader	<ul style="list-style-type: none"> • Kjølask ned med vatn. Bruk kaldt vatn dei fyrste sekunda, deretter temperert vatn i 20-30 minutt. • Viss det ikkje er tilgang på vatn, bruk snø eller brannskadekompress. • Eventuelt kontakt lege • Kontakt føresette <p>Ved store forbrenningar eller dersom barnet får pusteproblem eller blir bevisstlaus; ring 113 AMK. Sørg for frie luftveggar og set i gang med HRL om nødvendig.</p> <p>Gjer dette før tiltak med vatn</p>
Hoggormbitt	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt lege • Kontakt føresette • Hald barnet og bitt-staden mest mogleg i ro, bær barnet om de er på tur.
Menneskebitt (dersom hol på hud)	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt føresette • Oppmode til å kontakte lege, menneskebitt kan vere farleg
Tannskade	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt føresette • Oppmode til å kontakte tannlege. Bør behandlas innan 24 timar • Er tann slått ut, ta den med til tannlegen

	<ul style="list-style-type: none"> • Fyll ut skadeskjema. Tannlegen sendar eiga skadeskjema til NAV.
Kuttskader	<ul style="list-style-type: none"> • Store blødingar stoppas ved å halde eit jamt press på kuttstad til ein får legehjelp. Hald skadestaden høgt. • Djupe kutt som spriker skal legebehandlas • Kontakt føresette
Sår	<p>Teikn på sår som alltid skal vurderast av helsepersonell så raskt som mogleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor bløding, mistanke om djupe skader, infeksjonsfare, framandlekam (ikkje fjern dei sjølv), sprikande sår, sår i ansiktet. <p>Mindre sår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vask og skyll sår i reint vatn. Bruk gjerne sårrensemiddel. Tørk såret med ein rein kompress som ikkje er laga av papir/bomull. Ta på kompress eller plaster etter behov. Ved stell av sår brukar personalet eingongshanskar.
Forfrysning	<ul style="list-style-type: none"> • Gradvis oppvarming i romtemperatur • Bruk gjerne pledd eller eiga hender
Fastfrossen tunge	<ul style="list-style-type: none"> • Tin opp ved å leggje på handa di • Hell på lunka vatn
Framandlekam i nasa	<ul style="list-style-type: none"> • Prøv å få barnet til å blåse ut, ikkje pirk • Lykkas ikkje det, kontakt lege
Framandlekam i øyre	<ul style="list-style-type: none"> • Ikkje pirk, oppsøk lege
Meir alvorleg skade	Kva gjer vi? Alltid kontakt føresette
Brot	<p>Teikn på brot: smerte, hevelse og nedsatt bevegelsesevne, huden er misfarga på brotstaden som fylgje av bløding under huden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved mistanke om brudd, skal barnet til lege. • Smertefull skade i hofta, nakken, bein eller rygg skal takast hand om av ambulanspersonell. <p>Behandling: ring 113 AMK og beskriv skadane. Ver klar over at store brot kan føre til indre blødingar og sirkulasjonssvik. La barnet liggja</p>

	roleg, dekk opne sår, støtt eventuelt opp med klede, tepper eller liknande.
Astmaanfall	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk barnets medisin. • Kontakt lege • Dersom barnet har store pusteproblem, ring 113 AMK
Matintoleranse	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldre skal informere om dette på opplysningskjema om barnet. Dette skal alle tilsette vite om • Dersom barnet får i seg noko det ikkje toler, ring lege. • Ved vanskar med å puste eller alvorleg reaksjon, ring 113 AMK
Allergisjokk	<ul style="list-style-type: none"> • Ring 113 AMK • Dersom barnet har avtale om epipenn, benytt den
Heteslag/solstikk	<ul style="list-style-type: none"> • Nedkjøling • Ro AMK • Mykje drikke
Kveling/framandlekam i halsen	<ul style="list-style-type: none"> • 5 litt harde slag eller bukstøt • Dersom det ikkje hjelper med slag eller bukstøt, ring 113 AMK og start brystkompresjon
Drukning	<ul style="list-style-type: none"> • Ring 113 AMK • Start livredning • Følg beredskapsplan for alvorleg ulykke
Fallulykke	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre opne luftvegar • Ring 113 AMK • La personen liggje stille til ambulansen kjem. • Følg beredskapsplan for alvorleg ulykke
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Fyll ut skadeskjema. Kopi til føresette • Følg opp tilsette som har vore med på hendinga • Snakk med barna 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som oppdaga/behandla skaden • Styrar • Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av rutinar 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll • Fyrstehjelpskurs • Fyrstehjelpsutstyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 6

Forgifting eller mistanke om forgifting

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Dersom eit barn har fått i seg kjemikalie, sopp, bær vi veit/antar er giftig ring: 113 AMK eller dersom det ikkje er akutt ring: 22 59 13 00 GIFTINFORMASJONSSENTRALEN Kontakt styrar Ta med rester av det barnet har fått i seg om det er mogleg (eventuelt databladet) Informer føresette 	<ul style="list-style-type: none"> Den som oppdagar hendinga Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Ikkje gje barnet mjølk eller framkalle brekning før du veit kva barnet har fått i seg. Sjekk emballasje eller ring 113 AMK /Giftinformasjonssentralen 	<ul style="list-style-type: none"> Den som oppdaga hendinga og fylgde den opp.
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Fyll ut avviksskjema og skademelding 	<ul style="list-style-type: none"> Den som oppdaga hendinga
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Internkontroll ute og inne Alle kjemikalie og liknande er utilgjengeleg for barn Fyrstehjelpskurs 	<ul style="list-style-type: none"> Styrar Styrar Styrar/ Pedagogisk konsulent

Tiltakskort 7

Smittevern	
<p>Handling</p> <p>Det skal vere gode rutinar for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handvask • Matlaging • Avfallshandtering • Blodsøl og handtering av kroppsvæsker <p>Bruk eingongshanskar</p> <p>Dekk til eiga sår (også ved bruk av hanskar)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lus, mark <p>Informasjon til alle familiar og oppslag på avdelingane</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sjukdom <p>Informasjon til dei det gjeld.</p> <p>Fylg legens råd</p> <p>Fylg 24 timars regel ved oppkast/diare</p>	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Den enkelte • Styrar • Føresette/ Pedagogisk leiar
<p>Oppfølging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rengjering av blodsøl/kroppsvæsker • Bør ikkje få tørke • Bruk alltid hanskar • Reingjeringsmiddel og vatn er tilstrekkeleg. Kan bruke overflatesprit. • Små mengder blodsøl/kroppsvæsker kan kastas i restavfall. Større mengder i lukka pose. 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den enkelte
<p>Evaluering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evalueringsskjema dersom det er behov 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den enkelte
<p>Førebygging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll og gode rutinar • HMS opplæring og informasjon til personalet • Informasjon til alle familiar 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar

Tiltakskort 8

Barn som blir skadet på parkeringsplassen ved levering - henting

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Finn ut kva om er skjedd • Nødvendig fyrstehjelp • Tilkall hjelp om nødvendig 113 AMK • Kontakt styrar • Kontakte føresette 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som oppdaga det
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette etter hendinga • Samtale med barna • Samtale med tilsette etter hendinga 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Pedagogisk leiar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Fyll ut avviksskjema og skademelding 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ved fyrste foreldremøte om hausten informerast føresette om korleis dei skal køyre inn på parkeringsplassen. • Samtale med barna om korleis dei skal oppføre seg på parkeringsplassen • Ikkje rygge inn på parkeringa • Barna må gå ut gjennom porten med dei som hentar. • Ikkje la bilen stå på tomgang som hentar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogiske leiar • Pedagogisk leiar/føresette • Føresette • Føresette • Føresette

Tiltakskort 9

Mistanke om rus ved levering/henting

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Opptre roleg og skap tryggleik ovanfor barnet • Søk hjelp på den andre avdelinga • Ring styrar • Ta i fyrste omgang kontakt med den andre av barnets føresette eller annen kontaktperson • Ring barnevernstenesta dersom vi er redde for at barnet kan bli skada: Før kl.15.00 kontaktas Barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark tlf. 35055400 Etter kl.15.00 kontaktas Barnevernsvakta i Grenland tlf. 116111. Barnevernet har ansvar og myndighet til å gripe inn i den aktuelle situasjonen. • Ring eventuelt 112 Politiet dersom du ikkje kan hindre at barnet blir henta, eller dersom situasjonen opplevas truande. Vi kan nekte å utlevere barnet dersom det er fare for barnet sitt liv. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som er saman med barnet • Styrar • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Følgje opp hendinga • Samtale med dei tilsette 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Avviksskjema 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Det bør vere 2 tilsette i barnehagen på seinvakt og tilstade til alle barna er henta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar

Tiltakskort 10

Samlivsbrot/konflikhtar	
<p>Handling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha ekstra merksemd på barnet/barna. • Ha jamleg dialog med føresette der avtaler avklarar. Møter bør gå føre med begge føresette tilstade. <p>Ved hemmeleg adresse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved vedtak om at barnet bur på hemmeleg adresse skal ein ikkje gje ut adressa. • Dersom det ikkje er eit vedtak kan ikkje barnehagen nekte føresette å hente barnet. 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle tilsette • Pedagogisk leiar • Styrar
<p>Oppfølging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha ein god og open dialog med føresette • Samtale med barn 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar
<p>Evaluering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar
<p>Førebygging</p> <ul style="list-style-type: none"> • God dialog med føresette 	<p>Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 11

Kidnapping - bortføring

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Varsle 112 Politiet med ein gong!, deretter styrar og føresette-• Einingsleiar informeras• Tilsette på avdelinga tek seg av dei andre barna.	<ul style="list-style-type: none">• Den som er saman med barnet• Styrar• Tilsette som er saman med barna
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Saman med politiet lagar styrar ein plan for informasjon til foreldre og presse.• Ansvar for å fylgje opp den familien det gjeld.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ha klare avtalar med familieane om levering og henting og kven som kan hente barnet.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 12

Mistanke om vold og seksuelle overgrep i heimen

Handling	Ansvar
<p>Rutine ved akutt situasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriv loggbok • Informer næraste leiar/styrar, ikkje involver andre tilsette • Ikkje skift bleie på barnet • Eventuelt pakk brukt klede inn i papir– ikkje plast • Ikkje bad eller vask barnet • I akutte saker der det er fare for at bevis forsvinn, kontakt 112 Politiet • Kontakt barnevernstenesta for drøfting av vidare handtering av saken. Barnevernet har ansvar for vidare handtering <p>Før kl.15.00 kontaktas Barnevernssamarbeidet i Vest-Telemark tlf. 35055400</p> <p>Etter kl.15.00 kontaktas Barnevernsvakta i Grenland tlf. 116111.</p> <p>Opplever du at pedagogisk leiar/ styrar ikkje fylgjer opp, har du likevel opplysningsplikt, jfr. Barnehageloven § 46.</p> <p>Generell mistanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriv loggbok, dokumenter mistanken (oppbevaras innelåst) • Drøft saken med pedagogisk leiar/styrar • Styrar skal informeras med ein gong • Ring barnevernstenesta for råd om vidare saksgang • Barnevernet vurderer saman med styrar/ pedagogisk leiar vidare arbeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som får mistanke • Styrar • Styrar • Den som får mistanke • Styrar/ Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar

<ul style="list-style-type: none"> • Fylgje opp barnet og den tilsette • Kontakt ekstern hjelp til bearbeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Snakke med barna om aktuelt tema • Kurs til tilsette om aktuelt tema 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisk leiar • Styrar

Tiltakskort 13

Mistanke om vold / seksuelle overgrep i barnehagen

Handling	Ansvar
<p>Rutine ved akutt situasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriv loggbok • Informer næraste leiar/styrar, ikkje involver andre tilsette • Ikkje skift bleie på barnet • Eventuelt pakk brukt klede inn i papir– ikkje plast • Ikkje bad eller vask barnet • I akutte saker kor det er fare for bevisforspillelse, kontaktas 112 Politiet • Kontakt barnevernstenesta for drøfting av vidare handtering av saken. Barnevernet har ansvar for vidare handtering. Før kl.15.00 kontaktas Barnevernssamarbeidet i Vest-Telemark tlf. 35055400 Etter kl.15.00 kontaktas Barnevernsvakta i Grenland tlf. 116111. <p>Opplever du at pedagogisk leiar/ styrar ikkje fylgjer opp, har du likevel opplysningsplikt, jfr. Barnehageloven § 46.</p> <p>Generell mistanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive loggbok, dokumenter mistanken (oppbevaras innelåst) • Drøft saken med pedagogisk leiar/styrar • Styrar skal informeras med ein gong • Ring barnevernstenesta for råd om vidare saksgang • Barnevernet vurderer saman med styrar/ Pedagogisk leiar vidare arbeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som får mistanke • Styrar • Styrar

Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette • Samtale med tilsette 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Nye tilsette må alltid ha politiattest før dei begynner i barnehagen • Samtale med tilsette om tema • Samtale med barn om aktuelt tema 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar • Pedagogisk leiar

Tiltakskort 14

Barn blir henta av personar som ikkje står på hente-lista

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Informer personen som vil hente barnet at vi må avklare det med føresette • Søk støtte frå andre tilsette ved behov • Ring føresette. Ingen svar? • Ring «reserve kontaktperson» • Framleis ikkje svar? Vent nokre minutt og prøv igjen • Ring styrar/ pedagogisk leiar • Dersom du ikkje får kontakt med føresette, kan ikkje personen hente barnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som er saman med barnet
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ha samtale med føresette om korleis ein løyser ein slik situasjon ein anna gong. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Snakke med føresette om kor viktig det er at det blir gitt beskjed om kven som hentar • Tilsette må gje beskjed dersom andre enn dei som står på hentelista skal hente barnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar

Tiltakskort 15

Når føresette blir utsett for ulykke/ akutt sjukdom og ikkje kan hente i barnehage

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ver ein trygg og roleg vaksen for barnet • Kontakt styrar • Kontakt andre nære familiemedlemmar, andre som står på hentelista. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som er saman med barnet • Styrar/ Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med barn • Samtale med føresette • Samtale med personale 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisk leiar • Styrar/ Pedagogisk leiar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar

Tiltakskort 16

Mistanke om omsorgssvikt

Handling	Ansvar
<p>Ved bekymring:</p> <ul style="list-style-type: none">• Meld frå til nærmaste leiar/styrar• Gå gjennom informasjon som har kome fram. Lag handlingsplan.• Skriv rapport/bekymringsmelding, dokumenter og beskriv <p>Opplever du at pedagogisk leiar/ styrar ikkje fylgjer opp, har du likevel opplysningsplikt, jfr. Barnehageloven § 46.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Den som oppdagar det• Styrar • Den som oppdaga det, i samarbeid med styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Fylg opp saka og ta kontakt med barneverntenesta.	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtaler med tilsette• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Nye vikarar bør ikkje vere aleine med barna i barnehagen	<ul style="list-style-type: none">• Styrar

Tiltakskort 17

Barn som kjem bort på tur	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Noter klokkeslett med ein gong det blir oppdaga • Ein vaksen blir saman med resten av gruppa og dei andre leitar. • Kontakt styrar • Ikkje forlat staden der barnet sist blei sett. • Dersom ikkje barnet blir funnet etter 10 minuttar: Kontakt 112 Politiet • Ring føresette • Fortsett å leite 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som oppdaga at barnet er borte • Ein av personalet tek ansvar og delegerer oppgåver • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette same dag og ein oppfølgingsamtale same veke. • Samtale med barna om kva som har skjedd • Snakke med tilsette • Einingsleiar skal kontaktas med ein gong. • Resten av føresette skal informeras same dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar • Styrar • Styrar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Gå gjennom rutinar • internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Førebu barna når dei skal på tur. Snakk om at det er viktig å gå saman. Gå gjennom kva som dei skal gjere om dei kjem bort frå gruppa. • Fordel vaksne og tel jamleg. • Alle barn skal ha på refleksest • Ha alltid telefonliste med nummer til barnehagen, føresette • Ha med fyrstehjelpsutstyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar • Tilsette som er med på tur • Pedagogisk leiar • Pedagogisk leiar

Tiltakskort 18

Barn blir borte frå barnehagen	
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ein tilsett tek ansvar over situasjonen. • Kor ble barnet sist sett og av kven? • Om vi er inne; manglar ytterklede? • Organiser systematisk leiting både inne og ute • Kontakt styrar • Dersom barnet ikkje er i barnehagen (inne-ute), send 2 tilsette for å leite i nærområdet • Dersom barnet ikkje er funnet innan 10 minuttar: Ring 112 Politiet • Ring føresette 	<ul style="list-style-type: none"> • Den som oppdaga at barnet er borte
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette • Samtale med barna og snakk om det som har skjedd • Snakke /tilby dei tilsette hjelp 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar/ Pedagogisk leiarr • Pedagogisk leiar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll • Registrere avvik 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Ha alltid oppdaterte oversikt over kva for barn som er tilstade • Sjå etter at porter og gjerdet er i orden og forsvarleg lukka • Vaksne som fordelar seg over heile området (inne/ute) 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle tilsette

Tiltakskort 19

Når eit barn ikkje blir henta før barnehagen stengjer

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ver ein roleg og trygg vaksen• Søk hjelp på den andre avdelinga• Ring føresette. Ikkje svar? Vent nokre minuttar.• Ring andre på hentelista <p>Dersom kontakt ikkje oppnå innan 30 minuttar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ring styrar	<ul style="list-style-type: none">• Den som er saman med barnet
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med føresette	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Forebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Oppdaterte hente lister	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar

Tiltakskort 20

Når eit barn ikkje møter i barnehagen

Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ta kontakt med familien dersom barnehagen ikkje har høyrd frå barnet/familien på 3 dagar.• Pedagogisk leiar tek kontakt med styrar dersom ein ikkje får kontakt og styrar tek kontakt med eventuelle andre kontaktpersonar	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar• Pedagogisk leiar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med føresette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• God dialog med føresette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar

Tiltakskort 21

Brann og skadeverk

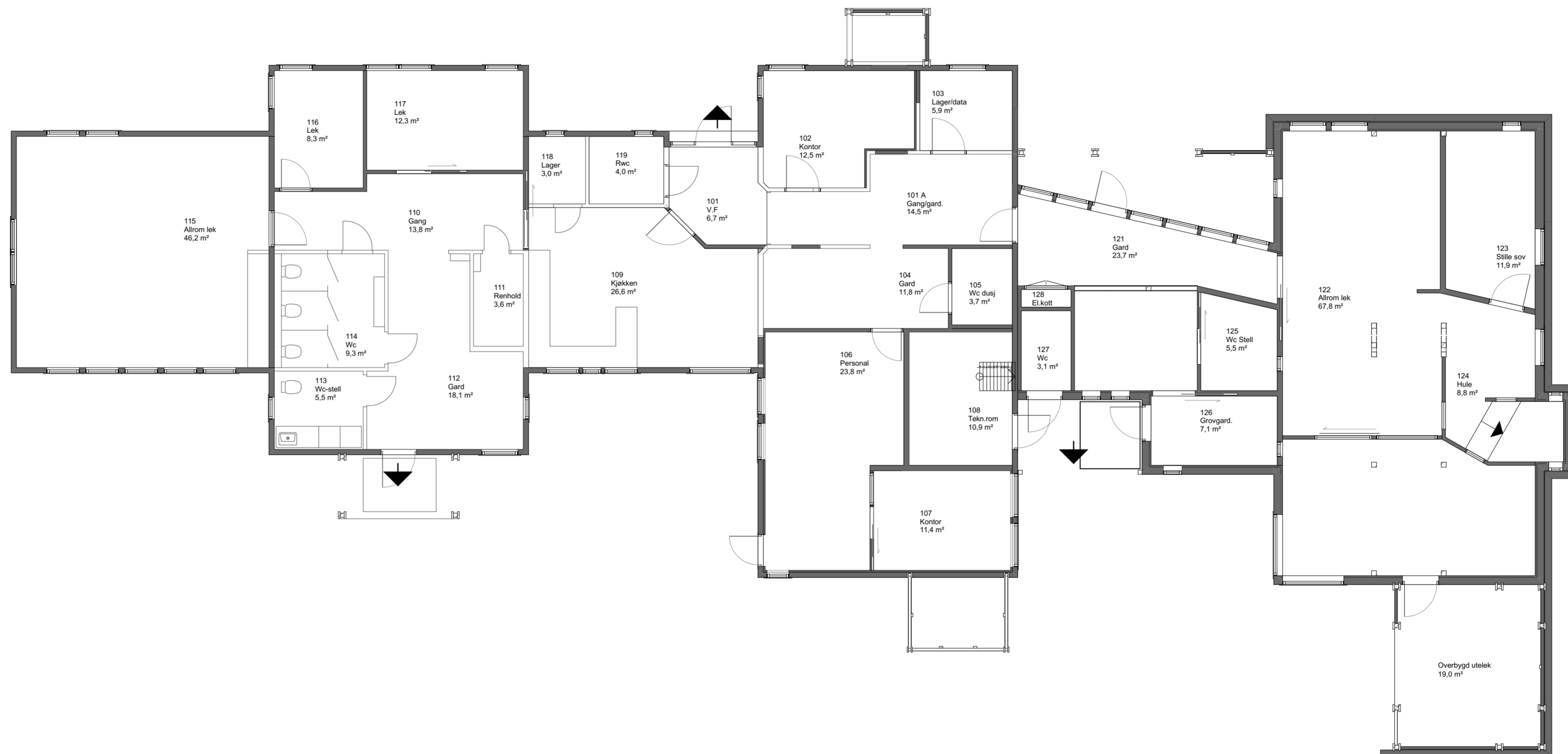
Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Brann: Barnehagen har eiga branninstruks. Den er som oppslag på avdelingane og i brannpermen.• Innbrot Ser ein at det er eller har vore uvedkommande inne i barnehagen, ikkje gå inn. Kontakt 112 Politiet og fylg instruks frå politiet• Ring styrar	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Den som oppdagar innbrotet
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Samtale med barn• Samtale med tilsette	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk leiar• Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Internkontroll	<ul style="list-style-type: none">• Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Brannøving med barn og tilsette 1 gong i året• Sjekke att vindauge og dører er låst	<ul style="list-style-type: none">• Styrar• Seinvakta

Tiltakskort 22

Handtering av media ved alvorlege hendingar

Handling	Ansvar
<p>Pressen er ofte tilstade før politi/ambulanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barn og vaksne skal skjermast frå media • Journalister har ikkje lov til å kome inn på barnehagen sitt område i ein slik situasjon. • Ingen tilsette skal uttale seg til pressa. • Det er berre politiet som uttalar seg til pressa ved alvorlege hendingar. • Styrar kontaktar einingsleiar/kriseteam. <p>Handling utanom opningstid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrar kontaktar einingsleiar • Ingen tilsette skal uttale seg til pressa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilsette • Styrar • Styrar
Oppfølging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med føresette • Samtale med tilsette 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar • Styrar
Evaluering	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Internkontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar
Førebygging	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av rutinar ein gong i året. 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrar

Bruttoareal eksist. bygg 278,2 m² Bruttoareal tilbygg 145,9 m²

Som bygget 26.05.11

INDEKS DATO REVISJON

Sign.

Nissedal kommune
Treungen barnehage Tilbygg

SR SØNDERGAARD
RICKFELT AS

BIVILARKTEKTER MNAL

OH HOLTAB GT 28
3878 NOTODDEN
TLF 35 02 95 00

Filnavn : 08032 Treungen -Alt4 V14.pln

1. Etasje Samlet

Pr.nr : 08032

Dato : 10.02.10

Mål : 1:100

A02-3

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	53/21	16.06.2021

"Det gode liv" - Plan for det gode oppvekstmiljøet i Nissedal

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Barnehagelova og Opplæringslova forpliktar oss til å ha ein plan for korleis vi arbeider med barnehage- og skulemiljø. Vi må synleggjere korleis vi arbeider førebyggjande, samtidig som vi må synleggjere korleis vi agerer i einskildsaker, og følgjer opp.

Dette syner vi gjennom denne digitale planen.

Samtidig har vi eit ønskje i eining for oppvekst og kultur om å skape ein plan som gjeld for heile oppveksten til våre barn og unge, både i barnehage og skule, men også på fritid. Denne planen er derfor eit resultat av lang tids samarbeid i heile eining for oppvekst og kultur.

Målgruppa for planen er:

- Barn og unge
- Foreldre
- Leiarar på fritida
- Tilsette i barnehage og skular

Målet for arbeidet er å oppfylle krava i lovverket for barnehage og skule, ved å ha ei tverrfagleg og systematisk tilnærming for å sikre at våre barn og unge har ein kvardag som fremjar helse, trivsel og læring.

Tidlegare planar frå 2012 og 2017 i skule er forelda, gjennom endringar i lovverk. Barnehagelova har fått nytt kapittel om barnehagemiljø som gjaldt frå 01.01.21.

Lovgrunnlaget

Opplæringslova Kapittel 9 A Elevane sitt skolemiljø

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61?q=oppl%C3%A6ringslova>

Lov om barnehager Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64?q=barnehagelov>

Forankring i eige planverk

Nissedal kommune Planstrategi 2021-2023

<https://www.nissedal.kommune.no/getfile.php/4853353.2637.tltja7pkkuubim/Vedteken+planstrategi+2021-2023.pdf>

*«5.2.24 Plan for psykososialt miljø for born og unge i Nissedal kommune Status Vedteke i 2012, revidert i 2017, ny plan under arbeid i 2020, ferdigstillast 2021
Tidlegare plan gjaldt berre skule. Ny plan vil gjelde for heile eining for oppvekst og kultur
Vurdering av behov for revidering
Ikkje behov for revidering i planperioden»*

Vurdering:

Det har vore eit historisk og godt samarbeid mellom kultur, barnehage og skule i utarbeiding av denne planen. Ved å sjå på våre barn og unge sine oppvekstvilkår, får barnehage til ungdomsår, både på dagtid og fritid, har vi trua på å løfte arbeidet og auke trivselen blant barn og unge i Nissedal kommune.

Planen er digital, og dermed dynamisk. Det vil gjere det enklare å supplere og å gjere endringar ved behov.

Den digitale planen finn de her: <http://www.nissedalsskulen.com/>

Konklusjon:

Eining for oppvekst og kultur har utarbeidd «Det gode liv» Plan for det gode oppvekstmiljøet i Nissedal.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek planen «Det gode liv» Plan for det gode oppvekstmiljøet i Nissedal til vitande.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	54/21	16.06.2021

Nissedal ungdomsråd - fastsetting av budsjett, rutiner og møtefrekvens

Fakta i saka:

Bakgrunn for saka/tidlegare saksgang

Kommunen har i lang tid tatt mål av seg å få på plass eit ungdomsråd. Sak om oppretting av ungdomsråd blei lagt fram for kommunestyret 13.02.20, sak 8/20, der det også blei vald representantar til ungdomsrådet. Saka gir grundig informasjon om ungdomsrådet sin funksjon og mandat, og blir ikkje gjenteke her.

At ungdomsrådet framleis ikkje var konstituert blei løfta fram under handsaming av budsjett og handlingsprogram av kommunestyret desember 2020, og lagt inn i handlingsprogrammet.

Ungdomsrådet blei konstituert januar 2021, og har hatt fire møter våren 2021.

Lovgrunnlaget

Lov om kommuner og fylkeskommuner:

§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Forankring i eige planverk

Handlingsprogrammet 2021-2024:

«Følgje opp ungdomsrådet og gjere det til eit vitalt organ»

Vurdering:

Erfaring med ungdomsråd til nå:

- Ungdom er engasjert og møter opp utan mykje fråvær.
- Dei diskuterer godt og kan vurdere saker for og mot, og argumentere.
- Dei er gode til å kome med saker.
- Ungdomsrådet treng å få betre rutiner for førebuing og å sette seg inn i, og finne saker dei skal sette seg inn i, på nett. Dette krev opplæring.

- Ungdomsrådet må bli flinkare til å gje tilbakemelding på det som vert lagt ut av på felles messenger og e-post. Dei må bli gjort medvitne sine oppgåver, som betalt utvalsmedlem.

Deltakarar i ungdomsråd og alder:

I sak om ungdomsråd blei det bestemt at ungdomsrådet er frå 8. – 10. klasse fordi elevar flyttar ut. Nå som det er lett å ha møte på Teams, bør elevar frå vidaregåande skule vere med. Desse elevane har eit perspektiv i diskusjonar som er nyttige for rådet, har vi erfart.

Økonomi:

- Møtegodtgjersle er 252,- for utvalsmedlemmar, og 504,- for leiar per møte – fastsett i K-sak 12/21
- 9 deltakarar + 2 vara fordelt slik
 - 2 representantar frå 8. klasse
 - 2 representantar frå 9. klasse
 - 3 representantar frå 10. klasse
 - 2 representantar frå vidaregåande opplæring, inntil 19 år
- Møtefrekvens: Minimum 3 møte i halvåret + opplæring. Fleire utvalsmøte om saksmengde tilseier det. Kvart møte medfører møtegodtgjersle på omlag 2500 kr. Avhengig av møtefrekvens vil det sei 15-20.000 kr årleg.
- Det har blitt servert mat på kvart møte. Sidan det har blitt lagt rett etter skulen, har det vore viktig å kunne tilby mat, då det har hatt mykje å sei for konsentrasjon og trivsel. Budsjettforslag: 1000 kr per møte
- 10.000 kr årleg til møte- og reiseutgifter i samband med opplæring for representantane og utvalssekretær

Val og tidsperiode:

- Val i juni eller august er betre enn i januar, som det stod i sak 8/20 om ungdomsråd. Dette fordi det er betre å følgje skuleåret, jf. overgangar frå mellomsteg til ungdomssteg og frå ungdomsskule til vidaregåande skule.

Opplæring:

- Det må bli satt av tid til opplæring av ungdomsråd. Dei må få innsikt i korleis politiske organ fungerer og korleis kommunen blir styrt.

Kommunal ressurs:

- Det bør settast av nok kommunal ressurs til å følgje opp ungdomsrådet. Det krev meir å drive eit ungdomsråd, enn andre kommunale råd, nettopp fordi representantane ikkje har erfaring frå slike utval. Pedagogisk konsulent i eining for oppvekst og kultur skal ha denne oppgåva og vere utvalssekretær.
- Utvalssekretær må gjere ein grundig jobb med saker og oppfølging, om det er ei målsetting å få ungdom vidare inn i politikk, og andre råd og organ.
- Oppfølging av regionale samlingar og saker frå Vest-Telemark-rådet
- Det er tilbod om fleire interkommunale samlingar for ungdomsråd, og det er svært nyttige nettverksamlingar for leiarar av ungdomsråd i Vestfold og Telemark.

Konstituering:

- Val av ungdomsråd skjer i elevrådet siste møte i skuleåret kvart år
- Ungdomsklubben leverer framlegg til liste over elevar frå vidaregåande skule til elevrådet i forkant
- Sekretær for ungdomsrådet møter, og sender liste frå valet til kommunestyret sitt første møte kvar haust
- Kommunestyret vel offisielt medlemmane til Nissedal ungdomsråd i første møte kvar haust

- Ungdomsrådet blir konstituert på første møte i august kvart år. Ordførar møter.

Konklusjon:

Ungdomsrådet blir konstituert for eit år av gonga, frå august til juni kvart skuleår.

Ungdomsrådet består av 9 ungdom frå 8. klasse til utgangen av vidaregåande skule, men under 19 år.

Pedagogisk konsulent er sekretær for ungdomsrådet.

Det skal vere minimum 3 møte per halvår, avhengig av saksmengde

Opplæring av utvalsmedlemmane kjem i tillegg til utvalsmøta.

Det blir budsjettert med utgifter til møtegodtgjersle (inntil 20 000 kr), bevertning (1000 kr per møte) og utgifter til reise/kurs/opplæring (10 000 kr). Per i dag ligg det 10.000 kr totalt i budsjettet for ungdomsrådet.

Eining for oppvekst og kultur vil forsøke å omprioritere innan eininga for å få denne endringa på plass. Dersom det blir behov for å auke ramma, kjem vi tilbake til det i 2. tertial.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre sluttar seg til rådmannen si konklusjon i saksutgreiing om ungdomsråd.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	55/21	16.06.2021

Referat- og drøftingssaker

Vedlegg:

- 1 Møtebok 06.05.2021

Saker:

- A Godkjenning av møtebok
- B Generalforsamling Kvito
- C Årsmøte KKST
- D Generalforsamling Vest-Telemark Næringsbygg
- E Generalforsamling VTK Holding 29.06.
- F Aktuelt frå rådmannen

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek referat- og drøftingssakene til vitende.

Utval: Kommunestyret
Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset
Dato: 06.05.2021
Tidspunkt: 17:00 21:25

Følgjande faste medlemmer møte:

Navn	Funksjon	Representerer
Halvor Homme	Ordfører	AP
Linda Solberg	Medlem	AP
Kristin Oddbjørg Parkinson Vågen	Medlem	AP
Cecilie Vee Hansen	Medlem	AP
Anne Marie Watterud	Medlem	AP
Kim Jørgen Berntsen	Medlem	AP
Kristine Sandall	Varaordfører	H
Marianne Vrålstad	Medlem	H
Geir Christian Enger	Medlem	KRF
Tori Fretland Tveit	Medlem	KRF
Anne-Nora Oma Dahle	Medlem	SP
Stein Skåli	Medlem	SP
Camilla Marie Lien Tveit	Medlem	SP
Ian Parry-Jones	Medlem	SP
Natalie Bråthen	Medlem	SP

Følgjande medlemmer møte ikkje:

Navn	Funksjon	Representerer
Paul Willy Setane	MEDL	AP
Tjodvor Margrete Haugen	MEDL	SP

Følgjande varamedlemmer møte:

Navn	Møtte for	Representerer
Kjell Asbjørn Solberg	Paul Willy Setane	AP
Sondre Heimdal	Tjodvor Margrete Haugen	SP

Følgjande frå administrasjonen møte:

Navn	Stilling
Sverre Sæter	Rådmann
Jarle Bruun Olsen	Kommunalsjef økonomi
Reidun C. Retterholt	Einingsleiar oppvekst og kultur
Marius Vøllestad	Rektor

Frå saksnr.: 30/21
Til saksnr.: 41/21

Innleiingsvis i møtet orienterte Sissel Bronken og Gørild Kanstad om PPT si drift og oppgaver.

Halvor Hømme
ordfører

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Lukka
	Saker til behandling	
PS 30/21	Leksefri Nissedalsskule? Utgreiing jf. handlingsprogrammet 2021	
PS 31/21	Evaluering av flyktningarbeidet i Nissedal kommune - 2015-2021	
PS 32/21	Revidert Plan for overgangar "Frå eldst til yngst"	
PS 33/21	Tilsynsrapport etter kommunalt barnehagetilsyn februar 2021	
PS 34/21	Kommunal planstrategi 2021 - 2023 - Nissedal kommune - godkjenning	
PS 35/21	Ombygging/utbetring kjøkken/vaskeri - NOS	
PS 36/21	Brannstasjon/ kombinasjonsbygg (Brann og uteavdeling teknisk drift)	
PS 37/21	Styrking av næringsfondet	
PS 38/21	Covid 19 - Kommunal kompensasjonsordning lokale verksemder	
PS 39/21	Oversikt over eigedomar med fritak for eigedomsskatt jf. eskl. § 7A og 7B - 2021	
PS 40/21	Val av valstyre for Stortingsvalet 2021	
PS 41/21	Referat- og drøftingssaker	

Saker til behandling

PS 30/21 Leksefri Nissedalsskule? Utreiing jf. handlingsprogrammet 2021

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre ber rådmannen innføre praksis med «Leksetilpassa skule» på mellomstege i kommunen frå skulestart 2021. Vidare blir heile Nissedalsskulen leksetilpassa frå hausten 2022 .

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Einingsleiar oppvekst og kultur Reidun C. Retteholt og rektor Marius Vøllestad innleia i saka.

Tori Tveit bad om gruppemøte.

Votering:

8 røysta for rådmannen si tilråding (AP, Marianne Vrålstad), 9 røysta mot (SP, Krf. Kristine Sandal)

Vedtak

Nissedal kommunestyre ønsker ikkje at rådmannen jobbar vidare med «Leksetilpassa skule/leksefri skule».

PS 31/21 Evaluering av flyktningarbeidet i Nissedal kommune - 2015-2021

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek evalueringa av flyktningarbeidet som lagt ved til vitande.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Kristin P. Vågen bad om å få sin habilitet vurdert.

Votering: samrøystes funne ugild i saka.

Einingsleiar oppvekst og kultur, Reidun C. Retterholt innleia i saka.

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre tek evalueringa av flyktningarbeidet som lagt ved til vitande.

PS 32/21 Revidert Plan for overgangar "Frå eldst til yngst"

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek revidert plan for overgangar til vitande.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre tek revidert plan for overgangar til vitande.

PS 33/21 Tilsynsrapport etter kommunalt barnehagetilsyn februar 2021

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek tilsynsrapporten og orienteringa i kommunestyret til vitande.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre tek tilsynsrapporten og orienteringa i kommunestyret til vitande.

PS 34/21 Kommunal planstrategi 2021 - 2023 - Nissedal kommune - godkjenning

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre vedtek med heimel i plan- og bygningslova § 10-1 *Kommunal planstrategi 2021 – 2023 – Nissedal kommune* slik dokumentet ligg føre

Saksprotokoll i Formannskapet - 22.04.2021

Tjodvor Haugen var ikkje med under handsaminga av denne saka.

Omforeina tilleggsframlegg:

1. Nytt planbehov: «Nissedal mot 2050 – ein bærekraftig reiselivskommune – ein plan for bruk av naturen vår

2. Landbruksplanen blir ein tydeleg del av strategisk næringsplan
3. Nytt kulepunkt til utfordringar under punkt 4.7 Barnehage, skule og utdanning: Ha merksemd på fråfall frå vidaregåande opplæring, og finne årsaker til den høge andelen
4. Tillegg til andre kulepunkt til utfordringar under punkt 4.2 Næringsliv, arbeidsplassar og infrastruktur: (...) og utdanna til kompetansesarbeidsplassar, (...)

Endringsframlegg frå Ian Perry-Jones: Plan for bruk av nynorsk vert rullert i planperioden.

Votering:

1. Endringsframlegget fekk ei røyst. Tre røysta mot
2. Samrøystes for rådmannen si tilråding med omforeina tilleggsframlegg

Innstilling til kommunestyret

Nissedal kommunestyre vedtek med heimel i plan- og bygningslova § 10-1 *Kommunal planstrategi 2021 – 2023 – Nissedal kommune* slik dokumentet ligg føre med vedtekne tilleggsframlegg

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Ian Parry-Jones kom med tilleggsframlegg slik:
Plan for bruk av nynorsk vert rullert i planperioden.

Votering:

Endringsframlegg til Ian Parry-Jones

6 røysta for tilleggsframlegg til Ian Parry-Jones (SP med unntak av Stein Skåli, Tori Tveit) 11 røysta mot (AP, H, Stein Skåli, Geir Christian Enger)

Formannskapet si tilråding samrøystes vedteke.

Vedtak

Nissedal kommunestyre vedtek med heimel i plan- og bygningslova § 10-1 *Kommunal planstrategi 2021 – 2023 – Nissedal kommune* slik dokumentet ligg føre med vedtekne tilleggsframlegg

PS 35/21 Ombygging/utbetring kjøkken/vaskeri - NOS

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre gir prosjekterings- og byggjenemnda oppdrag å utgreie tilfredstillande løysingar for kjøkken og vaskeri ved omsorgssenteret. Det vert løyva inntil kr 100.000 (eksl. mva.) til prosjekteringskostnader til dette. Denne løyvinga blir å innarbeide i samband med 1. tertial.

Rådmannen får fullmakt til å etablere ei løysing i høve til ventilasjon i dagens vaskeri på omsorgssenteret. Kostnad ved dette vert i innarbeide i samband med 1. tertial.

Saksprotokoll i Formannskapet - 22.04.2021

Votering: samrøystes for rådmannen si tilråding.

Innstilling til kommunestyret

Nissedal kommunestyre gir prosjekterings- og byggjenemnda oppdrag å utgreie tilfredstillande løysingar for kjøkken og vaskeri ved omsorgssenteret. Det vert løyva inntil kr 100.000 (eksl. mva.) til prosjekteringskostnader til dette. Denne løyvinga blir å innarbeide i samband med 1. tertial.

Rådmannen får fullmakt til å etablere ei løysing i høve til ventilasjon i dagens vaskeri på omsorgssenteret. Kostnad ved dette vert i innarbeide i samband med 1. tertial.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre gir prosjekterings- og byggjenemnda oppdrag å utgreie tilfredstillande løysingar for kjøkken og vaskeri ved omsorgssenteret. Det vert løyva inntil kr 100.000 (eksl. mva.) til prosjekteringskostnader til dette. Denne løyvinga blir å innarbeide i samband med 1. tertial.

Rådmannen får fullmakt til å etablere ei løysing i høve til ventilasjon i dagens vaskeri på omsorgssenteret. Kostnad ved dette vert i innarbeide i samband med 1. tertial.

PS 36/21 Brannstasjon/ kombinasjonsbygg (Brann og uteavdeling teknisk drift)

For at prosjektet skal være gjennomførbart er det vanskelig å finne postar å redusere på/ta ut. I høve krav frå arbeidstilsynet kan ikkje nedskalering gå på bekostning av deira krav til brannstasjon, heller ikkje arbeidsmiljøet for dei tilsette.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre gjer ei ekstraløyving til prosjektet brannstasjon/ kombinasjonsbygg på kr 2.104.000 eks. mva. I denne løyvinga ligg kr 200 000 ekskl. mva. til ny fasade på eksisterande bygning (Rutebilstasjonen). Ramme til prosjektet blir endra frå 15 mill. inkl. mva til 17.630.000 inkl. mva. Tilleggsløyvinga blir finansiert med kr 2.104.000 i låneopptak og kr 526.000 i mva.refusjon.

Tilleggsløyvinga til prosjektet blir å innarbeide i samband med 1. tertial.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Kjell Asbjørn Solberg, Linda Solberg og Marianne Vrålstad bad om få sin habilitet Ordførar tilrådde:

Kjell Asbjørn blir kjend ugild
Linda Solberg blir kjend gild i saka.
Marianne Vrålstad blir kjend gild i saka.
Votering: ordførar sine tilrådingar samrøystes vedteke.

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre gjer ei ekstraløyving til prosjektet brannstasjon/ kombinasjonsbygg på kr 2.104.000 eks. mva. I denne løyvinga ligg kr 200 000 ekskl. mva. til ny fasade på eksisterande bygning (Rutebilstasjonen). Ramme til prosjektet blir endra frå 15 mill. inkl. mva til 17.630.000 inkl. mva. Tilleggsløyvinga blir finansiert med kr 2.104.000 i låneopptak og kr 526.000 i mva.refusjon.

Tilleggsløyvinga til prosjektet blir å innarbeide i samband med 1. tertial

PS 37/21 Styrking av næringsfondet

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre vedtek å omdisponere ledige lønsmidlar til næringskonsulentstillinga (kr 260.000) til å styrke næringsfondet med kr 184.000 og redusere bruk av buffer med kr 76.000.

Budsjett for kraftfond vert endra slik:

Post for næringsadministrasjon vert redusert med kr 184.000, frå kr 556.000 til kr 372.000.
Avsett til næringsfondet aukar med 184.000, frå kr 672.000 til kr 856.000.

Budsjett for næringsfond vert endra slik:

Avkastning frå kraftfond aukar med kr 184.000, frå kr 672.000 til kr 856.000
Næringstiltak formannskap aukar med kr 170.000, frå kr 115.000 til kr 285.000
Næringstiltak rådmann aukar med kr 14.000, frå 0 til kr 14.000

Reduksjon av bruk av buffer/reduksjon av rammeområde næring på kr 76.000 vert innarbeidd i samband med 1. tertial.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre vedtek å omdisponere ledige lønsmidlar til næringskonsulentstillinga (kr 260.000) til å styrke næringsfondet med kr 184.000 og redusere bruk av buffer med kr 76.000.

Budsjett for kraftfond vert endra slik:

Post for næringsadministrasjon vert redusert med kr 184.000, frå kr 556.000 til kr 372.000.
Avsett til næringsfondet aukar med 184.000, frå kr 672.000 til kr 856.000.

Budsjett for næringsfond vert endra slik:

Avkastning frå kraftfond aukar med kr 184.000, frå kr 672.000 til kr 856.000
Næringstiltak formannskap aukar med kr 170.000, frå kr 115.000 til kr 285.000

Nærings tiltak rådmann aukar med kr 14.000, frå 0 til kr 14.000

Reduksjon av bruk av buffer/reduksjon av rammeområde næring på kr 76.000 vert innarbeidd i samband med 1. tertial.

PS 38/21 Covid 19 - Kommunal kompensasjonsordning lokale verksemder

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre delegerer til formannskapet å fordele kr 500.000 mottatt til kompensasjonsordning for lokale verksemder, i tråd med dei retningslinjer som går fram av brev frå Kommunal- og Moderniseringsdepartementet av 25.02. og 15.04.21. Delegeringa gjeld og midlar kommunen måtte få til same ordninga i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre delegerer til formannskapet å fordele kr 500.000 mottatt til kompensasjonsordning for lokale verksemder, i tråd med dei retningslinjer som går fram av brev frå Kommunal- og Moderniseringsdepartementet av 25.02. og 15.04.21. Delegeringa gjeld og midlar kommunen måtte få til same ordninga i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

PS 39/21 Oversikt over eigedomar med fritak for eigedomsskatt jf. eskl. § 7A og 7B - 2021

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek oversikt over fritak for eigedomsskatt jf. § 7 A og B til vitande.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre tek oversikt over fritak for eigedomsskatt jf. § 7 A og B til vitande.

PS 40/21 Val av valstyre for Stortingsvalet 2021

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommune vel formannskapet som valstyre for stortings- og sametingsvalet 2021.

Ordfører Halvor Homme blir vald som leiar og Ian Parry-Jones som nestleiar. Resten av formannskapet blir medlemmar av valstyret, dvs. Kristine Sandall, Kristin O. Parkinson Vågen og Tjodvor Margrete Haugen.

Kommunestyret delegerer til valstyret å velje røystestyre.

Administrasjonen vil vere sekretariat for valstyret

PS 41/21 Referat- og drøftingssaker

- A Godkjenning av møtebok
- B Status for implementering av GDPR i Nissedal kommune
- C Aktuelt frå rådmannen

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek referat- og drøftingssakene til vitende.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.05.2021

Under pkt C:

- Vikariat kommunelege
- Arbeidsrettssaker kommune er involvert i
- Evt. omorganisering næring/kultur
- Drift Fjoneferja
-

Votering: samrøystes som tilråding.

Vedtak

Nissedal kommunestyre tek referat- og drøftingssakene til vitende.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	56/21	16.06.2021

Konsekvensar av ny kommunelov**Fakta i saka:**

Kommunelova skal vere ei ramme for kva ein kommune er, og gje reglar som setter kommunen i stand til å utøve sjølvstyre.

Kommunelova frå 1992 vart endra fleire gonger. Fleire trekk ved samfunnsutviklinga gjorde det naudsynt med ein større og samla gjennomgang av loven. Det har også vore eit ynskje om å gjere lova enklare og meir tilgjengeleg samt styrke eigenkontrollen i kommunane.

Den største endringa ved ny kommunelov er å lovfeste det kommunale sjølvstyret, og enkelte prinsipp for forholdet mellom nasjonale styresmakter og det kommunale sjølvstyret som skal bidra til å styrke det kommunale sjølvstyret. Det er også innført tydelegare og enklare reglar om folkevalte organ og administrasjonen. Lova tydeliggjer også kommunen sitt ansvar for å ivareta økonomi og handlingsrom på lang sikt.

Kommunelova blei vedtatt 7. juni 2018, og vart gjeldande for Nissedal kommune frå og med det konstituerande kommunestyremøtet etter førre val. Rådmannen ynskjer med denne saka å gjere greie for viktige endringar i ny kommunelov. Gjennomgangen er avgrensa til det som er mest aktuelt for folkevalte i Nissedal, og omtaler t.d. ikkje særskilte tema som kommunalt føretak eller parlamentarisme.

Lovgrunnlaget

Lov om kommunen og fylkeskommuner

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommunelov>

NOU 2016:4 Ny kommunelov

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2016-4/id2478743/>

Forankring i eige planverk

Handlingsprogram 2021 – 2024: «Tilpasse organisasjonen ny kommunelov»

Vurdering:*Det kommunale sjølvstyret*

Det er går fram tydeleg i § 1-1 at lova sitt føremål er å fremme det kommunale sjølvstyre, og legge naudsynte rammer for dette. Lova skal legge til rette for det lokale folkestyret og eit sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggardeltaking.

Det lokale sjølvstyre er slått fast i lovens § 2-1. Noreg er delt inn i kommunar og fylkeskommunar med eigen folkevalt leiing. Den geografiske inndelinga markerer kommunens stadleg kompetanse. Kommunen er eige rettssubjekt og kan ta avgjerdsler på eige initiativ og ansvar, og sjølvstyret vert utøvd innafor nasjonale rammer. Posisjonen som sjølvstendig rettssubjekt definerer kommunen si rettslege handleevne. Avgrensingar i sjølvstyret må ha heimel i lov.

Lokaldemokratiet eller folkestyre er fundamentet og grunnlaget for alle kommunar. Vårt demokrati er eit representativt demokrati i den meining at folkevalte tek avgjerder på vegne av innbyggjarane.

Nasjonale styresmakter sitt forhold til det kommunale sjølvstyret er definert i § 2-2 gjennom

- *Høvesvisprinsippet*: sjølvstyret bør ikkje avgrensast meir enn det som er naudsynt for å ivareta nasjonale mål
- *Nærleiksprinsippet*: offentlege oppgåver skal fortrinnsvis leggst til det forvaltingsnivået som er nærast innbyggjarane.
- *Finansieringsprinsippet*: innafor rammene av nasjonal politikk bør kommunane ha frie inntekter som gjev nasjonalt handlingsrom

Kommunen sine sentrale oppgåver er tenesteyting og samfunnsutvikling. Desse oppgåvene må heile tida gjennomførast på ein slik måte at det er til innbyggjarane sitt beste. Lova skal bidra til at kommunen er effektiv, tillitsskapande og bærekraftig. Effektivitet kan målast gjennom raske og gode svar til innbyggjarane, eller gjennom god organisering og fornuftig bruk av pengar.

Etikk, rettstryggleik og openheit skal sikre at innbyggjarane har tillit til kommunen. Administrasjonen er ansvarleg for god forvaltning og at vedtak blir forsvarleg satt ut i livet, og dei folkevalte gjer vedtak etter demokratiske spillereglar som regulerer dei folkevalte organa. Samla sett er dette tillitsskapande for vår verksemd.

Folkevalte organ

Folkevalte organ er definert i § 5-1. (Kva organ som kan opprettast, kva dei skal kallast, samt definisjon av kva ein folkevalt er) -*Med folkevalte menes i denne loven medlemmer av kommunestyret og fylkestinget og personer som et folkevalgt organ har valgt inn i et folkevalgt organ eller et annet kommunalt organ etter § 5-2. Personer nevnt i § 7-3 første ledd bokstav b og c og som er valgt inn i underordnet styringsorgan i kommunalt oppgavefelleskap, er likevel ikke å anse som folkevalgte*»

I § 5-2 står det om «andre kommunale organer» som t.d. partssamansatte utval, eldreråd, råd for menneskje med funksjonsnedsetting og ungdomsråd eller anna medverknadsorgan for ungdom.

Det er krav om reglement for folkevalte organ samt reglement for delegering og innstilling. Våre reglement vil bli revidert som følge av ny kommunelov.

Folkevalte organ skal handsame saker og gjere vedtak i møter. Den nye lova opnar for fjernmøter. Dagens teknologi gjer det lettare å gjennomføre fjernmøter, og det er same krav til gjennomføring av fjernmøter som det er til møter i tradisjonell forstand.

Lova stiller krav til møter og gjennomføring av møta. Sakshandsamingsreglane skal ivareta viktige omsyn for at lokaldemokratiet skal fungere. Det er tillitsskapande at det er openheit om avgjerdslinene slik at innbyggjarane og media kan følge med på det som skjer.

Folkevalte møter også i fora som faller utafør lova sitt møteomgrep og kommunelova sine krav til desse. Dette kan vere t.d. gruppemøter i dei enkelte partia og fellesmøter med andre parti. Opne kurs og seminar om generelle tema er heller ikkje «møte» i lovens forstand. I følge

Sivilombudsmannen er det avgjørende for definisjonen at møtet ikkje er eit ledd i kommunen si sakshandsaming og at administrasjonen ikkje medvirker eller deltek.

Nytt i lova er utvida innsynsrett for folkevalte organ. (§ 11-13) Folkevalte skal fatte sine avgjerdslar på bakgrunn av det som går fram av saksframlegg med vedlegg. Samstundes kjem det til eit skjønnt kva opplysningar som er naudsynte for at saka skal vere tilstrekkeleg opplyst. Dette skjønnet vert utøvd av administrasjonen i kvar enkelt sak. Etter gjeldande rett har folkevalte ein vidare rett til innsyn enn det som følgjer av offentlegheitslova, og den nye kommunelova lovfester og presiserer gjeldande rett. Utvida innsynsrett ligg til det folkevalte organet, og ikkje den enkelte folkevalte. Utvida innsynsrett medfører teieplikt.

Særskilt om ordførar

Ordfører sitt mynde og sine oppgåver er slått fast i § 6-1: «ordfører er møteleder i kommunestyret og formannskapet samt kommunens rettslige representant.»

Ordfører har møte-, tale- og forslagsrett i alle folkevalte organ. I kontrollutvalet har ordfører berre møte- og talerett. Ordfører har berre stemmerett i organ som ho sjølv er valt medlem til.

Val av ordfører og varaordfører skjer på same måte som etter tidligare kommunelov. Det er no slått fast at den som skal veljast, må før valet ha samtykket til å stille til val. Det er ingen endring i reglane for om ordfører trer mellombels eller varig ut av vervet i perioden.

Kommunestyret kan suspendere ordfører frå vervet ved tiltale for forhold med minstestraft på 3 år (2/3 av stemmene), samt frata ordfører vervet dersom ordføraren «ved sin oppførsel viser at han eller hun er uskikket til å ivareta vervet» (minst 90% av stemmene). Det siste er nytt.

Rettar og plikter for folkevalte

Folkevalte har rett og plikt til å delta i møte med mindre det er gyldig forfall. Folkevalte pliktar også å stemme når ei sak vert teke opp til votering. Dette er ei vidareføring av tidlegare reglar. I medhald av § 11-11 kan ein folkevalt søkje seg fritaken frå å delta i handsaminga av ei sak dersom personlege grunnar tilseier fritak. Det folkevalte organet avgjør om vedkommande skal fritakast. Denne regelen er ei vidareføring frå førre lov, og kan også brukast dersom inhabilitetsreglane ikkje slår inn, og vedkommande har sterke grunner for å be om fritak for å delta i handsaminga av ei sak.

Folkevalte har også rett til fri frå sitt arbeid, også dette er ei vidareføring av regelen i førre kommunelov.

Reglar om godtgjersle samt dekking av utgifter og økonomisk tap i § 8-8 er også ei vidareføring.

Regler om pensjonsordning er vidareført frå førre lov, mens det er nye reglar for ettergodtgjering (etter søknad) samt rett til sjukepengar i §§ 8-6 og 8-8. Desse gjeld likevel berre for folkevalte som har vervet som hovedbeskjeftigelse. I Nissedal er det berre ordfører som har vervet som hovedbeskjeftigelse.

Tilsvarende gjeld om rettar ved yrkesskade og rett til permisjon som er nye reglar i ny kommunelov; §§ 8-9 og 8-10. Rett til permisjon gjeld i høve til bestemte permisjonar i arbeidsmiljølova §§ 12-1 til 12-10, 12-12 og 12-15 (som t.d. forelderpermisjon, militærtjeneste, religiøse høgtider). Rådmannen går ikkje nærare inn på desse.

Reglar om ugildskap er vidareført, og rådmannen går ikkje nærare inn på dette temaet. Det er god praksis i Nissedal kommune at folkevalte reiser spørsmål om sin habilitet i forkant av møter slik at administrasjonen kan gjere ei vurdering av spørsmålet. Det er likevel det folkevalte organet som avgjør om representanten er gild eller ugild.

Administrasjonen

Øvste leiar for administrasjonen er i førre lov omtalt som administrasjonssjef, men mange kommunar bruker framleis tittelen rådmann. Rådmannen si hovudoppgåve er å sikre at saker som vert lagt fram for folkevalte organ er forsvarleg utgreidd og at vedtak blir iverksatt utan ugrunna opphald. Vidare skal rådmannen sørge for at administrasjonen vert driven i samsvar med lover, forskrifter, overordna instruksjer samt at administrasjonen er gjenstand for kontroll. Rådmannen har også ansvar for å gjere det folkevalte organet merksam på faktiske eller rettslege forhold som har sentral verdi for iverksetting av vedtak. Rådmannen har møte- og talerett i alle folkevalte organ.

I ny lov legg ein opp til ein kjønnsnøytral tittel på øvste leiar i administrasjonen. Tittelen i ny kommunelov er kommunedirektør. Det er kommunestyre sjølv som avgjer om tittelen skal endre namn. Eg meiner det er viktig at tittelen ikkje verkar framandgjerande og går på akkord med dei prinsippa me ynskjer å legge til grunn for vårt lokaldemokrati i Nissedal. Ser ein bort for kjønnsaspektet er tittelen rådmann presis på det rolla skal fylle. Direktør har fransk opphav og ligg i medvite nærare til kommersielt drivne private føretak, der direktøren først og fremst skal ta avgjerder. Hå oss ligg det til kommunestyret å gjere vedtak. I kommunesektoren har tittelen direktør vore i bruk lenge i underordna leiarstillingar. Det kan skape forvirring at øvste leiar heiter nesten det same som kommunaldirektør el.l. Eg meiner at det er eit svært viktig arbeid sentrale styresmakter gjer ved å finne gode, kjønnsnøytrale titlar i det offentlege. I dette tilfellet meiner eg at arbeidet har resultert i både ein kjønnsnøytral og kjønnslaus tittel. Eg vil rå til at Nissedal kommune held fram med å bruke tittelen rådmann.

Kommunestyret er arbeidsgjevar, men rådmannen har det laupande personalansvaret inkludert tilsettingar, oppseiingar, suspensjon, avskjed og andre tenestlege reaksjonar. (§ 13-1)

Ansvar for internkontroll ligg hos rådmannen, jf. § 25-1. Det skal årleg rapporterast til kommunestyret om dette samt resultat frå statleg tilsyn.

Eigenkontroll

Kommunestyret har det øvste ansvaret for å kontrollere kommunen si verksemd, jf. § 22-1, og veljer eit kontrollutval som skal føre løpande kontroll med kommunestyret sine vegne, jf. § 23-1.

Leiar av kontrollutvalet kan ikkje vere frå samme parti eller partigruppe som ordførar. Dette er nytt i ny kommunelov. Det er også krav om minst fem medlemmer mot dagens krav om tre.

Revisjonen sine oppgåver er også gjort tydelege ved at eigarskapskontroll er definert som revisjon samt at revisjonsmandatet til regnskapsrevisor er utvida.

Kontroll og tilsyn

Forvaltninga er bunden av lov, og kommunen som offentlig organ er underlagt ulike kontrollmekanismer. Dette handlar om 1) Eigenkontroll som nevnt ovenfor: internkontroll, kontrollutval med revisjon samt intern klagehandsaming. 2) Statsforvaltninga utøver kontroll gjennom lovlegheitskontroll, statleg tilsyn, kontroll på økonomiområdet samt klagehandsaming. 3) Uavhengige kontrollorgan er domstolane og Sivilombudsmannen.

Kommunelova fra 1992 har også reglar om lovlegheitskontroll som er videreført i ny kommunelov. Ny lov skjerpar Staten sin rett til lovlegheitskontroll på eige initiativ ved at det nå vert krevd «særlige grunner». Det har i praksis vore ein høg terskel for departement og statsforvaltar å ta opp vedtak til lovlegheitskontroll, og regelen er meint som ein sikkerheitsventil. Forarbeidene nemner som døme at ein sak har skapt mykje merksemd for ein kommune og at lovlegheitskontroll kan bidra til å skape ro i saka.

Systemet med tilsyn er ført vidare frå kommunelova frå 1992, og det er i ny kommunelov gitt sterkare partsrettar ved statleg tilsyn i § 30-6 ved at kommunen kan klage på vedtak og utøve andre partsrettar etter forvaltingslova kap. IV,V og VI samt §§ 14, 41 og 42.

I kommunelova frå 1992 skulle det settast ein frist for å rette forholdet før pålegg gis. Denne rettefristen er fjernet i ny lov, og det skal komme tydelegare fram kva som er vedtak og kva som kan klagast på.

Ny kommunelov førar vidare og styrker Statsforvaltaren sine oppgåver med å samordne statleg tilsyn, jf. §§ 30-6 og 30-7. Det skal vere meir samordning mellom statleg tilsyn og kommunen, og statlege tilsynsmyndigheiter skal ta omsyn til det samla tilsynet med kommunen og til relevante forvaltingsrevisjonsrapportar. Statsforvaltaren skal etter dette gjere ei vurdering om det samla omfanget av tilsynet mot kommunen ikkje blir større enn det som er forsvarleg. Tilsyn kan også utsettast eller ikkje bli gjennomført dersom kommunen sjølv nyleg har gjennomført ein kontroll med same tema.

Det skal også vere dialog med kommunen før vedtak om retting eller andre reaksjonar med vesentlege verknader.

Interkommunalt samarbeid og eigarstyring

Lova sin sjette del regulerer interkommunalt samarbeid, og § 17-1 slår fast at kommunane kan løyse felles oppgåver gjennom interkommunalt samarbeid. Nissedal kommune deltar i fleire IKS og vertskommunesamarbeid med andre kommunar i Vest-Telemark.

Interkommunalt politisk råd i kapittel 18 er ny rettsleg regulering.

Kommunalt oppgåvefelleskap i kapittel 19 er mest som § 27 i førre lov.

Det er lovbestemt at det minst ein gang i valperioden skal utarbeidast ei eigarskapsmelding som skal vedtakast av kommunestyret. Krav til eigarskapsmelding går fram av § 26-1.

Økonomireglar i ny kommunelov

Kommunen sitt ansvar for å ta i vare eigen økonomi og eige handlingsrom på lang sikt er gjort tydelegare i ny lov, mellom anna ved at det er innført overordna reglar om økonomiforvaltinga som skal sikre:

- at det er kommunen sitt eget ansvar å ha ein langsiktig økonomiforvalting
- samordna og realistiske planer for eigen økonomi og for lokalsamfunnet si utvikling
- forsvarleg finans- og gjeldsforvalting.

Ny kommunelov slår fast, i likhet med førre kommunelov, at det er kommunestyret som har det øvste ansvaret for kommunen sin økonomi. Sentrale verktøy for dagens økonomistyring er økonomiplanen, årsbudsjettet, årsrekneskapen, årsberetninga og tertialrapportane. Det er i tillegg vedtatt å lovfeste krav om at alle kommuner skal ha eit økonomiregelverk og bruke finansielle måltall i økonomistyringa.

Ny kommunelov lovfestar eit krav om at kommunestyret skal vedta reglar for økonomiforvaltinga (økonomireglement). Nissedal kommune har økonomireglement, og lovkravet fører difor ikkje til at me må endre dagens praksis.

Ny kommunelov lovfestar krav om at kommunar skal bruke finansielle måltall i økonomistyringa. Med finansielle måltall meiner ein politisk vedtekne mål for kommunen si økonomiske utvikling. Den enkelte kommune må sjølv velje måltall og vurdere på kva nivå desse bør ligge, men måla må spegle kva som skal til for å oppnå ei forsvarleg, langsiktig økonomisk utvikling. Nissedal kommune har ingen praksis med å fastsette og vedta finansielle måltall eller handlingsreglar, og lovkravet innebærer dermed ei endring i høve til dagens praksis.

Ny kommunelov lovfestar krav om at økonomiplanen skal vise korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale og regionale planer vert følgt opp.

Vedtatt kommuneplan, kommunedelplaner, temaplaner og strategiar i Nissedal kommune, saman med skyldnader i regionale planer, statlige føringar og kommunen sitt utfordringsbilde er utgangspunkt for økonomiplanen handlingsprogrammet vårt. I handlingsdelen vert det konkretisert kva tiltak og føringar som har prioritet i perioden. Slik rådmannen ser det vil dette ta i vare det nye lovkravet.

Ny kommunelov slår fast at økonomiplanens driftsdel, driftsbudsjettet og driftsrekneskapet skal berre finansierast av laupande inntekter. Laupande inntekter som ikkje blir brukt i budsjettåret skal settast av til driftsfond. Dette er i tråd med dagens praksis i Nissedal kommune og innebærer ingen endring.

Ny kommunelov slår fast at avdrag på lån skal samla vere minst lik storleiken på kommunens sine avskrivningar i rekneskapsåret, justert for forholdet mellom storleiken på lånegjelda og storleiken på kommunen sine avskrivbare anleggsmidlar.

Det er vedteke endringar i kva som skal til for at ein kommune kommer på ROBEK-lista, for å fange opp kommunar med økonomisk ubalanse på et tidlegare tidspunkt. Kommunar med eit akkumulert meirforbruk på meir enn tre prosent av driftsinntektene skal meldast inn i ROBEK-ordninga. Det er også gjort endringar i reglane om meirforbruk og inndeking av dette. Dersom driftsdelen i den vedtekne økonomiplanen, driftsbudsjettet eller det vedtekne driftsrekneskapet viser at eit meirforbruk dekkes inn over fleire enn to år etter at meirforbruket oppsto, skal kommunen meldast inn i ROBEK. I tillegg er regelen om at inndekningsplan skal være et eige kriterium for å bli omfatta av ROBEK-ordninga fjerna.

Finansreglementet skal innehalde reglar som hindrar kommunen i å ta ein vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltninga, og som sikrar at laupande betalingsplikter kan innfris ved forfall. Finansreglementet skal også innehalde reglar om kva avkastingsmål som skal ligge til grunn for finansforvaltninga.

Det er i ny kommunelov innført eit krav om at årsberetningen også skal omfatte virksomhetens måloppnåing og andre ikkje-økonomiske forhold av vesentlig betydning.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre tek saka til kjennskap

Nissedal kommune vedtek at kommunen sin øvste administrative leiar framleis skal ha tittelen rådmann.